A misty landscape with green hills and trees. The scene is hazy, with a soft, ethereal atmosphere. In the foreground, there are dark, bare tree branches. In the middle ground, two large, leafy trees stand on a grassy slope. The background shows rolling hills and a forest, all partially obscured by mist. The sky is filled with light, wispy clouds.

ÇA VA, ÇA VA

18 jaar belevenissen in Frankrijk

Kees Wijnen

Ça va, ça va

Derde druk

Disclaimer: Elke gelijkenis met bestaande personen, gebeurtenissen, activiteiten, aangehaalde voorbeelden of namen van personen berust op louter toeval.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de schrijver.

Ça va, ça va

Copyright © 2002 C.R. Wijnen

Omslagontwerp: C.R. Wijnen

Omslagillustratie: C.R. Wijnen

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	6
De koop.....	7
De elektricien.....	20
Etenswaardigheden.....	26
De bureu.....	38
Ça va, ça va.....	47
En hoe is het nou met jouw Frans?.....	54
Angel, de schapenboer.....	60
Van hot naar haar.....	66
Het GSM bankje.....	73
De septic tank.....	80
De gendarmerie.....	84
Propriété.....	89
Chemin rural.....	94
La pipistrelle.....	99
Het pad naar de rivier.....	104
Van een leien dakje.....	109
De zwembadcontrole.....	116
De motorbende.....	123
De marché nocturne.....	130
Pennen en potloden.....	134
De torenvalken.....	145

Ça va, ça va

Boze Fransen	149
De jachtpartij	153
De Franse bank	159
AZERTY en accenten	166
Korsakov	170
Honden	174
Plat du jour	180
Foie gras.....	185
Bonje op de camping	190
Pico	194
Uitgezaaid	202
Het dorpsrestaurant	207
Le pèlerinage	213
De rommelmarkt	218
De storm	224
La Pilière Basse	230
Roquefort.....	237
Poisson d'Avril	244
De Aziaat.....	253
De moerbeiboom.....	256
La porcherie	261
De Franse feestdagen	266
De belastingdienst	277

Ça va, ça va

De Franse begrafenis	282
Franse taalkronkels.....	286
De gele hesjes	290
Bij de pinken	299
De verkoop	304
Zomersnieuw	312
La souche	314
Lieu dit	319
Het feestje	331
De staaroperatie	335
Het incassobureau	339
De tandarts	342
Onze bureu in Villeneuve sur Lot	351
Corona	354
De prostaat	361
Epiloog	367

Voorwoord

We liepen al enige tijd met serieuze plannen rond om in Frankrijk te gaan wonen. Telkens wanneer we in Frankrijk op vakantie waren, begon het weer te kriebelen. Waarom waren we tot deze doldwaze plannen gekomen? Het laatste jaar waren er een aantal dingen gebeurd die ons de keuze makkelijker maakten:

- Mijn beide ouders waren overleden;
- Zij lieten ons een financieel steuntje na;
- Allebei onze kinderen woonden nu zelfstandig;
- Mijn drie broers verbleven al in het buitenland;
- Ik was van baan veranderd en ik realiseerde me hoelang ik nog in de automatisering wilde blijven opboksen tegen een jongere ambitieuze generatie.
- We begonnen in te dutten, hadden geen uitdaging meer. Je kent het wel: 's morgens opstaan, naar je werk, 's avonds achter de televisie en weer naar bed.

Uiteindelijk begonnen we ons af te vragen:

“Wat houdt ons nog hier?” Als we iets anders wilden gaan doen, het roer 180 graden omgooien, dan moesten we het NU doen!

En fin, we gingen eens op internet kijken en het leek of half Frankrijk te koop stond. We zijn een aantal keren in Frankrijk geweest en hebben, na uitvoerige selectie op internet, alles bij elkaar een stuk of tien landerijen bezichtigd. Het plan was om in eerste instantie een naturistencamping te starten. Dit stuitte echter op nogal wat problemen; burens te dichtbij, geen medewerking van de gemeente, niet afgelegen genoeg, etc.

Op een dag reden we weer door Frankrijk op huizenjacht...

De koop

We reden op paaszaterdag eind maart op de D999 naar Alban, alwaar we om tien uur een makelaar in het café op het marktplein zouden ontmoeten. We waren weer eens op jacht in Frankrijk en hadden op internet een paar fraaie en veelbelovende stulpjes uitgezocht. Bij nog geen enkel huis hadden we de *'coup de coeur'* ervaren, wat toch absoluut noodzakelijk is voor de plek van je leven. Bij aankomst bleek het ene huis een nog grotere uitgeleefde bouwval dan het andere. Het plan was om ergens in Frankrijk, liefst beneden de lijn Bordeaux – Lyon, een naturistencamping te starten. Inmiddels hadden we al een stuk of tien plekken bezocht. Alleen dat was op zich al genoeg stof voor het schrijven van een boek. En fin, we zaten ondertussen lekker in het zonnetje genietend van een *café allongé* met een croissantje te wachten op de makelaar, waarvan we uiteraard niet wisten hoe hij eruitzag. Altijd spannend was dat: net een blind date. Kwam er weer iemand aanlopen... “Zou dat hem zijn? Nee, toch niet.” Deze keer stapte een vrouw vastberaden op ons af en vroeg of wij Madame et Monsieur Wijnen (uitgesproken Visjnèn) waren. Na een vlug kennismakingsgesprek en het ondertekenen van een exclusiviteitsverklaring, waarbij we verklaarden dat de mogelijke aankoop van het te bezichtigen onroerend goed uitsluitend via hun makelaarskantoor zou geschieden, vroeg ze ons achter haar aan te rijden. We informeerden nog even of het geen probleem zou geven, die plannen van ons, naturistencamping en zo? “Non, pas de problème. De gemeente zal best meewerken,” zei ze resoluut.

OK, wij dus achter haar aan. Nu vonden we de omgeving waar we op dat moment rondreden niet echt geweldig, maar goed, we zouden wel zien. Maar oh jée, hadden wij even moeite haar bij te

Ça va, ça va

houden. Dat mens reed als een kamikaze Grand Prix coureur en sjeesde in haar Cliootje met zeker 100 km per uur via allerlei ‘chicanes’ naar beneden de berg af! We zagen wel dat het landschap al heel snel ten goede veranderde en eenmaal beneden in het dal kwamen we in een prachtige vallei, de Vallée du Tarn. Waaaauw, wat een vergezichten! Wat een natuur! Maar veel kans om ervan te genieten kregen we niet, ik had al moeite genoeg mijn auto op de weg te houden, want ze jakkerde maar door! Uiteindelijk kwamen we bij La Libaudié, ons volgende object, een prachtige oude boerderij, van buiten nog helemaal ‘*en pierre*’. We keken elkaar aan en zeiden meteen: “Dit zou wel eens iets kunnen worden” en “dit kan niet waar zijn! Voor die prijs!” We maakten kennis met de Zwitserse eigenaar, en de makelaar vroeg of ze met haar cliënten een ronde kon maken. Ondertussen vertelde ze ons dat de zus van de eigenaar met haar man en haar moeder in het voorste deel van het complex woonden en daar ook bleven. Daar hadden we al iets over gelezen in de advertentie, maar géén idee hoe dat precies in elkaar stak. Tijdens de rondleiding vertelde ze dat we ons goed moesten realiseren dat het huis niet beschikte over een elektriciteitsmeter, noch een watermeter. Momenteel was er maar één teller voor de eigenaar en zijn zus in het aangrenzende pand. Het een en ander moest dan losgekoppeld worden. We moesten dus onze eigen meter aanvragen bij de instanties. Dat leek ons een formaliteit.

“Ja, ja,” zei de makelaar, “dat klopt, verder geen probleem.”

We liepen ook nog een stukje door het 14 hectare grote bos dat om het huis heen lag en zagen onderweg al allerlei mogelijkheden om onze camping te realiseren. Ondertussen legde ik haar nog eens onze plannen uit, dat we dus een naturistencamping wilden opzetten en dat ik me kon voorstellen dat de burens daar niet direct

Ça va, ça va

gecharmeerd van zouden zijn. “Wel,” zei ze, “laten we dan maar eens met de burens gaan praten.”

Nou, de buurman was allerminst gecharmeerd!

“Je mag hier van mij alles beginnen wat je wilt, een camping, een hotel, maakt me niet uit, maar als je hier met naaktgedoe aan de gang gaat, zal ik alles in het werk stellen om dat te beletten!!!”

Nou, dat was duidelijke taal. Geen La Libaudié dus. Na nog wat pogingen namen we afscheid van de makelaar en reden we diep teleurgesteld weg. Van de weeromstuit sloegen we linksaf in plaats van rechts en kwamen even verderop tot stilstand. Doodlopende weg! We hadden hier een prachtig uitzicht over de Tarn. Jeminee, wat was het hier mooi. We hebben op dit fraaie uitzichtpunt nog zeker een uur met elkaar zitten praten. “Tja, dit is toch wel de plek van ons leven en voor een prijs die we ons kunnen veroorloven. Is dat naturisme nu eigenlijk wel zo belangrijk? Kunnen we niet een gewone camping beginnen of gastenkamers?” Na rijp beraad besloten we terug te keren. De makelaar was natuurlijk al weg. We vroegen aan de eigenaar of we nog even rond mochten kijken. Dat was geen probleem. We hebben toen in alle rust het hele domein nog eens goed kunnen bekijken en kunnen overwegen. Toen we weer hand in hand door het bos liepen en ons realiseerden dat dit allemaal van ons zou kunnen worden, barstte Marjo plotseling in huilen uit. “Maar schatje,” zei ik bezorgd, “wat is er aan de hand?” “Dit wordt gewoon onze plek,” antwoordde ze met een bibberlip! Toen was het duidelijk, we hadden onze stek gevonden! We liepen

Ça va, ça va

weer terug naar boven.

Onderweg viel er plotseling uit het niets een nog stuiptrekkende bloedende muis zonder kop vlak voor onze voeten! We schrokken ons rot! “Kijk,” zei ik naar boven wijzend, “die torenvalk daar biedt ons een welkomstgeschenk aan!” Dat was wel heel symbolisch! We hebben vervolgens de makelaar gebeld en gezegd dat we een bod

wilden uitbrengen en dat ze maar weer terug moest komen.

Ça va, ça va

Diezelfde dag nog boden we een bedrag dat veel lager was dan de vraagprijs. We kregen inmiddels al wel het zware vermoeden dat de eigenaar en eigenaresse allebei behept waren met een behoorlijk drankprobleem. Tijdens de rondleiding liep hij regelmatig even weg. Zijn handen trilden enorm. Eén keer zag ik bij toeval, door het keukenraam, dat hij de fles Ricard zo aan zijn lippen zette. Met water aanlengen? Ben je gek, hop, puur naar binnen! Diezelfde avond nog, we zaten in ons hotelletje te eten, ging ons mobieltje. De makelaar feliciteerde ons, het bod was geaccepteerd! We sprongen een gat in de lucht en tegelijkertijd beseften we pas goed wat we besloten hadden. Wat zou ons nog allemaal boven het hoofd hangen? Vanaf nu werd het bittere ernst!

50 jaar

Ondertussen broedde er in mijn hoofd een plannetje. Twee april werd Marjo vijftig. Als ik nou eens voor Marjo's vijftigste verjaardag een surpriseparty kon organiseren, waarbij we op zondag 1 april al onze vrienden zouden uitnodigen en we dan meteen onze emigratieplannen bekend konden maken.

Ik belde stiekem mijn zoons om te vragen of ze dat wilden organiseren. Al onze vrienden werd gevraagd om zich heel oud te verkleden, opdat Marjo zich superjong zou voelen. Onze jongens gingen enthousiast aan de slag, nodigden iedereen uit en regelden de catering. Als Marjo dan weer thuiskwam zou het hele huis vol zitten!

En fin, nadat ons bod geaccepteerd werd togen we 1 april, de dag voor Marjo's verjaardag, vol adrenaline weer terug naar huis. Ik had het zo uitgekiend dat we rond een uur of zeven 's avonds thuis zouden arriveren. Beslist niet eerder!

Ça va, ça va

Al gaandeweg bleek dat we veel te vroeg thuis zouden komen. Het was zondag en dus rustig op de snelwegen. Parijs was een makkie. Als dit zo doorging waren we rond een uur of vijf al thuis! Veel te vroeg! Ik moest iets verzinnen waardoor we oponthoud zouden krijgen.

Onderweg liet ik plots het gas los.

“Wat is dat nu??!!” riep Marjo verschrikt.

“Shitt!” zei ik, “de auto hapert” en ik zette de auto op de vluchtstrook. Ik deed net of ik de auto opnieuw probeerde te starten.

“Zo dood als een pier,” zei ik. Na nog een paar keer zogenaamd proberen stapte ik uit en deed de motorkap open.

“Geen idee wat dit kan zijn! Hij start gewoon niet meer. Ik zie wel dat de motortemperatuur erg hoog is,” maakte ik er maar van. Ik moest op een of andere manier tijd zien te rekken!

“Moeten we de wegwacht niet bellen?” zei Marjo.

“Laten we maar eens even wachten en de motor af laten koelen,” zei ik, in de hoop dat ze verder niet zou aandringen. Ondertussen probeerde ik nog een paar keer te starten. Tevergeefs!

Na een uur dacht ik dat we wel weer verder konden. Ik ging achter het stuur zitten en startte de auto.

“Hé, kijk nou, joepie, hij doet het!!” riep ik, “zie je wel, hij was warmgelopen!”

We reden heel rustig verder. We zouden nog steeds te vroeg thuiskomen. Bij de Nederlandse grens aangekomen, waren we nog steeds veel te vroeg. Ik moest nog minstens een uur oponthoud zien te regelen. Bij een wegrestaurant stopten we en namen ruim de tijd voor een hapje. Toen we weer in de auto stapten, deed ik weer net of hij niet wilde starten.

“Wel verdomme, daar gaan we weer! Nondejuu!!” Ik stapte kwaad

Ça va, ça va

uit en gooide de motorkap open. Op dat moment stopte verderop een auto van de wegenwacht.

“Kees! Daar, de wegenwacht! Roep ‘m!’” schreeuwde Marjo.

“Ahh joh, laat toch zitten,” riep ik, maar voor ik er erg in had, rende Marjo achter de auto aan en even later stopte de ANWB-auto achter onze wagen.

“Goedenavond,” zei hij, “wat is er aan de hand?”

“De auto start niet meer!” riep Marjo, voordat ik iets kon zeggen.

“Marjo, bel jij even de kinderen om te vertellen dat we oponthoud hebben,” riep ik om haar af te leiden.

Ondertussen fluisterde ik, gebogen onder de motorkap, de ANWB man toe dat er niks aan de hand was en legde ik hem uit wat de bedoeling was van ons oponthoud.

“Ok,” gniffelde hij, “Ik verzin wel wat!”

Even later zei hij: “er is een sensor kapot en die heb ik niet. Ik heb het hoofdkantoor gebeld en er komt met een klein uurtje een collega van me met het onderdeel. Dus nog even geduld, dan komt zo mijn collega.” We liepen samen naar zijn auto, waarbij ik hem bedankte en hij weer zijn weg vervolgde.

Opgelucht liep ik terug. Na een half uur kroop ik weer achter het stuur en startte de auto en riep:

“Joepie, hij doet het weer, kom op dan gaan we verder!”

“Ja maar, de ANWB komt zo,” sputterde ze tegen.

“Dat gaat nog een hele tijd duren, jammer dan! Kom op dan gaan we verder! We zijn bijna thuis!”

Eenmaal thuis aangekomen deed Marjo de deur van de woonkamer open en trof daar onze hele vriendenkring aan. Iedereen verkleed als opa en oma en werd een ‘lang zal ze leven’ gezongen.

Marjo was stomverbaasd en tot tranen geroerd.

Ça va, ça va

Ze zei, “geef me even vijf minuten om me op te knappen dan ben ik zo terug!”

Ondertussen vertelde ik iedereen wat er zich had plaats gevonden met de wegenwacht en zo.

“Ja!” zei iemand, “we begonnen al te denken, jou kennende, dat het weer een 1 aprilgrap was!”

Marjo kreeg een groot verkeersbord <50KM> in haar handen gedrukt en zo begonnen we, verkleed en zingend aan een rondgang door het dorp, Marjo voorop.

Weer later vroeg ik even de aandacht en maakten we bekend dat

we in Frankrijk een boerderij gekocht hadden en dat we gingen emigreren... Je kon een speld horen vallen.

Iedereen was natuurlijk verrast en ook teleurgesteld, maar heel blij voor ons.

Ça va, ça va

Op het werk heb ik het anders aangepakt. Ik werkte bij een groot computerbedrijf. Het zou nog wel even duren eer we definitief naar Frankrijk zouden kunnen vertrekken. We moesten immers eerst nog ons huis in Nederland zien te verkopen. Als ik nu al bekend zou maken dat we zouden vertrekken, zou ik naar alle waarschijnlijkheid direct op een zijspoor gezet worden! Dus hebben we het hele verhaal nog maar voor ons gehouden. Wel vertelde ik dat we een vakantiehuis in Frankrijk gekocht hadden.

De overdracht

In juli 2002 was het dan zo ver. De overdracht bij de Franse notaris. We hadden de dag van tevoren op La Libaudié afgesproken om te kijken of alles schoon en leeg werd opgeleverd. Nou, dat viel zwaar tegen. Toen we aankwamen was de eigenaar nog volop bezig met verhuizen. In de bijgebouwen troffen we één grote chaos aan. We wisten van tevoren dat het altijd even schrikken was als je een leeg huis aantreft, maar dit overtrof onze stoutste verwachtingen. Zeg maar rustig: één grote bende! De eigenaar, duidelijk al aan zijn zoveelste borrel die ochtend, legde ons uit dat het allemaal wat tegenzat. Hij vroeg: "Tja, ik heb hier en daar nog wat waardevolle spullen liggen, zal ik die maar achter laten?"

Ik vroeg: "Wat zijn dat dan, die waardevolle spullen?"

"Nou, in de schuur lag nog een hele partij planken '*en très bon état*', op de vloering lagen vijf matrassen, nog nieuw in de verpakking," en zo ging hij nog even door met een opsomming van kostbaarheden. Wij dachten: "Als wij gaan eisen dat hij de zaak leeg oplevert, is hij hier nog maanden bezig, zeker in zijn conditie." We gingen dus maar akkoord.

De volgende dag bij de overdracht zaten we keurig 'op ons Paasbest' gekleed in het kantoor van de notaris waar de aktes

Ça va, ça va

voorgelezen werden. Wij in luchtig zomerkostuum, de eigenaar in een smoezelig T-shirt en korte broek, en zij in een tienerrokje met bloemetjesmotief. De eigenaar keek op een gegeven moment op zijn stoel draaiend zenuwachtig op zijn mobieltje.

“Even een telefoontje beantwoorden,” zei hij, verliet het kantoor en kwam even later met een vette drankwalm voor zich uit weer terug naar binnen. Verder zat er nog een dubieus figuur bij de overdracht. Later begrepen we dat het een geldschieteer was, die aan de eigenaar vele euro’s had geleend. Toen we na het voorlezen van de aktes buiten afscheid namen, zagen we het gezelschap, met de geldschieteer, direct de kroeg in duiken. Er moest duidelijk even iets geregeld worden...

De volgende dag arriveerden we wederom op La Libaudié, maar nu als de nieuwe ‘grootgrondbezitters.’ Na even gedag te hebben gezegd bij de burens stapten we ons pasverworven huis in. Dat was wederom even slikken. Wat een onbeschrijflijke smeerboel, troffen we daar aan! Eerst maar eens een kopje thee zetten, maar huh... geen water en oh... ook geen elektriciteit!

“Even aan de burens vragen of er iets aan de hand is.”

“Ja,” zeiden ze, “alles is afgesloten. Jullie moeten eerst water en elektra aanvragen.”

Nu herinnerden we het ons weer. Het was ons wel verteld bij de koop. Maar ja, met onze kennis van het Frans en de rappe tong van de makelaar was blijkbaar niet alles goed tot ons doorgedrongen. Maar de burens boden ons gelukkig aan dat we voorlopig wel even van hun water en elektriciteit gebruik mochten maken (we bespeurden enig leedvermaak!). De volgende twee weken waren we gestart met het opruimen en schoonmaken van de ergste troep. Wij waren ook benieuwd naar de kostbaarheden die de vorige

Ça va, ça va

eigenaar achtergelaten zou hebben. Welnu, de voorraad planken bleek volledig verrot, nat, beschimmeld en kromgetrokken. Bij het openen van de verpakking van de gloednieuwe matrassen vlogen de muizen alle kanten op! Verder waren we eigenaar geworden van verrotte, uitgeleefde, afgedankte, schimmelende en stinkende zoi, vaten afgewerkte olie, kisten vol onduidelijke bestrijdingsmiddelen, planken met lege potten, pannen, verroest gereedschap, gesloopte maaimachines, enz., enz. Na het schoonmaken van het privégedeelte begonnen we met het leeghalen van de grote schuur. We zijn een volle week bezig geweest om überhaupt de zoi naar buiten te gooien. Er groeide al gauw een respectabele berg troep van drie meter hoog. De buurman kwam in paniek toegesneld: "Jullie gaan dat toch niet allemaal weggooien, toch? Zonde!" "Nou," zeiden we, "als je het wil hebben, kom het maar halen." Toen puntje bij paaltje kwam, bleek hij daar weinig trek in te hebben. Helemaal moedeloos belden we uiteindelijk een afvalverwerkingsbedrijf om de boel op te halen en af te voeren. Een paar dagen later kwam er een vrachtwagen om de vuilcontainer te plaatsen. Ja, een vuilcontainer was het! Een bak van zeker 1,5 meter hoog! Als we daar alles in moesten gooien, waren we weer een week verder! De chauffeur zag de berg afval en onze wanhopige gezichten en stelde voor: "Moet ik het anders meteen maar even inladen?"

Ça va, ça va

“Inladen?” zeiden we, “kan dat?”

“Nou, ja, ik heb zo’n hydraulische arm; ik kan het hele zootje zo

oppakken!” Binnen een uur reed hij met een volgeladen vrachtwagen weg.

Weer terug in Nederland concentreerden we ons verder op de verkoop van het huis in de Betuwe. De verkoop zou volgens de makelaar een eitje zijn. Een tijdje terug had hij in onze buurt een soortgelijke woning binnen drie weken verkocht.

Nou, dat viel dus flink tegen! Na een half jaar hadden we nog steeds geen serieus bod gehad! Er zat net even een dip in de woningmarkt in verband met de toenmalige hoge rentestand. We hadden al een overbruggingskrediet moeten afsluiten om ons huis in Frankrijk te kunnen betalen! We kregen het Spaans benauwd! We waren de trotse eigenaren van 2 huizen en 2 hypotheke! Dat werden toch wel erg hoge lasten!

We begonnen zelfs al met de gedachte te spelen onze droom in

Ça va, ça va

Frankrijk noodgedwongen weer te koop te zetten! Om de hoge hypotheeklasten te bekostigen hadden we uiteindelijk besloten onze boerderij in Frankrijk te verhuren als vakantiewoning. Ik knutselde een website in elkaar en in no time hadden wij ons huis tot eind oktober verhuurd! Daarmee viel een behoorlijke financiële last van ons af.

Begin mei 2003 verkochten wij dan eindelijk ons huis in Nederland. De nieuwe eigenaren wilden er wel meteen in! Oeps, we hadden ons huis in Frankrijk tot eind oktober verhuurd! Wat nu? We wilden de verkoop geen strobreed in de weg leggen en gingen dus akkoord. Oplevering in juni.

Omdat we nog niet naar Frankrijk konden, huurden we in de Betuwe een chalet op een vakantiepark. In december zouden we dan definitief naar Frankrijk vertrekken.

Toen ik op het werk ontslag nam werd er, zoals gebruikelijk, een afscheidsborrel georganiseerd. In mijn afscheidwoordje vertelde ik o.a. dat ik een van de weinigen was die dit bedrijf zonder de hulp van een advocaat ging verlaten... Even later stond ik buiten, zonder auto van de zaak, mobieltje van de zaak, laptop van de zaak, zonder dik salaris en kwam Marjo mij ophalen in haar kanariegele Fiat cinquecento. In december vertrokken wij in de stromende giet en uitgezwaaid door onze twee jongens definitief naar het zuiden.

De elektricien

Een van de dingen die we na de aankoop van onze boerderij snel moesten regelen was onze eigen water- en elektriciteitsvoorziening. We kregen dit nog steeds via onze burens en die begonnen al te piepen dat dit niet zo kon blijven! Het waterbedrijf gaf een plaatselijke aannemer opdracht om een sleuf van 500 meter te graven, om een nieuwe wateraansluiting te realiseren vanaf de hoofdleiding. Kosten: 900 euro. Dat viel nog wel mee. We hadden nu ons eigen water.

Bij de elektriciteitsmaatschappij, de EDF, lag het iets gecompliceerder... Een nieuwe meter was geen probleem. We kregen dan eerst een zogenaamde 'réseau chantier', een bouwaansluiting met tijdelijke meter. We zouden dan een heel hoog elektriciteitstarief moeten betalen, totdat onze eigen installatie goedgekeurd zou zijn, pas dan hadden we recht op de definitieve meter. "Hoezo gekeurd?" vroegen we met een onderbuikgevoel. "Nou, uw installatie dient te voldoen aan de normen anno 2002!" Aah, dus dat was het addertje onder het gras! Maar goed, uiteindelijk stond ene Monsieur Pierre op de stoep, een gerespecteerd elektricien te goeder trouw die ons was aanbevolen, om de 'coffre de chantier' te installeren. Dit bleek een gammele kast, die met een stuk ijzerdraad aan een lantaarnpaal werd opgehangen. In die kast zaten enkele zekeringen en een ouderwetse elektriciteitsmeter met draaischijf. OK, we beschikten over onze eigen, weliswaar peperdure stroom. Monsieur Pierre was ondertussen onze huidige installatie aan het bekijken. Daar klopte natuurlijk helemaal niets van. Alleen maar verouderde bedrading en overal oude stoppenkasten en verbindingsdoosjes. We vroegen hem wat het zou kosten de hele installatie op norm te krijgen. "Oh la la," zei hij, "dat zou zeker een dure operatie worden."

Ça va, ça va

“Pfff, chambres d’hôtes, camping, 380 Volt, drie fasen.”

Dat kon hij zo een-twee-drie niet zeggen. Er moest eerst een ‘étude’ gedaan worden. “Oh, een étude, wat houdt dat dan in?”

“Nou, eerst moet er een ingenieursbureau komen. Die doen een onderzoek en maken een plan met bijbehorende tekeningen en aansluitschema’s.” Dat klonk allemaal heel duur!

Je begrijpt, wij werden steeds wanhopiger.

“Nou,” zeiden we, “dan moet dat ingenieursbureau maar komen.”

“OK,” zei meneer Pierre, “ik stuur hen wel langs. Ze zullen dan eerst even kijken wat de bedoeling is en maken dan een offerte.”

Een paar weken later kwam er inderdaad iemand van een ingenieursbureau en weer later kregen we een brief met een offerte. Bij het lezen van de offerte trok ons het bloed uit het gezicht. Het ontwerpen van een elektriciteitsschema zou ons 5.000 euro gaan kosten! En dan hadden we alleen nog maar een stuk papier! Wij dus wederom meneer Pierre gebeld of hij weer eens langs wilde komen. We vroegen hem of dit nu wel allemaal klopte en dat we hier toch wel erg van geschrokken waren. Was het dan niet mogelijk zonder dat rapport?

“Oh nee,” zei hij resoluut, “pas met dat rapport weet ik wat ik moet doen en pas dan kan ik een offerte maken.”

Ik vroeg, om een idee te hebben, of hij niet een schatting kon maken? “Waar hebben we het over? De centrale zekeringenkast bijvoorbeeld? Waar moeten we aan denken? Wat kost ons dat?” Uiteindelijk na veel aandringen deed hij dan toch maar een ruwe schatting.

“Tja, de stoppenkast, 3 fasen, 380 volt, automatische zekeringen, etc. We moesten toch wel rekenen op een 10.000 euro en voor de rest van de installatie en het vervangen van de bedrading zeker nog eens een 30.000 euro.”

Ça va, ça va

Je begrijpt, wij sloegen dus steil achterover en keken hem ongelovig aan! De dagen erna spookten er allerlei 'doemscenario's à la IK VERTREK' door het hoofd en deden we geen oog meer dicht. Waar waren we aan begonnen!

Ondertussen werkte Frédéric bij ons, een metselaar en tegelzetter. Het was een enthousiaste knul, die net voor zichzelf was begonnen en dus zeer gemotiveerd. We vertelden hem het hele verhaal. Hij moest lachen en had met ons te doen.

“Waarom bel je Monsieur Cadas niet eens, dat is de elektricien en loodgieter hier uit het dorp.”

De volgende dag kwam Didier Cadas eens een kijkje nemen, altijd in voor een nieuwe klus. Ook hem vertelden we het hele verhaal. Hij vroeg wie wij gesproken hadden.

“Ahhhh, Mr. Pierre hè! Ah oui, maintenant je le comprends!”

Didier is toen bij ons direct aan de slag gegaan en heeft eerst de hoogstnoodzakelijke werkzaamheden verricht, waaronder elektriciteitsaansluitingen voor het kampeerveld. Wij waren heel verbaasd over zijn werktempo. Hij was er 's morgens om acht uur en werkte door tot acht, negen uur 's avonds. Maar, 's middags klokslag twaalf uur liet hij alles uit zijn handen vallen om te gaan eten. De Fransman heeft zijn hoofdmaaltijd tussen twaalf en twee

Ça va, ça va

De dag erop ook niemand. Dus wij maar eens gebeld.

“Ja, probleempje, er is even een ander klusje tussendoor gekomen, maar morgen ben ik er weer hoor, pas de problème.”

En je raadt het al, de volgende dag geen Didier en ook de dagen daarna niet. Maar weer eens gebeld. Je moet in Frankrijk 's avonds bellen, want overdag wordt er gewerkt. Er werd niet opgenomen. Dagen daarna weer geprobeerd. Hij nam dus gewoon de telefoon niet meer op! Wel verdorie, hij zag natuurlijk aan de nummERMelder dat wij het waren. Toen ik hem met mijn mobiele telefoon belde, nam hij op.

“Hè, hè! Didier waar blijf je nou?”

Wederom duizend excuses, maar hij had even een urgent karwei. Morgen zou hij weer beginnen. Maar helaas, zelfs toen geen Didier. Frédéric de metselaar kwam met de mededeling dat hij niet meer verder kon.

“Hoezo dat dan? Waarom kun je niet verder?”

“Nou, de elektriciteitsleidingen moeten erin voordat ik de vloer kan storten.”

Ik vertelde hem dus de situatie rond Didier.

“Oké,” zei Frédéric, “laat mij hem maar even bellen.”

Ik weet niet wat hij gezegd heeft, maar de volgende ochtend was Didier er weer met zijn grote blauwe onschuldige ogen, alsof er niets aan de hand was.

Ondertussen was het al maart. En in april wilden we open. “Tja,” zei Didier, “dit krijg ik nooit op tijd af.” Hij stelde daarom voor dat we gewoon ons seizoen draaiden en dan zou hij in september terugkomen om in het privégedeelte de oude bedrading te vervangen en de nieuwe schakelkast te installeren.

Ik zei: “Ja, maar ho even, we hebben toch wel 3 fasen nodig. We

Ça va, ça va

kunnen nooit de hele tent op één pit laten lopen en bovendien heb ik nog steeds peperdure noodstroom!”

“Laten we eens kijken naar die coffre de chantier van Monsieur Pierre,” zei hij.

Hij liep naar de lantaarnpaal, rukte het zegel van de kast en draaide een paar schroeven aan.

“Zo,” zei hij, “we hebben nu 3 fasen, en, tja, ik wil niet veel zeggen, maar die elektriciteitsmeter doet het amper!”

Ik keek, en inderdaad, de draaischijf stond meer stil dan dat hij draaide. Didier deed de doos weer dicht en zei: “Draaien jullie maar lekker je seizoen, die dure noodstroom zal niet zo duur uitvallen. Ik doe nog even de laatste klusjes en dan kom ik in september terug voor de rest.” En jawel hoor, in september kwam hij terug en heeft de bedrading in het hele huis vervangen. Hij was overal tegelijk: op zolder, in de garage, in de kelder, op de vloering, op een tussenvloer, onder het aanrecht. Hij kende het huis beter dan wij! Het karwei werd uiteindelijk afgemaakt met een schitterende schakelkast met de allernieuwste aardlekschakelaars, automatische zekeringen en tijd klokken.

“Zo,” zei Didier, “nu nog even de formulieren invullen voor de keuring.”

Alle machtig, de keuring, dat waren we helemaal vergeten. Als dat maar goed gaat!

“Als het goed is,” zei Didier, “komen ze met een paar weken de boel controleren.”

Na twee weken belde Didier ons op. “Ik heb de goedkeuringspapieren van de EDF al, met stempel en al!” riep hij enthousiast.

“Ja maar, hoe kan dat... ze zijn helemaal niet geweest,” antwoordde ik.

Ça va, ça va

“Dat klopt, ik heb net een grote keuring van een hotelletje achter de rug en daar was alles prima in orde. Ze hebben toen jullie formulier ook maar meteen afgestempeld!”

In oktober stond Didier plotseling op de stoep. Ik dacht, wat komt die nou doen? We vroegen hem binnen voor een kop koffie. Hij had een enveloppe bij zich. Ik dacht, verdraaid, die komt de rekening brengen. Hij gaf ons de enveloppe en begon op zijn gemak aan zijn tweede bakje koffie en maakte weinig aanstalten weer te vertrekken. Ik zei tegen Marjo: “Volgens mij zit hij op zijn geld te wachten en moeten we hem nu betalen.”

“Oui, comme vous voulez,” zei Didier, “dat zou me wel goed uitkomen.” We hebben toen meteen een cheque uitgeschreven. De factuur voor de hele elektrische installatie was 5.000 euro, toch heel iets anders dan de schattingen van M. Pierre.

Etenswaardigheden

Nadat we alle gastenkamers opgeknapt en aangepast hadden en we op een punt belandden dat we gasten konden gaan ontvangen zei Marjo op een dag:

“Zeg Kees, we moeten het toch eens hebben over de maaltijden die we gaan serveren. Hoe gaan we dat doen? Ik heb nog nooit in mijn leven voor meer dan 4 mensen gekookt. Ik zie mij nog niet een driegangen diner klaarmaken voor 16 man of meer! En wat moet ik in hemelsnaam klaarmaken? We kunnen onze gasten geen hutspot of boerenkool voorschotelen, toch?”

“Tja,” zei ik voorzichtig, “daar zeg je me wat!! Geen idee! We moesten maar eens praten met onze vrienden en ervaringen uitwisselen.”

Wij waren er inmiddels al achter gekomen dat je als *chambres d’hotes* officieel geen maaltijd *à la carte* mocht aanbieden maar *‘wat de pot schaft’*. De gasten dienden met de gastheer en gastvrouw mee te eten aan één tafel waarbij de wijn niet apart aangeboden mocht worden. Deze moest in de menuprijs zijn inbegrepen. Dit was een overheidsmaatregel om tegemoet te komen aan de protesten uit de HoReCa hoek. Gelukkig werd dat in onze omgeving niet echt gecontroleerd, maar het concept *‘met z’n allen samen met Marjo en ik aan één tafel’* hielden we erin. Zeker zo gezellig.

Al snuffelend op internet hadden we al wat recepten opgezocht, zoals *Boeuf bourguignon* met rijst, *confit de canard* met gebakken aardappeltjes en pruimenmoes. Van kennissen kregen we een tip voor een paar makkelijke maar heerlijke gerechten zoals *‘Tartiflette’*, een ovenschotel uit de Haute Savoie, met kaas, gebakken uien en spekjes en aardappelschijfjes geserveerd met een salade.

Ça va, ça va

Onze eerste maaltijd was notabene met Fransen, acht man. Marjo was in alle staten. We begonnen met een tonijnsalade als voorgerecht, toen een stukje kip met gebakken aardappeltjes en witlof met honingsaus, dan een kaasplank en crème brûlée als toetje.

Godzijdank waren onze Franse gasten heel enthousiast. Ze hebben het zich goed laten smaken.

Gelukkig kregen wij gaandeweg steeds meer zelfvertrouwen en waren de gasten heel tevreden.

Zo hadden we ook Didier, onze Franse elektricien, die bij ons kind aan huis was, al eens uitgehoord over de Franse eetgewoontes. Hij vroeg ons belangstellend wat de Hollanders dan zoal op het menu hadden staan. Wij vertelden hem over Boerenkool, hutspot en zuurkool, maar ook dat Hollanders door het koloniale verleden verzot waren op Indonesisch eten, en dat Marjo zo nu en dan een rijsttafel maakte.

Een paar weken later belde hij ons op of hij met vrienden van hem eens bij ons mocht komen eten. Hij was toch wel heel erg nieuwsgierig naar de 'Rie-Ta-Fèlle'.

"Rie-Ta-Fèlle?? Waar heeft hij het in hemelsnaam over??!!" dacht Marjo.

"Oh, wacht even," zei ze lachend, "rijsttafel! Hij wil rijsttafel." Ok, maken we rijsttafel voor 'm. We zullen ze eens een poepje laten ruiken, die Fransen!

Datzelfde weekend zaten er acht Fransen aan een uitgebreide Indonesische rijsttafel en genoten dat ze hebben en alles opgegeten!

Na een turbulent eerste seizoen werden wij ergens in november door Fransen gebeld of zij bij ons oud-en nieuw mochten komen

Ça va, ça va

vieren.

“Ok, waarom niet, met hoeveel mensen zijn jullie?”

“Tweeëntwintig,” zei hij.

“Tweeëntwintig??! Dat kan helemaal niet, we hebben maar 5 kamers. We zouden hooguit 12, maximaal 14 man kunnen herbergen.”

“Oh, echt waar? Maar jullie plek lijkt ons fantastisch!! Kan het echt niet?”

“Nee, echt niet. Weet je wat, als je wil, kom een keer langs en kom zelf maar kijken.”

“Dat waren we sowieso van plan,” en datzelfde weekend klopte er een Frans stel aan de deur, die we even later alle kamers lieten zien.

“Oh, maar hier kunnen we nog 2 matrassen neerleggen en op die kamer kan er ook nog wel eentje bij! De matrassen nemen we zelf wel mee.”

“Jullie zouden er ook nog drie kwijt kunnen op onze logeerkamer,” beaamde Marjo, “en in onze caravan kunnen er ook nog twee!”

Onze grange met bar vonden ze helemaal fantastisch.

“Hier kunnen we een geweldig oudejaarsfeest bouwen,” zei het stel enthousiast. Ze wilden graag een verkleedfeest organiseren met sketches en al. Na het feestmenu te hebben doorgenomen vertrokken ze even later weer en hadden we een reservering op zak voor 22 man, 3 overnachtingen met feestdiner, brunch en een onderbuikgevoel ‘waar zijn we aan begonnen’!

31 december, oudejaarsavond was het dan zover en druppelden er uit alle hoeken van het land 22 mensen binnen. Diezelfde avond zaten we met z’n allen in de meest bizarre kostuums aan tafel.

Het menu was:

- *Salade gésiers (eendenmaagjes)*

Ça va, ça va

- *Poule à l'orange (in sinaasappelsap gemarineerde kip)*
- *Trou Normand (spoom)*
- *Fromages*
- *Choux glacés au chocolat*

Van tevoren hadden ze gevraagd of ze na afloop van het feest uiensoep konden eten. Dat was traditie bij hen en goed tegen de kater.

“Die uiensoep maken we zelf wel,” zeiden ze er meteen bij toen ze onze fronsende blik zagen.

Nou mensen, na het diner ging het dak eraf! Iedereen voerde een sketchje op, ook wij, de geluidsinstallatie op tien en iedereen danste bovenop stoelen en tafels. Het feest daverde door tot zes uur 's morgens, de door hen zelfgemaakte uiensoep uit een pakje werd geserveerd en iedereen toog naar bed. Wij hebben daarna tot half

Ça va, ça va

acht 's ochtends de ergste rotzooi opgeruimd en vielen uiteindelijk, compleet gesloopt, bewusteloos in ons bed om rond tien uur weer op te staan om de brunch voor te bereiden. Toen het hele gezelschap 2 dagen later vertrok zeiden wij totaal gesloopt maar voldaan: "Dit is de eerste en ook de laatste keer!'" Wat een ervaring was dat, die we ook weer niet hadden willen missen!

Op een dag kwam Jean Pierre, een Franse kennis langs. Hij vertelde dat ze binnenkort hun jaarlijkse ruiterdag organiseerden met de paardenvereniging. Ze maakten dan een grote rondrit in de omgeving. Of wij dan voor een lunch konden zorgen, nou ja lunch, een viergangen maaltijd dus.

"Uhh, tja," zeiden wij aarzelend, "om hoeveel mensen gaat het en wanneer is het?"

"Dat zullen er een stuk of twintig zijn, maximaal 25 man, we plannen het half maart," zei hij.

"Wow, vijftientwintig man!" zei ik en ik zag in mijn ooghoek Marjo al wit wegtrekken!

"Uh, tja, waarom niet, moet kunnen," zei ik voorzichtig Marjo aankijkend.

"Wat voor prijs kunnen we afspreken?" vroeg Jean Pierre nieuwsgierig.

Ik noemde ons vaste tarief wat we op dat moment hanteerden 18,50€ alles inbegrepen.

Ik zag aan zijn gezicht dat dat niet de bedoeling was.

"Weet je," zei Jean Pierre, "het hoeft allemaal niet heel uitgebreid hoor. Je mag het bijvoorbeeld best doen met plastic bordjes of zo. Vorig jaar waren we toen 11€ per maaltijd kwijt."

"11€?" dacht ik bliksemsnel, "dan gaan we dik het schip in!"

"Luister Jean Pierre, 15€ voor een viergangen maaltijd en niks

Ça va, ça va

plastic bordjes hè! We serveren alles netjes uit met serviesgoed!”
“Oké,” zei hij, “Ik kom van de week nog een keer langs om alles te regelen.”

Een week later was Jean Pierre er weer.

“Bonjour Kès, Marjo, ça va?”

Oui, ça va, ça va et toi?”

“Ça va, ça va.”

“Luister Kès, een andere ruitervereniging was zo enthousiast, die rijden met ons mee, dus het worden er wat meer. Is dat erg?”

“Oh?!” zei ik met een onderbuikgevoel, “hoeveel worden het er dan?”

“Rond de vijftig,” zei Jean Pierre.

“Vijftig??” riep ik in paniek, “waar laten we die allemaal, die kunnen nooit allemaal in onze Grange! Dan zullen we buiten moeten zitten en hopen dat het mooi weer is!! Het is dan pas maart!”

“Joh, dat komt allemaal goed. We zijn wat gewend.”

“En hoe gaat dat dan met jullie paarden? Komen er dan ook vijftig paarden??”

“Ja natuurlijk, we spannen touwen in het bos bij jullie en maken ze daaraan vast. Er moeten alleen een paar grote bakken water staan, maar die neem ik van tevoren wel mee.”

Ik keek Marjo eens aan en die was in alle staten. Ik zag haar haar best doen een woede-uitbarsting in toom te houden.

Jean Pierre was nog niet de deur uit of de bom barstte!

“Hoe kan ik nou voor vijftig man koken, idioot!! Waar laten we ze? Hoe gaan we alles uitserveren?? Dat kan toch niet??!! En wat moet ik in hemelsnaam klaar maken voor 50 man en waar halen we het serviesgoed vandaan??!!”

“Rustig, rustig nou, we gaan gewoon onze stinkende best doen, ik vraag wel aan Peter en Yvonne of ze ons willen helpen en we stellen

Ça va, ça va

wel een slim menu samen. Komt goed Schatje!!”

Peter en Yvonne wilden ons wel meehelpen met uitserveren en na verloop van tijd hadden we een handig menu samengesteld dat we makkelijk in grote hoeveelheden en ruim van tevoren konden voorbereiden:

- *Een stevige soep*
- *Boeuf bourguignon met rijst*
- *Kaasplank met o.a. Roquefort kaas*
- *Abrikozentaart met slagroom*
- *Koffie of thee*

Een week van tevoren kwam Jean Pierre nog even langs om watertonnen en balen hooi voor de paarden te brengen.

“Oh, da’s waar ook!” zei hij, “een aantal familieleden vonden het leuk met ons mee te lunchen. Kan dat?”

“Wat? Ja maar hoeveel komen er dan?”

“Uhh, vijfenzestig,” zei hij onverbloemd.

Vijfenzestig, dat kan er ook nog wel bij, dacht Marjo. Of we nou met 50 of met 65 man het schip ingaan!!

“Hoe laat arriveren jullie?” vroeg ik aan Jean Pierre.

“Rond een uur of twaalf en rond tweeën moeten we echt weer door!”

Ça va, ça va

Die beruchte zondag in maart was het de hemelzijdank prachtig weer, het zonnetje scheen en het was zowaar aangenaam buiten. De hele ruiterploeg arriveerde en een aantal gasten kwamen met de auto. De dampende paarden werden met tuinslangen schoongespoten en in het bos aangelijnd. Dankzij de hulp van Peter en Yvonne konden we alles snel uitserveren en rond een uur of vier zat iedereen nog steeds heerlijk na te borrelen.

Ook maakten wij kennis met de meest curieuze eetgewoontes die door de jaren heen steeds bizarder werden. Vegetariërs, veganisten, de vreemdste allergieën, tot en met 'dat lust ik niet of ken ik niet'. Voor Nederlanders was foie gras taboe, oesters liever ook niet. Orgaanvlees al helemaal niet. Verder hoorde je nogal eens: "Ik lust geen tomaten, wel als ze gebakken zijn." "Ikzelf ben veganistisch, mijn man lust alleen vlees. Ik hoop dat dat

Ça va, ça va

niet te lastig voor jullie is?”

“Ik ben veganistisch, dus geen dierproducten, geen eieren, boter, kaas, geen vis, dus ook geen visolie en ik ben allergisch voor noten en ik lust geen paprika!”

Wat moet je dan in hemelsnaam klaarmaken voor deze mensen? Kinderen was ook problematisch. Als er geen frietjes bovenaan het menu stond, kon je het schudden.

Wij hadden ooit eens gasten voor een week waarvan hij vegetariër was. We konden natuurlijk niet al onze gasten een week lang vegetarisch te eten geven, dus Marjo heeft zich dagenlang met dubbel koken in allerlei bochten gewrongen om het meneer naar de zin te maken.

Op een gegeven moment hadden we biefstuk op het menu. Marjo had voor onze vegetariër een zalmootje gebakken. Toen we uitserveerden, hoorde ik hem tegen zijn tafelenoot zeggen: “Nou... nu ik zo’n sappig biefstukje zie, had ik daar eigenlijk ook wel trek in!”

Ik dacht dat ik ontplofte!!

Ook hadden we zo nu en dan gasten met de meest wonderlijke dieet wensen.

“Ik mag geen gluten van mijn diëtist.”

“Joh, wat vervelend nou, da’s wel een heel lastig dieet, toch?!”

“Ja klopt, enorm gepuzzel is dat!”

“Waar heb je last van?”

“Hele erge darmkrampen. De diëtist zei om maar eens een half jaartje een glutenvrij dieet te proberen.”

Dus Marjo zich in alle bochten gewrongen om glutenvrij te koken, wat dus echt lastig is! Een paar dagen later zag ik ze bij het ontbijt een paar croissantjes verorberen!

“Joh, je denkt toch wel aan je dieet hè?!” zei ik bezorgd.

Ça va, ça va

“Nou ja... croissantjes op vakantie in Frankrijk hoort er wel bij hè...!”
Soms reageerde ik daar weleens een beetje sarcastisch op door op te merken dat ikzelf weleens een ‘ananasdieet’ had gevolgd en dat me dat enorm goed bevallen was.

“Ananas dieet?? Wat is dat dan?”

“Je mag dan alles eten, behalve ananas...” antwoordde ik dan stoïcijns.

Engelsen waren moeilijke eters. Ze wilden altijd exact weten wat er geserveerd werd en tot in detail alle ingrediënten weten. Als er ook maar enige twijfel was, gingen ze toch maar liever in een restaurant eten. Alsof ze daar wel zouden weten wat ze precies voorgeschoteld kregen.

Tijdens het ontbijt informeerde ik altijd wie er die avond mee aten.

“Oh, leuk, gezellig, ja doe maar!”

Verder op de dag rond een uur of vijf “Oh ja, uh, Kees, we eten toch maar in de stad vanavond!” Grrrrr!!! Ik zei dan maar niet dat alles al klaar was.

Of, als ik dan weer eens vroeg wie er mee aten:

“Wat staat er op het menu Kees?”

“Kip in pittige saus met aardappelrondjes en een salade.”

“Oh, heerlijk, geweldig, noteer ons maar!”

“Oh, uhm, Michael?” Vroeg ze dan aan haar zoontje van zes “Lus jij kip?”

“Nee! Da lus ik nie!!” zei het knaapje resoluut!

“Oh, uh, nee Kees dan toch maar even niet!!”

Ça va, ça va

In het begin kookte Marjo zes keer per week. Na een paar jaar stelden we dat bij tot vier keer per week, drie keer per week en gingen we steeds vaker, samen met iedereen, uit eten, wat overigens ook enorm geapprecieerd werd door onze gasten. Ik had dan soms een deeltje met de kok dat wij met z'n tweetjes gratis aten wanneer we met een groep van tien of meer kwamen. Wij waren dan de 'accompagnants'.

Vaak stuurde ik gasten door naar restaurantjes in de buurt. Dat creëerde veel 'good will'. Ik reserveerde het liefst bij François, een uiterst sympathieke gozer. Zijn vrouw die in de keuken stond was echter een regelrecht serpent die absoluut niet met gasten om kon gaan. Als ik François belde, konden onze gasten altijd terecht.

Maar soms kreeg ik haar aan de lijn:

"Bonjour Fabienne," zei ik dan zo opgewekt mogelijk.

"Oui, wat wil je?" vroeg ze botweg met een chagrijnige stem.

"Kan ik vanavond vier mensen naar jullie toesturen?"

"Oh nee, absoluut onmogelijk!! Ik heb al zestien man, désolée!" en

Ça va, ça va

bam hoorn op de haak, geen speld tussen te krijgen.

Ik wachtte dan altijd een uurtje en belde dan nog eens tot ik

François aan de lijn kreeg:

“Bonjour Francois.”

“Ah, bonjour Kès, comment ça va?”

“Kan ik vanavond vier mensen naar je toesturen?”

“Ja natuurlijk joh, geen enkel probleem, graag zelfs, dank je wel.”

Dat wordt daar zo meteen bonje in de keuken! dacht ik meteen.

Maar als onze gasten terugkwamen, hadden ze weer een geweldige avond gehad en heerlijk gegeten.

De buren

Wij hadden dus buren. Een klein aangrenzend deel van ons huis was het eigendom van een Franstalig Zwitsers echtpaar. Zij was de zus van de vorige eigenaar en woonde daar samen met haar man en haar moeder Mémé van dik in de negentig en stok -en stokdoof. Wij hadden natuurlijk al eens gevraagd of ze niet wilden verkopen. “Geen denken aan!” zei Jean-Claude vastberaden.

“Nee, nee,” bevestigde Marianne met de armen in haar zij, “we zitten hier prima.”

Jean-Claude en Marianne hadden de twee ezels, Lisette en Quinou, van haar broer, de vorige eigenaar overgenomen. Zij liepen over ons terrein. Om te voorkomen dat ze wegliepen had Jean-Claude overal schrikdraad gespannen tot ver in het bos. Ons terrein werd overal ontsierd door oranje en witte linten. Verder was er nog een kippenhok met kippen en ganzen. Het kippenhok was van ons, maar het waren Jean-Clauds troetelkipjes. Wij hadden al bedacht dat de ezels en het kippenhok een keer weg zouden moeten. Dat zouden de buren niet leuk gaan vinden! De ezels vraten alles op, behalve het onkruid en de ganzen maakten de hele dag een herrie van jewelste! Als het een keer geregend had, transformeerden de ezels het hele terrein in één grote modderpoel en als er iemand arriveerde, maakten de vijf ganzen een gigantisch kabaal.

Ezel Lisette had het niet op Marjo. Als Marjo in de wei liep, kwam Lisette met de oren in de nek aangelopen, duidelijk van zins om eens stevig in Marjo's billen te bijten.

“Ja,” bevestigde Marianne, “de vorige eigenaresse sloeg Lisette en sindsdien heeft ze het niet op vrouwen! Je kunt het beste een stok meenemen, dat schrikt ze wel af.”

Toen Marjo weer eens buiten was, stonden ze haar allebei dreigend aan te kijken. Ze kon geen kant meer op! Ze pakte een twijgje,

Ça va, ça va

zwaaide ermee en de ezels dropen met de oren in de nek af.

“Dit kan toch echt niet langer zo!” zei Marjo, “ik loop met angst en beven over m’n eigen terrein!!”

Op zich konden we het goed vinden met de buren, maar we hielden

de relatie bewust op een laag pitje. Met name Marianne was erg nieuwsgierig en leunde regelmatig uit het raam om ons en onze gasten welgemeende ‘adviezen’ te geven.

Op een dag klopte ik bij hen aan.

“Bonjour Jean-Claude, ça va?”

“Oui, ça va, ça va, et toi?”

“Ça va.”

Uiteindelijk bracht ik het hekel punt ter sprake en vertelde hen dat de ezels en de kippen en ganzen toch echt weg zouden moeten. Ik vertelde dat we met een paar maanden seizoen gingen draaien en

Ça va, ça va

er dan absoluut geen ezels over het terrein konden lopen. Jean-Claude keek heel bedroefd en begreep min of meer ons probleem. Hij zou op zoek gaan naar een oplossing.

We hadden enorm met hem te doen. De volgende dag kwam hij langs. Hij had een oplossing voor de ezels. Ze konden verhuizen naar een weitje verderop van een kennis van hen. Alleen de kippen was nog een probleem. Hij vroeg of hij misschien een kippenhokje mocht bouwen op een afgelegen stukje grond van ons, grenzend aan de burens iets verderop.

We vonden het zo zielig voor 'm. We keken elkaar aan en gingen maar akkoord. Van de 14 ha konden we wel 10 m² missen.

De volgende dag keerden wij terug naar Nederland om daar nog zaken te regelen.

In Nederland ontvingen we een aangetekende brief uit Frankrijk van de burens verderop.

“Wat is dit nu??!!” dachten we meteen.

Zij meldden ons dat er, grenzend aan hun terrein, een kippenhok gebouwd was, notabene binnen de minimum vastgestelde grenzen. Bovendien was er geen vergunning verleend voor de bouw van dit hok. Zij sommeerden ons deze ontwikkeling direct te stoppen op straffe van...

Weer terug in Frankrijk zagen we dat Jean-Claude een foeilelijk en enorm hok met golfplaten dak op een betonnen fundering in elkaar had getimmerd van zeker 4 bij 8 meter en nog eens een betonnen trap en pad van 10 meter had laten storten.

Wel verdomme! Wat heeft hij hier allemaal gebouwd??!! dachten we toen we aan kwamen rijden.

Wij klopten dus aan bij de burens. We lieten het Ça va, ça va deze keer maar even zitten.

“Maar Jean-Claude! Wat heb je in godsnaam allemaal gebouwd? En

Ça va, ça va

dan die betonnen trap!!” zei ik tegen hem,. “was dat nou allemaal nodig??!!”

“Ja, ik dacht ik maak het maar zo, dat ik niet over jullie terrein hoef als ik naar het kippenhok loop.”

Hij had inmiddels het bezwaarschrift van de burens ook ontvangen. “Verdomme, vervelend, dan moet ik toch maar een andere oplossing voor de kippen zien te vinden.”

Tijdens het kennismakingsgesprek met de burens verderop, waar we dus al een verkeerde beurt hadden gemaakt, vertelden we hen dat we hun bezwaren volledig begrepen en dat er geen kippen en ganzen zouden komen, maar of het nu eenmaal gebouwde hok dan wel mocht blijven staan.

“Pas de problème,” zeiden ze, “van dat hok hebben we geen last, als er maar geen kippen en ganzen in komen. Dat trekt alleen maar ratten aan, en dan hebben we het nog niet over de smerige lucht en de geluidsoverlast.” Na een paar koppen koffie vertrokken we weer ‘on speaking terms’. Jean-Claude had er uiteindelijk maar een gereedschapshokje van gemaakt. Gelukkig waren wij verlost van de beestenboel, althans ten dele!

Een boerderij beneden in het dal verhuurden namelijk ezels.

Fransen hebben iets met ezels, ik weet niet wat dat is! Regelmatig wandelden er dan een groepje wandelaars met ezels langs ons huis. Als ze langsliepen stormde Marianne steevast naar buiten, natuurlijk verlegen om een kletspraatje en wat afleiding. Ze vertelde dan ook altijd uitgebreid het hele verhaal van hun eigen ezels aan de wandelaars. Ondertussen gaf ze iedere keer een paar wortels aan de ezels. Na een oponthoud van minstens een half uur vervolgden de wandelaars opgelucht weer hun tocht. Maar oh wee als Marianne er niet was...

Op een dag kwam er weer een groep langs en de ezels stopten bij

Ça va, ça va

de voordeur van Marianne, die dus even niet thuis was. Ze deden geen stap meer, wat de wandelaars ook probeerden, er was geen beweging meer in te krijgen. Als een ezel eenmaal niet meer wil, dan kun je het schudden en krijg je ze met een zweep nog niet vooruit. Ik kwam dan maar met een wortel, maar helaas dat werkte niet. Ze moesten die wortel echt van Marianne hebben. Iedereen trok uit alle macht aan de teugels, maar helaas, geen beweging in te krijgen. Wanhopig belden we dan maar weer de boerderij beneden. "Ik kom er wel aan," zuchtte Cathérine. Een kwartier later voerden ze de ezels aan hun leiband weg van het 'wortelgebied', waarna iedereen z'n tocht weer kon hervatten.

In de loop van de tijd had er zich een soort haat/liefdeverhouding tussen ons en Jean-Claude en Marianne ontwikkeld. Wanneer wij naar Nederland gingen, pasten zij op onze inboedel en wanneer zij naar Zwitserland gingen, deden wij dat. Maar met name de bemoeizucht en nieuwsgierigheid van Marianne gaven steeds meer irritatie. Aan de andere kant was er bij hen regelmatig ergernis over het autoverkeer van onze gasten. Onze toegangsweg liep namelijk pal langs hun voordeur.

"Jullie gasten rijden veel te hard!!" briede Marianne en stond zelfs af en toe furieus met gebalde vuisten te schelden als er weer eens een Formule 1 coureur langs scheurde.

"Bovendien," riep ze nijdig, "rijden ze zo langzamerhand Mémé van haar sokken!!"

Mémé werd regelmatig in haar rolstoel buiten in het zonnetje geparkeerd. Aangezien Jean-Claude en Marianne geen meter eigen grond hadden, werd ze regelmatig met een grote zonnehoed midden op het pad geposteerd. Wij vroegen regelmatig aan onze gasten alsjeblieft langzaam te rijden. Op een gegeven moment heb

Ça va, ça va

ik zelfs maar 2 melkbussen midden op de toegangsweg geplaatst waar men omheen moest laveren. Dat gaf onze burens iets meer rust.

Ook was in de koopakte opgenomen dat onze burens hun auto op ons parkeerterrein konden blijven parkeren. Na enige tijd kwam er echter een auto voor Marianne bij. Weer later nog een quad. Op een gegeven moment had Jean-Claude weer een bolide aangeschaft, een gloednieuwe Citroën C5, toe maar!

“Ruil je er nou eentje in?” vroeg ik belangstellend aan Jean-Claude. “Uh, nee, de oude houd ik nog aan voor hier in de buurt, maar als we naar Zwitserland gaan, pakken we de C5 natuurlijk!” zei hij met een glimlach. Ons grote parkeerterrein werd dus helemaal in beslag genomen door het wagenpark van de burens.

“Ja maar, Jean-Claude,” riep ik, “Ik houd op die manier geen parkeerterrein meer over!! Dit kan echt niet!!”

Fijntjes bracht hij mij de overeenkomst in het koopcontract ter herinnering.

“Ja, t’is goed,” zei ik kwaad, “daar hebben we het over één auto, niet over een heel wagenpark!”

Hij haalde onverschillig zijn schouders op en zei dat hij z’n auto’s wel wat economischer zou parkeren.

Marianne was een onverbeterlijke roddeltante. Als ze je eenmaal met een van haar tentakels te pakken had, liet ze je niet meer los en kreeg je een enorme hoeveelheid gif over je uitgestort. Ook onze gasten moesten het af en toe ontgelden, met name de Franstaligen. Op Nederlanders had ze minder vat. Ik zag ze regelmatig maar botweg doorlopen om aan haar kwelling te ontsnappen. Ze liep dan nog vaak kakelend achter hen aan.

Ik liep op z’n tijd maar weer eens naar Jean-Claude en moedigde

Ça va, ça va

hem tactisch aan iets aan de situatie te doen. Begrijpend knikte hij dan en zei grappend dat hij z'n 'pitbull' strakker aan de ketting zou leggen. Als later onze gasten weer eens te hard reden, kwam Jean-Claude naar me toe en zei dat hij z'n pitbull niet meer in bedwang kon houden!

Op een geven moment hadden wij besloten eens een feestje te geven voor onze gasten en onze vrienden. We hadden zowaar een bandje gecharterd en Marjo verzorgde de hapjes. De burens hadden we natuurlijk ook uitgenodigd. Zij lieten echter weten dat het niet goed uitkwam.

“Jean-Claude wil voetballen kijken en Mémé is niet zo lekker,” zei Marianne.

Rond een uur of acht begon het bandje te spelen. Na een uur stond Marianne al witheet buiten te schreeuwen of het wat zachter kon. Ik liep naar ze toe.

“Ja sorry hoor Marianne, dat moet dan maar even. Was dan verdomme ook gekomen. Nu hebben we eens een keer een feestje; als we dat nou iedere week deden!”

“Mémé wordt hier stapelgek van,” jammerde ze, “hier kan ze absoluut niet tegen!! Ze gaat dood!!”

Marianne ging echt helemaal over de rooie!

In mijn ooghoek zag ik dat Mémé vrolijk in haar rolstoel zat mee te deinen op de maat van de muziek en de tijd van d'r leven had. Ondanks haar doofheid en dankzij de harde muziek drongen er eindelijk eens herkenbare en melodieuze klanken tot haar door. Ze genoot zichtbaar.

Zierend liep ik terug naar ons feestje en vroeg aan het orkestje of ze iets wilden dimmen.

Maar ja, je snapt dat daar niet veel van terecht kwam en een uurtje

Ça va, ça va

later was het weer raak en stond Marianne wederom, dit keer met beide handen tegen haar oren, hysterisch te gillen.

Rond een uur of twaalf besloten we maar om het orkestje te bedanken en doofde het feestje geleidelijk aan uit.

Jean-Claude en Marianne wonen er nog steeds en ik geloof dat de verstandhouding met de nieuwe eigenaren beter is, waarschijnlijk omdat de bakens door ons al verzet waren.

Ça va, ça va

Ça va, ça va

Een van de vele dingen die het wonen in Frankrijk zo leuk maken is om de verschillen te ervaren tussen de Franse en de Nederlandse cultuur. Zo zijn er een aantal Franse gebruiken waar wij Nederlanders maar moeilijk aan kunnen wennen en zijn er natuurlijk ook Nederlandse gewoontes waar de Fransen van gaan fronsen.

Neem bijvoorbeeld het Franse begroetingsritueel. Stel François wil even de heggenschaar van zijn buurman Maurice lenen dan gaat dat ongeveer als volgt:

‘Bonjour Maurice, comment ça va ?’

‘Ah, bonjour François, oui ça va, et vous ça va ?’

‘Oui, oui, ça va, ça va.’

Vervolgens ontstaat er een praatje dat helemaal nergens over gaat en waarbij de laatste roddels de revue passeren.

Weer later vraagt Francois geheel ter loops ‘Ah Maurice puis-j’utiliser votre taille-haie un jour?’

‘Oui, bien sûr, pas de problème. Je viendrai et l'amènerai dans la semaine, ok?’

“Ah, Maurice kan ik eens je heggenschaar lenen?”

“Ja, natuurlijk joh, ik kom hem in de loop van de week wel effe brengen.”

In Nederland zou dat als volgt zijn gegaan:

“Hoi Jan, kan ik effe je heggenschaar lenen?”

‘Tuurlijk Frans, hier is ie, breng ‘m morgen wel weer terug, hè.’

Wanneer een Nederlander zo zijn Franse buurman zou benaderen, dan wordt dat absoluut als heel bot ervaren. Hij zal dat echter nooit laten blijken. Het “ça va, ça va” protocol is voor de Fransman essentieel en hoort steevast bij het standaard begroetingsritueel.

Ça va, ça va

Zo bestaat er een alleszeggende Franse tegeltjeswijsheid:

"Men zegt ça va, om het waarom te vermijden!"

Grappig is ook dat je iedereen dient te begroeten die in een bepaalde ruimte aanwezig is. Stel je haalt bij je lokale garageman je auto op en in de werkplaats staan nog 3 anderen te wachten, dan begroet je iedereen met een handdruk en een "bonjour". Doe je dit niet dan vindt iedereen je maar een rare snoeshaan. Dat vinden ze toch al, omdat ze aan je toet al zien dat je geen Fransman bent.

Ça va, ça va

Persoonlijk vind ik het best wel irritant wanneer een winkelbediende of kelner of zo je in het Engels aanspreekt, met name jongeren hebben daar een handje van. Hij heeft aan je snuit al gezien dat je niet Frans bent. In het begin sprak ik dan ook maar Engels, maar na een paar zinnen ging ik weer over in het Frans omdat zijn Engels niet te verstaan was. Nu blijf ik altijd hardnekkig in het Frans antwoord geven.

Het afscheid heeft ook zo z'n protocol. In Nederland volstaat een eenvoudig "doei" of "doeg" of "houdoe" in Brabant. Hier in Frankrijk neemt men er ook weer de tijd voor. De bises (zoenen) horen erbij en anders een ferme handdruk. Vervolgens zegt men "au revoir" en volgt zeker een "bonne journée!"

Het duurde ook even eer ik door had hoe Fransen tijdstermijnen aanduiden. Als je aan een Fransman vraagt hoe laat hij komt, zal hij nooit en te nimmer een tijd noemen. Hij zal hooguit iets zeggen als "j'arrive fin de l'après midi" of zoiets.

Zo is:

J'arrive le matin ergens in de ochtend

fin de la matinée ergens tussen 11 en 12

à midi ergens tussen 1 en 2

l'après midi rond een uur of 3 of 4

fin de l'après midi rond een uur of 6

Als ze zeggen:

A bientôt wil dat zeggen tot straks,

A tout à l'heure betekent tot zo meteen,

A tout de suit is ik kom nu.

Ça va, ça va

Nederlanders staan erom bekend dat ze direct zijn, veel te direct voor de Fransman. Wij maken graag snel goede afspraken en we zijn snel erg boos als die niet nagekomen worden. Fransen zijn hierin veel lossier, houden altijd een slag om de arm, waarbij het begrip 'demain' zeker niet altijd morgen betekent! Daar kunnen wij maar moeilijk aan wennen. Als je met een artisan een afspraak maakt voor een klus en hij zegt dat hij morgen komt dan wil dat niet per sé zeggen dat ie morgen ook komt. Vaak moet je, na een paar weken niets meer gehoord te hebben, nog maar een paar keer bellen om te vragen wanneer hij nu echt komt. Er volgen dan duizend excuses en dat hij een spoedklus heeft. Maar morgen kom ik...

Nou moet ik zeggen dat het hier in de Lot et Garonne en dicht bij de stad reuze meevalt en je in dit deel van Frankrijk best goede afspraken kunt maken, maar toen we op het platteland in de Aveyron woonden was dat wel even anders! Pas als je dreigde de klus af te blazen kwamen ze, maar dan gingen ze er ook flink tegenaan. Als hij echter aan het eind van de dag naar huis gaat, al zijn gereedschap meeneemt en vervolgens zegt "A demain", dan kun je er donder op zeggen dat hij er morgen dus niet is, maar elders een belangrijker klus heeft. Je moet dan maar afwachten wanneer hij weer bij jou verder gaat.

Een ander fenomeen waar Nederlanders het moeilijk mee hebben is het kussen tijdens de begroeting. Ook mannen kussen elkaar.

Hoeveel keer hangt af van de streek en varieert van 2 tot 4 keer.

Hier kust men 2 keer. Voor meer duidelijkheid

hierover zie <https://www.combiendebises.com/>

Vrouwen kussen elkaar al heel snel. Mannen

houden het wat langer bij een stevige handdruk.

In de regel kussen mannen als ze goede vrienden

Ça va, ça va

zijn. De vraag is alleen, wanneer ben je goede vrienden? Altijd een moeilijk punt, wanneer ga ik nou beginnen met kussen?

Hetzelfde geldt voor tutoyeren of houd je het nog maar bij vousvoyeren. Altijd een dilemma. Probleem voor ons Hollanders is alleen dat, zodra je gaat tutoyeren, je ook de hele grammatica moet aanpassen. Je moet immers de werkwoorden anders vervoegen. Bij Vous had je het nu net aardig onder de knie, bij Tu moet je weer omschakelen en nadenken.

Een tijdje terug had ik ook weer zo'n typisch iets aan de hand. In de supermarkt zocht ik me rot naar de eieren. Dus ik schoot een vakkenvulster aan en zei: "Pouvez-vous me dire où je trouve les oeufs, s'il vous plait?"

Het mens keek mij verstoord en boos tegelijk aan en zei demonstratief: "BONJOUR MONSIEUR! Comment puis-je vous aider???!"

Met andere woorden: "Zou je me niet eerst eens goedendagzeggen, lomperik!"

Ik zei dus onmiddellijk: "Oh pardon, BONJOUR" en ik herhaalde mijn vraag, waarna ze me vriendelijk de goede kant op stuurde.

Zo grappig is dat alle Fransen, naast het feit dat ze de "H" niet kunnen uitspreken, altijd maar dan ook echt altijd bij ieder woord de klemtoon op de laatste lettergreep leggen. Ze kunnen niet anders. Ook als ze Engels spreken leggen ze de klemtoon op de laatste lettergreep. Hiermee verkrijgt je het typische "allo, allo" accent.

Kijk eens op https://www.youtube.com/watch?v=4s83Nh_N7-I en hoor hoe dit tot dolkomische misverstanden kan leiden.

Ça va, ça va

En hoe is het nou met jouw Frans?

We waren rond de vijftig, toen we in 2004 emigreerden naar Frankrijk. Met 5 jaar middelbaar onderwijs Frans kwamen wij in Frankrijk gelukkig iets verder dan “Bonjour” en “deux bières s’il vous plait”. Nadat wij eenmaal in Frankrijk gesetteld waren, bleek dat een babbeltje bij de bakker en de buurvrouw ons redelijk goed afging maar een gesprek met een accountant of bij de ‘impots’ toch een andere ‘chose’ was. Naar dat soort belangrijke gesprekken gingen we dan ook stevast met z’n tweeën. Twee matige verstaanders hebben aan een half woord wellicht ook genoeg, hoopten we dan maar. Eenmaal weer thuis legden we de puzzelstukjes bij elkaar en dachten we het allemaal goed begrepen te hebben, wat achteraf niet altijd het geval was...

Al gaandeweg bleek dat we best wel baat hadden van onze 5 jaar ouderwets “van buiten stamp” Frans taalonderwijs. Onbewust kwamen le présent, l’imparfait, le passé toch weer uit de diepte beetje bij beetje boven borrelen.

Toen we nog in Nederland woonden, gingen we stevast in Frankrijk kamperen. En stom, stom, stom; we bezochten veiligheidshalve toch maar een camping met Nederlandse eigenaren.

Eenmaal definitief in Frankrijk merkten we wel dat onze matige Franse taalbeheersing een goede integratie met de Fransen in de weg stond. We konden dan weliswaar een aardig mondje mee klappen, maar een gesprek met wat meer diepgang over bijvoorbeeld de politieke situatie in Frankrijk, de Europese klimaatdoelstellingen, de immigratieproblematiek, dan werd een goed gesprek toch lastig.

Het feit dat we inmiddels een TV schoteltje hadden geïnstalleerd en

Ça va, ça va

trouw naar de Nederlandse zenders bleven kijken in plaats van de Franse hielp natuurlijk ook niet echt mee. Ja, ik weet het... stom!

We merkten ook dat het Franse sociale leven zich voornamelijk in familiekringen afspeelde. Een avondje naar vrienden voor een hapje of een biertje is hier, zeker op het platteland, veel minder gangbaar dan in Nederland.

Nu heb ik een oudere broer die getrouwd is met een Française en al sinds z'n twintigste in Parijs woont. Hij beschikt uiteraard over een fabuleuze jaloersmakende beheersing van de Franse taal. Alhoewel ik, nu ook al bijna 20 jaar in Frankrijk ook bij hem wel een accentje bespeur.

Hij zegt wel eens gekscherend tegen me: "zeg Kees, hoe lang zitten jullie nu in Frankrijk?"

"20 jaar," zei ik.

Ça va, ça va

“Lees je wel eens een Frans boek of kijk je naar de Franse TV?” vroeg hij.

“Uhh nee,” antwoordde ik, “ik weet wat je denkt, ja, stom, stom, stom!!”

“Eigenlijk zijn jullie dus naar Frankrijk gekomen om hier, zeg maar, permanent op vakantie te zijn, of zie ik dat verkeerd?”

“Je hebt helemaal gelijk Geerd,” zei ik een beetje gegeneerd.

Dit gesprek heeft me nog een tijdje bezig gehouden. Hoe en waarom zijn de dingen gelopen zoals ze gelopen zijn?

Ik kwam tot de volgende conclusies:

Het geheim van een goede Franse taalbeheersing zit hem voor het overgrote deel in het hebben van een uitgebreide woordenschat!

Heb je te weinig woorden paraat in je vocabulaire, dan is ieder Frans gesprek al na een paar zinnen gedoemd te stranden. Wanneer je te lang moet zoeken naar woorden begint de conversatie te haperen en verliest een Fransman al snel zijn interesse.

Jawel, boeken lezen en veel Franse TV kijken helpen enorm bij het opbouwen van je vocabulaire. Maar om je woordenschat echt voldoende uit te bouwen is één ding onontbeerlijk en dat is een goed geheugen! En daar, beste mensen, schuilt hem het probleem!

Als je jong bent, zoals mijn broer die op z'n twintigste naar Frankrijk toog, onthoud je alles. Je neemt een nieuw Frans woord tot je en je onthoudt het de rest van je leven. Wij, die pas op ons vijftigste naar Frankrijk togen, zijn een nieuw Frans woord de volgende dag alweer vergeten, hoe goed je ook je best doet. Het is net zoiets als leren skiën of schaatsen op je oude dag. Dat gaat je nooit meer lukken en zal waarschijnlijk uitmonden in een paar gebroken benen.

Op je vijftigste is je geheugen nu eenmaal niet meer wat het was en daar doe je niks aan!

Ça va, ça va

Midas Dekker zei ooit eens: “De tijd die je nodig hebt om een nieuwe taal te leren is je leeftijd in maanden.”

Dus, ben je 5 jaar, dan heb je 5 maanden nodig om een nieuwe taal te leren. Ben je vijftig dan heb je vijftig maanden nodig.

Wij hadden dus onze leeftijd tegen!

Achteraf kunnen we beamen dat onderstaande punten wel geholpen zouden hebben de Franse taal beter meester te worden:

- Franse boeken en tijdschriften lezen
- Franse TV kijken met ondertitels aan
- Interesse tonen in het Franse sociale leven
- Franse contacten zoeken
- Meedoen met verenigingsleven.

Een goede tip is overigens, als het om boeken lezen gaat, te beginnen met boeken die naar het Frans vertaald zijn, van niet Franse schrijvers dus. Dat leest makkelijker weg dan boeken van Franse schrijvers, waar toch vaak knap moeilijke zinsconstructies inzitten.

Zo had een vriend van ons een abonnement genomen op een Franse kinderkrant en hij las stripboeken. Ook een idee!

Wat de Franse TV betreft, zijn het journaal en actualiteitenprogramma's aan te raden. Voor de rest zijn het voornamelijk stierlijk vervelende spelletjesprogramma's van het type 'Ik hou van Holland.'

Een veel minder belangrijk aspect van de beheersing van de Franse taal is de uitspraak. Natuurlijk is het meegenomen als je vlot en vloeiend Frans spreekt met de juiste tongval. Maar hoe goed je ook je best doet en hoe lang je ook al in Frankrijk verblijft, de Fransman

Ça va, ça va

zal altijd horen dat je niet Frans bent. Je Germaanse uiterlijk zal daarbij ook niet meehelpen. Dus beter spreken met dan maar steenkolen boeren Frans dan een gesprek uit de weg gaan.

Stukjes tekst vertalen was ook zoiets.

Wanneer ik onze Franstalige website wilde bijwerken was dit mijn procedure:

Ik schreef de tekst in het Nederlands en joeg het dan door Google Translate. Ik moet zeggen dat deze app steeds slimmer wordt en tegenwoordig best wel redelijk correcte en goedlopende zinnen aflevert.

Vervolgens corrigeerde ik de zinsopbouw en hier en daar wat woorden op een dusdanige manier dat het wat mij betreft een goedlopend verhaal werd. Dan stuurde ik de vertaalde tekst naar een goede Franse vriend, een echte taalkunstenaar.

Hij reageerde dan meestal: “Nou Kees, ik begrijp wat je bedoelt, maar er klopt geen hout van!! Ik maak er wel iets moois van.”

Een paar dagen later kreeg ik altijd een fantastisch stukje proza van hem terug.

Één tip kan ik geven: Volg deze procedure en laat je teksten altijd door een ‘native’ Fransman corrigeren en nooit door een Nederlander die de Franse taal goed ‘beheerst’ of denkt te beheersen, ook als ie al jaren in Frankrijk woont. Je krijgt dan hoogstwaarschijnlijk een stukje tekst terug dat één op één is vertaald van het Nederlands naar het Frans. Niet doen dus!! Een Fransman pakt de essentie van jouw verhaal, zet het naar de Franse geest en vertaalt het met zijn eigen woorden.

Ça va, ça va

Desalniettemin hebben wij het hier enorm naar onze zin met leuke Franse buurtgenoten “et on se débrouille plutôt bien!”

Maar hoe is het nou met jouw Franse vaardigheid?

Even een klein testje:

Het Franse woord voor een wioldop is “un enjoliveur”.

Als je morgen nog weet wat een wioldop is in het Frans dan komt het allemaal wel goed...

Angel, de schapenboer

Angel is onze buurman verderop, een schapenboer. Hij heeft 200 brebis (ooien) voor de melkproductie voor de Roquefort kaas van de Société. Angel is groot en oersterk, met zijn postuur straalt hij gezag uit. Zijn armen zijn gemaakt van bundels staalkabel, terwijl zijn borstkast is gegoten van beton, bikkelhard schokbeton. Als Angel een afrastering aanlegt, zwaait hij met groot gemak een 40 kg zware moker boven zijn hoofd en slaat met drie welgemikte meppen een weidepaal een meter diep de grond in. Angel is vrijgezel en woont op La Martini  , een oude boerderij omgeven door 68 ha bos en weiland. De boerderij ligt boven op de heuvel waar je dan ook een spectaculair uitzicht hebt. Van daaruit ziet en vooral hoort Angel exact wat er allemaal gebeurt in de wijde omgeving. Ondanks het feit dat hij niet vaak zijn arendsnest verlaat, weet hij precies wat er om hem heen allemaal gebeurt. Angel heeft geen rijbewijs en heeft daardoor slechts een actieradius van 5 liter benzine van zijn brommertje. Toch hoort en ziet hij alles. Natuurlijk praat de postbode hem bij en in het jachtseizoen, wanneer zijn boerderij als uitvalsbasis wordt gebruikt, houden de jagers hem op de hoogte. Angel jaagt zelf niet, hij faciliteert. Ook wordt de boerderij veelvuldig bezocht door familie en collega-boeren voor het uitwisselen van de laatste roddels.

Zo wandelden Marjo en ik, samen met Pico onze teckel regelmatig door het bos zijn kant op. Een prachtige wandeling van een half uurtje. Angel stond ons dan meestal buiten op te wachten. Hij had ons al gehoord. Het geluid draagt immers ver in de heuvels. Steevast dronken we een kopje koffie bij hem in de keuken. Toen Angel 14 was, pleegde zijn vader zelfmoord. Als kleine jongen moest hij het boerenbedrijf van zijn vader overnemen. Zijn broers

Ça va, ça va

en zussen hadden er geen trek in. Hij ging van school en werd boer. Angel woonde nu met zijn broer Joël en diens vrouw Brigitte op de boerderij. Met zijn 54ste kon Angel al met pensioen. Hij had immers al veertig dienstjaren op de teller.

Als we koffie bij hem dronken, ging er altijd een kopje water met koffie-extract in de magnetron en kwam de trommel met biscuits op de tafel. Brigitte bleef in de keuken en was altijd drukdoende het middageten klaar te maken, 's middags hield ze zich bezig met het hoeden van de schapen. Haar man Joël werkte bij de garage in het naburige dorp.

We haalden met Angel altijd herinneringen op uit de tijd dat we hier begonnen en we nog gebrekkig Frans spraken. Toen we indertijd de verhuishwagen leegruimden, kregen we gelukkig hulp van hem. Ik weet nog goed dat we met drie man aan een enorme ijskast aan het sjoeren waren. Het ding was loodzwaar, omdat we hem met allerlei spullen volgestouwd hadden. Angel stapte de verhuishwagen in, duwde ons aan de kant, omarmde de ijskast en tilde het gevaarte in z'n eentje met één zwaai uit de verhuishwagen. We wisten niet wat we zagen! Pure oerkracht!

Een andere keer reed ik met mijn 4 x 4 mitsubishi pickup (een lang gekoesterde jongensdroom, die ze hier 'kat katre' noemen, ik spel het even "fonetisch"). Het was eigenlijk na de vele regen veel te nat in het bos, maar kom op jongens, ik had er net modderbanden met enorme profielen onder laten zetten. Toen ik uitweek voor een modderplas, gleeed mijn wagen richting afgrond. Oeps, vlug achteruit met dat ding, weg van het gevaar, waarop de pick-up nog verder naar beneden schoof en al gevaarlijk begon over te hellen. De

Ça va, ça va

waterpas op het dashboard stond al in de rode gevarezone! Stuur draaien en naar voren, weer schoof hij verder richting afgrond. Ik dacht: “nu stoppen, dit gaat niet goed en klauterde aan de passagierskant uit de auto!” Onverrichterzake liep ik terug naar huis en belde Angel.

“Bonjour Angel, ça va?”

“Oui, ça va, ça va et toi?”

Ik vroeg of hij me kon helpen met m’n ‘kat katre’, “hij hangt halverwege het talud!” vertelde ik hem.

“Ah, zeker achter in je bos bij de beek. Daar moet je nu ook niet komen na al die regen, veel te nat daar!” zei hij belerend.

Ondanks het feit dat hij 2 km verderop woonde had hij al in de gaten wat er aan de hand was!!

Ik had nog niet opgehangen of ik hoorde hem al aankomen met een van zijn tractoren!

Ça va, ça va

“Oh la la, putain!” een van zijn vaste uitdrukkingen. “C’est pas mal, ça hè!” zei hij kijkend naar de ravage.

Hij koppelde een staalkabel aan m’n truck en probeerde hem vlot te trekken. Doordat hij op dat smalle pad zijn enorme tractor niet in de goede positie kreeg, schoof de 4X4 nog verder naar beneden.

“Ik ga ook de tractor met de lier halen,” zie Angel, “dit gaat zo niet.” Even later kwam hij terug met Joël en werd met 2 tractoren mijn jongensdroom uit de drek gesleept.

Ook zal ik nooit het moment vergeten waarop ik mijn eerste boom zou gaan omzagen. Ik toog opgetogen en vastberaden met mijn kettingzaag het bos in op zoek naar mijn eerste slachtoffer. Ik vond een boom die al half om lag en onder een hoek van 45 graden in een vork van een boom ernaast bleef hangen. Dit leek me wel wat. De boom kon in ieder geval nooit de verkeerde kant opvallen. Toen

ik hem praktisch doorgezaagd had en ik bij het eerste het beste gekraak naar achteren sprong, zag ik tot mijn stomme verbazing de

Ça va, ça va

boom de lucht in gaan en als een wipwap, hoog in de lucht in de vork van de andere boom bleef balanceren!

Op dat moment kwam Angel op zijn tractor langs. Hij keek omhoog en zei lachend:

“Dat hout droogt prima zo!!” en reed grinnelend weer verder.

Een andere keer spleet de bliksem met een oorverdovende knal een enorme dennenboom net achter ons huis van boven tot beneden in tweeën. De boom hing vervaarlijk tussen de andere dennenbomen in!!

Ik belde Angel en vroeg of, als hij een keer tijd had, me kon helpen om de dennenboom (mijn staat van dienst in acht nemend) veilig naar beneden te krijgen. Vijf minuten later kwam hij op zijn brommertje al aanrijden. Hij had de kettingzaag vast meegenomen. Samen stonden we naar de ravage te kijken. “Putain!” zei Angel. “Ah oui, putain!” zei ik ook maar.

Ik liep naar de werkplaats om ook mijn kettingzaag te halen.

Ça va, ça va

Onderweg hoorde ik hem de zijne al starten. Toen ik mijn kettingzaag in de werkplaats startklaar had, hoorde ik al een grote klap. Terug bij de boom had Angel hem al omgezaagd en was bezig alles in hapklare brokken te zagen. Een uur later was alles aan kant en zaten we alweer aan de koffie.

Van hot naar haar

Toen wij eenmaal een beetje gesetteld waren, onze zaakjes op orde hadden en al wat gasten ontvangen hadden, gingen we ons eens oriënteren met wat er rondom ons heen allemaal gebeurde.

Onwillekeurig kijk je dan wat er zich aan landgenoten in de buurt gevestigd heeft.

Vlakbij ons zat bijvoorbeeld een boerderijcamping. De uitermate hartelijke Nederlandse eigenaren zaten hier al 30 jaar en hadden met helemaal niets een groepje ruïnes omgetoverd tot een prachtige boerenhoeve bestaande uit een stuk of vijf gebouwen op ca 18 ha grond.

Er bleken meerdere Nederlanders in de buurt te zitten. Zo gaf een van hen in het hoogseizoen tango workshops en hadden zij in een prachtige vallei een aantal chaletjes gebouwd. Ook zij zaten hier al meer dan 30 jaar en hadden eveneens hun paradijsje uit niets en met niets opgebouwd. Uiteindelijk maakten we kennis met een stuk of zes Nederlandse pioniers met roots, althans zo leek het, uit het hippie tijdperk, die hier allemaal al tientallen jaren zaten en uitzichtloze puinhopen getransformeerd hadden in sprookjesachtige nederzettingen.

Op een gegeven moment vertelde een van hen dat zij samen jaren geleden een wandelarrangement hadden opgezet. Wandelaars liepen van het ene huis naar het volgende. De wandelaars hadden hun eigen beddengoed en kregen bij ieder huis een slaapplek en een maaltijd aangeboden. Dit alles best wel 'basic' naar we begrepen.

Men vroeg of wij interesse hadden als reservehuis bij te springen in het geval één van de andere huizen niet kon. Dit verzoek verraste ons een beetje.

Ça va, ça va

“Ja, het zou niet al te vaak voorkomen, we hebben zo’n 10 stellen wandelaars per seizoen. Eerlijk gezegd is het initiatief een beetje ingedut en kan het wel een boost gebruiken,” zeiden ze erbij.

Wij zaten er een beetje mee; reserveadres, tja, je bent dan toch een vijfde wiel aan de wagen, je hoort er dan niet echt bij.

Er bestond wel zoiets als een website. Er waren ook wandelkaarten beschikbaar. Uiteindelijk hebben we gezegd dat we best mee wilden draaien, graag zelfs, maar dan als volwaardig lid en niet als reserveadres.

Oeps, deze mededeling bracht de gelederen in verwarring!

“Oké,” zeiden ze, “hier moeten we dan toch echt over vergaderen! Alle leden moeten daar natuurlijk mee akkoord gaan. We komen erop terug na de eerstvolgende wandelvergadering.”

Weken later kregen we te horen dat ze akkoord gingen met ons voorstel. We konden als volwaardig lid meedraaien. Later hoorden we dat er op die bewuste vergadering pittige woorden gevallen waren.

“Tja, da’s nou ook wat, meteen al eisen stellen!”

“Dan komen ze in een gespreid bedje, dat kan toch niet!! Moeten we meteen de winst delen!”

“Nou,” had weer een ander gezegd, “dat gespreide bedje stelt anders niet veel voor, we hebben amper wandelaars!”

“Een beetje nieuw bloed in de club zou niet verkeerd zijn,” opperde weer een ander.

Maar we mochten dan, met een nipte meerderheid, meedoen!

Op een dag was het zover, we ontvingen de eerste wandelaars. Na ze welkom geheten te hebben, vroegen we wat ze wilden drinken.

“Willen jullie iets fris, een biertje of een wijntje, zeg het maar.”

“Ohhh! Kunnen we hier een biertje krijgen?!” vroegen de

Ça va, ça va

wandelaars gretig.

“Ja natuurlijk!” zeiden we verbaasd.

“Bij de andere adressen kregen we alleen kruidenthee of appelsap.”

“Ok, nou hier schenken we een lekker biertje voor jullie hoor, geen probleem.”

Na het avondeten schonken we nog een digestief in de vorm van een whisky'tje of een cognacje. Dit werd dan wel apart bij ons

afgerekend.

Toen de wandelaars naar bed gingen zeiden ze verrast: “Oh, kijk nou! Het bed is al opgemaakt!”

“Ja, natuurlijk,” zeiden wij wederom verbaasd, “da’s toch logisch!”

“Nou niet bij de andere adressen hoor, daar moeten we zelf ons bed opmaken en kruipen we in de lakenzak.”

“Hier dient toch duidelijk het een en ander beter afgestemd te worden!” dachten wij direct.

Ook de kaarten die de wandelaars bij zich hadden waren op z’n zachtst gezegd droevig, een kopietje van een kopie, zwart/wit,

Ça va, ça va

beduimeld, nauwelijks nog leesbaar en al doorgelopen van het vocht van een regenbui.

De volgende dag kregen we een telefoontje van één van de andere huizen:

“Begrijp ik nu goed dat jullie alcohol schenken en ook nog eens apart verkopen??!! Dat hoorde ik hier net van een van de wandelaars!!”

“Ja natuurlijk,” zei ik, “mag dat dan niet??”

“En moeten ze dat dan apart afrekenen?”

“Ja, Wat dacht je dan! Behalve het welkomstdrankje natuurlijk.”

“Nou, dat vind ik wel gigantisch commercieel!”

“Pardon? We moeten toch de kost verdienen?” zei ik met stijgende verwondering, “voor niks gaat de zon op!”

“Een van de wandelaars zei hier tegen ons ‘2 whisky graag,’; ik voelde me nondeju net een ober!”

“Goh, tja, sorry hoor, maar dat gaan we hier echt niet veranderen! Ik kan toch niet onze eigen gasten een lekker digestiefje aanbieden en tegen de wandelaars zeggen: ‘nee, sorry jongens niet voor jullie! toch?’”

Op de eerstvolgende wandelvergadering, waar wij dan ook aan deel mochten nemen, werd het een en ander stevig uitgepraat.

“Dus jullie maken de bedden op!”

“Ja natuurlijk, dat dacht je dan? We zijn Chambres d’Hotes niet waar! Dat verwachten de gasten!”

“En je wast dan daarna al het beddengoed?”

“Uiteraard, dat hoort erbij,” zei ik wederom met stijgende verbazing.

“Weet je wel hoe zwaar je daarmee het milieu belast!” reageerden er een paar, “al die fosfaten!”

Ça va, ça va

“Ja, da’s waar,” zei ik en dacht er zo het mijne van, “maar jullie kunnen doen wat je wil, wij bieden opgemaakte bedden aan, geen discussie over mogelijk!”

“Ja, en dan die drank, hoe gaat dat dan bij jullie?”

“Nou, als gasten een biertje of een wijntje willen, geef ik ze dat,” zei ik.

“En moeten ze dat dan apart betalen?”

“Ja, behalve natuurlijk de wijn aan tafel en het welkomstdrankje, dat zit in het arrangement.”

“En wat vraag je daar dan voor?”

“Anderhalve euro voor een biertje of wijntje en drie en een half voor een borrel.”

“Ja maar, da’s toch hartstikke commercieel!?”

“Ja, hallo,” zei ik, “we moeten wel onze boterham verdienen hè?!?”

“Nou, eerlijk gezegd...” reageerde een ander schoorvoetend, “bij mij betalen ze ook de extra drankjes.”

“Wat???!!!” en alle ogen draaiden zijn kant op en keken hem verbolgen aan. “Jij ook?? Niet te geloven!!” riepen ze allemaal. Ze hadden een dissident in hun midden! Ik zag hem ter plekke van zijn voetstuk vallen!

“En schenk jij dan ook alcohol??”

“Ja, als ze dat willen. Moet toch kunnen, extra glaasje wijn bij het haardvuur?”

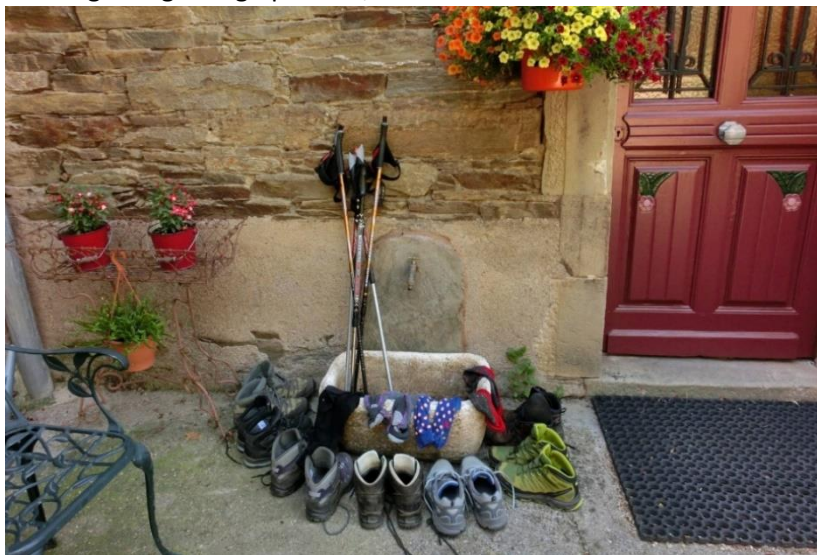
Het werd me steeds duidelijker dat er tussen ons toch een generatiekloofje bestond, ondanks het feit dat we van dezelfde leeftijd waren.

Wij waren klaarblijkelijk in hun ogen de ‘tweede golf’ die met ‘heel veel geld’ naar Frankrijk getogen waren, een ‘kant en klaar’ bedoeninkje hadden opgekocht, om daar dan vervolgens hun vakantie voort te zetten.

Ça va, ça va

Zij waren duidelijk meer degenen die zich afgekeerd hadden van de bourgeoisie en met meer filosofische en idealistische ideeën naar Frankrijk vertrokken waren om met hun blote handen, zonder eigen middelen en met het milieu en de natuur hoog in het vaandel hun eigen wereld te scheppen en ver weg te blijven van dat waar ze in Nederland voor weggegaan waren.

En ja, er moest ook wat geld verdiend worden om de sociale lasten te kunnen betalen. Je eigen biologische producten op de markt verkopen, hier en daar wat klussen. Het werd al snel duidelijk dat dat lang niet genoeg opbracht, dus waren de meesten dan maar

begonnen met een mini camping of gastenkamers met workshops. En fin; in de loop van de tijd werden gelukkig alle plooiën gladgestreken, ontstond er meer begrip voor elkaar en elkaars levensfilosofie die de basis vormde voor een goede vriendschap en een vruchtbare samenwerking waar een heel succesvol en commercieel verantwoord wandelinitiatief uit is voortgekomen,

Ça va, ça va

waar gasten bij alle huizen een heerlijk opgemaakt bed staat te wachten en je een lekker biertje of wijntje kunt bestellen.

Het GSM bankje

Toen ik nog in Nederland 'carrière' maakte en inmiddels opgeklommen was van computer engineer tot hoofd technische dienst kreeg ik van de zaak als een van de eersten een mobiele telefoon! Nou ja, mobiel, een lompe handset die met een kronkelsnoer verbonden was aan een loodzware accubak met enorme antenne! Heel de buurt kwam naar buiten om dit wonder van techniek te aanschouwen. Weer veel later werden dit handzamere handsets waar je een antenne uittrok en daarna de veel handzamere Nokia's en weer later het summum van technologie, de blackberry met een compleet querty toetsenbordje!

Toen we in 2003 naar Frankrijk emigreerden moest ik al deze speledingetjes, zoals mijn Audi van de zaak, laptop van de zaak, blackberry en Palm III notepad inleveren. Eenmaal in Frankrijk was dat weer een paar stappen terug in de tijd! We hadden daar geen bereik en we moesten het weer doen met de vaste telefoon met kronkelsnoer. Hoe gingen we dit aan onze toekomstige gasten verkopen? Geen bereik, geen wifi, helemaal niks! We besloten het commercieel aan te pakken en zetten allerlei fraaie kreten op onze website.

"Hier vindt u absolute rust en kunt u ontstressen!!"

"Heerlijk, even geen wifi, geen internet, geen bereik, ontsnappen aan de prestatie maatschappij en het jachtige bestaan!!"

"Uw baas kan u hier niet bereiken, hoe gaaf is dat!!"

En dat werkte! Het zette bij een aantal mensen een knop om en accepteerden gemakkelijker dit ongemak.

Maar, wanneer gasten eenmaal arriveerden en bij het uitstappen op hun mobieltje keken, zag ik ze soms bleek wegtrekken, waarbij ze in

Ça va, ça va

paniek uitriepen: “GEEN BEREIK???! Oh hemel, wat nu!! Jullie hebben dan toch zeker wel wifi hoop ik hè???!”

Meewarig schudde ik dan maar weer mijn hoofd.

“Helaas, het enige wat we hier hebben is een armzalig 64 Kb modemlijntje. Ja joh, je zit nu in Frankrijk hè!”

We moesten soms alles in het werk stellen onze nieuwe gasten te kalmeren.

“Joh, het is vakantie! Heerlijk toch?! Geniet ervan, even niks aan je hoofd!!”

“Ja maar, ik moet van mijn baas bereikbaar zijn, dit kan niet!”

waarop zijn vriendin zei:

“en mijn moeder is slecht, die moet me kunnen bellen!!”

“Geef je baas en familie gewoon ons telefoonnummer en emailadres door. Niks aan de hand toch? Kom, ga zitten dan schenk ik iets lekkers voor jullie in.”

Na een glas wijn zag je de stress bij ze wegsmelten en de volgende dag zeiden ze: “Je hebt ergens wel gelijk, Kees. We hebben vakantie, laat ze maar in hun sop gaarkoken daar in Nederland!!”

Na een paar jaar verrees er ver aan de overkant van de heuvel een zendmast. We zouden 3G krijgen. Dat gaf ons een tweeledig gevoel. We waren inmiddels gewend aan ons communicatieloze bestaan en vonden het prima zo. Aan de andere kant konden we onze gasten iets meer comfort aanbieden. We kochten dus ook maar meteen een mobieltje, zo’n Nokia die je openklapte, klein en handzaam. Nadat ik hem aangezet had, keek ik vol verwachting naar het schermje. Geen bereik!!! Wat is dat nou???! Ik liep naar buiten. Geen bereik, ook niet nadat ik hem hoog in de lucht hield. Wel nondeju, wat is dit nou? Maar eens rond het huis gelopen en tot mijn grote teleurstelling had ik nergens ontvangst. Tot mijn

Ça va, ça va

verbazing blipte het ding plotseling toen ik me iets verder in het bos bevond. Ik keek op het schermje en zag één streepje en het bericht: “Bienvenue chez ORANGE, s.v.p. activer votre abonnement.”

“Joepie!” riep ik al teruglopend naar huis. Ik logde in op mijn “espace client” op de website van Orange om mijn nieuwe speeltje te activeren.

“Wij hebben u per SMS een activatiecode gestuurd, voer hier de code in.”

“Ah, een SMS” ik keek op mijn mobiel maar zag niks, geen bereik. Oh ja, natuurlijk, even terug naar het bos. Daar blipte mijn telefoon. Mooi, een SMSje met een code! Wow het werkt! Ik liep weer terug naar huis, naar boven naar mijn computer en voerde vol verwachting de code in:

“Tijd verstreken, klik hier om opnieuw te proberen!”

“Wel verdomme,” riep ik teleurgesteld. Weer terug naar het bos, toestel omhoog, even wachten. Ah, SMS met een nieuwe code. Ik spurtte als een gek weer terug naar huis, brak bijna mijn nek op de trap en voerde de nieuwe code in.

“Tijd verstreken, klik hier om opnieuw te proberen!”

De stoom kwam inmiddels uit mijn oren. Ik zette mezelf eerst in de startblokken en drukte op ENTER waarna ik met zes treden tegelijk naar beneden vloog, het bos in rende, mijn telefoon al omhooghoudend, even wachten tot hij contact had en bij de biep spurtte ik weer, onderweg de code al uitlezend, terug naar huis, naar boven en tikte weer hijgend de code in:

“Tijd verstreken, klik hier om opnieuw te proberen!”

Uitgeput plofte ik in mijn stoel om een andere strategie te bedenken.

Ça va, ça va

“Weet je wat? Ik leg mijn mobieltje al in het bos, dan heeft hij al contact. Dat scheelt zeker 20 seconden!”

Weer terug uit het bos, na mijn mobieltje op een boomstronk gelegd te hebben, ging ik weer opnieuw bij m'n PC in de startblokken, drukte op ENTER en vloog de trap weer af, griste in het bos mijn mobiel van de grond en rende weer terug de code al uitlezend. Boven de code in de computer geramd:

“Votre ligne est activée!!” las ik met een vreugdekreet en plofte helemaal uitgeput in mijn stoel.

Na deze gedenkwaardige handeling maakten wij in Frankrijk onze reëntree in het draadloze tijdperk.

Maar ja, je snapt het al, ik zag al gauw onze gasten geïrriteerd met hun arm omhoog rond ons huis lopen als hongerige wolven op zoek naar een sprankje straling.

“Ik begrijp dat je wil bellen?” vroeg ik dan.

“Ja klopt, jullie hadden toch bereik hier??”

“Als je nou daar het pad afloopt het bos in, heb je bereik,” zei ik maar weer.

Na een minuut of vijf kwamen ze vaak weer terug.

“Helaas Kees, helemaal niks!”

“Ben je wel ver genoeg doorgelopen? Tot voorbij die boom daar.”

“Oh nee, tot zover ben ik niet gegaan.” en hij draaide alweer om, terug het bos in.

“Weet je wat,” dacht ik, “ik sla gewoon een paal met bordje in de grond en zet er een bankje bij. Kunnen de mensen op hun gemak bellen.”

Zogezegd, zo gedaan. De volgende dag stond er een bank in het bos met een bordje ernaast “GSM BANKJE”. Wanneer ik dus iemand weer rond zag lopen met zijn mobieltje zei ik:

Ça va, ça va

“Als je wilt bellen, moet je daar het bos in. Bij het GSM bankje heb je bereik!”

“GSM bankje??” Ongelovig keken ze me dan aan en liepen schouderophalend het bos in. Het grote voordeel was dat bellende mensen de andere gasten niet lastigvielen met hun gekakel en achter in het bos alle privacy hadden.

Ruim een jaar later hadden we ineens overal bereik. Er was blijkbaar ergens een nieuwe mast bijgeplaatst. Vanaf dat moment was het afgelopen met de rust op ons terrein en werd een geanimeerd gesprek regelmatig verstoord door een binnenkomend telefoongesprek van een van de gasten die met luide stem verdere conversatie onmogelijk maakte. Met name aan tafel was dat superirritant, wanneer er een mobieltje ging, iemand opstond en een paar meter verder een dik half uur luid converserend stond te bellen en zijn eten koud liet worden! Het gesprek ging meestal helemaal nergens over. Je vraagt je dan af dat mensen niet gewoon kunnen zeggen: “Joh, ik bel je straks even terug, ik zit nu aan tafel. Doei!!”

Een tijd later waren er geruchten dat we ADSL zouden krijgen! Onze internetsnelheid zou dan omhoogvliegen van 64Kb naar 4Mb!!! Wow, vier miljoen bits en dan nog per seconde!! Waanzinnig, duizelingwekkend!! Zouden we dan eindelijk ook eens een youtube filmpje kunnen kijken? We zouden dan wellicht wifi kunnen installeren voor de gasten.

En inderdaad kregen wij op een gegeven moment bericht van Orange dat we een nieuwe modem met Wifi konden bestellen! Nadat ik alles geïnstalleerd had en werkend had gekregen, startte ik nieuwsgierig SPEEDTEST op. 1Mbit, hhhmm, weliswaar niet de beloofde 4 Mbit, maar vooruit, beter dan niks en we hebben wifi! Je

Ça va, ça va

kon warempel ook nog een youtube filmpje afdraaien, weliswaar met haperingen.

Algauw ervoeren we ook de nadelen van ons wifi systeem en troffen op ons terras, tijdens de altijd zo gezellige borreluurtjes, alle gasten met hun neus in hun laptop of op hun mobieltje en zei niemand boeh of bah! Ik dacht alleen maar “bah!” Dit is niet leuk en begon me er steeds meer aan te ergeren. Soms sloop ik stilletjes naar binnen en zette het wifikastje af.

“Hé, wat is dit nu?! Geen internet!! Hoe kan dat??”

“Ja, joh, da’s Frankrijk hè! Die vliegt er hier regelmatig uit!! Meestal komt ie met een dag of zo wel weer terug!” zei ik dan met enig leedvermaak.

Een uurtje later, wanneer we het diner gingen voorbereiden, zette ik hem weer aan.

Zo hadden wij op alle kamers een rookmelder aan het plafond hangen. Zo eentje die om de vijf minuten even een rood ledje liet blinken.

Met alle gasten aan tafel vroeg me iemand:

“Wat is dat voor kastje aan het plafond Kees? Is dat de wifi router?”

“Nee,” zei ik dan en besloot iedereen eens flink in de maling te nemen.

“Ik durf het eigenlijk niet te zeggen... een beetje gênant is het wel... het is in feite een webcam...” zei ik dan aarzelend.

“Een webcam?? Wat maak je me nou??”

“Ja uhhh, we hebben op iedere kamer een webcam gemonteerd. Kijk, chambres d’hotels is een leuke business, maar je begrijpt, bij lange na niet genoeg om het hoofd boven water te houden. We hebben daarom een nevenactiviteit ontwikkeld. Een webcam site!!”

Ça va, ça va

“Een webcam site?? Dat moet je ons eens uitleggen!”

“Nou kijk, www.libaudie.com is dus onze chambres d’hotes website, daarnaast hebben we ook www.libido.com en dat is onze webcam site. Klanten loggen in, kunnen een kamer kiezen en kijken dan voor € 2,50 per minuut mee met wat er in die kamer allemaal gebeurt.

Als het Ledje van de camera blinkt, is er iemand ingelogd!”

Iedereen had het natuurlijk meteen door en barstte in lachen uit!!

“En Jan, ik heb nog even in de statistieken gekeken, jullie kamer scoorde afgelopen nacht uitzonderlijk goed!!”

De septic tank

We wisten niet eens waar onze septic tank precies lag op ons terrein. Raar eigenlijk dat wij ons nooit afvroegen waar de rotzooi bleef zodra je de WC doortrok. De vorige eigenaar had ons gegarandeerd dat het allemaal prima in orde was! Op een dag kregen we een brief van de gemeente dat onze septic tank gecontroleerd zou worden.

“Ja hoor,” dachten wij, “nu hangen we! Daar klopt natuurlijk helemaal niks van!” Wij maar eens gezocht in alle paperassen die de vorige eigenaar had achtergelaten. Wij herinnerden ons nog een schetsje. En inderdaad, na lang zoeken vonden we een handgetekend schemaatje op een vodje papier. Er was een vetput voor het keukenwater, twee grote tanks en een bezinksysteem. We zijn er maar eens naar gaan zoeken, maar konden met de beste wil van de wereld niks vinden! Uiteindelijk, na het kappen van enorme hoeveelheden bramen en brandnetels, vonden we op het laagste punt van het terrein twee deksels. Benieuwd verwijderden we één van de deksels. Eronder zat een enorme dikke bruine bubbelende drab, bestaande uit voornamelijk roze wc-papier.

Een paar weken later stond er een dame op de stoep. Zij kwam de septic tank controleren. We boden haar eerst maar eens een allervriendelijkst kopje koffie aan en lieten haar uiteindelijk vertwijfeld ons schemaatje zien. Zij bestudeerde het met veel goedkeurende knikjes en zei uiteindelijk dat het “tout comme il faut” was. Ze zou een rapport opmaken en dan kwam het allemaal in orde. Vervolgens vertrok ze weer. Wij waren uiteraard stomverbaasd dat ze de septic tank niet in levenden lijve wilde aanschouwen. Geen controle, geen gedonder, alles OK! Daar kwamen we goed van af. Een tijd later belden we toch maar een

Ça va, ça va

reinigingsbedrijf om de tanks eens te laten legen. Dat leek ons geen slecht idee. Het bedrijf zou wel een van hun mensen sturen.

Een week later stond plotseling Angel, onze buurman, met een van zijn gigantische tractoren met gierwagen op de stoep.

“Bonjour,” zei hij, “ik kom de septic tank legen.” Wij keken hem niet begrijpend aan.

“Ja,” zei Angel, “ik word ingeschakeld door het reinigingsbedrijf en kom jullie septic tank legen.”

Oké, het zal wel! dacht ik. Angel reed met zijn tractor dwars door de bramen naar het deksel, hing een dikke slang in de tank en begon driftig de blubberende massa weg te zuigen. Even later was zijn gierwagen vol en onze tank nog maar halfleeg.

“Ik ga dit lozen en dan kom ik straks weer terug voor de rest,” was de boodschap.

Ik dacht: “Nou, die zien we voorlopig niet meer terug. God weet waar hij naartoe moet om de boel netjes te lozen.”

Maar wat schetste onze verbazing... na een half uurtje was hij er weer! Verwonderd vroeg ik: “Maar Angel, waar heb je nou al die rotzooi naartoe gebracht? Je bent alweer zo snel terug!”

“Allez!” zei hij, “bij mij op de akker gespoten natuurlijk, wat dacht je dan? Da’s goeie mest!!”

Ik was werkelijk helemaal perplex. Word je vanuit de overheid gedwongen fors te investeren om netjes alle troep uit het milieu te houden, komt onze buurman en spuit het hele zootje dankbaar op zijn akkers!!

Op een gegeven moment, toen hij weer begonnen was de tweede helft op te slurpen, zei ik tegen hem: “Maar Angel, besef je wel dat je nu pure Hollandse stront op je akker hebt gespoten?”

Verbaasd keek hij me aan: “Oui,” zei hij, “en wat dan nog??”

Ça va, ça va

“Nou,” zei ik hem, “besef je wel dat met het komend voorjaar al je akkers daardoor vol met tulpen staan!” Hij keek me niet begrijpend aan en ging onverstoorbaar verder met zijn werk. Dit soort humor is aan Fransen niet besteed...!

Weer later vertelde hij dat de tanks nu leeg waren en gevuld

moesten worden met water, anders konden ze wel eens imploderen. Een snel rekensommetje vertelde me dat dat minstens € 100,- aan leidingwater ging kosten. Ik vroeg hem of het een idee was om met zijn gierwagen water uit de rivier op te pompen? “Ja, goed idee, dat kon,” zei hij, dus hij is toen water uit de Tarn gaan halen en in een mum waren de tanks weer gevuld.

Later aan de koffie vroeg ik hem of ze bij hem ook langs waren geweest voor een controle.

“Ja,” zei Angel, “maar ik heb geen septic tank.”

“Jij hebt geen septic tank??” vroeg ik verbaasd, “Hoe kan dat nou? Waar blijf je dan met je smurrie?”

“Nou, ik heb 68 ha land dus dat vindt z’n weg wel.”

“Maar dan krijg je toch een boete??”

“Ja klopt, en die betaal ik gewoon, niks aan de hand!”

Ça va, ça va

“Hoeveel is die boete dan?” vroeg ik hem nieuwsgierig.

“50€,” zei Angel.

Ik begon een beetje te snappen hoe je dit soort dingen in Frankrijk aan moet pakken!

De gendarmerie

Op een dag kwam er plotseling een politiebusje aanrijden. Er sprongen een stuk of vier zwaarbewapende agenten uit. De schrik sloeg ons om het hart! We dachten: wat is er nu aan de hand? Een van de agenten belde aan en begon met het standaard Franse begroetingsritueel:

“Bonjour Monsieur, Madame ça va?”

“Ah oui, ça va, ça va, et vous, ça va?”

“Oui, ça va.”

Dit is een van de dingen die we in Frankrijk snel leerden. Je komt in een gesprek nooit direct to the point. Eerst dient er een serie *ça va, ça va*'s uitgewisseld te worden, waarbij het absoluut niet de bedoeling is dat je uit gaat weiden over hoe het echt met je gaat. Vervolgens wordt er wat doelloos heen en weer gekeuveld, over het weer vooral en andere zaken die er absoluut niets toe doen. Daarna kun je eens beginnen met het onderwerp aan te snijden waar je voor gekomen bent.

Ik vroeg dus of er iets aan de hand was...

“Uh, Nee, nee, niks aan de hand.” Hij vertelde niet wat ze dan wel kwamen doen. Eigenaardig!

Ik vroeg: “Willen jullie misschien een kop koffie?”

“Ahh, comme vous voulez, pourquoi pas,” zeiden ze elkaar aankijkend.

Dus stapten vier tot de tanden bewapende gendarmes naar binnen, keurig in uniform, compleet met gesteven lichtblauwe overhemden, zwart gepoetste legerkistjes en donkerblauwe broek met scherpe vouw, leren riem met allerlei attributen en met gemillimeterd haar. Toch een andere aanblik dan de gemiddelde Nederlandse agent. Na een half uurtje heen en weer gekoeterwaal, was het ons nog steeds

Ça va, ça va

niet duidelijk wat ze nu eigenlijk kwamen doen.

Ik vroeg uiteindelijk, toen het gesprek een beetje vastliep: “Willen jullie alles misschien even zien?”

“Ah, uh, pourquoi pas; ça vous gêne pas?” We gaven hen de hele rondleiding, waarna ze op een gegeven moment blijkbaar gerustgesteld weer vertrokken.

Zo ongeveer iedere twee maanden kwamen ze terug en herhaalde het hele ritueel zich, maar dan zonder rondleiding. Op een gegeven moment kwamen ze niet meer. De agent die het groepje aanvoerde was overgeplaatst naar La Réunion, een van de overzeese gebiedsdelen. Een promotie dus. Het was ons nooit duidelijk geworden wat ze nu eigenlijk kwamen doen... Van omwonenden begrepen we dat ze gewoon even komen checken of we ons niet bezig houden met illegale praktijken en vooral geen illegalen

huisvesten.

Ça va, ça va

Ondertussen maakten wij kennis met Erik en Katrien, een Belgisch stel dat in het dorp een hostellerie had gekocht. Bij het woongedeelte had een aannemer het hele dak gerenoveerd. Alle pannen eraf en nieuwe erop. Op een gegeven moment vroeg ik aan Erik wat hij met de oude pannen had gedaan.

“Wel,” zei Erik, “die liggen ergens langs de kant van de weg opgeslagen.”

Ik dacht onmiddellijk aan een van onze eigen bijgebouwen waarvan het dak niet helemaal meer je dat was.

“Goh,” zei ik, “zou je die niet willen verkopen? Ik heb daar wel belangstelling voor.”

Uiteindelijk kwamen we, nadat ik de pannen ter plekke bekeken had, een prijs overeen en begon ik een tijd later met het overladen van de dakpannen op mijn aanhangertje. “Dat zal wel een ritje of twintig worden,” schatte ik in. Ik was op de helft toen er plotseling een busje aan gescheurd kwam waar een vent uit sprong. De man, witheet van woede, begon onmiddellijk tegen me uit te varen wat ik hier wel niet aan het doen was!

“Dit is privéterrein en wat doe je met mijn pannen?” tierde hij.

Ik legde hem hoogst verbaasd uit dat ik deze pannen van Erik gekocht had.

“Eric, le Belge? Ah mais non h ! Les lauzes (Franse pannen) sont   moi!”

De man ging helemaal uit zijn dak.

“Dit is diefstal, ik ga onmiddellijk naar de gendarmerie om aangifte te doen!”

Oef, ik trok helemaal wit weg. Nog geen blauwe maandag in Frankrijk en al meteen sores met de politie. Arrestaties, verhoren, rechtszaak, advocaten, boetes, uitzetting. Dat waren zo even enkele schrikbeelden die op dat moment door mijn hoofd schoten! Ik

Ça va, ça va

probeerde hem te sussen door te vertellen dat ik toch echt te goeder trouw was en stelde hem voor om samen maar eens met Erik te gaan praten.

We reden terug naar het dorp en klopten bij Erik aan de deur. Erik trok eveneens wit weg toen hij zag met wie ik voor zijn deur stond. Er ontstond ter plekke een behoorlijke scheldpartij waar heel het dorp van kon mee genieten. "Putain, merde, t'es con, voleur," waren enkele van de superlatieven die de revue passeerden. Erik legde mij uit dat het allemaal een misverstand was en vertelde hoe de vork in de steel zat. De helft van de pannen had hij aan deze woedende meneer verkocht, zijnde de aannemer die zijn dak had gerenoveerd. Althans zo dacht Erik het afgesproken te hebben. De andere helft was toch echt van hem, dus die kon ik hebben.

"Oké," zei ik, "maar betaal me dan wel de helft van het overeengekomen bedrag terug."

"Ja, natuurlijk, geen probleem."

Ik was redelijk opgelucht, want na dagen sjouwen lag de helft van de pannen inmiddels bij ons. Vervolgens begon de aannemer met een rood hoofd wederom te blazen dat hij alsnog aangifte ging doen bij de gendarmerie. "En bovendien," zei hij, "is mijn deel van de pannen nu afgevoerd en ik eis dat alles weer terugkomt en dan kijken we wel wie welke helft krijgt!" Eenmaal thuis zat de zaak mij helemaal niet lekker. Ik dacht:

"Die gaat alsnog naar de politie! Wat nu?"

"Weet je wat?... ik ben hem voor! Ik bel ze zelf!"

Ik belde de gendarmerie en vertelde hen dat ik een 'petit souci' had met een heetgebakerd iemand uit het dorp. Er was verder geen haast bij, maar of ze, als ze weer eens in de buurt waren, even langs wilden komen.

Nou... binnen tien minuten stonden ze op de stoep!

Ça va, ça va

“Ja, we werden opgeroepen en waren toch in de buurt. Wat is er aan de hand?”

Ik zo goed en zo kwaad de situatie uitgelegd; het was allemaal een misverstand.

“Ja, maar wie was de persoon in kwestie dan?”

Ik vertelde hen om wie het ging en ik las op hun gezichten dat een heleboel duidelijk werd.

“Ja, daar hebben we wel meer mee te maken! Die is bij ons niet onbekend! Maakt u zich geen zorgen; we houden u op de hoogte. Heel goed dat u ons even ingelicht hebt!”

Wij hebben van deze hele affaire gelukkig nooit meer iets vernomen.

Propriété

Om het voor onze wandelaars eenvoudiger te maken, markeerden we een route in het bos met gele verfstippen op de bomen. De route liep voor het grootste deel over ons terrein maar ook over een stuk van onze buurman. Daarom vroeg ik aan Angel, de buurman die twee kilometer verderop woont, of hij er bezwaar tegen had.

“Wel nee,” zei hij, “dan zie ik nog eens iemand.”

En zo geschiedde, een mooie route aangelegd, waar onze gasten jarenlang gebruik van maakten. Tot er op een zekere dag wandelaars terugkwamen:

“Nou sorry, Kees, we komen er niet door. Net na de beek liggen een heleboel bomen over het pad.”

“Oh?” vroeg ik, “is er een boom omgevallen?”

“Nou, dat lijkt ons niet, het zijn er een stuk of vier en echt omgezaagd hoor!”

Dan zal Angel hout aan het zagen zijn voor zijn wintervoorraad. Alles zal een dezer dagen wel weer opgeruimd zijn, dacht ik.

Nou, niet dus, een paar weken later weer wandelaars:

“Nou Kees, we komen er niet door, hoor!”

Ik ging zelf maar eens kijken wat er nu precies aan de hand was. En inderdaad, achter de beek op het terrein van Angel trof ik een enorme ravage aan van omgezaagde bomen en verder geen activiteiten die er op wezen dat ze hout aan het zagen waren. Dus toch maar eens bij Angel informeren.

“Bonjour Angel, ça va?”

“Ah oui, ça va, ça va, et vous, ça va?”

“Oui, ça va.”

Na de gebruikelijke prietpraat vroeg ik uiteindelijk hoe het ging met het houtzagen.

Ça va, ça va

“Houtzagen? Hoe bedoel je houtzagen?”

“Nou, je bent toch bij de beek hout aan het zagen?”

“Bij de beek? Welnee joh, dat is ook helemaal mijn terrein niet!”

“Jouw terrein niet? Van wie dan wel?” vroeg ik verbijsterd.

“Van mijn buurman.”

“Jouw buurman? Heb jij een buurman? Wie is dat dan?”

“Dat is Monsieur Vabre, die woont daar alleen.”

“Nou ja, dat heb ik nooit geweten! Waar woont die dan precies?”

“In dat huisje tegen mijn huis aan, beneden, daar.”

Angel wees naar links. Ik begon nattigheid te voelen. We hadden een pad gemarkeerd over het terrein van Monsieur Vabre en aan hem had ik nooit toestemming gevraagd! Drie jaar lang had hij dat blijkbaar stilzwijgend geaccepteerd, maar nu vond hij dat het moment gekomen was om de boel te blokkeren! Dat zou wel heel vervelend zijn. We moesten anders het pad een behoorlijk eind omleggen. Ik zou natuurlijk naar Monsieur Vabre toe kunnen gaan en hem alsnog toestemming vragen. Uiteindelijk maar voor deze optie gekozen. Ik dacht, als ik nu het boetekleed aantrek en duizend excuses aanbiedt, wellicht dat hij dan alsnog toestemming geeft.

Dus ik naar het huisje van Monsieur Vabre, inderdaad een piepklein huisje met weggerotte ramen, luiken nog half in de scharnieren en zonder een spatje verf, en een half ingestort dak. Ik klopte op de deur, want een bel zat er natuurlijk niet. Ik kreeg geen reactie. Ik klopte nog

Ça va, ça va

een keer, maar nu wat harder, geen reactie. Ik keek door het raam tussen de spinnenwebben door en klopte op het raam. Uiteindelijk hoorde ik gestommel. Met veel gekraak ging de voordeur open en verscheen een oud krom baasje van dik in de zeventig met een alpinopetje op, een stoppelbaard van tien dagen en een afgekauwd stuk sigaar tussen zijn nog twee overgebleven zwarte tanden.

Ik zei: “Bonjour Monsieur Vabre, je suis le voisin qui habite à La Libaudié, comment allez-vous?”

“Ah oui, ça va, ça va, et vous, ça va?”

“Oui, ça va.”

Na het gebruikelijke introductiepraatje dat nergens over ging, begon ik te vertellen dat ik een pad had gemarkeerd en er vanuit was gegaan dat het terrein van Angel was en dat ik er nu achter kwam dat dit helemaal niet het geval was. Hoe had ik zo stom kunnen zijn! “Ah, oui,” zei hij verbolgen: “C’est à moi eh, je suis le propriétaire!” Ik bood hem vervolgens duizend excuses aan en vertelde hem dat ik dit een bijzonder vervelend misverstand vond en dat ik hiermee ongetwijfeld zijn privacy had geschonden. Monsieur Vabre bevestigde in een nauwelijks verstaanbaar mengelmoesje van half-Frans en half-Occitaans, mijn grove schendingen van de landsgrenzen en begon onmiddellijk uit te weiden wat de gevolgen hadden kunnen zijn. Het was tenslotte zijn terrein, jawel, 3.5 ha, en hij was aansprakelijk. Stel je eens voor dat er een boom omviel bovenop het hoofd van een passant. Nou, dan had je de poppen aan het dansen en was hij aansprakelijk! Ik bevestigde onmiddellijk zijn bezorgdheid en serveerde met diepe buigingen de volgende doses verontschuldiging. Tot mijn opluchting vroeg hij of ik even binnen wilde komen, dat praatte wat makkelijker. Dit ging de goede kant op. Ik stapte vervolgens via de keuken zijn huiskamer binnen, die werkelijk de laatste 50 jaar geen poetslap of stofzuiger meer had

Ça va, ça va

gezien. De nicotine droop van de muren en de ranzige zure lucht kon je er snijden. Een muf tapijt vol met vlekken en gaten en een werkelijk onbeschrijflijke bende! En passant wierp ik nog een blik in de slaapkamer waarvan de gebarsten deur nog net in de scharnieren hing. In het midden stond een groot bed, de dekens op de grond en een oude versleten en doorgezakte kapokmatras met een enorme donkerbruine vlek in het midden. Overall slingerden vuile kleren. In de woonkamer stond alleen een tafel met twee houten banken, en een grote zwartgeblakerde schouw sierde de wand. Aan de muren hingen allemaal vergeelde reproducties met religieuze afbeeldingen en op de commode prijkte een groot Mariabeeld, geflankeerd door twee door de zomerwarmte kromgetrokken en half gesmolten kaarsen. De uitgeleefde keuken was nog helemaal in de originele staat van 1840, met een gammelfornuis met gasfles en een geisertje. In de hoek stond de afwas van een paar weken opgestapeld.

Monsieur Vabre begon dus weer uit te weiden over alle risico's en aansprakelijkheid. Hoe kom ik hier verder mee, dacht ik wanhopig. Hij was al zo moeilijk te verstaan. Op een gegeven moment zei ik tegen hem:

“Alors, Monsieur Vabre, ik wil U dan hierbij officieel toestemming vragen voor een ‘droit de passage’, een vrije doorgang, alleen voor onze gasten, over uw terrein.” Ik vertelde er direct bij dat er hooguit één of twee wandelaars per week zouden kunnen passeren en dan alleen nog in het seizoen. Na een lange stilte zag ik hem uiteindelijk opklaren en plots zei hij: “d’Accord!” Natuurlijk stomverbaasd en opgelucht over deze plotselinge wending, begreep ik uiteindelijk dat voor hem het zere punt meer lag in het feit dat een of andere onverlaat met gele verf op zijn bomen had zitten klodderen en dat hij, na drie jaar, plots besloten had dat het zo welletjes was

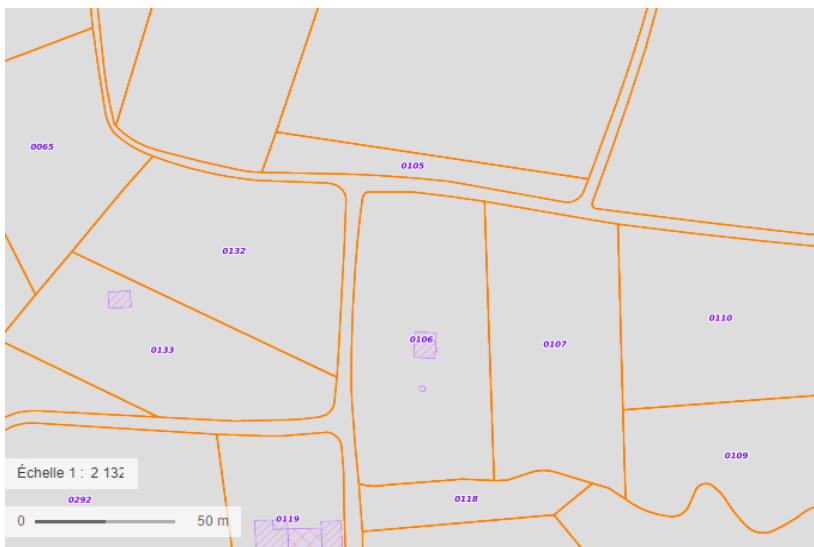
Ça va, ça va

geweest. Vervolgens had hij de boel geblokkeerd door een paar dikke bomen om te zagen. Maar goed, we mochten er weer door, dus bood ik hem aan te helpen de bomen mee op te ruimen. Nee, dat was absoluut niet nodig. Hij zou het van de week zelf doen. Ik heb hem uitgebreid bedankt en ben de volgende dag nog teruggekeerd met een fles Pastis, die hij in dank aanvaardde. Het opruimen van de chaos heeft nog dik twee maanden op zich laten wachten.

Monsieur Vabre is inmiddels overleden.

Chemin rural

De chemin rural, ook alweer zo'n typisch Frans dingetje, is een landweggetje van oudsher gebruikt door boeren en dorpingen. Van oorsprong lopen ze van de ene boerderij naar de andere en worden met name gebruikt om de diverse landbouwpercelen te ontsluiten. Deze landweggetjes zijn eigendom van de gemeente en kunnen dus niet verkocht, afgesloten of weg geploegd worden. Soms kan deze chemin rural voor aardig wat problemen zorgen. Zo'n paadje, dat soms allang niet meer als paadje herkenbaar is, kan over je terrein lopen zonder dat je daar erg in hebt. Ook kan het zomaar zijn dat je eigen oprijlaan die toegang geeft tot je heiligdom een chemin rural blijkt te zijn die voor iedereen toegankelijk is! Stel dat je op een dag een schuur of zoiets wil bouwen en je vraagt een vergunning aan, dan kan het gebeuren dat je plannen afgewezen worden omdat daar een chemin rural loopt. Zo zijn meestal de

oevers van een beek eigendom van de gemeente.

Ça va, ça va

Hoe weet je nu of er over jouw terrein zo'n chemin rural loopt? Dat kun je vrij eenvoudig zien op de kadastertekeningen. Alle percelen met een nummer hebben een eigenaar. Alle gebieden zonder nummer, zoals de weggetjes op dit kaartje zijn chemins rurales en eigendom van de gemeente. Iedereen heeft dus het recht hier te lopen.

Zo had indertijd mijn Nederlandse buurman, die een paar kilometer verderop woonde, de hobby om al deze weggetjes, die allang weer dicht gegroeid en verdwenen waren, weer op te zoeken en begaanbaar te maken, zodat iedereen daar weer kon wandelen. Hij had de burgemeester van zijn aktie op de hoogte gesteld en die kon niet anders dan dat ondersteunen. Hij wist natuurlijk al dat dit bonje zou gaan geven.

En inderdaad, op een dag was Jan weer bezig om midden in de bossen met zijn eigen 'mini pelle' een weggetje weer open te krijgen. Vaak was dat een megaklus waar hij weken mee bezig was. Er moesten omgevallen bomen weggehaald, tientallen meters bramen bevochten of enorme rotsblokken weggekanteld worden. En ja hoor, daar kwam nieuwsgierig een boer aangeslenterd en vroeg wat hij in hemelsnaam op zijn grond aan het doen was. "Nou," zei Jan, "Ik ben deze chemin rural aan het schoon maken, zodat we er weer door kunnen"

"chemin rural?" zei de boer verontwaardigd, "hoe kom je daar nu bij! Niks chemin rural Nondeju! Dit is mijn grond!! Sodemieter op!!! Weg wezen!!!"

"Nou kijk," zei Jan, hij was natuurlijk al voorbereid en haalde de kadasterkaart tevoorschijn, "hier loopt dit weggetje en die is niet van u, het spijt me." Jan ging weer onverstoorbaar verder met zijn kettingzaag. De boer droop ziedend af, "U hoort nog van mij!!"

Ça va, ça va

tierde hij.

Een dag later belde de burgemeester dat hij een woedende monsieur Vigroux op de stoep had.

“Ik heb de zaak kunnen sussen,” zei hij. Maanden later liep Jan tijdens een dorpsfeest in de plaatselijke salle de fêtes mr. Vigroux tegen het lijf.

“Ja, verdorie,” zei Vigroux met een schalkse glimlach, “had je dat weggetje niet wat breder kunnen maken? Dan had ik er met mijn tractor door gekund!”

Jan heeft daarna nog vele publieke paden weer opgegraven, tot algemeen genoegen van de lokale bevolking en tot ongenoegen van de meeste boeren.

Zo waren wijzelf een keer bezig om over een chemin rural een wandeling voor onze gasten uit te zetten. We waren al een heel eind op weg toen het pad plots doodliep tegen een muur van bramen en brandnetels! Het pad was zeker over een afstand van 100 meter volledig dichtgegroeid. Wat nu? Een andere route was praktisch onmogelijk. Dit pad met de hand schoonmaken was geen doen. Iets verder lag een boerderij. Ik zou natuurlijk aan de boer kunnen vragen of hij met zijn machines het pad weer begaanbaar zou kunnen maken. Ik belde maar eens aan:

“Bonjour Monsieur, comment ça va?”

“Ça va, ça va, et vous?”

“Oui, ça va.” Na me voorgesteld te hebben en na wat ditjes en datjes vertelde ik hem dat we bezig waren een wandelroute uit te zetten en het pad daarachter helaas was dichtgegroeid.

“Is er wellicht een mogelijkheid dat u met uw gyrobroyeur (dat is zo’n sleepmaaier die iedere boer heeft) het pad weer zou kunnen open maken?” vroeg ik zo tactisch mogelijk.

“Oh, geen sprake van!” zei hij resoluut. “Dat er wandelaars langs

Ça va, ça va

komen vind ik niet erg, maar als ik het pad schoon maak, maakt mijn buurman er ook weer gebruik van! En dat gaat echt niet gebeuren!

Hij rijdt maar lekker om! Le salaud (de klootzak)!”

Oef, ik had hier een slepende burenruzie opgerakeld, rijp voor de ‘rijdende rechter’. Overdenkend of ik nog een poging zou wagen had hij voor mijn neus de deur alweer dichtgedaan. De kaart nog eens bestuderend hebben we toch maar voor een andere route gekozen.

La pipistrelle

“Goh,” zei Marjo met veger en blik in de hand, “kijk hier nou! Hier liggen overal muizenkeuteltjes!”

En inderdaad, op meerdere plaatsen lagen bij de buitenmuur van ons huis enorme hoeveelheden poepjes.

“Wat raar,” zei ik omhoogkijkend, “het lijkt wel of het achter de luiken vandaan komt.” Er leek inderdaad iets achter te zitten.

Voorzichtig deed ik een luik een klein stukje open en zag er tientallen kleine vleermuisjes dicht opeen gepakt bij elkaar zitten. Ik heb er een paar foto's van gemaakt. Dit was toch wel heel apart! Een paar foto's zette ik op onze website; voor de natuurliefhebbers, zeg maar. Op een gegeven moment lagen er wel heel veel poepjes onder het luik. Ik nog eens gekeken en er bleek een hele kolonie achter te zitten.

“Krijg nou wat!” zei ik verbaasd tegen Marjo, “moet je kijken er zitten er wel honderd achter!!”

Ik heb het eens een tijdje gadegeslagen. De hele kolonie bleef namelijk in beweging. Degenen die onder zaten deden een poepje en waarschijnlijk hun plasje en kropen dan naar boven, zodat hun vriendjes hun behoeften konden doen. Zo kreeg je niet de shit van je bovenbuurman in je nek. Door deze overbevolking waren onze luiken aan de achterkant wel helemaal wit uitgebeten van de vleermuisenpies.

's Avonds tegen de schemer vlogen ze uit. We hebben ze een keer geteld en gedurende een half uur telden we 60 vleermuisjes die achter één luik één voor één tevoorschijn kwamen. Ongelooflijk! Deze beestjes vangen dus enorme hoeveelheden muggen en vooral motten. Geen vliegen, die zorgden er wel voor dat ze zich op tijd uit de voeten hadden gemaakt. Wij hadden altijd best veel last van

Ça va, ça va

vliegen, maar tegen de schemer waren ze als bij donderslag allemaal verdwenen en zochten blijkbaar een goed heenkomen tegen de vleermuizen. 's Ochtends nog voor zonsopvang vlogen onze vriendjes weer behendig achter de luiken voor hun middagdutje. Soms fladderden er een paar onze slaapkamer binnen. In het begin probeerde ik ze te vangen om ze weer naar buiten te brengen. Later lieten we ze maar rondvliegen en gingen we weer slapen met fladderende vleermuizen boven ons hoofd. Na een paar minuten hadden ze het raam weer gevonden en vlogen zelf naar buiten.

Op een middag zag ik op onze binnenplaats plots een enorme wolk vleermuizen in paniek rondvliegen. Ik dacht: wat is hier aan de hand?!"

En jawel hoor, onze Franse gasten hadden op de gastenkamer de luiken dicht gedaan en verstoorden daarmee ruw de 'dagrust' van onze kolonie. Tientallen vleermuizen moesten plots op zoek naar een ander onderkomen. Fransen doen dus altijd de luiken dicht!! Af en toe hoorden we ijselijke kreten uit een van de gastenkamers komen. De volgende ochtend aan het ontbijt vertelden ze onthutst dat er een vleermuis op hun kamer rondvlog.

"Ah joh," zei ik maar, "rustig laten rondfladderen, die beestjes doen helemaal niks hoor."

"Ja, maar ze vliegen toch in je haren??!!"

"Gewoon je hoofd onder de dekens steken en verder slapen, met een paar minuutjes vliegen ze weer naar buiten."

Op een dag in juni kreeg ik een telefoontje van een Fransman. Hij zei: "Bonjour, je suis le président de l'association de la protection environnementale de chauves-souris de l'Aveyron. De APECA"
Hij begon in rap Frans een heel verhaal af te steken. Na een tijdje en

Ça va, ça va

nadat ik hem diverse malen gevraagd had wat langzamer te spreken omdat de telefoonverbinding heel 'slecht' was, begreep ik dat hij de voorzitter was van een vleermuizen vereniging. Hij had op onze website de foto's gezien van onze vleermuizenkolonie en dat dat toch wel heel bijzonder was. Het was namelijk 'la Pipistrelle'. Dat zei me natuurlijk helemaal niks.

"Ja," zei hij gepassioneerd, "dat was het kleinste zoogdiertje ter wereld! Heel bijzonder!"

Dat ze heel klein waren, was me ook al opgevallen. Met name de jongen, die wel eens uit het nest vielen, moest je haast met een pincet oppakken.

"Of hij een keer met een paar leden langs mocht komen om dat alles eens nader te bestuderen."

"Ja natuurlijk," zei ik, "U bent van harte welkom." Na een au revoir en à bientôt hing ik op en dacht: "Daar horen we nooit meer iets van."

Maar tot onze stomme verbazing stond er op een dag een groepje natuurvorsers bij ons op de stoep. Een clubje van een man en vrouw of acht behangen met fototoestellen en andere onduidelijke attributen. We boden ze een kop koffie aan, maar nee, ze wilden liefst zo snel mogelijk onze natuurschatten bewonderen. Trots gunde ik ze voorzichtig een blik op een van onze kolonies achter een van de luiken. De hele association raakte direct in opperste extase. "Kijkt u gerust rond, geen probleem," zei ik tegen ze en haast hysterisch renden ze door de gang van het ene luik naar het andere, druk fotograferend en discussiërend.

Een van de dames, een wat jonger lid van onze vleermuizenvereniging stond ineens bij een luik compleet te hyperventileren. Lijkbleek en naar adem happend trok ze de voorzitter ruw aan zijn mouw.

Ça va, ça va

Weer een beetje op adem schreeuwde ze het uit en wees naar het luik: “La Barbastelle!!” gilte ze, “j’ai trouvé la Barbastelle!!” en enthousiast op en neer springend greep ze naar haar fototoestel. De hele groep kwam aangesneld om het natuurverschijnsel te bewonderen.

Ik vroeg, “wat is er aan de hand en wat is een barbastelle??”

“De barbastelle is een hele zeldzame vleermuis,” zei hij in extase, “iets groter en met spitsere grote oren.”

Oké..., dacht ik.

Voorzichtig deden ze het luik iets verder open om het beeske wat beter te kunnen bestuderen, waarop het plukje dons prompt wegfladderde en buiten doodgemoedereerd tegen een boomstam ging zitten.

Onmiddellijk vloog het hele gezelschap in vliegende vaart de trap af

Ça va, ça va

naar buiten, alwaar onze Barbastelle alsnog op de gevoelige plaat werd vastgelegd en uiteindelijk tot ieders grote teleurstelling weer wegvloog.

Vervolgens werd met een 'batdetector' vastgesteld dat er wel vijf verschillende soorten vleermuizen zich bij ons hadden gehuisvest. Zo'n batdetector is een apparaatje waarmee de ultrasone geluiden van een vleermuis hoorbaar gemaakt worden. Heel interessant! Na een uurtje werden we hartelijk bedankt en verliet het illustere gezelschap weer ons vleermuizendomein.

Het pad naar de rivier

Een kennis van ons, een Nederlandse campingeigenaar, vertelde ons dat hij Franse les kreeg. Nou ja, al gaandeweg werd het meer een cursus 'Hoe ga ik om met de Fransen.'

"Dat was best wel interessant en zeer leerzaam," vertelde hij. Zo had hij op een dag een case study aan de lerares voorgelegd:

"Ik wilde graag een stukje grond kopen van mijn buurman," vertelde hij in de groep.

"Mijn buurman had minstens 80 hectare, dus een hectaartje zou ik toch wel kunnen kopen van 'm, toch?"

"Hoe heb je dat toen aangepakt?" vroeg de lerares benieuwd.

"Nou ja, op een dag ben ik naar mijn buurman toegestapt en heb gezegd: "Bonjour, je suis le voisin à coté, voulez-vous me vendre une petite pièce de votre terrain?"

"Oh, la la !" zei de lerares ontsteld, "dat was het stomste dat je kon doen!"

"Dat klopt, want ik dacht dat hij ter plekke zou ontploffen en zijn jachtgeweer zou halen! Hoe had ik dat dan moeten aanpakken?"

"Allereerst," zei de lerares, "moet je de eigenaar hierover nooit rechtstreeks benaderen. Je gaat natuurlijk eerst eens naar hem toe om kennis te maken. Je weet wel wat we eerder besproken hebben: 'Bonjour, ça va' en 'oui, ça va, ça va et vous?'

Dan maak je een praatje, en vraag je of hij eens een keertje langs komt voor een apéro, wat hij overigens nooit zal doen!"

"Oké, snap ik, en hoe lang moet ik dat dan doen?"

"Nou," zei ze, "een paar maanden, een jaartje of zo, en ondertussen ga je eens naar de kroeg in het dorp en laat je zo terloops eens vallen dat je je terrein graag zou willen uitbreiden en of er iemand wat grond te koop had. Uiteindelijk zou je de stap eens kunnen wagen. Ga naar hem toe en dan zou je, onder het genot van een

Ça va, ça va

Pastis, kunnen opmerken dat je graag meer terrein zou willen hebben en of hij niet toevallig iemand kende die je een stukje grond zou willen verkopen? Hij zal daar zeker niet op in gaan, maar het zaadje is gelegd en hopelijk doet hij je ooit een keer een aanbod.” Zo liep ons terrein helaas niet helemaal tot aan de rivier. Dat vonden we natuurlijk erg jammer. Onze gasten konden niet bij het water komen. Op de kadasterkaart zagen we dat er twee stroken grond van twee verschillende burens tussen lagen. Een strook van Mr. Pousthomy, een boer die 20 kilometer verderop woont en een strook van Mr. Rouquet van Le Planet, die beneden ons woonde, maar inmiddels verhuisd was. We zagen dat er op de kadasterkaart een pad getekend stond tussen ons terrein en Le Planet, jawel, de beruchte chemin rural. Wij hadden natuurlijk al eens gekeken, maar van een pad viel hier niets meer te bespeuren, slechts één grote jungle van braamstruiken, omgevallen bomen, kastanjabomen, eiken, buxus en hulst, weggezakte grond en nog meer braamstruiken. Het zou toch wel mooi zijn als we dat pad weer begaanbaar konden krijgen. In feite hadden we recht van doorgang. Aan de andere kant, met bovenstaand verhaal in gedachte, besloten we de boel voorlopig maar eens te laten rusten.

Pousthomy was regelmatig in de buurt om met zijn tractor het onder ons gelegen weiland te maaien. We maakten dan een praatje met hem en tijdens wandelingen gingen we altijd even bij de andere boer langs, Mr. Rouquet. Aardige mensen. Natuurlijk gevraagd of ze eens langs wilden komen. Op een dag kregen we zowaar een telefoontje van Mr. Pousthomy. Hij vroeg of hij een keer met zijn familie bij ons mocht komen eten. “We hadden toch table d’hôtes?” vroeg hij belangstellend.

“Mijn broers, zussen, mijn moeder en ik zouden het huis graag weer eens willen zien. We zijn dan met zijn elven.” Het bleek dat Mr.

Ça va, ça va

Pousthomy in ons huis geboren was! Wij voelden ons zeer vereerd en vertelden natuurlijk dat ze van harte welkom waren. Toen we ophingen brak het angstzweet ons uit. Jeetje, komen ze hier met z'n elven eten en wat moeten we nu in godsnaam voor ze klaar maken? Het lievelingskostje van de Paysan Aveyronnais is varkenspoet, gevulde ganzennek, andouillet (met pens gevulde worst) of varkenssnuut. Daar hadden we geen kaas van gegeten en geen idee hoe je zoiets klaarmaakte! Marjo heeft toen een uitgebreide 'boeren' maaltijd samengesteld zijnde een stevige soep, dan een salade cruditée, als hoofdgerecht Cassoulet de Castelnaudary, dan een kaasplank met uiteraard Roquefort en crème brûlée als toetje. Nou, ze hebben het zich goed laten smaken. Ze zeiden dat de cassoulet helemaal gemaakt was "comme il faut", zoals het hoort. Daarna hebben we ze een rondleiding gegeven door het huis en haalden ze herinneringen op uit vervlogen tijden. Zo hing er boven ons camping sanitair een blauw geschilderd houten bordje 'MARQUISE' dat we ooit tussen de rommel gevonden hadden. "Och kijk!" riep een van de zussen enthousiast, "dat bordje heb ik nog gemaakt! Dat was voor onze koe 'Marquise'!" Een paar maanden later trokken we de stoute schoenen aan en hebben we, met de kadasterkaart onder de arm, een bezoekje gebracht aan M. Pousthomy. Na een uurtje of zo vertelden we hem dat het zo jammer was dat we niet bij de rivier konden komen, of hij er bezwaar tegen had wanneer we de chemin rural weer open maakten? Hij had helemaal geen bezwaar, integendeel, dan kon hijzelf ook weer eens naar het water wandelen. Opgetogen reden we weer naar huis. Onderweg zei Marjo: "Nou, dan gaan we van de week een keer naar Mr. Rouquet." Verbouwereerd zei ik: "Van de week!? Geen denken aan, nu meteen! Voordat de tamtam Rouquet al heeft bereikt." Wij dus

Ça va, ça va

direct naar Mr. Rouquet. Hier hetzelfde ritueel. Ook hij had gelukkig geen bezwaar. De winter daarop zijn Marjo en ik samen begonnen het pad, beetje bij beetje, weer open te hakken. We moesten echt onze weg zoeken door een ondoordringbare muur van braamstruiken en omgevallen bomen. Snoeischaren, kettingzagen, pikhouwelen, alles kwam eraan te pas. Op een gegeven moment kwamen we bij een wel heel gigantische berg bramen. Daar was geen doorkomen aan. Dan er maar omheen, maar dat bleek een nog rampzaliger plan. Dan toch maar die hele berg bramen weghalen. Er bleek een enorme omgevallen kastanjeboom onder te zitten, die, door een kromming in de stam, als een brug over het pad lag. Die hebben we laten liggen en alles verder schoon gemaakt. Je kunt er net onderdoor lopen en het geeft een aardig tintje aan ons paadje, bovendien voorkomt het dat motorcrossers ons pad gaan gebruiken. Gasten kunnen nu met een wandeling van een kwartiertje de rivier bereiken om daar te zwemmen en te vissen. Nu

ging het pad best wel steil naar beneden. Dus als mensen weer

Ça va, ça va

terug boven waren, was het geklaag niet van de lucht.

“Tjonge jonge wat een pad! Als we dat geweten hadden!!”

“Jemig wat was dat steil, hadden jullie ons niet kunnen waarschuwen?”

We hebben toen het pad naar de rivier *'het niet voor watjes pad'* genoemd. Het geklaag was meteen afgelopen. Nu zeiden gasten trots: “YES... we hebben het *niet voor watjes pad gelopen!!*”

Van een leien dakje

Onze woning van 1839 had, zoals de meeste oude huizen in de Aveyron, een leiendak. Op het dak lagen zware 1 cm dikke handgemaakte leistenen, 'lauzes' genaamd, niet te verwarren met 'ardoises', dit zijn zwarte industrieel gemaakte leistenen van een millimeter of twee dik. De lauzes worden met een spijker vastgenageld, terwijl ardoises met een haakje bevestigd worden. Lauzes zijn veel mooier dan ardoises door hun prachtige dooraderde kleurschakeringen, variërend van goudbruin, grijs, donkerblauw, antraciet en zwart, terwijl ardoises alleen maar zwart zijn. Door de jaren heen wordt zo'n lauze dak echter getergd door problemen. Het grootste probleem is mos, alhoewel dat je huis wel een romantisch aanzien geeft. De wortels van het mos groeien in de haarscheurtjes van de leisteen, waardoor er water in kan dringen en er 's winters, als het vriest kleine stukjes afspringen, wat de stevigheid van de dakpan op den duur aantast. Een tweede probleem is dat de spijkers doorroesten en je pannen kunnen gaan schuiven met lekkages als gevolg.

Wij begrepen al snel waarom er bij ons op de vliering hier en daar emmers en lege verfblikken stonden. We leerden leven met het spreekwoord: "een dag zonder lek, is een dag niet geleefd" (of zoiets). Op een dag besloten we dus om het dak eens schoon te spuiten met de hogedrukreiniger. Dit bleek een hachelijke en levensgevaarlijke onderneming, waarbij de ene na de andere lauze onder je voeten doormidden brak! Nadat ik een speciale ladder in elkaar getimmerd had met haken die je over de nok van het dak legde, kon ik deze klus iets veiliger klaren en werd de kans dat ik met een verpletterende smak op de grond terecht kwam wat kleiner. Na deze wasbeurt, heb ik iedere lei weer op de goede plaats geduwd en kapotte pannen vervangen. Dit resulteerde uiteindelijk

Ça va, ça va

in een lekvrij huis. Maar, na iedere storm moest ik vaak toch weer het dak op voor een grondige herschikking van de pannekes. Zo'n leiendak leggen is vakwerk en verre van makkelijk. Onderaan het dak werden grote leien gelegd en naarmate je naar boven ging

werden ze steeds kleiner. Dit geeft een fraai visueel effect. Er was een andere reden waarom ze dat deden. Grote leien zijn veel moeilijker te kappen en erg zwaar. Het maken van kleine leien was daarentegen geen probleem. Als een 'tailleur' zijn dakpannen kapte en er brak er een, dan werden dat twee kleine leien. De grote leien werden onderaan gelegd omdat daar het dak het meeste gewicht kan dragen en het meeste water te verwerken krijgt. (Water stroomt immers van boven naar beneden...)

Voordat een daklegger begon, sorteerde hij eerst zijn lauzes zorgvuldig op breedte uit. Een heel precies werkje. Hij begon vervolgens onderaan het dak met de grote plakken en werkte zich al

Ça va, ça va

schikkend, metend en kappend een weg naar boven, waarbij de pannen steeds een beetje kleiner werden. Dit soort bouwtechnieken van deze prachtige huizen van toentertijd boeiden mij zeer. Razendknap hoe ze vroeger zo'n kolossaal gebouw neerzetten met 80 cm dikke, los gestapelde muren die alleen maar met wat klei en hun enorme gewicht bij elkaar gehouden werden. Hoe ze in die tijd loodzware rotsblokken en enorme houten balken met de hulp van ossen meters omhoog takelden. Een bouwliftje?? Nee, pure spierkracht van mens en dier!

Na vele gesprekken met oude boeren kreeg ik steeds meer inzicht in het hoe en waarom. Alles bleek zorgvuldig uitgedacht en niets was 'zomaar'!

Boerderijen werden bij voorkeur halverwege een helling gebouwd. Boven op de heuvel liever niet, daar waaide het te veel en was er te veel zon. Onder in het dal liever ook niet, te weinig zon en te nat. Dus werd er meestal halverwege de berg een stuk bos gekapt voor hout om balken en planken te zagen. Liefst tamme kastanje dat was sterk en rotte niet zo snel. Teneinde een vlakke bouwplaats te creëren werd vervolgens een enorme hap uit de berg gegraven, vooral om bouw materiaal zoals stenen en klei te verkrijgen. Een boer had toentertijd, ik heb het dan over begin 1800, een tiental knechten in dienst, die hielpen met het bouwen van zijn boerderij. Iedere knecht had zijn specialiteit, een 'menuisier' (houtbewerker), een 'tailleur de lauzes' (dakpannenmaker) en veel 'domme krachten'. Nadat de boerderij en stallen klaar waren, werd er getrouwd en nadat er een zoon geboren werd en omdat de boer een vooruitziende blik had, werd er begonnen aan de bouw van een huis voor zijn zoon. Gezinnen van 8 tot 12 kinderen waren vrij normaal in die tijd, dus er werd driftig doorgebouwd. Vaak ging een van de kinderen naar het seminarie om priester te worden. Als gezin

Ça va, ça va

verwierf je een enorme status als een van de kinderen toetrad tot de katholieke kerkgemeenschap en priester of non werd. Je kon er natuurlijk op wachten dat de boer al gauw het verzoek kreeg van een van zijn verlichte kinderen om een kerk of kapel te bouwen. Op deze manier ontstond er een klein buurtschapje, hameau genoemd, zeker wanneer de boer later een van zijn huizen aan anderen verhuurde en er daarmee gezinnen van buitenaf kwamen wonen. Als je dus een kerkje met een paar huizen in 'the middle of nowhere' aantreft, zou dit wel eens zijn oorsprong kunnen zijn.

Ça va, ça va

Een van de dingen die Frankrijk zo bijzonder maakt is het feit dat het landschap zo divers is en iedere streek zijn eigen karakter heeft. Dit heeft alles te maken met de plaatselijke grondsoort. Is het een gebied met kalksteen, graniet, zandgrond of leisteen? Vroeger werden de huizen gebouwd van het materiaal dat men ter plekke vond. Men kon niet even een bouwmarkt bellen, “lever mij even 10 pallets gipsbetonblokken!” Dit is wat Frankrijk zo uniek maakt, het landschap en de sfeer van een streek veranderen soms al na 50 km. In de Aveyron werden dus huizen gebouwd van leisteen met leiendaken. In het naastgelegen departement Tarn, dat veel vlakker is en nauwelijks gesteente heeft, werden huizen opgetrokken met rode bakstenen gemaakt van rivierklei uit de Tarn. Ook de kleur van de grondstof is alles bepalend voor de sfeer van een regio. In een granietgebied bijvoorbeeld werden huizen gemaakt van zwartgrijze granietblokken, terwijl in de Dordogne huizen werden gebouwd van witgele kalkstenen. Helaas is dat vandaag de dag afgelopen en worden huizen gebouwd van saaie oranje ‘aglos’ of grijze betonblokken die dan weer later met cement afgesmeerd worden, waardoor er uniforme, saaie en karakterloze woondozen ontstaan.

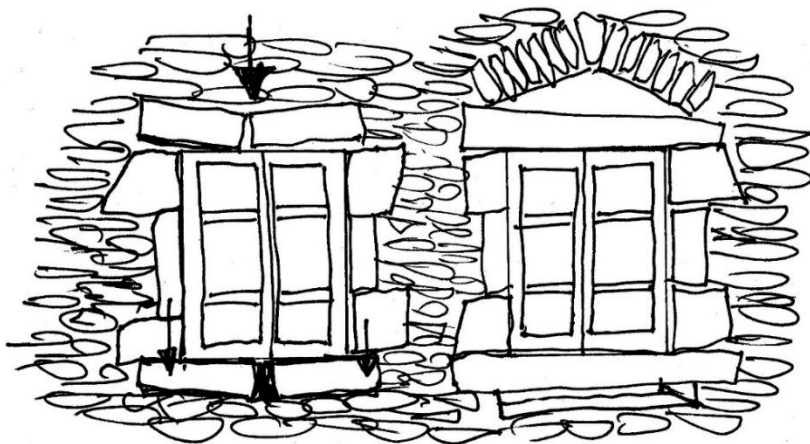

Ça va, ça va

Bij ons monden er twee riviertjes, de Dourdou en de Rance, uit in de Tarn. Deze beken stromen dwars door de 'Rougier de Camarès' een oranjerood bauxiet gebied. Bij sterke regenval stromen er enorme hoeveelheden rode modder in deze riviertjes die op hun beurt de Tarn fel oranjerood kleuren. Met deze bezonken oranjerode rivierklei werd de stad Albi gebouwd die daardoor de rode stad genoemd wordt. Toulouse daarentegen wordt de roze stad genoemd, omdat het rode rivierslib zich inmiddels vermengd had met grijs water uit een andere streek en daar roze bakstenen opleverden.

Zoals ik al eerder schreef, fascineerden mij de oude ambachtelijke bouw-technieken en vroeg ik mij regelmatig af waarom de dingen vroeger zo gemaakt werden.

Neem bijvoorbeeld een raamkozijn. Een raamkozijn werd altijd gemaakt van zandstenen blokken. Uit zandsteengroeven kon men vrij gemakkelijk lange zandstenen balken zagen. Het nadeel was dat deze balken weliswaar sterk waren maar makkelijk konden breken. Je ziet veel oude raamkozijnen met een gebroken boven of

Ça va, ça va

onderdorpel. Dit komt door het enorme gewicht van de muur erboven. Het schetsje laat zien hoe ze dat toentertijd oplosten. Er werd een soort dakje op de bovenste dorpel gestapeld om het gewicht van de bovenliggende muur op te vangen en daarmee de zandstenen dorpel te ontlasten. Aan de onderkant brak de dorpel vaak door de druk op beide uiteinden van de stenen onderbalk. Daartoe werd aan de onderkant een stuk vrijgelaten. Dus, zie je een raam met een dakje erboven dan is dat niet voor de mooiigheid maar om te voorkomen dat de zandstenen balk eronder breekt. Wat weer niet streekgebonden is, is het hang en sluitwerk van ramen, deuren en luiken. Dat is in heel Frankrijk nagenoeg hetzelfde. Er zijn natuurlijk altijd uitzonderingen op de regel.

De zwembadcontrole

Onze chambres d'hotes had een eenvoudig zwembad, een opbouwbad met een doorsnee van vijf en een halve meter. Na wat aanloopproblemen had ik de hele waterhuishouding aardig onder controle. Vrije chloren, chloor totaal, Ph Plus, Ph min, algen, troebel water; er komt heel wat bij kijken om je gasten het optimale zwemgenot te verschaffen. We hadden al het nodige gelezen over veiligheid. Om te voorkomen dat kinderen erin zouden vallen, diende er een solide hek om het zwembad te staan. Gelukkig hoefde dat bij ons niet omdat het een opbouwbad betrof, wat overigens maar een schijnveiligheid biedt. Ouders, wegdommelend in hun ligstoelen, konden immers niet zien wat hun kinderen uitspookten in die grote ton. Dat deden wij dus maar...

Op een dag ergens in Juli kwam er een bestelbusje aanrijden waar een jongeman uitstapte geheel in het wit gekleed, met glanzende zonnebril, witte designgympies aan en met een koffertje bij zich. Je kon van mijlenver al zien: "dit voerspelt niet veel goeds!"

"Goedemiddag," zei hij vriendelijk, "ik kom de kwaliteit van het zwemwater controleren."

"Oh!?" zei ik verbaasd, "Daar weet ik niks van!"

"Dat klopt, we doen deze controles zonder voor aankondiging."

Ja logisch, dacht ik nog.

"Maar leg eens uit," zei ik, "waarom hebben we jullie nooit eerder gezien?"

"Nou," legde hij uit, "het is een nieuwe wet, die door het 'Ministère de Sport' is opgelegd. We controleren steekproefsgewijs de zwembaden van chambres d'hotes, hotels en campings, nemen watermonsters voor bacterie analyse en testen Ph en Chloor."

"Oké, daar zijn we dan weer blij mee!" zei ik, "en wat gaat dat

Ça va, ça va

kosten??" Ik had natuurlijk al in de gaten dat we hiervoor weer de portemonnee moesten trekken.

"80 Euro meneer en 68 Euro wanneer het water niet goed is en we een herkeuring moeten doen."

Nou, dat is fantastisch nieuws!

"Ik neem aan dat dat daar uw zwembad is?" wijzend naar onze tobbe.

"Klopt," zei ik, "komt u maar mee."

"Kan ik dan eerst even uw logboek inzien?" vroeg hij.

"Mijn logboek? Hoezo logboek?"

"U dient iedere dag uw chloor en Ph waarden te meten en te noteren in een logboek."

"oh! Daar wist ik niks van!"

"Dat behoort u wel te weten, maar op zich geen probleem," zei hij, "als u dat dan maar wel vanaf nu gaat doen."

Dat konden we er ook nog wel bij hebben.

Vervolgens stevende hij vastberaden af op ons zwembad en maakte zijn koffertje open waar een heel assortiment potjes, flesjes en testapparaatjes uit tevoorschijn kwam.

Na een half uur vertrok hij weer. "Chloor en Ph zijn goed en volgende week krijgt u een rapport met de bacterie analyse."

En inderdaad ontvingen we na een week een testrapport met een faktuur van 80 euro! Gelukkig werd het water goedgekeurd.

Ondertussen maar eens contact opgenomen met onze concullega's.

Ja, bij een van hen waren ze ook geweest. Na ons ongenoegen hierover uitgesproken te hebben, spraken we af dat we elkaar zouden waarschuwen wanneer er weer een controle was.

In augustus kwam hij weer!

"Zijn jullie er nu alweer?" zei ik geïrriteerd.

Ça va, ça va

“Jazeker meneer, we komen 2 à 3 keer in een seizoen.”

“Toe maar! Nou, dat wordt zo dan wel een dure grap op die manier!”

Deze keer was het water niet goed. Ph te laag. Hij zou volgende week terugkomen voor een herkeuring. Ook dat nog!

En fin, het jaar daarop herhaalde het hele ritueel zich weer. Op internet was er al behoorlijk wat commotie ontstaan over deze ridicule controles.

Alle chambres d’Hotes eigenaren stonden op hun achterste benen. We moesten ons dit maar laten welgevalen.

Het jaar daarop maakte ik de controleur wijs dat onze tobbe privé was en niet voor gasten. Hij keek me met een schuin oog aan en zei: “Oké, ik zal het noteren.”

Hij draaide zich om en vertrok weer. We hebben hem daarna nooit meer gezien.

Toen wij verhuisden naar Villeneuve sur Lot hadden we een echt zwembad van 11 x 5 meter, keurig netjes met een hek eromheen, ‘comme il faut’.

En jawel hoor, op een dag werd er aangebeld. Er stond een meneer bij de voordeur met stropdas en aktentas. Ook hij straalde niet veel goeds uit.

“Goedemiddag, ik vertegenwoordig het ‘Ministère du Sport’ en ik kom de veiligheid van uw zwembad controleren.”

Oh nee hè!! dacht ik nog, daar gaan we weer.

Onderweg naar het zwembad zei ik hem dat ik de chloor en Ph net al op niveau had gebracht.

“Nee,” zei hij, “ik kom alleen voor de veiligheidsvoorzieningen.”

“Oké,” zei ik, enigszins gerustgesteld, omdat juist dat bij ons dik in orde was, althans dat dacht ik.

Ça va, ça va

Hij keek om zich heen en knikte goedkeurend.

“Prima,” zei hij, “goede omheining, veiligheidspoortjes, prima, zo zie ik het graag!”

Ik zuchtte opgelucht. “Er moet nog wel een publicatiebordje op het poortje.”

“Een publicatiebordje?” vroeg ik.

“Ja, een bordje waarop vermeld staan, de openingstijden van het bad, een doorsneetekening van het zwembad met de dieptes, een ‘op eigen risico’ vermelding en de telefoonnummers van de hulpdiensten.”

“Lijkt me geen probleem,” zei ik. “Ga ik regelen. Kan ik een geplastificeerd A4tje aan het poortje bevestigen?”

“Ja hoor, dat kan.”

“Dan,” ging hij verder, “moet er een noodknop komen om de waterpomp uit te schakelen in geval van calamiteiten.”

“Huh...?? Dat moet u me even uitleggen!! Wat voor calamiteiten?”

“Stel,” begon hij, “een kind wordt op de bodem van het bad vastgezogen aan het afzuigrooster, dan moet er een noodknop zijn om de pomp direct uit te schakelen.”

“Ja maar luister nou eens even,” protesteerde ik, “we hebben hier toch niet te maken met een groot golfslagbad met een 150 Kilowatt, 20 bar pompinstallatie, toch??!!”

“Ja, maar toch kan het gevaarlijk zijn!” riposteerde hij.

“En bovendien, onze waterpomp draait op een tijdsklok en loopt alleen ‘s nachts!” protesteerde ik nog.

“Dat kan dan wel zijn,” zei hij onvermurwbaar, “maar die knop moet er komen! Bovendien,” vervolgde hij, “kan het u later bij een ongeval aardig wat juridische ellende besparen met de overheid en de verzekeringsmaatschappij.”

Ça va, ça va

Daar had ie een punt, dacht ik.

“Goed,” zei ik volgzzaam, “dan ga ik dat maar regelen. Mag ik dat zelf aanleggen?”

“Ja hoor, geen bezwaar. Stuurt u mij maar foto’s van de bordjes en de noodknop per email. Hier is mijn kaartje.”

De man vertrok weer en ons gesprek bleef me nog een tijdje bezighouden.

“Wat een onzin!” speelde het door mijn hoofd. “Weet je wat? Ik ga dat verhaal toch eens uittesten.”

Ik zette de zwembadpomp aan, dook in het zwembad en daalde af naar het afzuigputje

op de bodem. Ik voelde eerst met mijn hand, maar bemerkte nauwelijks enige zuigkracht.

“Zie je wel, wat ik al dacht, onzin allemaal!” Vervolgens vleide ik mijn dikke belly over het putje en werd tot mijn grote verbazing direct vastgezogen!!

Geschrokken drukte ik me overeind, maar ik kwam niet los! De schrik sloeg me om het hart.

“Wel nondeju!!” spookte het door mijn hoofd, “ik zit vast!! Help!!”

Na een flinke ruk brak het plastic rooster onder me en plopte mijn buik los. Ik kon weer naar boven. Eenmaal uit het bad keek ik geschrokken naar mijn buik. Er stond een keurige afdruk van het putje op! Niet alleen een afdruk, ik was half ontveld!!

Dit had ik toch echt niet verwacht, ik was perplex! Een paar dagen later heb ik die noodknop maar aangelegd. Niet dat het enig nut heeft; eer iemand in de gaten heeft dat er een kind op de bodem van het bad vastgezogen zit, ben je al te laat. De volgende dag, toen ik bij de zwembadwinkel was om een nieuw rooster te kopen, vertelde ik het hele verhaal aan de zwembadman. Hij was niet op de

Ça va, ça va

hoogte dat er een noodknop aangelegd moest worden en hij reageerde heel verbaasd op mijn verhaal. Als bewijs tilde ik mijn T-shirt op en toonde hem de afdruk van het putje op mijn buik. “Ça m’étonne... c’est bizarre!!” riep hij uit en keek ongeloofig naar mijn beschadigde buik. Vreemd dat hij hier totaal niet van op de hoogte was.

Ikzelf zie er in ieder geval op toe dat de pomp alleen ’s nachts draait, zoals overigens voorgeschreven wordt.

Ik ga nu nog steeds door het leven met een afdruk van een zwembadputje op mijn buik!

De motorbende

Een van de zaken waar je je als chambres d'hotes eigenaar wel eens zorgen over maakt, is wat voor gasten je over de vloer gaat krijgen. Er rolt een reservering binnen van meneer en mevrouw zussemezo wonend in Verweggistan. Wat zijn het voor mensen en hebben zij de juiste perceptie van chambres d'hotes? Soms krijg je wel eens gasten die geen idee hebben wat chambres d'hotes in feite is en denken dat het net zoets is als een hotel. Eenmaal op de kamer bellen ze je bijvoorbeeld voor 'roomservice.'

Soms lees je wel eens verhalen van concullega's over gasten die zonder te betalen met de noorderzon vertrokken. Dat was ons gelukkig nooit overkomen. Ook wisten we zo langzamerhand de echte reserveringen te onderscheiden van de nepreserveringen. Want mensen, geloof me, er kwam wat rotzooi binnen via internet. In het begin meestal uit de Ivoorkust of omringende landen. Later werden de reserveringsaanvragen steeds geraffineerder en werd er op allerlei slinkse manieren geprobeerd je bankrekening te plunderen.

Maar goed, op een dag kregen we een aanvraag binnen voor alle kamers voor een week. Kijk, dat waren nog eens reserveringen waar je mee vooruit kwam in het leven. Ze vroegen of er parkeergelegenheid was voor acht Harley Davidson motoren! Het bleek een motorclub uit Normandië! Daar zul je het hebben! dachten wij meteen, nu zijn we de klos! We kunnen ze moeilijk weigeren! Bovendien zo'n reservering laat je niet gauw schieten! We kregen al visioenen van de aankomst van een meute Hells Angels die hier neerstreken, ons domein in bezit namen en alles kort en klein sloegen. Op een gegeven moment kwam toch keurig netjes de aanbeting binnen.

Ça va, ça va

De dag was daar. Ze zouden vandaag aankomen. Laten we er maar het beste van hopen! Op een gegeven moment hoorden we in de verte een enorm kabaal aanzwellen. Onmiskenbaar het karakteristieke Harley gepruttel.

Daar zul je ze hebben en we gingen alvast op de uitkijk staan. Met veel geronk, gerook en gepruttel arriveerden acht glimmende motoren, keurig netjes in formatie achter elkaar aan. Ze stalden hun motoren en 12 angstaanjagende motorrijders in leren Jacks met emblemen, onder de tattoos en piercings, met glanzende motorbrillen onder hun zwarte helmen, stapten vastberaden op ons af.

We wisten het nu zeker! We waren de klos. Dit konden alleen maar Hells Angels zijn! Met knikkende knieën nodigden we ze uit voor een drankje in de bar. Daar hadden ze wel oren naar, ze stierven van de dorst na 800 km op de motor. De leider van het stel, een zeer vervaarlijk uitzierend individu met een kale kop en een vlechtje in zijn sik, onder de tattoos en oorbelletjes in, leidde zijn ploeg naar de bar. De dames zagen er niet minder afschrikwekkend uit. Eveneens tattoos, piercings en vijf ringen aan iedere vinger. De mannen bestelden een grote pot bier, de dames een witte wijn. Uiteraard hadden ze een table d'hotes besteld en om 8 uur 's avonds gingen we aan tafel. De stemming zat er goed in en ze lieten het zich prima smaken.

“Misschien valt het allemaal nog mee,” zeiden we opgelucht tegen elkaar, “Dit zal wel een latertje worden.”

Na de maaltijd kwamen hun routekaarten tevoorschijn en stippelden ze diverse rondritten uit voor de komende dagen. Ze zouden rond een uur of tien vertrekken en dan rond vijven weer terug zijn, want zo'n pot bier en heerlijke maaltijd zagen ze wel

Ça va, ça va

weer zitten. Rond elfen ging de hele club al naar bed. Ze waren bekap.

De volgende ochtend waren ze alweer vroeg op. Ik was net de ontbijttafel aan het dekken, toen ik een aantal van hen druk bezig zag met hun motoren. Ik ging maar eens een kijkje nemen. Ze waren druk in de weer om met poetsdoeken hun trots nog glimmender dan glimmend te krijgen. Eigenlijk waren het alleraardigste lui met gevoel voor humor. Als je ze zo bezig zag, waren het gewoon "doetjes"!

Ik vroeg nieuwsgierig "Wat kost zo'n ding nou?"

"Deze hier is 44.000€, maar," zei hij er direct bij, "er zitten nog eens voor zo'n 25.000€ aan accessoires op!"

"Sakkerloot, dat is geen kattenpis!" dacht ik.

Na het ontbijt gingen ze weer op stap en hebben een toer van 200

Ça va, ça va

km gemaakt door de Vallée du Tarn.

Tegen het eind van de middag hoorden we ze alweer van verre aankomen ronken. Zij installeerden zich aan de bar en er gingen weer enorme hoeveelheden drank doorheen.

“Ja,” zeiden ze, “als we rijden geen drup alcohol hè! Nee, nee, dat kan echt niet. Kun je je niet meer concentreren! Dus je snapt, nu we thuis zijn, lusten we er wel een paar!”

Die dag zouden er Engelsen aankomen, George en Milley. Wij noemden ze al George and Mildred! Zij zouden ook mee eten. Op een gegeven moment begon het enorm te hozen. Het kwam met bakken uit de lucht. Het Engelse stel zou er al moeten zijn, maar taal nog teken. We hadden hun mobiele nummer, dus heb ik ze maar eens gebeld. De verbinding was heel slecht, doordat er veel achtergrondherrie was, waren ze nauwelijks te verstaan.

“Ja, sorry, we zijn er bijna! Volgens de GPS nog tien minuten. Het weer zit een beetje tegen, sorry.” Na een half uur nog steeds geen George en Mildred. Vreemd, ze hadden er toch allang moeten zijn! We zijn ten langen leste toch maar aan tafel gegaan.

Net aan de soep zwaaide de deur open en stapten 2 compleet verzopen figuren met paraplu's in lange zwarte rubber jassen, zuidwesters en motorbril op naar binnen. Het leken wel twee leden van een ontsmettingsteam!

“Here we are! We finally made it!” en ze schudden ieder een liter water van zich af.

“Hello, how are you?” verwelkomden wij onze Engelse gasten. “Hoe komen jullie zo nat??”

“Ja, weet je, we hebben een open auto, een BRA”. BRA? Dat zei ons op dat moment helemaal niks.

“Kun je die dan niet afsluiten?”

Ça va, ça va

“Nee, dat kan niet. Het is een soort cabrio. We doen dan deze kleding aan en met deze paraplu’s is het nog enigszins te doen. We kunnen alleen niet harder dan 40 km per uur. Daarom zijn we zo laat!”

Nieuwsgierig geworden gingen we met de hele club eens een kijkje nemen. Het bleek een autootje te zijn met drie wielen. Het was in

feite een omgebouwde deux chevaux!!

“En zijn jullie daarmee helemaal uit Engeland gekomen??”

“Ja zeker, je bent wel even onderweg, maar het is te doen.”

“Kom aan tafel iedereen, jullie zullen wel honger hebben!”

Even later hadden we weer zo’n gezellige avond met een gouden randje. De stemming zat er goed in. De motorrijders konden het enorm goed vinden met George en Mildred, ondanks de taalbarrière.

Onze Hells Angels angstfobie was inmiddels helemaal weggesmolten!

De volgende dag ging de motorclub weer vertrekken. We namen

Ça va, ça va

afscheid met drie dikke zoenen.

“We hebben een geweldige tijd bij jullie gehad en we komen zeker terug, maar dan met de hele club!!”

“Geen probleem, kom maar op!!” zeiden wij in koor.

Het jaar daarop streek er een groep met 8 Lomax kitcars bij ons neer. Een op de 2CV gebaseerd raceautootje, maar dan met vier wielen. Je koopt een kit, je stript je oude deux chevaux, je monteert een compleet nieuwe carrosserie en er ontstaat een blits racekarretje! Ze waren de hele dag in touw om onder leiding van een team-monteur het materieel rollend te houden. Zij maakten vele rondjes in onze omgeving en trokken veel bekijks. Met hen hadden wij eveneens een geweldige amusante tijd.

<https://vimeo.com/113102522> <https://vimeo.com/113102525>

Ça va, ça va

De marché nocturne

We gingen met al onze gasten steevast naar de avondmarkt. Iedere maandagavond in het hoogseizoen reden we in formatie naar het dorp. We zaten vaak met zo'n 20 tot 30 man aan een lange tafel en lieten ons de Franse streekproducten goed smaken. De groenteman maakte salades en verkocht aardbeien met slagroom. De eenden fokker stond er met zijn BBQ 'magret de canard', oftewel eendenborst, te grillen, de bakker verkocht heerlijke gebakjes, de slager grilde enorme lappen côtes de boeuf en de muziek werd steevast verzorgd door 2 dames waarvan de een op een orgel speelde en de andere zich uitleefde op de bongo's. De café-eigenaar zorgde voor frites. Hij had één kneuterige friteuse staan met als gevolg dat er altijd een flinke rij bij zijn kraampje stond en rond een uur of negen was hij meestal al uitverkocht! Ik had hem al eens voorgesteld er een paar friteuses bij te zetten en wat meer frites op voorraad te nemen.

"Ja, goed idee," zei hij. Maar helaas er veranderde niks. Later sprak ik hem er nog eens op aan; dat we toch wel erg lang moesten wachten op z'n frietjes! "Ach," zei hij dan, "het gaat toch goed zo, de mensen vinden het gezellig hier." Geen speld tussen te krijgen. Op een dag waren de weersvoorspellingen niet zo best. Ik belde maar eens of de avondmarkt nog wel doorging.

"Jawel hoor!" was het antwoord. "We zetten partytenten neer, dus iedereen zit droog, geen probleem."

Oké, dus wij met de hele club weer naar de markt. Toen we aankwamen, geen tenten en er hing een inktzwarte lucht boven het bomvolle marktplein. En jawel hoor, op een gegeven moment begon het te hozen, dus iedereen kroop onder de luifels van de marktkooplui. De rest dook weg onder de tafels en at daar z'n eten maar op. In allerijl werden de partytenten opgezet, maar toen was

Ça va, ça va

het al te laat, iedereen was zeiknat! Op een gegeven moment waaide de regen zelfs horizontaal onder de tenten door. Toen zijn we toch maar naar huis gegaan.

De week daarop, de stemming zat er weer goed in, speelden de dames van het orkestje *'Salut les amoureux'* van Joe Dassin. In Nederland zeer bekend als *'Het is weer voorbij die mooie zomer'* van Gerard Cox. Onze tafel van dertig man zong luidkeels mee, maar dan de Hollandse tekst natuurlijk *'die zomer die begon zowat in mei'*. Alle Fransen keken verbaasd op en begonnen ook uit volle borst de Franse tekst mee te zingen. Geweldig! Een tijd later schalde *'La montagne'* van Jean Ferrat over het plein, bij ons beter bekend als *'het dorp'* van Wim Sonneveld en wij zongen weer het *'langs het tuinpad van m'n vader'* luidkeels mee tot grote hilariteit van alle Fransen.

Op een gegeven moment speelden de dames *'una paloma blanca'* van George Baker, een polonaise liedje bij uitstek. Dus onze hele tafel van 30 man slingerde in een grote polonaise over het plein. De Fransen keken zeer verbaasd, blijkbaar niet bekend hier. De Franse

Ça va, ça va

kinderen haakten algauw aan. Hier noemen ze het 'la chenille', de rups.

Fransen dansen graag. Meestal beginnen de oudjes met een polka of een paso doble of een tango en algauw wordt er de 'Madison' gedanst, een line dance en de 'brise pied' een soort vogeltjesdans.

Op een avond liep ik naar de dames van het orkestje toe, we kenden ze inmiddels erg goed, om het liedje van Joe Dassin weer aan te vragen. We raakten aan de praat en op een gegeven moment flapte ik het eruit met mijn directe Hollandse benadering en vroeg: "Goh, horen jullie eigenlijk bij elkaar, zijn jullie een koppeltje?" De twee keken elkaar onthutst aan, er viel een pijnlijke stilte. Ik dacht meteen "Oh jee, wat heb ik gedaan!!" Maar op een gegeven moment riep de oudste vol vuur:

Ça va, ça va

“Ja, en het kan ons niks meer schelen ook! ‘Je m’en fou!!’ riep ze vol vuur! Ja, we horen bij elkaar, we zijn een stelletje, we houden van mekaar en iedereen mag het weten ook!!” Ze barstten beiden in snikken uit en we vielen elkaar gedrieën in de armen! Sindsdien zijn we hele dikke vrienden!

Waar we nu wonen zijn de avondmarkten eveneens gemeengoed. Ieder zichzelf respecterend dorp organiseert er een. Ééns per week van Juli tot September is het feest en verzamelen de mensen uit het dorp en de verre omstreken zich op het marktplein. Je kunt het een beetje vergelijken met een foodtruck festival. Toch blijft het een typisch Zuid Franse aangelegenheid. Hier in de buurt zijn de markten van Pujols, Monflanquin en Fongrave regelrechte hits. Drommen mensen komen af op de vele ambachtelijk klaargemaakte lekkernijen, de muziek en de sfeer. Een van de muzikanten hier maakt er echt een feestje van. Pascal, een broodmagere zanger met orkestband, staat op het eind van de avond bovenop zijn luidsprekerkasten te springen en brengt de menigte helemaal in extase!

Dus, als je in Frankrijk op vakantie bent, mag je de marché nocturne,

Ça va, ça va

ook wel genoemd marché gourmand, absoluut niet missen! Tip: neem borden en bestek mee als je er naartoe gaat, beter dan eten van plastic bordjes.

Pennen en potloden

Regelmatig vroegen wij ons af: “wat is er nu zo leuk aan het runnen van een chambres d’hotes en mini camping?” Dat is zo een, twee, drie lastig onder woorden te brengen. Het is een gevoelskwestie. Ik zal een poging doen het uit te leggen.

Allereerst is het de afwisseling. In het hoogseizoen werk je je, zeg maar, ‘het schompes’, daarbuiten doe je het rustiger aan en is er veel tijd voor jezelf. Het is zo iets als zomer en winter. Als het altijd zomer zou zijn, is hij lang niet zo aantrekkelijk als wanneer hij afgewisseld wordt met een stevige winter. Andersom gaat dat natuurlijk ook op.

Waarom vinden we aardbeien of asperges zo’n traktatie? Omdat ze er alleen in het voorjaar zijn. Zo is het ook met het runnen van een chambres d’hotes. In het voorjaar denk je: “Oh heerlijk, weer een seizoen draaien, mensen ontmoeten, leuk, zin in!!” En aan het eind van het seizoen komen de gasten je een beetje de neus uit.

Je moet een ‘mensen mens’ zijn. Als je schroomt of ertegen opziet om nieuwe mensen te ontmoeten, als je geen interesse toont in je gasten, dan worden het lastige tijden als chambres d’hotes eigenaar. Verder moet je gevoel voor humor hebben en moet je conflicten handig oplossen.

Tot slot is het altijd de spanning ‘wat voor type mensen gaan er vandaag weer arriveren? Wat gaan we deze keer weer meemaken?’ We hadden altijd een vast welkomstritueel. We boden de nieuwe gasten een welkomstdrankje aan en maakten een praatje met ze op het terras. Eerst beantwoordden we hun standaardvragen:

- “Hoe hebben jullie dit in hemelsnaam gevonden?”
- “Is het hier niet eenzaam in de winter?”
- “Hoe zijn jullie hiertoe gekomen?”

Als het dan de beurt aan ons was, vroegen we natuurlijk wat zij

Ça va, ça va

deden in Nederland. Verreweg de meesten waren werkzaam in de zorg, het onderwijs of maatschappelijk werk. Wij moesten wel wennen aan de moderne beroepsnamen en terminologieën. “Ik ben human resource manager” of “Ik ben hygiënisch interieurverzorgster, of Verkeersdienstsimulator, outbound callcentermedewerker.” We moesten regelmatig vragen wat ze nu precies deden! Daarna gaf ik ze een korte rondleiding over het terrein en probeerde ik erachter te komen wat voor vlees we precies in de kuip hadden. Ik keek of het extroverte of introverte mensen waren, probeerde een beetje hun gevoel voor humor uit. Ik vertelde bijvoorbeeld dat bij ons alles mocht, zolang we het maar niet merkten...

Het grootste deel van onze gasten kwam toch wel uit Nederland en België, alhoewel we ook gasten hadden uit werkelijk alle hoeken van de wereld.

Bij Nederlandse gasten was het interessant te weten waar ze precies vandaan kwamen. Met mensen uit de randstad en Brabanders bijvoorbeeld was het meteen dikke pret, terwijl de Friesen of Zeeuwen in het begin ietwat gereserveerd waren en een dag of drie nodig hadden om te ontdooien. Was dat eenmaal het geval dan lag je dubbel om hun droge humor.

Extra aandacht werd tijdens de rondleiding gevestigd op het zwembad.

“Het is niet de bedoeling kinderen die niet kunnen zwemmen zonder ouderlijke supervisie te laten zwemmen!” zei ik dan nadrukkelijk.

Je moest er toch niet aan denken een keer een dood kind in je zwembad aan te treffen.

“Geen probleem, ja natuurlijk, vanzelfsprekend, snappen we!” was stevast het antwoord.

Ça va, ça va

Maar, op een gegeven moment was het weer zover en zagen we een klein meisje van een jaar of vier moederziel alleen met zwembandjes om de armen in het zwembad spatteren. Ik ging eropaf:

“Kom jij eens uit het water!”

“Waarom dan?”

“Jij kunt niet zwemmen!”

“Jawel hoor, kijk maar!”

“Kom er toch maar uit en ga je ouders halen!”

“Mijn pappie en mammie zijn boodschappen doen.”

“Wat zeg je nu?! En wie past er dan op jou?”

“Ja, maar ze zijn zo terug hoor!”

Na een uur kwamen de ouders terug en schoot ik ze natuurlijk aan over dit voorval.

“Elza, kan prima zwemmen hoor. Is echt geen probleem!”

“Ja, en als er nu iets gebeurt?? Wat dan? Wij vinden het helemaal niet o.k. dat jullie het terrein verlaten en je kind hier achterlaten!!”
Ik was onthutst. Hoe konden ze dit doen. Zo ouderwets was ik nou toch ook weer niet.

“Maakt u zich geen zorgen, als er wat gebeurt, zijn wij verantwoordelijk!”

“Ja, dat snap ik,” zei ik niet al te vriendelijk, “maar als Elza dadelijk dood in het water dobbert, hebben we de poppen aan het dansen. Dan hebben we onmiddellijk de gendarmerie op de stoep. Het eerste wat zij doen is de tent sluiten en een uitgebreid onderzoek starten. We kunnen daarna onze Franse droom wel op onze buik schrijven, afgezien nog van al het verdriet!!”

Zo hadden ze het nog niet bekeken.

Ça va, ça va

Marjo en ik hadden ieder zo ons eigen ritme. 's Morgens rond een uur of zeven stonden we op. Marjo ging vers brood halen bij de bakker in het dorp, gaf daarna de planten water en startte al met de voorbereidingen voor het avondeten. Dat deed ze het liefst 's ochtends, dan werd ze het minst gestoord. Ovenschotels waren dus erg populair bij ons. Ik maakte altijd het ontbijt klaar. Daarna hielp ik de gasten met suggesties voor uitstapjes voor die dag. Na het ontbijt maakten we de kamers schoon en deden andere klussen. Na onze eigen lunch hadden we siësta. Van 1 uur tot een uur of 3 was ik meestal in de hangmat te vinden, ergens in een achteraf hoekje in de tuin. Marjo deed ook een dutje en las veel. Op de website en in de reserveringsbevestiging vroegen we dan uitdrukkelijk niet tussen 1 en 3 aan te komen vanwege onze siësta. Sommige gasten stoorden zich daar helaas niet aan.

“Oh sorry, we dachten, we proberen het gewoon,” was dan vaak hun reactie.

Rond een uur of vier vijf kwamen de meeste gasten weer terug van hun uitstapje en was het borreltijd. We waren dan tot een uur of zes in de weer op het terras. Altijd een leuke periode van de dag.

Rond achten aan tafel en na het eten streken we neer in de Grange voor een digestiefje. Dat kon wel eens uit de hand lopen en dan ontstonden er hele gezellige feestjes, soms tot in de kleine uurtjes. Tussendoor deed ik de afwas.

Toch viel het niet altijd mee het iedereen naar de zin te maken.

“Je hebt nu eenmaal pennen en potloden!” zeggen ze toch?

Zo hadden we een keer een wat ouder en teruggetrokken stel in een kampeerbusje die we niet zo veel zagen. Dat vonden we altijd jammer. Ik had dan altijd de indruk dat mensen het niet naar hun zin hadden. Maar goed, ieder z'n ding. Later bleek dat zij de tekst op onze website “rustige camping”, “genieten van de stilte”, “rust en

Ça va, ça va

ruimte”, wel heel letterlijk opgevat hadden. Toen we met z’n allen aan tafel zaten, zag ik haar beneden alsmaar zenuwachtig rondlopen en geïrriteerd onze richting uitkijken. Ik liep naar haar toe en vroeg of ze iets zocht.

“Wat doen jullie daarboven in hemelsnaam??” vroeg ze nijdig.

“Wat we daar doen?? We zitten aan tafel, we eten!” zei ik verbaasd.

“Moet dat dan met zoveel herrie?! Het was hier toch een stille camping? Al dat kabaal, we worden er niet goed van!!”

“Oh jee, hier hebben we een probleem,” concludeerde ik.

“Komt u er anders gezellig bijzitten,” opperde ik nog.

“Geen denken aan,” zei ze resoluut, draaide zich om en liep op hoge poten terug naar haar kampeerbus.

De volgende dag ging ik naar ze toe en klopte op de deur van hun camper.

“Goede morgen,” zei ik vriendelijk. “Ik heb hier de faktuur van jullie verblijf.”

Verbaasd pakte hij de faktuur aan. Ik had een rekening gemaakt van € 1,75

“Dat is voor het brood dat jullie besteld hebben,” zei ik erbij.

Hij begreep er niks van.

Ik zei: “We kunnen het helaas niet iedereen naar de zin maken. Bij jullie is dat niet gelukt, en dat spijt ons. U hoeft dat dan niet te betalen.”

Nog steeds verbaasd betaalde hij me € 1,75 en deed de deur weer dicht. Een uur later vertrokken ze. Mijn hint om te vertrekken was dus overgekomen. Dit zou alleen maar ellende gaan geven. Zoals ik al eerder opmerkte, hadden we voornamelijk Nederlandse gasten. Ieder jaar hadden we echter wel weer een heel bijzonder stel uit een ver land.

Ça va, ça va

Zo vergeet ik nooit onze Japanse gasten. Meteen bij ons eerste seizoen kregen we een reservering uit Tokio! Het bleek een jong stel van hooguit 20 jaar.

Zij spraken, naast hun moerstaal, gebrekkig Engels. Als ze een glaasje wijn dronken, deden ze dat overdreven slurpend, we konden onze lach amper inhouden! Aan tafel viel het ons op dat zijn vriendin nooit iets zei. Op een gegeven moment zat ze zenuwachtig op haar stoel te draaien en keek hem regelmatig indringend aan. Toen keek hij haar aan en knikte goedkeurend, haar hiermee toestemming gevend om ook iets te zeggen. Wij waren werkelijk perplex. We wisten dat er in Japan anders wordt gedacht over de man/vrouw relatie, maar bij zo'n jong stel en uit de grote stad notabene! bijzonder! De volgende avond zat alleen hij aan tafel. Hij excuseerde zijn vriendin, ze voelde zich niet zo lekker, ze was

misselijk. We praatten wat over Japan en over z'n werk. Ze hadden 10 dagen per jaar vakantie. Van de 10 dagen waren ze 4 dagen bij ons, 2 dagen in Parijs, de overige dagen waren nodig voor de vlucht.

Op een gegeven moment vroeg hij of hij een lied mocht zingen.

"Natuurlijk," zeiden we verbaasd, "ga je gang!"

Hij stond op en zong met zijn hand op zijn hart uit volle borst een emotioneel

Ça va, ça va

lied naar wij begrepen, over zijn vaderland, waarbij op een gegeven moment de tranen over zijn wangen biggelden. We waren diep geroerd.

Nog geen jaar later kregen we een brief van ze. In de enveloppe zaten allemaal origami figuurtjes. In de begeleidende brief stond dat ze bij ons eigenlijk met z'n drieën waren. Ze hadden een baby! Nu snapten we waarom ze die dag niet lekker was.

Zo hadden we een keer een Franse kapitein van een kernonderzeeër! Heel apart. Het was een imposante statige figuur, op en top militair, die alleen maar rust uitstraalde. Hij mocht over zijn vak echter niets vertellen.

Nooit vergeten we de schapenboer uit Nieuw-Zeeland, een Maori. Een indrukwekkend figuur. Hij had 1200 hectaren grond, 2000 schapen en 24 honden. Iedere dag slachtte hij een schaap voor z'n honden. Prachtige verhalen had deze man.

Een andere keer kregen we een reservering van 4 dames uit Shanghai. Met de aanbetaling wilde het maar niet lukken. Wij

Ça va, ça va

kregen al zo onze bedenkingen over deze reservering.

Maar op een gegeven moment hoorden we een hoop gekakel en ja hoor, er kwamen 4 Chinese dametjes op hoge hakjes aan geklikklakt.

Het eerste wat ze vroegen, met hun mobieltje in de aanslag:

“What is the wifi password? Zank you very mug!!”

Wij hebben ontzettend veel lol met ze gehad. Soms kookten ze hun eigen maaltijd in onze zomerkeuken en moesten we komen om te proeven.

Een van de vier was een jonge meid van een jaar of twintig. Ze was heel knap en superslank. Ze vertelde dat ze fotomodel was. Dat was wel te merken, want ze was de hele dag met haar telefoon in de weer en maakte wel duizend selfies in sexy poses. Ik ben een keer met ze gaan wandelen en met hun smartphone in de hand liepen ze al kakelend met me mee.

De dames maakten een rondreis door Europa. Ze waren geland in Madrid, vandaar naar Barcelona, Nice, toen naar ons, dan naar Genève en tot slot Parijs en dan weer terug naar Shanghai en dat allemaal in krap 14 dagen.

Ook de gewoontes van gasten was zo af en toe lichtelijk bizar. Zo had een van onze gasten een baby bij zich. Toen we met een veertien mensen aan tafel zaten en het kind rustig in haar maxi cosy op haar tut zat te zabbelen, stond zij plotseling op, pakte het kind, liep naar het eind van de tafel en begon daar doodgemoedereerd de kleine hummel te verschonen! Stel je voor, iedereen geniet van zijn Boeuf Bourguignon, terwijl aan het eind van de tafel een van onze gasten een poepluier aan het verschonen was! Iedereen keek elkaar aan. Ik stond perplex op en riep:

“Ja sorry hoor, maar dit gaat mij echt te ver!! Kun je dat niet op de kamer doen of zo??”

Ça va, ça va

Ze keek me niet begrijpend aan, keek naar de poepluier, naar ons, weer naar de poepluier, pakte het kind op en legde haar op een tafeltje verderop en ging daar verder met haar werkzaamheden. Even later schoof ze weer aan alsof er niks gebeurd was. De volgende dag zei ze tegen me: “Je had gelijk Kees, ik had er niet bij stil gestaan, sorry.”

Een andere keer was ik bezig in de werkplaats. Daar lopen alle leidingen doorheen, zoals waterleiding en afvoerbuizen. Ik hoorde water lopen.

Er zal wel iemand aan het douchen zijn, dacht ik.

Een uur later hoorde ik nog steeds water lopen!

“Lijkt me raar dat ze nog steeds aan het douchen zijn. Ik zal toch geen lekkage hebben?!”

Na enig speurwerk bleek het geluid uit een van de gastenkamers te komen. De Franse logés waren die dag op stap. Dus, ik ging de kamer in en zag tot mijn verbazing een champagnefles in de wasbak liggen met de koudwaterkraan wijd open om de champagne te koelen!!

“Hoe is het mogelijk, niet te geloven!!” dacht ik ontsteld.

Dit had nog eens helemaal verkeerd af kunnen lopen. Als het etiket eraf was geweest, had dat zomaar het afvoergaatje kunnen verstoppen.

Je denkt dan onwillekeurig: “Zouden mensen dat nu thuis ook doen?”

Ik heb de kraan dichtgedraaid en er verder maar geen praat over gemaakt. Desalniettemin hebben we in onze chambres d’hotes een zeer breed scala aan gasten mogen ontvangen en kijken we met enorm veel voldoening terug op deze turbulente en heerlijke tijd.

De torenvalken

“Gelukkig,” zei Marjo, “ze zijn er weer! Ze hebben de winter overleefd. Wat zullen we dit jaar weer met ze meemaken!” Ieder jaar in maart waren we verheugd als ze weer verschenen en we hun karakteristieke schreeuw hoorden die we uit duizenden herkenden. De ‘faucons crécerelles’ heten ze hier in Frankrijk. Het mannetje is te herkennen aan een grijs kopje in plaats van een bruin bij het vrouwtje.

De torenvalken kwamen ieder jaar weer terug om in de muur van onze boerderij hun nest te maken. Nou ja, nest, ze leggen hun eitjes gewoon op de stenen. Niks geen takjes, mosjes of donsjes! Ze kozen altijd de westmuur. Van daaruit hadden ze een prachtig uitzicht op het lagergelegen weiland, waar het wemelde van de muizen. In onze muur zaten een aantal vierkante gaten waar, naar wij vermoedden, indertijd bij de bouw de steigerpalen hadden gezeten. Ze kozen ieder jaar één van deze gaten en legden daar vier tot zes eitjes. Maar eerst werd de liefde bedreven. Onder luid geschreeuw balanceerden ze met z’n tweeën op een akelig dun takje in het topje van een boom. Zij legde dan een eitje en het tafereel herhaalde zich weer voor het volgende legsel. Meestal kozen ze het bovenste gat, vlak naast het raam van een gastenkamer. Ik heb ze gedurende een paar maanden met de camera gevolgd. Ik monteerde mijn camera op een stok, ging, met gevaar voor eigen leven, in de vensterbank zitten en kon dan mijn camera net voor de ingang van het nest zwaaien, terwijl ikzelf half uit het raam hing! Torenvalken eten voornamelijk muizen en ze zijn ware meesters om ze te vangen. Ze doen dat ‘biddend’. Je kent het wel, ze hangen dan doodstil in de lucht en al fladderend houden ze hun kopje exact op dezelfde plaats. Doordat ze hun kop zo kunnen fixeren zijn ze in staat om

Ça va, ça va

iedere beweging ver beneden hen feilloos waar te nemen. Zodra ze iets zien bewegen, duiken ze naar beneden, grijpen hun prooi met hun klauwen, en knippen met hun 'duim', waar een vlijmscherpe nagel aanzit, de muis morsdood. Ze bijten de kop eraf en eten de rest op. Voor hun jongen wordt de muis in stukken getrokken en voeren ze de kuikens kleine stukjes vlees. Als de kuikens een paar weken oud zijn, doen ze dat niet meer en leggen de muis, zonder kop, voor het jong neer. Die moet dan zelf maar uitzoeken hoe hij zijn maaltje naar binnen schrokt.

Ieder jaar maakten we wel weer wat mee met onze vriendjes. Zo

hadden ze een keer een ander gat in de muur uitgekozen, recht boven de regenton. Op een gegeven moment kwam een van de gasten naar me toe:

“Kees, er ligt een jong in het water van de regenton te spartelen!! Zo zielig!!”

En inderdaad, ik zag nog net een kuiken koppie onder gaan. Ik

Ça va, ça va

haalde hem eruit en legde hem op een handdoek. Met een föhn hebben we hem droog geblazen, anders zou hij het zeker niet overleven. Nu moest hij nog terug in het nest. Dat zat vijf meter boven de grond. Dus de ladder tegen de muur gezet en onder luide belangstelling van de andere vijf kuikens het jong weer bij z'n vriendjes gezet. Hij heeft het nog gered ook. Een ander jaar, ergens in juni, hoorde ik de twee torenvalken luid schreeuwend cirkels draaien boven hun nest. Ze waren duidelijk in paniek. Een van de gasten wees naar boven: "Kijk, er zit een jong op het dak!!"

Op de nok van het dak zat een al aardig volgroeid jong maar nog vol met donsveren. Die was veel te vroeg het nest uit gefladderd. Die kon met al dat dons echt nog niet goed vliegen. Hoog in de lucht cirkelden al een stuk of tien wouwen rond die deze prooi al gespot hadden en wel in waren voor een lekker hapje. Dus wederom met de ladder het dak op en geprobeerd om met een vlindernetje het jong te pakken te krijgen. Na een levensgevaarlijke balanceer act had ik hem dan eindelijk te pakken, waarbij hij me met z'n klauwen al flink gemeen in mijn vingers kneep. De ouders cirkelden nog steeds in paniek boven ons hoofd. Vervolgens de ladder weer onder het nest gezet waarna ik met het jong in mijn hand moeizaam naar boven klom. Halverwege de ladder begon hij ineens te krijsen. Ik dacht: "hou je kop jong!! Dadelijk krijg ik je Pappie of Mammie in mijn nek!!"

Ik had het nog niet gedacht of ik zag een van de ouders in een kamikaze duik recht op me afkomen. Gelukkig bleef het bij schijnaanvallen en dus klom ik gestaag door naar het nest waar ik het jong in deponeerde en vlug aan de afdaling begon. Ook dit jong heeft het gered en is later succesvol uitgevlogen. Half juli vliegen de jongen uit en blijven zeker nog tot in september rondom het huis ergens in een boom zitten alwaar ze door de ouders gevoed

Ça va, ça va

worden. Regelmatig moesten we te hulp schieten als er bijvoorbeeld een jong vastzat in de bramen of zo. Ik deed dan toch maar tuinhandschoenen aan om het beestje uit de doorns te bevrijden.

Ze kregen ook vliegles. Een van de ouders kwam dan met een muis in zijn snavel langs vliegen en probeerde luid schreeuwend het jong mee te lokken. Ze maakten dan samen een rondje waarna het jong zijn hapje kreeg. Altijd weer een bijzonder spektakel. Eind september vertrokken ze een voor een en je hoopte dan maar dat de ouders de winter overleefden en het komend jaar terug zouden keren.

De video kun je zien op <https://vimeo.com/113085837>

Boze Fransen

Ieder volk heeft zo zijn karaktertrekken, zijn nukken en eigenaardigheden. Zo ook de Fransen. Zij staan erom bekend te genieten van het leven en het leven te nemen zoals het komt. Tevens valt niet te ontkennen dat de Fransen chauvinistisch van aard zijn als het gaat om hun eigen cultuur en een kort lontje hebben zodra er aan hun verworven rechten getornd wordt. Frankrijk wordt niet voor niets veelvuldig geplaagd door heftige stakingen. Waar er in Nederland eerst gepraat en geprotesteerd wordt en de staking als laatste redmiddel gebruikt wordt; in Frankrijk is dat meestal andersom. Wordt er aan hun rechten gesjoemeld dan gaat de boel direct plat. Ze schromen er niet voor meteen flink de beuk erin te gooien. Zo werden een keer bij een staking bij de EDF, het Franse elektriciteitsbedrijf, enkele departementen 24 uur zonder stroom gezet! Dat zou in Nederland echt ondenkbaar zijn. Dus, eerst wordt er gestaakt en dan gaat men om de tafel.

Fransen zijn trots op hun eigen producten, hun Renaults, Citroëns en Peugeot's, bijvoorbeeld. Ze schaffen het liefst een Franse auto aan. In de supermarkt kopen Fransen bij voorkeur 'produit de France' en willen daar best wat meer voor betalen. Zo gaat men in eigen land op vakantie of naar de eigen overzeese gebiedsdelen, Réunion, Martinique, etc. of andere landen waar men in ieder geval Frans spreekt.

Ook in het verkeer hebben de Fransen zo hun gebruiken. Geef je bijvoorbeeld een keer geen of te laat voorrang dan wordt er direct geclaxonneerd of gaat de wijsvinger naar het voorhoofd.

Ik merk soms wel eens dat Fransen je graag de les lezen wanneer je iets verkeerd doet. Aan de andere kant zijn ze er ook niet vies van

Ça va, ça va

zelf de wet te overtreden. Zo is belasting ontduiken een nationale sport en is bijvoorbeeld illegaal vuilnis storten de normaalste zaak van de wereld. Maar oh wee als een ander het doet!

Je hoort Nederlanders nog wel eens zeggen: "Frankrijk is een geweldig mooi land, er zouden alleen geen Fransen moeten wonen". Ik ben het echt niet eens met deze stelling, maar ik begrijp het wel een heel klein beetje.

In de vakantieperiode worden namelijk populaire gebieden zoals de Ardeche, Dordogne of Provence overspoeld met toeristen. Het normaal gesproken zo rustige en gezapige Franse dorpje met 1000 inwoners verandert plots in een grote kolkende stad met files, wachtrijen bij de kassa's, luidruchtige toeristen en andere geneugten. Geen wonder dat Fransen dan wel eens een beetje agressief kunnen reageren of een kort lontje hebben.

Zo waren een keer gasten van ons een uitstapje aan het maken. Aan het eind van de dag kwamen ze terug, helemaal overstuur en tranen met tuiten! Hemeltje lief, dachten wij, wat is er in hemelsnaam gebeurd?!

Na een kopje koffie en nadat ze weer op adem waren gekomen, kwam het verhaal eruit:

"We reden op ons gemak langs de rivier te genieten van het uitzicht. We kwamen bij een brug met één rijstrook. Wij hadden het voorrangsbord aan onze kant. Aan de overkant zagen we een auto plankgas aan komen racen en de brug oprijden. Ver over de helft

Ça va, ça va

kwamen we elkaar tegen. De Fransman gaf geen krimp en bleef gewoon staan. We zijn toen maar het hele eind achteruit gereden.”

“En toen?” vroegen we nieuwsgierig.

“Nou ja,” zei Marianne met een bibberlip, “toen hij voorbij reed gaf ik hem mijn middelvinger, de zakkenwasser!!”

Oeps! dachten wij direct, “en toen?”

“We reden weer verder en in de achteruitkijkspiegel zagen we hem al keren. Aan de overkant van de rivier zat hij pal achter ons, claxonnerend en met zijn lichten knipperend. Doodeng. Hij scheurde ons voorbij, trapte boven op zijn rem en stapte uit. Vloekend en tierend stormde hij op ons af. Ik draaide mijn raampje open om hem tot kalmte te manen. Hij greep me echter bij de keel en schudde me door elkaar onder een stortvloed van verwensingen waar ik natuurlijk niets van verstond.

Mijn man bemoeide zich ermee, waarop hij naar de andere kant van de auto liep, onderweg tegen de auto schoppend en trappend. Hij liep terug naar zijn auto en kwam weer terug deze keer wild zwaaiend met een honkbal knuppel. We stierven van de schrik. Oh, mijn god!! Gelukkig bleef het bij intimiderend gezwaai, omdat er

Ça va, ça va

inmiddels een andere auto achter ons stond. Op een gegeven moment bond hij in, stapte hij weer in zijn auto en ging er met piepende banden vandoor.”

Heftig verhaal. We zeiden dat die middelvinger niet zo heel handig was en ze het voorval maar snel moesten vergeten en weer moesten genieten van hun vakantie. “Kom op joh! Laat je niet van de wijs brengen!”

Later vertelden we het hele verhaal aan onze Franse burens en die zeiden: “Tja, bij ons is een middelvinger de ergste belediging die je je maar voor kunt stellen, zeker wanneer die door een vrouw wordt opgestoken”. Ze vonden ook dat het gedrag van deze meneer echt niet kon.

De jachtpartij

Wandelend in ons bos hoorden we in de verte een meute honden blaffen. Ze waren weer aan het jagen. Dit keer in ons 14 ha grote bos. De Fransen zijn gepassioneerde jagers. Wat het 'second amendment' is in Amerika is hier in Frankrijk het recht van de jacht. Als je niet wilt dat er op jouw terrein gejaagd wordt, zul je dat zelf met bordjes aan moeten geven 'Chasse interdite!' Je maakt je dan niet bepaald geliefd in de omgeving. Zo stapte mijn buurman, fel tegenstander van de jacht, op hoge poten naar de burgemeester om zijn beklag te doen over de jacht op zijn terrein. Maar ja, de burgemeester bleek ook voorzitter van de jachtvereniging... Wijzelf, eveneens geen jachtliefhebbers, lieten maar voor wat het was.

Ondertussen schoten 2 everzwijnen in razende vaart langs ons heen, gevolgd door een woedende meute bloedhonden. Even later stonden we met een stel jagers te praten:

"Jullie hebben hopelijk toch wel in de gaten dat onze teckel Pico geen konijn is hè!"

"Nee, maakt u zich geen zorgen, dat komt goed."

Ik vroeg aan ze "Nu heb ik begrepen dat omwonenden ieder jaar een stukje vlees krijgen als dank voor gebruik van hun terrein. Wij wonen hier nu al 10 jaar, de kogels vliegen ons om de oren, maar we hebben nog nooit iemand van de jachtvereniging gezien."

"Ah bon! C'est vrai? We melden dat wel bij de club." Ik dacht daar meteen het mijne van.

In onze omgeving wordt de drijfjacht bedreven, een vorm van jacht waar ikzelf niet veel waardering voor kan opbrengen. Als het dan toch moet, heb ik meer respect voor de solitaire jager die, één met de natuur, zijn prooi besluit en op het laatste moment besluit of hij

Ça va, ça va

zal doden of niet. Nee, hier trekt een groep drijvers de bossen in met een meute bloedhonden of ruwhaar teckels. De jagers zitten dan lui op de vangrail langs de weg bij een weiland te wachten tot het wild de weg of weiland oversteekt om ze vervolgens rücksichtslos af te knallen. Dat ze ruwhaar teckels gebruiken, we hebben er zelf ook een, verbaasde mij. Nu blijkt dat zwijnen zich vaak verstoppen onder braamstruiken. Ruwhaar teckels kunnen daar perfect onderdoor 'teckelen' en blijven met hun borstelige vacht nauwelijks aan de doorns hangen. Bovendien wordt een zwijn niet bang van zo'n joekeltje. Hij kijkt achterom en gaat er vandoor. Zetten ze grote honden in, dan wordt zo'n zwijn bang en gaat direct in de aanval. Kans is groot dat de hond eindigt met een opengereten buik. Vaak doen ze de bloedhonden een leren schort aan en bescherming rond de poten. Om hem meer bijtkracht te geven worden de snijtanden ook nog eens voorzien van stalen stifttanden. Zo'n beest ziet er dan behoorlijk angstaanjagend uit.

Het zijn hier voornamelijk de boeren die jagen. Zij kennen ruwweg vier categorieën honden:

Erfhonden. Dit zijn gevaarlijke loslopende blaffers, categorie dobermann, Rottweiler, Bouvier die een hoop herrie maken, maar onder geen voorwaarde van het erf afkomen. Als je over een boerenerf wandelt, blijf dan toch maar uit te buurt. Zorg dat je een stok bij je hebt, niet om te slaan, het bij je hebben van een stok is al voldoende.

Kettinghonden. Ook dit zijn zeer gevaarlijke bijtgrage beesten van de categorie pitbull. Zij liggen aan de ketting en zijn echt bedoeld om individuen met verkeerde bedoelingen uit de buurt te houden en in stukken te scheuren.

Ça va, ça va

Jachthonden. Categorie Beagles en Bloedhonden. Zoals de naam al aangeeft worden zij voor de jacht gebruikt. Zij zitten altijd in kooien om de simpele reden dat ze er anders vandoor gaan. Van jachthonden heb je weinig te vrezen. Het zijn lobbige goedszakken. Krijgen ze echter een wildgeur in hun neus, dan gaat er een knop om en veranderen ze plots, met name bloedhonden, in gewelddadige moordmachines, klaar om ieder everzwijn of hert in stukken te scheuren!

Drijfhonden. Meestal Border Collies. Worden gebruikt om vee op te drijven. Zij blaffen niet veel, maar houdt ze in de gaten en kijk goed achter je! Zij hebben de gewoonte achter je langs te sluipen en je onverwacht in de kuiten te bijten, wat ze ook bij het vee doen. Ja, het leven van een Franse boerenhond gaat niet altijd over rozen!

De jachtperiode is tussen september en eind februari. Half februari stond ineens Angel, onze buurman en schapenboer, op de stoep met een grote bebloede plastic zak.

Wat is dit in hemelsnaam! dachten we. In de zak zat een enorm ribstuk met schouderpartij dat al behoorlijk bestorven rook. We vroegen hem binnen voor een kop koffie, waarbij onze keuken zich onmiddellijk vulde met een enorme doordringende schapenlucht. "Alsjeblieft, namens de jachtvereniging!" zei hij en lachte zijn groene tanden bloot.

Allemachtig, wat moeten we hier in godsnaam mee? dachten we. We hebben alles in stukken gesneden en in de diepvries gedaan. Later heeft Marjo er een stoofschotel van gemaakt. Het was heerlijk! Ieder jaar daarop kregen wij steevast een homp vlees, de ene keer ribstukken, de andere keer een schouderstuk. De achterbout 'Gigot' was steevast voorbestemd voor de elite troepen.

Ça va, ça va

De communicatie bij de jachtclub had dus klaarblijkelijk toch gewerkt.

Eind februari gingen we steevast naar de jagersmaaltijd. De jachtclub organiseerde ter afsluiting van het jachtseizoen hun fameuze jachtmaaltijd. Voor 14€ at je je helemaal klem.

Het ritueel was ieder jaar exact hetzelfde.

Men verzamelde zich rond een uur of elf voor de apéro in de 'gezellige ambiance' van de salle de fêtes. Op een grote tafel lagen plastic bordjes met chipjes en pindanootjes. Er werd Ricard geschonken, zoete witte wijn en appelsap. Rond half een nam iedereen plaats aan lange tafels en begon de schranspartij steevast

met een pizzapunt en werden enorme 5 liter kannen wijn op tafel gezet. Vervolgens een plak everzwijnpaté en fromage de tête. Dan kwam de daube de Sanglier geserveerd met een grote gepofte

Ça va, ça va

aardappel. Dan werden grote kommen sla op tafel gezet. Ondertussen werden op een groot houtvuur de hertenbiefstukjes klaargemaakt, die variërend van praktisch rauw tot doorbakken gegrild werden. De biefstukjes werden op een soort van ingenieuze in elkaar gelaste beddenspiraal gelegd, waarbij ze de hele zwik in één keer om konden draaien. Na de hertjes werden er grote hompen Roquefort en brood op tafel gezet en daarna het toetje zijnde een enorme punt abrikozen, perzik, appelvla. Ter afsluiting de koffie met een glaasje illegaal gestookte eau de vie. Alles werd geserveerd op een kartonnen bordje waar je heel zuinig mee moest zijn, want je moest er de hele maaltijd mee doen. Wij namen dan stevast onze eigen borden en bestek mee. Een hertenbiefstukje snijden met een plastic mesje was niet echt handig. De boeren gebruikten daar natuurlijk hun eigen 'Laguiole' mes voor, de minder kapitaalkrachtigen hun 'Opinel' mes. Na de

Ça va, ça va

maaltijd kwam de burgemeester rond met een ijzeren koekjestrommel om de 14€ op te halen.

Één ding was zeker, aan het eind van de middag kon je geen pap meer zeggen en was je toe aan een stevige siësta waarbij je maag nog urenlang bleef door borrelen!

De Franse bank

Wanneer we indertijd naar Frankrijk op vakantie gingen, hadden we stevast Eurocheques bij ons. Men kon in die tijd in heel Europa een cheque uitschrijven tot maar liefst 300 gulden! Wow, wat een gemak was dat! Ik praat dan over 1985-1990 of daaromtrent. In Frankrijk was de creditkaart al aardig ingeburgerd. De winkelier plaatste je kaart dan op een soort stempelplaat, legde er een cheque overheen en ratste een hendel heen en weer. Daar waren wij niet mee bekend. Ook gebruikten de Fransen hun eigen cheques. Een betaalmiddel wat vandaag de dag nog steeds gebruikt wordt. Zeker de bejaarde Fransman staat nog steeds op zijn dooie akkertje bij de kassa een cheque uit te schrijven. Glimlachend zag ik menigmaal een oud en verschrompeld boerinetje een kruisje zetten op de plaats voor de handtekening nadat de kassière voor haar de cheque had ingevuld.

Toen wij rond 2004 naar Frankrijk emigreerden waren we inmiddels gewend aan internetbankieren. Hoe makkelijk was dat! Een van de eerste zaken die we hier regelden was een bankrekening, anders kom je niet ver met je inburgering. We vroegen meteen of we hier konden internetbankieren.

“Natuurlijk,” zei de bankjuffrouw, “u kunt via internet geld overmaken.”

Een week later kregen we alle papieren en een inlogcode.

Nieuwsgierig gingen we aan de slag.

Wij konden met de beste wil van de wereld niet ontdekken hoe je dan geld kon overmaken naar Jan, Piet of Klaas. Wij de bank maar eens gebeld:

“U vertelde ons dat we konden internetbankieren, hoe gaat dat dan? Volgens ons kan dat helemaal niet!”

Ça va, ça va

“Jawel hoor. U kunt geld overmaken van uw betaalrekeningen naar uw spaarrekeningen en vice versa.”

“Ja dat snap ik, maar ik wil geld kunnen overmaken naar een willekeurig persoon.”

Toen was het even stil...

“U moet dan eerst een ‘beneficiair’ aanmaken.”

“En hoe doe ik dat dan??”

Weer even stil...

“U moet dan de bankgegevens van die persoon met de post naar ons opsturen. Wij controleren dan de kredietwaardigheid van die persoon en na deze check plaatsen wij hem bij uw lijst van beneficiaires.”

“Ja maar dat is toch hartstikke omslachtig, dat werkt toch niet??!!”
reclameerde ik.

“Sorry meneer dat is de enige mogelijkheid. Wij vinden veiligheid heel belangrijk.”

“Veiligheid??!! Ja, chequeboekjes met de post opsturen; dat is veilig!” protesteerde ik nog.

Ik vond dit onbegrijpelijk, we zaten toch bij een gerenommeerde bank!

Wij hebben dus jarenlang zitten knoeien met betalingen. Een beneficiaire in het buitenland aan laten maken was al helemaal niet mogelijk.

Dus op internetbankierengebied deden we maar alles via onze Nederlandse bank, dat werkte vlekkeloos.

Jaren later zijn we eens bij andere banken gaan informeren.

Uiteindelijk vonden we er een waarbij je online een beneficiaire aan kon maken. De beveiliging van het internetbankieren programma was hier weer tenenkrommend! Via sms codes, wachtwoorden,

Ça va, ça va

email verificaties, scanner, enz. Je was minstens een kwartier bezig om 100 euro over te boeken.

Nu, inmiddels 2021, is er eigenlijk niet veel veranderd, behalve dan dat de ouderwetse Franse cheques nauwelijks nog ergens geaccepteerd worden.

Onlangs kochten wij een gloednieuwe auto. Na jarenlang in oude tweede -en derdehandsjes rondgereden te hebben, vonden wij het eens tijd worden onszelf te trakteren op een gloednieuwe bolide. Toen wij bericht kregen van de garage dat de auto klaar was en of we 20.000 euro wilden overmaken, gingen we aan de slag. Met internetbankieren de garage ingevoerd. Wow, dat lukte. Vervolgens, na sms codes, wachtwoorden, email verificaties een betaalopdracht aangemaakt van 20.000 euro. Deze werd echter geweigerd! We hadden een transfer limiet van 2.000 euro! Wel nondeju! Wij de bank gebeld. Bank gesloten! Oh ja, da's waar ook, op

AQUITAINE

maandag zijn alle banken in heel Frankrijk dicht. Op maandag krijg je dus financieel in Frankrijk helemaal niets voor mekaar!

Weet je wat, dachten wij, we gaan morgen wel hier even naar de bank en vragen of ze het over willen maken.

Ça va, ça va

De volgende dag stonden we om 9 uur op de stoep van de bank, identiteitspapieren, bankpasjes en factuur auto in de aanslag.

Toen we na een kwartier wachten eindelijk aan de beurt waren, konden ze niet bij onze bankgegevens komen.

“Bij welke bank zit u?” vroeg het meisje.

“Ja, bij deze bank natuurlijk, de Credit Agricole!” zeiden wij verbaasd en gaven haar onze betaalkaart.

“Ah, ik zie het al. U zit bij de Credit Agricole Occitanie, dit hier is de Credit Agricole Aquitaine”

Oh ja, dat zou kunnen,” zeiden we, “toen we deze rekening openen woonden we in de Aveyron.”

“Dan kan ik helaas niets voor u doen.”

“Wat?!” riepen we, “Credit Agricole is toch Credit Agricole! Of zien we dat verkeerd?”

“Ja, dat klopt,” zei ze met een spijtige blik, “maar alle filialen zijn ingedeeld in regio’s met een eigen identiteit.”

“En nu?? Hoe krijgen we het dan voor elkaar??!!”

“U moet dan naar een filiaal van de Credit Agricole Occitanie.”

“Ja maar dat is voor ons 3 uur rijden!!” protesteerde ik!

Ze haalde haar schouders op, “Sorry,” zei ze, “er is geen andere mogelijkheid.” Gefrustreerd keerden we huiswaarts. Wat nu??

Thuis belden we ons oude kantoor in de Aveyron maar eens om te kijken of zij een oplossing hadden. We kregen een alleraardigste jongeman aan de lijn. We vertelden dat we een auto hadden gekocht en we 20.000 euro wilden overmaken, maar we een betaallimiet hadden van 2.000 euro.

“Ja dat klopt,” zei hij. “Die limiet is om u te beschermen tegen fraude.”

Hij kon dan tijdelijk deze limiet verhogen, maar ik moest dan wel een kopie van de factuur van de garage opsturen en ze moesten me

Ça va, ça va

daarna 3 vragen stellen om mijn identiteit te verifiëren.

Mijn al hoge verbazingsniveau steeg wederom.

“Kan ik die kopie niet per email opsturen?”

“Oh ja hoor, doet u dat maar.”

Nadat ik hem een kopie van de garagerekening had gemaïld, belde hij terug.

“Dat is verder in orde en dan nu de 3 vragen:”

Vraag 1: wat is de geboorteplaats van uw moeder? “Breda” zei ik

Vraag 2. Wat is uw paspoortnummer? Nadat ik mijn paspoort achter uit de la met sokken en onderbroeken had gevist, noemde ik mijn paspoortnummer.

Vraag 3: Wat is de naam van uw hond? “Pico” zei ik.

“Prima,” zei hij, “ik kan nu tijdelijk uw limiet verhogen en probeert u het dan aan het eind van de middag nog eens, want het betaalsysteem ligt er momenteel uit.”

Ook dat nog!

Aan het eind van de middag hebben wij dan eindelijk onze 20.000 euro kunnen overmaken en konden wij onze auto ophalen.

Diezelfde dag zagen we op de Nederlandse TV een interview met Koningin Maxima. Zij zet zich o.a. in om in ontwikkelingslanden als Ghana, Namibië, Afghanistan, mensen te helpen makkelijker toegang te krijgen tot financiële dienstverlening. Ik speelde onwillekeurig met de gedachte haar eens een brief te schrijven met het verzoek om Frankrijk ook maar op haar lijstje te plaatsen.

Een ander opmerkelijk voorbeeld van de strikte Franse bankbeveiliging is het volgende voorval:

Op Marjo's mobieltje had ik de bank app geïnstalleerd. Nu stonden er in haar persoonsgegevens nog mijn email adres en mijn mobiele nummer. Dus telkens als Marjo iets over wilde maken kreeg ik een

Ça va, ça va

verificatie SMSje of email op mijn telefoon. Niet echt handig, dus ik dacht, ik pas dat op de website van de bank wel even aan. En inderdaad bij Marjo's profiel stond mijn mobiele nummer en mijn email adres. Het email adres kon ik wijzigen, maar toen ik het mobiele nummer wilde wijzigen, kreeg ik een melding: "Vanwege veiligheidsoverwegingen is het niet mogelijk on-line uw telefoonnummer aan te passen. Neem contact op met uw 'conseiller'!"

Wel verdomme!! dacht ik meteen, daar was ik al bang voor. Zul je zien dat we dadelijk weer drie uur moeten rijden om persoonlijk bij de bank het telefoonnummer te laten wijzigen!

Dus ik de bank maar weer eens gebeld:

"Bonjour, avec Wijnen"

"Bonjour monsieur Visjnèn, comment allez-vous?"

"Très bien, ça va, et vous?"

"Oui, Ça va, ça va. Comment puis-je vous aider?"

"Ik zou graag het mobiele nummer in het profiel van mijn vrouw willen laten aanpassen, kan dat?"

Ik verwachtte al de mededeling dat dat alleen zou kunnen met een persoonlijk bezoek aan de bank; drie uur rijden dus!!

Maar tot mijn stomme verbazing zei hij:

"Maar natuurlijk Mr. Visjnèn. Ik heb hier de rekening van uw vrouw al voor me. Wat is haar mobiele nummer?"

Ik hoorde het hem intikken en hoorde hem in zichzelf mummelen; ook zoiets typisch Frans:

"oké... , tak... , oppe..., voila, tak... c'est fait, tak!"

"Het is aangepast Mr. Visjnèn. Kan ik nog iets anders voor u doen?"

"Nee, dank u vriendelijk, dat was alles. C'est très gentil, merci!"

Hij wenste mij nog een goedendag en ik hing stomverbaasd op.

Dit was dan de strenge Franse bankbeveiliging! Werkelijk iedereen

Ça va, ça va

had hem kunnen bellen om probleemloos allerlei gegevens te laten modificeren! Bizar!

Dit waren enkele voorvallen die wij meemaakten met enkele Franse banken. Overigens zal het in Nederland niet veel anders zijn, wellicht op een ander vlak. Banken blijven tenslotte logge en trage instituten.

Ça va, ça va

AZERTY en accenten

Het is alweer een tijdje geleden dat ik mij wel eens afvroeg waarom wij in hemelsnaam zijn opgezaald met een QWERTY-toetsenbord. Waarom hebben we eigenlijk niet gewoon een ABCDEF keyboard! Wat googelen verschafte duidelijkheid. Voor het geval je het nog niet wist; dit stamt nog uit de periode van de allereerste typmachines zoals op bijgaande foto.

Rappe secretaresses hadden er nogal eens last van dat, als ze te snel typten, letters vast kwamen te zitten. Ik kan me dat als kind nog herinneren toen ik met de typemachine van mijn vader speelde. Als je dan een hoop letters tegelijkertijd aansloeg, zat de zaak helemaal vast. Door de toets combinaties aan te passen, kwam men de rappe secretaresse tegemoet en ontstond er een toetsenbord lay-out waarbij de letters elkaar minder snel 'omarmden'. Klaarblijkelijk beviel de AZERTY combinatie voor de Franse taal beter.

Ça va, ça va

Ikzelf gebruik hier in Frankrijk nog hardnekkig het QWERTY-toetsenbord. Ik kan maar niet wennen aan het Franse keyboard. Handig natuurlijk dat je voor de é de è en de à een aparte toets hebt, maar alle cijfers in de SHIFT positie vind ik een ramp, alsmede de positie van bijvoorbeeld de @ en andere belangrijke leestekens.

Nu we het over leestekens hebben; in een gesprek met mijn buurvrouw noemde zij het leesteken – oftewel het tussenstreepje ‘le turet du six’! Ik zei: “le turet du quoi??!”

“Ja,” zei ze lachend, “het streepje dat onder onder de 6 staat op het toetsenbord!”

“Oh!” zei ik verbaasd, “en hoe noemen jullie dan dat andere streepje, de _?”

“Ah,” zei ze, “dat is le turet du bas! Maar we noemen het ook le turet du 8, omdat hij onder de 8 zit!”

“Weer wat geleerd!” dacht ik bij mezelf. Grappig!

We hebben toen meteen maar even de overige leestekens doorgenomen:

beletselteken (doorlooppuntjes)	points de suspension
dubbele punt :	deux-points
haakjes ()	parenthèses
komma ,	virgule
punt .	point
puntkomma ;	point-virgule
rechte haakjes []	crochets
sterretje *	astérisque
streepjes (gedachtenstreepje) – –	tirets
uitroepteken !	point d’exclamation
vraagteken ?	point d’interrogation
kuut ‘	accent aigu

Ça va, ça va

graaf `	accent grave
hoedje ^	accent circonflexe
cedille (haakje) ç	accent cédille
apestaartje @	arobase
hekje #	dièse
Slash en back slash / \	barre oblique, oblique
inversée	
ampersand &	esperluette
trema ë	tréma
aanhalingstekens ‘ ’	guillemets

De guillemets komt in vele soorten zoals '<>'«» met allemaal hun eigen naam, zoals guillemets droits, anglais, français, allemand, informatique, etc.

Ook las ik op internet dat het accent aigu ´ alleen op de letter E voorkomt. Aan het begin van een woord betekent het vaak dat er in het verleden een S achter stond, zoals in *étable*. Zet de S ertussen en je ziet het Engelse woord *stable* en het Nederlandse woord *stal*. Of *école*, en *school*.

Het accent grave ` komt voor op de A, E, of U. Op de A en E dient het om een onderscheid te maken met identieke woorden, zoals in "ou" (of) en "où" (waar).

Het accent circonflexe ^ komt voor op de A, E, I, O, en U. Het geeft aan dat er vroeger een S achter de letter stond, zoals in "fête" (feest). Ook wordt het wel gebruikt om onderscheid te maken, bijvoorbeeld in "du" (samenvoeging van de + le) en "dû" (voltooid deelwoord van devoir).

Het accent tréma ¨ komt voor op de E, I, of U en wordt gebruikt wanneer twee opeenvolgende klinkers moeten worden uitgesproken, zoals in naïve.

Ça va, ça va

De cédille , komt alleen bij de letter C voor. Het betekent dat de C niet hard, maar zacht moet worden uitgesproken, zoals in garçon. Maar de C-cédille komt nooit voor een E of I, want in dat geval heeft de C altijd een S-klank, denk maar aan centre.

Korsakov

Jan liep brommend en sputterend het pad af naar beneden. Jan en Rini stonden op onze mini-camping met hun tentje. Jan kwam steevast bij ons in de bar een borreltje pakken. Rini bleef liever in de tent op het kampeerveld. Jan was een goedgehumte goedgezak, altijd verlegen om een praatje. Hij praatte ook veel in zichzelf. Altijd als hij naar beneden liep, stootte hij allerlei bizarre kreten uit en stond soms midden op het pad luid te schreeuwen en te gebaren. "Joh!" zei iemand, "het lijkt wel of hij 'Gilles de la Tourette' heeft, je weet wel, die ziekte waarbij je constant onbedwingbaar moet schelden!"

Daar leek het inderdaad op.

Op zekere dag liep hij met twee zware tassen die rammelden van de flessen het camping pad af. "Zo, die gaat een feestje bouwen," zeiden we tegen elkaar. Met de dag werd zijn gedrag vreemder. Regelmatig hoorden we behoorlijk wat tumult op het kampeerveldje.

"Ik geloof dat Jan en Rini weer ruzie hebben," zei een van onze gasten.

"Hoezo weer?" vroeg ik bezorgd.

"Nou, een paar keer per dag hebben ze het goed aan de stok met elkaar."

"Jan lust wel een borreltje en dan doet hij behoorlijk vreemd, kan ik wel zeggen."

Vanaf dat moment probeerde ik het bij Jan bij één borreltje te houden, onder luid protest. "Kom op Kees, nog één Jenevertje!" protesteerde hij.

"Jan, je hebt echt genoeg gehad hoor!" probeerde ik nog.

"Ik maak zelf wel uit wat en wanneer ik wil drinken!"

Ça va, ça va

Ik had dan de grootste moeite hem in de hand te houden en bracht hem soms onder luid protest terug naar Rini.

Op een gegeven moment hadden we het over Angel, onze schapenboer en buurman verderop. Angel stookte stiekem Eau de Vie in grote hoeveelheden. Jan vond dit wel interessant en luisterde aandachtig.

De volgende dag had ik Angel aan de lijn.

“Bonjour Kès” (De Fransen noemen me altijd Kès of Kies, het uitspreken van het woord Kees blijkt voor hen een onmogelijke opgave.

“Bonjour Kès, ik heb hier een van je gasten aan mijn keukentafel zitten. Of hij mijn Eau de Vie eens mocht proeven? Hij zit hier nu al een uur en is met z'n tiende borreltje bezig. Hij wilde absoluut wat van me kopen. Hij is nu weer onderweg naar jullie. Ik hoop niet dat ie van de weg afrijdt!”

Op hetzelfde moment zag ik Jan met een zware 10 liter jerrycan het campingpad naar beneden afslingeren. Het was ons inmiddels klip en klaar, Jan had een stevig alcoholprobleem. Toen hij weer mompelend en schreeuwend naar beneden liep, waren we het erover eens dat het geen Gilles de la Tourette was maar Korsakov!

Diezelfde avond hadden we tables d'hotels. Marjo had weer heerlijk gekookt. Plots kwam Rini naar boven.

Hé, Rini hadden we hier nog niet gezien. Met tranen in de ogen vroeg ze of ik haar morgen naar het vliegveld zou kunnen brengen. Ze wilde zo snel mogelijk naar huis. Jan en Rini kenden elkaar nog niet zo lang. Dit was een proefvakantie. Als het klikte wilde ze wel verder met Jan.

Nou, dacht ik nog, dat is dus behoorlijk mislukt!

Even later barstte ze in tranen uit en vond troost bij alle gasten.

Ça va, ça va

De volgende ochtend ben ik met Jan gaan praten. Nadat ik mijn 'maatschappelijk werk jas' had aangedaan, liep ik naar beneden naar de camping. Hij was gelukkig redelijk nuchter en bij zinnen. Ik zag in mijn ooghoek dat de jerrycan al halfleeg was. Na een indringend gesprek realiseerde hij zich dat hij een probleem had en hij zou zich gaan gedragen.

"Ik zal het goed maken met Rini, beloofd!" zei hij zich verontschuldigend. De volgende dag zijn ze gezamenlijk naar huis gereden.

Ja, alcohol is een sluipmoordenaar! Marjo en ikzelf hadden in het seizoen soms best wel moeite ons eigen alcoholgebruik een beetje in toom te houden. Ga maar na; het begon vaak 's middags al, gasten komen aan, je biedt ze een welkomstdrankje aan, een rosétje, een biertje en je nam zelf natuurlijk ook een glaasje! Gezellig! Marjo nam tijdens het bereiden van het eten ook nog een glaasje wijn, aan tafel met de gasten dronk je nog een paar glazen en bij een gezellig avondje in de bar nam je er nog een paar. Voor je het wist had je zo een paar glazen te veel op en moest je het de volgende ochtend bezuren met een houten kop. Gelukkig is het nooit zo ver gekomen dat we, net als Jan, schreeuwend over het terrein liepen.

Honden

In het begin lieten wij honden toe op onze chambres d'hotes. We hadden geen ervaring en iedere gast was er één. We waren net gestart en konden iedere cent goed gebruiken.

Op een dag kwam er een stel met een enorme Berner Sennen hond.

We waren niet zo blij met zo'n gigantisch haar producerend beest. Maar alla, ze bleven vier dagen, dat moest dan maar even. Met onze teckel Pico ging het gelukkig goed. We vonden wel dat het beest behoorlijk rook. De volgende dag aan de ontbijttafel lag het monster onder de tafel. De andere gasten zaten helemaal aan de andere kant. Vreemd, dacht ik, zullen wel

schrik voor honden hebben. Tegelijkertijd bemerkte ik een penetrante hondenlucht en begreep meteen waarom iedereen zover mogelijk bij het beest vandaan zat! Ondertussen bleek de kamer een behoorlijke chaos. Het stonk er enorm en alles zat onder de haren. Die chaos waren we wel gewend. Bij veel gasten leek het vaak alsof er een bom in de kamer ontploft was, omdat alle kleren en koffers en tassen door het hele vertrek slingerden. Op een dag gingen onze gasten met hun hond naar de rivier. Toen ze terugkwamen schudde de hond zich nog eens lekker uit. 's Avonds bij het avondeten nestelde de hond zich weer onder de tafel en verspreidde er zich een werkelijk ondraaglijke stank door het hele vertrek. Na het zwemmen in de rivier stonk het beest als een open

Ça va, ça va

riool! Toen ik er aarzelend toch maar iets van zei, waren de rapen gaar! Kwaad stonden ze op en gingen terug naar hun kamer! Oei, oei, Ik had hun kindje beledigd! Gelukkig was het hun laatste avond. De volgende ochtend waren ze met de noorderzon vertrokken en een week later stond er een vernietigende review op internet.

Ook een avontuur was een gast met een Braque, een onverschrokken jachthond. Hij moest altijd aangeliend blijven, anders ging hij er vandoor. Dat stelde ons gerust. Op een gegeven moment kwam het baasje, na een wandeling

in alle staten terug, zonder hond. Of wij Brakkie gezien hadden. “Nee,” zei ik, “helaas, nergens gezien!” Tegelijkertijd galmde er een enorm jachtgehuil door het dal, zoals je dat nog nooit gehoord had! “Ahh, dat is ‘m!” en hij draaide zich al roepend om en ging hem zoeken. Na een paar uur nog steeds geen hond en ondertussen galmde overal zijn jachtroep door de heuvels. Op een gegeven moment ben ik met de auto maar mee gaan speuren. Helaas, niet te vinden, wel overal te horen! Aan het eind van de dag, zijn baasje was nog steeds aan het zoeken, kwam hij doodgemoedereerd het erf oplopen, kletsnat en onder de modder. De volgende dag zei het baasje, “nu laat ik hem echt niet meer los!” “Dat is een uitstekend idee!” zei ik bemoedigend. Maar in de namiddag hoorde ik zijn jachtkreet weer door het dal galmen!

Ça va, ça va

“Ah, hij is weer ontsnapt!” dacht ik. En inderdaad het hele ritueel herhaalde zich weer van voren af aan.

Een andere keer hadden we een stel met een oud vuilnisbakkenras. Een onooglijk en gemeen uit zijn ogen kijkend mormel. Het klikte duidelijk niet met

Pico. Als hij in de buurt kwam, begon het beest vervaarlijk te grommen en trok zijn tanden bloot.

“Hij bijt toch niet hè!” vroeg ik al bezorgd.

Ik wilde bijna vragen “*Does your dog bite?*” (Inspector Clouseau).

“Nee, maakt u zich geen zorgen, hij doet echt niets!”

De volgende dag liep Pico langs de vuilnisbak, die net lag te slapen.

Het beest sprong op, greep Pico in zijn flank en begon driftig met z'n kop te schudden in een poging Pico te vermoorden!

“Ohh, dat doet ie anders nooit!” riep de eigenaar zijn excuses aanbiedend.

Pico had dus een lelijke bijtwond in zijn zij.

Een paar dagen later kwamen andere gasten naar me toe:

“Je moet Pico toch even in de gaten houden hoor, het gaat niet goed met hem.” Er bleek inderdaad een behoorlijke bult op zijn zij te zitten.

“Zal ik er anders even naar kijken?” vroeg een van onze gasten.

“Heb je daar dan verstand van?” vroeg ik verbaasd.

“Nou, ik dacht het wel, ik ben dierenarts.”

Ça va, ça va

“Oh, geweldig, wel uh, ja, ga je gang.”

De diepvrieskist werd vervolgens even omgebouwd tot operatietafel en hij knipte met een klein schaartje de wond weer open, waarna er zeker een theekop gele pus uit kwam lopen! Hij spoelde de wond schoon en gaf hem een shot antibiotica. Daarna werd Pico iedere dag even onder handen genomen. Wond weer open maken, spoelen, schoonmaken en uiteindelijk een hechting erin.

“Probleem is,” zei hij, “dat wonden bij dieren te snel sluiten en de troep niet meer weg kan.”

Pico knapte zienderogen op, dankzij de goede zorgen van onze privé dierenarts. De eigenaar van de vuilnisbak was inmiddels weer vertrokken.

Vervolgens hadden we nog een loopse hond, waardoor Pico een week lang van slag was en na nog een paar van dit soort voorvallen hadden we besloten geen honden meer toe te laten. We waren er klaar mee.

Op een dag arriveerde er een Frans stel, die een tijd terug via internet gereserveerd had. Toen ze arriveerden, hadden ze dus zo'n FiFi hondje bij zich!!

“Wij laten helaas geen honden toe,” zeiden wij in

koor.

“Oh, wat vervelend nou, dat wisten we niet!”

“Nou, het staat toch echt heel duidelijk op de website en op de

Ça va, ça va

reserveringsbevestiging.”

Waarschijnlijk dachten ze: “we nemen hem gewoon mee, dan zien we wel waar het schip strand.”

“We hebben een bench en hij heeft zijn eigen mand en we zullen echt goed opletten dat hij niet op de stoelen en het bed springt en bovendien,” zei hij, “onze FiFi gaat altijd met ons mee als we op stap gaan.”

Nadat ze ons nog een keer verzekerd hadden dat ze hem niet alleen op de kamer zouden laten, hebben we maar toegegeven. Ze bleven maar drie nachten.

Diezelfde avond zag ik ze beiden naar hun auto lopen en reden vervolgens weg. Zonder FiFi!!

“Wel nondeju!!! Hij zou toch altijd meegaan? Nou, mooi niet dus!”

Ik naar hun kamer en jawel hoor, daar lag FiFi prinsheerlijk op onze spierwitte zelf gehaakte beddensprei. Ik was woest, ik ontplofte! Ik had het kunnen weten! Dit vind ik zoooo onbeschoft! Asociaal! Ik zal ze!

De volgende ochtend, nog steeds ziedend, heb ik ze, ik weet ‘t, het is cru, heb ik ze gesommeerd ons domein te verlaten. Verbaasd vroegen ze waarom. Je begrijpt er ontstond een heftige en onplezierige discussie. Uiteindelijk hebben ze hun biezen gepakt. Ik dacht: “Wat komt er toch uit hun oren... STOOM!”

Nu kan ik de indruk gewekt hebben dat wij alleen maar mot hadden met onze gasten. Het tegendeel is waar. Gelukkig waren 99,9% van de mensen die onze chambres d’hotes bezochten, schatten van mensen, waar we enorm veel lol mee gehad hebben en die we een heerlijke vakantie hebben kunnen verzorgen!

Ça va, ça va

Plat du jour

Één ding valt niet te ontkennen: Fransen eten heel anders dan Nederlanders, maar dan ook echt heel anders. Het begint al met het ontbijt. De Nederlander ontbijt best uitgebreid; een bammetje met kaas en vleeswaren, een gekookt eitje, of een bakje yoghurt met fruit, muesli, enz. Een kop koffie of thee of een glas melk erbij en we zijn content. De Fransman daarentegen doet het veel bescheidener met een stukje stokbrood of een croissant, wat jam, koffie of thee of warme chocolademelk. Dat is alles.

Fransen begrijpen niets van vleeswaren of plakjes kaas op een boterham en van hagelslag snappen ze al helemaal niets: “Hagelslag? Daar versier je taarten mee!” Eenmaal op het werk zijn Nederlanders al heel snel te vinden bij de koffieautomaat, als het kan om het uur even een bakkie doen, toch? Dat fenomeen kennen ze in Frankrijk helemaal niet! Daar wordt gewoon doorgewerkt. Niks koffiepaauze! Als je thuis iemand hebt die een klus doet en je biedt hem, zoals wij Hollanders dat gewend zijn, vriendelijk een kopje koffie aan, dan wordt dat vaak afgeslagen.

De middagpauze

Om twaalf uur 's middags laten Fransen echter alles uit hun handen vallen en gaan ze uitgebreid eten. Deze middagpauze tussen twaalf en twee uur is heilig! Het allerbelangrijkste moment van de dag! Dan moet je ze niet lastigvallen! Lunchen doe je niet in de bedrijfskantine die je in Frankrijk niet zo veel aantreft. De werkgever geeft zijn personeel liever lunchbonnen. “Alsjeblieft jongens, ga lekker met je collega's een hapje eten in de stad, als je maar om twee uur weer terug bent!”

Restaurants zijn hier helemaal op ingesteld. De kok begint om een uur of tien met de ‘Mise en place’, het voorbereiden van de plat du

Ça va, ça va

jour, de dagschotel, die altijd heel voordelig aangeboden wordt. De gasten komen om twaalf uur binnen en kunnen meteen aanschuiven. De kok gaat om een uur of één vaak naar huis om zelf te eten. Zijn vrouw heeft daar dan een potje gekookt.

Het Franse middagmaal

Een Franse lunch bestaat meestal uit een drie -of viergangen maaltijd. Het begint in de regel met een salade, als hoofdgerecht een goed stuk vlees of vis met een beetje groenten erbij, soms wat frietjes. Dan komt de kaasplank op tafel. De bedoeling is dat je van ieder stuk kaas een plakje afsnijdt. De kelner komt alweer snel om de plank op te halen waarna hij hem op de volgende tafel legt. Soms denken Nederlanders dat ze alles op moeten eten. Dat is dus absoluut niet zo! De kelner is niet blij wanneer hij ziet dat je al z'n kostbare kaas hebt opgepeuzeld. De meeste kelners snijden bij toeristen daarom tegenwoordig de kaas voor je. Ze vragen waar je een stukje van wil en snijden een bescheiden stukje af.

Dan komt natuurlijk een nagerecht, vergelijkbaar met wat we in Nederland gewend zijn, crème brûlée, ile flottant, fondant au chocolat. De maaltijd wordt afgerond met een kopje koffie. De Fransman neemt er de tijd voor, het is immers het belangrijkste moment van de dag. Vandaar die lange pauze van 12 tot 2!

Cuisson

De kelner vraagt bij een stukje vlees altijd hoe je hem gebakken wilt hebben. Hij vraagt dan naar 'Le cuisson' Men onderscheidt de volgende gradaties:

Bien cuit – goed doorbakken

A point – medium

Rosé – licht gebakken

Ça va, ça va

Saignant – heel licht gebakken

Bleu – praktisch rauw

Voor de Nederlandse vakantieganger zorgt de Franse lunch nog wel eens voor verwarring. Die heeft namelijk vakantie en doet het rustig aan. Lekker uitgeslapen met een flink ontbijt op, gaat hij rond een uur of elf eens op stap. Een beetje winkelen, flaneren door de winkelstraten, heerlijk!

Tot zijn grote schrik gaan tegen twaalfen overal de rolluiken dicht. Het winkelpersoneel gaat eten. Zo om een uur of één half twee denkt de vakantieganger: “goh, laten we eens ergens een hapje gaan eten.”

Hij stapt een gezellig restaurantje binnen waar nog wel een paar tafeltjes vrij zijn. De ober komt echter al aangesneld met de mededeling dat er niet meer gegeten kan worden. De kok is immers al naar huis!

Een glaasje wijn met een broodje zou eventueel nog wel kunnen. Beteuterd driipt de vakantieganger weer af. Dit fenomeen doet zich met name voor in de kleinere plaatsen. In de grote steden stemmen ze wat meer af op het ritme van de toeristen.

Ça va, ça va

Plat du jour

Omdat de meeste Fransen tussen de middag buiten de deur eten, bieden alle restaurants, alleen tussen de middag, een 'menu du jour' of 'plat du jour' aan. Er staat meestal ergens een schoolbord met een drie -of vier gangen menu dat in de regel wordt aangeboden tussen de 11 en 14 euro. Je kunt niet afwijken van het menu. Als het je niet aanstaat kun je ook van de kaart eten, maar dan ben je wel veel duurder uit.

's Avonds wordt er nooit een menu du jour aangeboden, dan eet je à la carte. Er moeten immers wel centjes verdiend worden. In de regel ben je dan inclusief wijn en koffie ergens tussen de 30 en 40 euro per persoon kwijt.

Obesitas

Vroeger werden Fransen geroemd om hun slanke lijn. Met name de ranke postuurtjes van de Franse dames met maatje 36 trokken de aandacht. Nou beste mensen, dat is allemaal voorbij! Ook in Frankrijk is iedereen veel en veel te dik en viert de fast food industrie hoogtij! De Franse overheid heeft lang geprobeerd om McDonalds (Macdo) buiten de Franse landsgrenzen te houden, maar met het vrije Europese vestigingsbeleid waren ze niet meer tegen te houden. Ze mochten zich uiteindelijk in Frankrijk vestigen, maar de hoge palen met de grote M zijn verboden, die mag de 'macdo' niet neerzetten.

Ça va, ça va

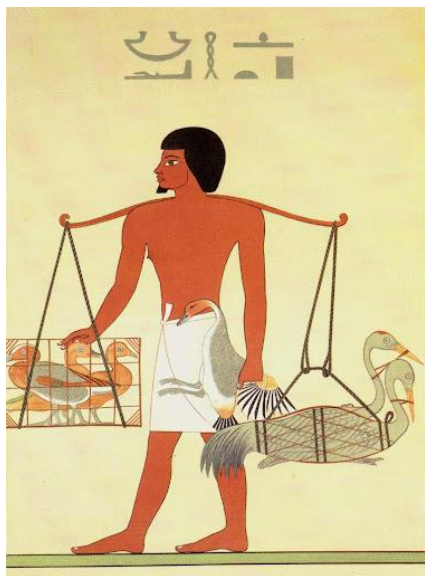
Het avondeten

In de regel wordt er tot zes, zeven, acht uur 's avonds doorgewerkt. Het avondmaal is in principe warm maar minder uitgebreid. Een maaltijdsoep, kliekjes van de vorige dag, etc. De Fransen eten nooit vóór acht uur. Ga daarom 's avonds niet te vroeg naar een restaurant. De kans is erg groot dat ze nog dicht zijn of dat de kok helemaal niet blij is met je vroege komst of je zelfs wegstuurt! Ga op z'n vroegst om half acht. Je bent dan waarschijnlijk de eerste! Zondagsmiddags gaan Fransen met familie uit eten. Alle restaurants doen dan goede zaken. Zondagsavonds zijn de meeste restaurants echter weer gesloten, zoals vaak ook de gehele maandag. Zie je ergens onderweg een restaurantje waar tussen de middag een heleboel bestelbusjes en vrachtwagens geparkeerd staan? Dan ben je aan het goede adres en weet je zeker dat je voor weinig geld goed kunt eten en dat de sfeer top is!

Foie gras

We kennen het allemaal. Ganzenlever of eendenlever, het volksvoedsel nummer één in Frankrijk. Bij ieder diner van een beetje importantie, met name het kerstdiner natuurlijk, wordt wel als voorgerecht een schijfje Foie Gras geserveerd, bovenop een stukje geroosterd brood en meestal met iets zoetigs erbij, een beetje vijgen -of pruimenmoes of iets dergelijks. Een stukje pain d'épice oftewel peperkoek tref je ook wel eens aan. De meeste Nederlanders gruwelen van Foie Gras. Bij hen staan de vreselijke beelden van het geforceerd voederen van ganzen op het netvlies gebrand.

De ganzentrek

Hoe zit het nu eigenlijk met die Foie Gras? Wat is de geschiedenis van deze lekkernij? Hoe gaan Fransen er nu mee om? En is het waar dat alle ganzen zo slecht behandeld worden. Het begon allemaal heel lang geleden. De oude Egyptenaren hadden het al in de gaten. Vlak voordat de ganzen en eenden in Afrika aan hun enorme trektocht naar het noorden beginnen, eten ze zich helemaal vol. Eten, eten en vreten. De hele dag zijn ze

bezig een vetreserve op te bouwen die dan vooral in en rond de lever wordt opgeslagen.

Ça va, ça va

Deze vetreserves zijn nodig om die enorme 'Niels Holgersson' overtocht naar de poolcirkel te maken. Als ze dan vertrokken, schoten de oude Egyptenaren ze uit de lucht. Uiteraard voor de lever! Boven Frankrijk aangekomen, wachtten de ganzen een nieuw gevaar. Ook de Franken hadden hun pijl en boog en vangnetten al klaar staan, alhoewel de lever al een aardig eindje geslonken was.

Nu, vandaag de dag, hebben we te maken met gedomesticeerde ganzen, die deze vreetdrang voor de grote trek niet meer hebben. Dus kwamen de Fransen op het idee ze geforceerd te voeren. Een gans wordt dan tussen de benen geklemd, er wordt een trechter in zijn bek geplaatst en er gaat een schep mais in met een scheut water er achteraan, 2 keer per dag, zo'n 4 weken lang.

Ça va, ça va

Ganzenfokkerij

Wij logeerden ooit eens in een Franse chambres d'Hotes annex ganzen fokkerij. Ze hadden ongeveer 100 ganzen. We spraken natuurlijk over foie gras en op een gegeven moment vroeg ze ons of we het voeren wilden zien? Oké, we gingen met haar mee en toen ze met een grote emmer mais de stal in liep kwamen alle ganzen al gakkend aanrennen. Ze pakte een gans en plaatste hem tussen de benen, masseerde even de hals en plaatste vervolgens de trechter in de bek. De gans slikte de mais gretig door en liep daarna weer vrolijk rond. Het hele tafereel kwam op ons best wel gemoedelijk over. Geen gedoe, geen stress, paniek of ander dierenleed.

Maar ja, kijken we dan naar de grootschalige industrie waar we de gruwelijke beelden van kennen, tja, daar gaat het er heel anders aan toe. Daar moeten tienduizend ganzen gevoerd worden. Dit gebeurt niet bepaald zachtzinnig en vaak machinaal. Hetzelfde zien we in Nederland met de varkensfokkerijen. Je hoopt dat de varkentjes vrolijk buiten rond huppelen en zich in de modder wentelen. Maar helaas, bij de grote megastallen zie je enorme misstanden. Daar kennen we allemaal de gruwelijke beelden van. Maar ondanks dit dierenleed laten we ons een koteletje en een plakje worst goed smaken! We hebben dus wat dat betreft enorm veel boter op ons hoofd!

Onze buurvrouw

Zo kwamen wij er laatst achter dat onze Franse buurvrouw ieder jaar 12 jonge ganzen koopt en ze op dezelfde manier vet mest. Twee keer per dag gaat er een schep mais en een kommetje water via de trechter in hun bek. Maar allemaal heel rustig en zonder stress.

Na een week of 4 worden ze geslacht. Ze geeft ze met een knuppel

Ça va, ça va

een flinke klap op hun kop. Ze zijn meteen buiten westen en vervolgens snijdt ze de keel door. Het bloed wordt opgevangen in een schaal, want dat wordt gebruikt om in de worst te verwerken. De dode ganzen worden daarna even gekookt, zodat ze makkelijker te plukken zijn.

De opvolgende dagen komt de hele familie bij elkaar. Ooms, tantes, neven en nichten, iedereen helpt mee om de ganzen te slachten, want alles, maar dan ook alles wordt gebruikt. De veren en het dons worden gedroogd en gebruikt voor kussenvulling. De koppen gaan in de soep, de hals wordt gevuld met stukken ganzenvlees. De tongen worden gefrituurd (een lekkernij), van de ganzenlever wordt paté gemaakt, de ganzenpoten en andere stukken vlees worden in een grote pan gekookt, samen met een heleboel ganzenvet en daarna gekonfijt in grote glazen wekpotten. Er worden worsten gemaakt en tot slot wordt er het lekkerste stuk vlees uitgesneden, de 'magret de canard' oftewel de eendenborst of ganzenborst. Dit zijn de 2 spieren waarmee de gans vliegt en de neerwaartse vleugelbeweging maakt. Sterke spieren dus van rood vlees en dat, op de juiste wijze klaar gemaakt, eet als een mals mootje biefstuk. Ook de 'aiguillettes' worden er zorgvuldig uitgesneden. Dit zijn 2 kleinere spieren waarmee de gans zijn opwaartse vleugelbeweging maakt. De magret is dus zeg maar de biceps, de aiguillette de triceps. Tijdens deze slachtweek worden alle technieken van oud op jong overgedragen.

Zo, dat was in ganzenvlucht het verhaal over de foie gras, niets meer en niets minder en zonder er een oordeel over te vellen. De Fransen laten zich niet van hun stuk brengen. De vleesetende Fransen zijn nog sterk in de meerderheid. Vegetarisch is hier nog steeds een onwennig begrip, alhoewel het langzaam verandert. Ook

Ça va, ça va

hier kun je in steeds meer restaurants vegetarische menu's bestellen.

Bonje op de camping

Er arriveerden op een dag twee Nederlandse gezinnen, eentje met, de andere zonder kinderen. Ze hadden drie weken een plek op de camping gereserveerd. Het gezin met kinderen, ik zal ze Maurice en Karen noemen, waren erg uitbundig.

“Hallo,” riep Karen en ging meteen met de jongste spruit op de grond in het grind zitten.

“Dit zijn Paul en Joep, die zijn van Marcel, Jannie is van mij en deze dondersteen Chrisje is van Marcel en mij samen,” zei ze trots.

Oké, dachten wij. We vermoedden al met een samengesteld gezin te maken te hebben.

Chrisje worstelde zich los en stevende af op onze bloemborders.

Het andere gezin stond er een beetje beteuterd bij en zei niet zo veel. We wisten niet of het familie was of vrienden. Een tijdje later trok het hele gezelschap naar beneden om de tenten op te zetten. Alleen Chrisje was nergens te bespeuren.

Een tijdje later ontwaarde Marjo het manneke in onze zorgvuldig aangelegde borders driftig bezig alle planten plat te stampen. Marjo liep eropaf en trok het knaapje vastberaden aan zijn armpje uit de planten.

“Wat doe jij nou?? Mag je dat thuis ook of zo?? Dat mag je niet meer doen hoor! Pas op hè!!”

Chrisje rende met een bibberlip het pad af naar z'n moeder. Even later kwam Karen naar boven.

“Hoi Marjo. Wat is er gebeurd? Chrisje is helemaal overstuur!”

Marjo legde uit wat er aan de hand was.

“Oké, dat mag hij natuurlijk niet doen. Maar wil je hem dan niet uitschelden, dat is hij niet zo gewend, weet je.”

“Ik heb hem echt niet uitgescholden hoor, alleen gevraagd of hij

Ça va, ça va

wilde stoppen al mijn planten plat te trappen.”

De toon was in ieder geval gezet.

De dagen die volgden waren een aaneenschakeling van incidenten, overlast, hoogoplopende ruzies en klagende gasten; één grote catastrofe! Er was constant bonje op het kampeerveldje. Het leek zich voornamelijk te concentreren rond Karen en Chrisje. Het manneke was inderdaad erg druk, een ‘Alle Dagen Heel Druk’ ventje met kenmerken van Asperger en PDDNOS, zeg maar. Karen leek echter als een rode lap te werken op het kereltje.

Ik informeerde al eens terloops bij de andere gasten of ze er geen last van hadden.

“Nou het gaat wel hoor. Weet je, als Chrisje alleen is, is er niets aan de hand, maar als Karen in de buurt is, gaat het helemaal mis.”

Het gezin had de onhebbelijke gewoonte ’s morgens om 7 uur met z’n allen hun intrek te nemen in het sanitair gebouw, dat niet ver van de gastenkamers ligt.

Daar was het steevast geruzie, geschreeuw en gedoe, met als gevolg dat alle gasten in de Chambres d’Hotes wakker werden. Ik had al eens gevraagd of ze wat later wilden komen en het idee geopperd om niet allemaal tegelijk te komen. Dat bleek geen haalbare kaart. Iedere morgen weer hetzelfde ritueel.

Ik had een gesprek met het andere gezin, die het zich allemaal lieten welgevallen.

“Zijn jullie familie van elkaar?”

“Nee, helemaal niet.”

“Vrienden dan?”

“Nee, ook niet, we ontmoetten elkaar toevallig op een verjaardagsfeestje en we vertelden dat we in Frankrijk gingen kamperen. We lieten ze wat foto’s van jullie camping zien.”

Ça va, ça va

Karen was dolenthousiast “Oh wow, Kijk eens Marcel, wat leuk!!
Zullen we samen gaan? Dat lijkt me super!!”

“We durfden dat zo gauw niet af te wimpelen. We zijn dus met z’n allen gegaan.”

Een paar dagen later, was er ’s morgens om 7 uur weer slaande ruzie in het sanitair. Alle gasten weer wakker. Dit ging niet meer.

Hier moesten we wat aan doen. Ik stapte naar ze toe en zei:

“Beste mensen, dit kan zo niet langer. Dit wordt, en voor ons en voor jullie geen leuke vakantie meer. Ik wil jullie verzoeken morgen de camping te verlaten. We zijn er klaar mee!!”

Het was meteen doodstil en ze keken elkaar ongelovig aan!

“Ja maar, waar moeten we dan naartoe? “

“Zoek een andere camping,” zei ik. “Er zijn er genoeg in de buurt. In het dorp heb je een heel mooi terrein, aan de rivier, hartstikke leuk.” Ik heb ze nog een paar andere adressen aan de hand gedaan.

“en onze aanbetaling dan!” schreeuwden ze verontwaardigd.

“Krijg je allemaal terug, geen probleem. Als jullie morgen maar vertrekken!”

“Oké, dan gaan we vandaag maar een andere camping zoeken.”

“Heel fijn,” zei ik opgelucht in de hoop dat ik weldra van ze verlost zou zijn.

Aan het eind van de dag kwamen ze opgetogen terug.

“Nou we hebben een camping gevonden hoor!”

“Geweldig,” zei ik enthousiast, “en naar welke camping gaan jullie?”

“We weten niet meer hoe hij heet, maar hij ligt hier pal achter bovenop de heuvel.”

Oh nee hè!! dacht ik, dat is de camping van onze vrienden. Hoe hebben ze dat voor elkaar gekregen??

Ik belde meteen onze burens om de hele situatie uit te leggen.

“Weet wel dat ik ze niet naar jullie gestuurd heb, hoor.” benadrukte

Ça va, ça va

ik.

“Ah joh, maakt niet uit, het is goed dat ik het weet en dat je me gewaarschuwd hebt. Ik zet ze wel apart en een eind uit de buurt. Komt goed!” Opgelucht hing ik op. Een pak van m'n hart!

De volgende dag waren ze, om zes uur 's morgens notabene, met veel herrie, met heel veel herrie aan het opbreken. Iedereen was wederom wakker. Ze vroegen of ze één tent even mochten laten staan. Die kwamen ze dan morgen halen.

Allemaal prima, dacht ik, als ze maar opdonderen. De volgende ochtend kwamen Marcel en Karen met alle kinderen bij zich weer 's morgens om 6 uur het tentje ophalen. Terwijl ze de tent inpakten zetten de kinderen, alsof ze geïnstrueerd waren, alles op stelten. Uiteindelijk reden ze al toeterend van ons terrein af.

Een paar dagen later hoorde ik van onze burens dat het bij hen eveneens een catastrofe was. Het tweede gezin was na een dag alweer met slaande ruzie vertrokken.

Ça va, ça va

Pico

Toen wij naar Frankrijk vertrokken, bleven onze 2 zoons in Nederland. “Veel succes daar in Frankrijk, maar ik blijf hier,” zei de oudste resoluut. De jongste, die al 24 was, had meer moeite met ons vertrek. Pico zag dit avontuur echter wel zitten. Onze ruwhaarteckel met zijn jachtinstinct zou een leven in 14 ha bos wel bevallen. En inderdaad, eenmaal gesetteld in Frankrijk was onze Pico permanent op rak! Iedere morgen rond een uur of tien kuisde hij op z’n gemakje het bos in en kwam pas weer terug als hij honger kreeg. Ook zagen we hem veelvuldig in de wei beneden ons, waar hij driftig aan het graven was. Je zag dan alleen nog z’n staartje boven het gras uit kwispelen.

Die is weer naar mollen aan het graven, dachten we direct. Als we een keer weg wilden, moesten we eerst Pico zien te vinden.

Ça va, ça va

Zat hij in het bos, dan kon je het schudden. Zat hij beneden in de wei dan riepen we hem. Je zag dan z'n koppie boven het gras even oprijzen, waarna hij meteen weer driftig verder ging met graven! Met een zucht gingen we hem dan maar weer halen.

Toen ik een keer in ons bos wandelde, ik was best wel een eind van huis, sprong er ineens een vos midden op het pad. Verwilderd keek hij me aan en sprong direct weer de bosjes in. Even later spurtte Pico luid keffend het pad over, achter de vos aan. Hij zag me nog niet staan!

Zo had hij op z'n tijd een rat te pakken. Toen er een keer gasten aankwamen zag ik Pico achter ze doorlopen met een enorme rat in z'n bek. Ik manoeuvreerde de gasten onmiddellijk in een andere richting, terwijl Marjo Pico onopvallend weglokte. Een andere keer zagen we hem onder de eettafel doorschieten alwaar hij wederom een dode rat deponeerde! Godzijdank hadden de gasten niks in de gaten.

Op een dag was hij doodziek. Als je hem optilde, jankte hij alles bij elkaar. We vreesden voor een hernia, de beruchte teckel kwaal. Ik ging met hem naar de dierenarts. Nou ja, dierenarts, veearts zeg maar. We woonden in een schapengebied, dus dierenartsen hadden hier niet veel op met honden, katten en cavia's. Ik zat dus in de wachtkamer. Een boer voor me was aan de balie in discussie met de veearts.

"Het schaap is dood!" reclameerde hij, "kan ik die dure medicijnen teruggeven?" vroeg hij.

"Hij heeft het dus toch niet gehaald," zei de veearts. "Waar is het beest?"

"Hij ligt hierachter in mijn busje".

"Oh, laten we dan meteen maar even kijken. Ik wil toch graag weten

Ça va, ça va

wat de doodsoorzaak is!”

Samen liepen ze naar buiten en deden de deuren van het busje open. En inderdaad, daar lag een schaap met z'n vier poten in de lucht en zijn tong bungelde uit z'n bek! De arts deed een schort om, pakte zijn mes en sneed het beest van keel tot staart open.

Vervolgens begroef hij z'n armen tot aan zijn ellenbogen in de darmen van het dooie schaap en trok het hele zootje naar buiten. “Ah, toch wat ik al dacht!” zei hij, “verdraaiing van de darmen met een stevige infectie als gevolg!”

Hij propte alles terug en deed het portier weer dicht. Even later, keek hij mij aan en vroeg met bebloede handen: “Kan ik u helpen?” Lichtelijk onthutst liep ik met hem mee. Nadat hij zijn handen had gewassen en Pico onderzocht had, sprak hij het vermoeden uit dat Pico wel eens een nekhernia kon hebben.

“Ik verwijs u toch liever door naar de dierenkliniek in Toulouse; daar moeten foto's van gemaakt worden.”

Pico is uiteindelijk aan zijn nek geopereerd en is wonderwel weer opgeknapt.

Op een gegeven moment viel het ons op dat Pico veel te dik begon te worden. Hij werd natuurlijk al een dagje ouder. We moesten hem toch maar eens op dieet zetten. We zagen natuurlijk ook dat gasten hem graag wat toestopten. Dus wij vroegen al dat niet meer te doen.

“Ach, zo'n koekje kan toch geen kwaad?!”

“Nou nee, maar als iedereen dat doet!”

Op een zekere dag kwamen kampeerders naar boven “Pico heeft al hun croissantjes opgegeten!” reclameerden ze.

“Oh jee, hoe kan dat nu toch?”

“Hij is vanmorgen onze tent binnengeglipt en heeft 5 croissanten

Ça va, ça va

verorberd.”

Achter hen zag ik Pico al met een enorme pens amechtig het pad omhoog waggelen!

Gaandeweg hoorden we meer verhalen van de strooptochten van onze teckel. Toen ik een keer over de camping liep, betrapte ik hem. Hij was net bezig zich onder een tent door te wurmen en ik zag nog net zijn staartje al kwispelend onder het tentdoek verdwijnen.

Ik heb toen iedereen verzocht hem in de gaten te houden en etenswaar veilig op te bergen. De volgende dag vertelden gasten dat Pico hun doos met eieren had opengebroken en ze allemaal had opgegeten.

“We dachten dat hij van de eieren wel af zou blijven!”

Weer later heb ik voor de grap een verkeersbord neergezet met daarop de waarschuwing ‘CHIEN VOLEUR’ oftewel STELENDE HOND! Later zag ik Pico demonstratief zijn poot oplichten tegen mijn bord!

Ça va, ça va

Vlak voor we op vakantie wilden werd Pico ziek. Hij spuugde en at niet meer. Ik ging weer met hem naar de dierenarts. We hadden inmiddels een andere gevonden die wat meer gespecialiseerd was in de kleinere veestapel. Hij concludeerde dat onze hond een leverontsteking had en we keerden met een zak vol medicijnen huiswaarts. De burens zouden op hem passen tijdens onze vakantie. We vonden het best wel vervelend om hem ziek achter te laten. Toen we belden vertelden de burens dat hij opknapte. Weer terug van vakantie pikten we hem weer op. De volgende ochtend kwam hij niet uit zijn mand. Hij zag er asgrauw uit. "Oh Kees, kom hier, hij gaat dood!!" gilde Marjo. Het beeske ademde nog nauwelijks en even later blies hij zijn laatste adem uit. Wij realiseerden ons met ontzetting dat Pico had gewacht tot we weer terug waren!! We hebben hem in z'n dekontje gewikkeld en begraven op zijn favoriete plekje in het bos.

Ça va, ça va

Een jaar later begonnen we toch weer het gemis van een hond te merken. Ik zag op internet een foto staan van een schattig teckeltje van 7 maanden. Wij een afspraak gemaakt met de eigenaar. Na een rit van 200 km konden we zijn adres maar niet vinden. We belden hem op en hij vroeg waar we precies waren.

“Ik kom wel naar jullie toe,” zei hij. En inderdaad, een half uur later kwam er een auto aangerezen en stapte er een man uit met een droppie van een teckeltje in zijn armen.

Het beestje keek angstig om zich heen. We vonden het een hele rare bedoeling. Het leek net of we met een of andere drugsdeal bezig waren.

“Is hij wel helemaal in orde?” vroeg ik nog, “laat hem eens even lopen.”

Nadat we de papieren hadden gecontroleerd, hebben we afgerekend en reden met onze nieuwe Pico naar huis. Wij hadden het vermoeden dat het een fokker was die teckels fokte voor de zwijnenjacht en dat dit exemplaar ongeschikt werd bevonden voor de jacht, te timide!

Het heeft even geduurd eer onze nieuwe Pico gewend was. Hij trok helemaal naar Marjo, van mij moest hij niks hebben. Hij was blijkbaar bang voor mannen. Pas nadat Marjo 2 weken alleen naar Nederland ging en Pico en ik samen waren, werden wij gelukkig ook maatjes.

Toen wij naar Villeneuve sur Lot verhuisden, was dit ook voor Pico een hele overgang. Hij was inmiddels 8 jaar oud. Teckels worden normaal gesproken tussen de 12 en 15 jaar. Toen Pico twaalf was, begon hij wat te sukkelen met z'n gezondheid. Hij begon te hoesten. De dierenarts kon in eerste instantie niks vinden. Ik vroeg of hij geen longworm of iets dergelijks kon hebben. We kregen een

Ça va, ça va

wormenkuur mee. Dit heeft niet geholpen. Het hoesten werd steeds erger en af en toe hoestte hij wat bloed op. Ook zijn energie werd steeds minder en minder. Bij een wandelingetje sukkelde hij achter ons aan. Op een gegeven moment merkten we dat zijn ademhaling

steeds sneller werd. Hij moest zijn lucht echt halen. Dus weer terug naar de dierenarts. Ze hebben toen rontgenfoto's van zijn longen gemaakt. Daar was wel wat op te zien. Een paar weken later werd er een echografie gemaakt. Daaruit bleek dat hij waarschijnlijk toch longkanker had. We hebben toen medicijnen gekregen die hem wat zouden ondersteunen. Pico sukkelde echter steeds verder achteruit. Hij ademde op een gegeven moment zelfs zestig keer per minuut! Hij leek echter niet te lijden. Hij at goed, was vrolijk en alert, maar sliep wel heel veel. Wandelen was er echter niet meer bij. Daar had hij de energie niet meer voor. Marjo wilde hem laten inslapen, ikzelf had daar meer moeite mee. Uiteindelijk hebben we de dierenarts gebeld of hij langs wilde komen om Pico te laten inslapen.

Ça va, ça va

<https://vimeo.com/manage/videos/114602804>

Uitgezaaid

Het is alweer even geleden dat we een reservering ontvingen van een week van Jan en Mieke. 7 juli zouden ze aankomen. Een wat ouder stel; ze waren nooit eerder in Frankrijk geweest. Het was 7 juli en geen Jan en Mieke. Vreemd, de reservering er nog eens op nageslagen. Ze zouden toch echt 7 juli aankomen. Wij maar eens bellen. Geen gehoor! Wat nu?? Afwachten maar. De volgende dag om een uur of vier kwam er een echt paar

Ça va, ça va

aangewandeld.

“Kijk eens aan, wat een prachtplek,” en op zijn horloge kijkend zei hij, “zijn we toch mooi op tijd.”

“Op tijd?! Jullie zijn 24 uur te laat! Ik had jullie eerlijk gezegd gister al verwacht!”

Mieke gaf Jan meteen een flinke stomp in z’n zij.

“Zie je nou wel, sufferd!!, ik had het je nog zo gezegd, stommeling, idioot dat je er bent!”

Er ontstond op de binnenplaats een stevige ruzie.

“Kom,” zei ik, “maakt allemaal niks uit, het belangrijkste is dat jullie er zijn.” ik nam ze meteen bij de arm en voerde ze af naar de bar om de andere verbaasde gasten hier niet mee op te zadelen.

“Kom, geen ruzie maken, ik geef jullie je welkomstdrankje; wat kan ik inschenken?”

“Zo,” zei Jan, “blij dat we er zijn. Dit is onze eerste keer in Frankrijk en onze eerste chambres d’hotels ervaring.” Wij moesten hartelijk lachen. Jan had niet in de gaten wat hij precies zei.

“Ja,” zei ik, “beter dan een bijna dood ervaring, hoop ik!”

Het ijs was gebroken en alles was weer koek en ei. Jan en Mieke bleken een beetje verstrooide maar hele aimabele gasten te zijn met gevoel voor humor, waarbij Mieke het niet na kon laten Jan op z’n tijd flink te stangen. We hebben in ieder geval enorm met ze gelachen en namen na een week met een paar dikke zoenen afscheid.

“We hebben nog nooit zo’n fijne vakantie gehad! Super!”

Dat doet een mens goed.

Het jaar daarop kregen we een telefoontje van Mieke. Jan had longkanker!! In een vergevorderd stadium. Het was uitgezaaid. Jan was in feite al opgegeven. Wow, dat komt aan!

Ça va, ça va

Nu wilden ze graag in het najaar nog een keer naar ons toe komen voor weer zo'n geweldige vakantie, "Jan's laatste vakantie!" zei ze erbij!

"Jeetje, joh, Mieke wat een droevig nieuws! Natuurlijk, je bent van harte welkom!"

"We komen dan met Patrick en Paula. Patrick is Jans' beste vriend. Zij rijden, want dat kan Jan na zijn chemo en bestraling echt niet meer!"

Even later kwam de reservering binnen; 2 kamers voor een week.

In september kwam het gezelschap aanrijden. Patrick en Paula voorin, Jan en Mieke achterin.

Paula bleek een zeer ernstige vorm van obesitas te hebben en Patrick leek me al niet zo best ter been. Paula rolde met hulp van Patrick de auto uit en Jan zei vrolijk:

"Zo Kees, keurig op tijd niet waar, en op de juiste dag, toch?"

Iedereen begon te lachen.

Paula bleek een enorm snibbig mens die overal commentaar op had. Wij merkten al dat het tussen Paula en Mieke niet zo boterde! Jan en Patrick vermaakten zich daarentegen prima. Echt twee dikke vrienden.

Wij merkten dat Mieke bij het ontbijt en het avondeten telkens pal tegenover Paula ging zitten. We zagen dat ze regelmatig smerige gezichten naar Paula trok en hatelijke en dubbelzinnige opmerkingen plaatste. Nu was er werkelijk niets goed genoeg bij Paula. Het eten lustte ze niet, het weer was te koud of te warm, ze wilde andere drankjes, het bed lag niet goed, kortom niets was goed genoeg. Patrick sloofde zich constant uit om het haar naar de zin te maken. Kussentje in haar rug, voetjes masseren, wat dichterbij de kachel. Patrick liet zich gehoorzaam haar bevelen welgevallen. En

Ça va, ça va

Mieke was haar maar aan het voeren waarbij de irritaties bij Paula als maar hoger opliepen.

De volgende dag maakten ze met z'n vieren een uitstapje. Wij en de andere gasten waren opgelucht. Even rust! Aan het eind van de middag keerde het gezelschap weer terug. We hoorden in de auto al een hoop gekibbel.

Paula's portier vloog open. "Patrick!! Kom onmiddellijk hier en help me uit die auto en breng me naar m'n kamer!! Nu, ja!! en neem mijn kussens mee!!"

Patrick, volgzzaam als altijd, rolde Paula weer uit de auto, waarna ze, met Patrick op haar hielen, naar de kamer strompelde.

Die hadden tijdens hun uitstapje duidelijk flink mot gehad! Dat beloofde wat bij het avondeten!

Bij het diner ging Mieke weer pal tegenover Paula zitten en begon het vuurtje alweer op te stoken.

We zaten die avond met zo'n 12 gasten aan tafel. Paula begon meteen weer te kankeren: "Ik lust geen pasta! Kun je niet iets anders voor me maken? En wat hebben we voor toetje?!"

Eten en vooral toetjes was voor Paula, gezien haar omvang van minstens 150 kilo, heel belangrijk.

"Oh," zei Mieke, "ik pak anders jouw portie wel, ik heb voor jou nog wel ergens een pakje crackertjes liggen."

Oh, oh, oh, dit beloofde weer een geweldige avond te worden. We schaamden ons dood, zeker tegenover de andere gasten.

Op een gegeven moment toen de ruzie weer hoog oplaaide, sloeg plotseling een van de gasten met de platte hand keihard op tafel!! Iedereen schrok zich een ongeluk!

"PAULA, wat ben jij toch een ongelooflijk dik en vet kutwijf!!" schreeuwde Anne, een van onze gasten!

"Snap je dan niet, nondeju, dat dit de laatste vakantie van Jan is, jij

Ça va, ça va

egoïstisch serpent dat je er bent. Je verpest zijn laatste uurtjes met je gezever, je gecommandeer en je gekanker!!”

Zo, die zag ik even niet aankomen. Alle gasten keken perplex naar Anne en vervolgens naar Paula, die lijkleek wegtrok. De overige gasten mengden zich instemmend in de discussie en Mieke keek met veel voldoening en een big smile op haar gezicht Paula weer uitdagend in de ogen. Paula barstte in snikken uit en schreeuwde: “Patrick! Ik wil nu naar mijn kamer! Nu meteen! Kom hier en help me!” Het was muisstil aan tafel.

“Marjo, wat hebben we als toetje?” vroeg Mieke, alsof er niets aan de hand was. Ik liep naar de kamer van Patrick en Paula. Paula was met een betraand gezicht vloekend en tierend alle kleren in haar koffer aan het smijten. “Ik ga naar huis, nu! Ik ben er klaar mee. We vertrekken morgenvroeg. Jan en Mieke zoeken het maar uit. Ik wil ze niet meer zien!”

“Dat kun je niet maken, Paula! Hoe moeten zij dan naar huis?”

“Ze zoeken het maar uit. Wij gaan weg en zonder hen!!”

Oeps, we hadden een serieus probleem, zeg maar een crisissituatie! De volgende dag waren de gemoederen gelukkig weer wat bedaard. Anne bood, op ons aandringen, haar excuses aan en wij hebben de overige dagen ons uiterste best gedaan Paula en Mieke uit elkaar te houden. Ik zette Mieke steevast aan de andere kant van de tafel waar ze Paula niet kon zien. Ik ging tegenover Mieke zitten en hield haar nauwlettend in de gaten. Ik kon niet voorkomen dat er af en toe toch weer een smerige grimas of een snerende opmerking naar Paula gelanceerd werd. Een dag eerder dan gepland is het gezelschap met veel tumult vertrokken. Wat een week was dat! Zoiets heftigs hadden wij nooit eerder meegemaakt! Een half jaar later ontvingen we van Mieke een emailtje. Jan was overleden.

Het dorpsrestaurant

Het restaurant van Martrin is altijd een onuitputtelijke bron van hilarische taferelen en achterklap. Martrin is een piepklein dorpje tussen de heuvels van de Aveyron, bestaande uit een prachtig kerkje met daar rondom heen een tiental boerderijen uitgestrooid. De burgemeester doet zijn uiterste best om de leefbaarheid in het dorp op een aanvaardbaar niveau te houden. Het plaatselijke restaurant is meer een 'Multi Service' bestaande uit een eetgelegenheid, alimentation, point de poste en een point chaud. De dorpingen kunnen er een hapje eten, de eerste levensbehoeften aanschaffen, hun postzaken afhandelen en een vers stokbroodje kopen. Ook moesten de uitbaters de middagmaaltijd verzorgen voor de leerlingen van het dorpschooltje.

Het monumentale pand wordt inclusief tuin en adembenemend uitzicht voor een habbekrats verhuurd aan een uitbater op voorwaarde dat hij alle vier de routines in leven houdt. De uitbaters wisselen echter net zo snel als vliegen op een aardbeientaart.

Ça va, ça va

Op een gegeven moment was het de beurt aan Serge en Fabrice, een homostel uit de Provence. Serge was een stoere, uit de kluiten gewassen kerel met enorme getatoeëerde spierballen, altijd in spijkerbroek, geruit overhemd met korte mouwen en losgeknoopt tot aan zijn navel waar het borsthaar weelderig uitpulkte. Aan zijn vingers een stuk of vijf vette ringen en om zijn nek bungelde een enorm kruisbeeld aan een zilveren ketting. Serge stond in de keuken, niet zo zeer omdat hij kon koken, maar meer omdat hij meestal niet al te tactisch met zijn gasten omging, waar hij het dan ook regelmatig mee aan de stok had.

Zijn partner Fabrice was een magere alleraardigste pluche knuffelbeer en precies het tegenovergestelde van Serge. Hij deed dribbelend de bediening. Klantvriendelijkheid ging hem veel beter af, mede door zijn vrouwelijke maniertjes.

Als wij er weer eens naartoe gingen, zat de burgemeester er meestal met zijn vrouw uitgebreid te dineren. Hij had klaarblijkelijk een deeltje gesloten met Serge en Fabrice.

De commentaren van de gasten varieerden van “Prima gegeten, leuke plek,” tot, “dat was de eerste en de laatste keer!”

Wanneer Serge weer eens uit de keuken ontsnapt was, liep hij argwanend met donker priemende ogen tussen de gasten door op zoek naar een slachtoffer! Je deed er dan heel verstandig aan je gedeisd te houden als er iets niet helemaal in orde was! Als hij het dan toch met een gast aan de stok kreeg, kwam Fabrice aangesnel en duwde Serge terug de keuken in.

Op een dag zag ik een aankondiging voor een soirée diner dansant. Een bandje zou de avond opvrolijken.

Het leek ons een leuk idee om daar met onze gasten eens naartoe te gaan.

Toen we aankwamen was Fabrice in alle staten.

Ça va, ça va

“Het is vandaag mijn dag niet!” jammerde hij aangeslagen.

“Joh, wat is er aan de hand?” vroeg ik hem bezorgd.

“Mijn moeder is vannacht overleden!!” en hij barstte in tranen uit. Iedereen troostte hem. Even later namen we plaats. Van een bandje viel echter niets te bespeuren!

“Fabrice, het was toch diner dansant vanavond?”

“Ik zei toch dat het mijn dag niet was!” riep hij bedroefd. “De band is geboekt en betaald, maar Serge heeft ze uitgescholden waar ze toch bleven en nu komen ze niet! Maar, ik probeer nog iets anders te regelen.”

Rond een uur of tien kwam er een man met een accordeon, nam plaats en begon aan een serie tenenkrommende polka's van accordeon les deel 1. Zijn zang maakte het er allemaal niet beter op. Een uur later werd er nog een drumstel bijgeplaatst.

“Goh, misschien wordt het nog iets,” hoopten we.

De accordeonist kreeg versterking van een meisje met blokfluit en een knaap die driftig het drumstel begon te martelen. Er klonk een zucht van verlichting als het trio even pauzeerde.

Fabrice rende ondertussen snikkend tussen de gasten door om iedereen van eten en drinken te voorzien.

Nog geen jaar later waren Serge en Fabrice met de noorderzon vertrokken. Serge had slaande ruzie gekregen met de burgemeester!

Vervolgens was het de beurt aan 2 Italianen. Carlo met zijn vader. Carlo in de keuken en Papà deed de bediening.

Nieuwsgierig gingen we ernaar toe en de pizza's waren werkelijk verrukkelijk! Zelden in mijn leven zo'n lekkere pizza gehad!

“Leuk, een goede pizzeria in de buurt!” Iedereen was enthousiast. Maanden later zouden we er met Franse vrienden gaan eten. Het

Ça va, ça va

werd een onvergetelijke belevenis!

Er waren geen andere gasten toen we aankwamen. Dat vond ik altijd jammer. Papà kwam naar buiten om de bestelling op te nemen. We bestelden natuurlijk pizza's en een karaf rode wijn. "Scuse," antwoordde Papà, "we hebben alleen nog flessen. Ik zal wel een lekker wijntje voor jullie uitzoeken."

Buiten stond een speakerbox behoorlijk harde muziek recht in onze oren te blazen. Toen Papà binnen was, draaide ik de speaker de andere kant op, zodat een gesprek weer mogelijk werd. Even later kwam hij terug met een stoffige fles rode wijn en probeerde de kurk eruit te krijgen. Gaandeweg brokkelde hij helemaal af. Toen hij inschonk bleek de wijn bijna zwart.

Die is niet meer goed, dacht ik meteen.

"Dit is een heel bijzonder wijntje," zei Papà trots en liep weer naar binnen. Onderweg draaide hij de luidspreker weer onze kant op. Ik proefde voorzichtig de wijn. Die smaakte dus naar gistende port! We riepen Papà terug en terwijl ik de stukken kurk uit het glas viste zei ik hem dat de wijn toch echt bedorven was.

"*Mille scuse!*" riep hij, de wijn bestuderend, "ik haal een andere fles."

Hij liep weer terug naar binnen. Even later hoorden we binnen een hoop tumult. Carlo had het duidelijk aan de stok met zijn vader en we konden meegenieten van een enorme scheldkanonnade.

"*Figlio di puttana ci sei. Ti avevo avvertito così !*" bulderde Carlo.

"*Non è così che parli a tuo padre, moccioso!*"

Behoedzaam liep ik richting restaurant, draaide onderweg de speakerbox weer de andere kant op en deed zachtjes de deur dicht. Een kwartier later kwam Papà weer naar buiten met een andere bestofte fles wijn. Ook deze was al ver over zijn hoogtepunt heen, maar we dachten, laat maar zitten...

Ça va, ça va

We vroegen wanneer de pizza's kwamen, we zaten inmiddels al een uur te wachten.

"Spiacente!" riep Papà toen hij de luidspreker weer goed zette. "Het zit allemaal een beetje tegen."

"Se lo fai un'altra volta, ti riporto in Italia. Ti odio!" schalde het even later weer in de keuken!

"eh, ti caccio fuori, buono a nulla!"

Ik deed maar weer eens de deur dicht en snoerde Eros Ramazzotti de mond door de stekker uit de speakerbox te trekken.

Eindelijk kwamen dan de pizza's, die ik mijn gasten nadrukkelijk had aangeprezen. Dat was een grote teleurstelling! De ene helft was gitzwart, de andere helft nauwelijks gebakken. Ze waren niet te eten!

Even later kwam Carlo de kok naar buiten.

"Alles goed hier? Smaken de pizza's?"

Onthutst deden wij dus een boekje open!

"Of het smaakt??!! Moet je kijken, gitzwart, alles verbrand! En tot overmaat van ramp serveren jullie ons tot 2 keer toe een bedorven wijn!! En dan is de ambiance hier niet bepaald gezellig met jullie geruzie!!"

Zonder iets te zeggen draaide hij zich om en stooft ziedend naar binnen, waar de scheldkanonnade zich weer hervatte.

"Vedi adesso, figlio di puttana! Ti avevo avvertito così!!"

Op het eind van de avond kwam Papà weer naar buiten om de rotzooi af te ruimen. Hij vroeg of we nog een dessert wilden. Hij had nog een heerlijke Tiramisu.

"Nee laat maar!" riepen wij in koor.

"Maak maar de rekening, we gaan weg en ik ga ervan uit dat jullie een 'commerciële geste' voor ons hebben na deze wanprestatie!!"

Hij fronste zijn wenkbrauwen en liep op hoge poten naar binnen,

Ça va, ça va

alvorens verbaasd de stekker weer in de speaker box te stoppen. Wederom binnen een enorme scheldpartij. Tien minuten later kwam hij ontstemd terug.

“Gaan jullie maar, ga maar weg! Jullie hoeven niks te betalen!! *Basta!!*” Hij draaide zich om en liep kwaad weer naar binnen en knalde de deur achter zich dicht.

Verbaasd pakten we onze spullen en keerden huiswaarts.

Wat een avond was dit! In ieder geval wel een memorabele waar we het nog regelmatig over hebben! Je begrijpt, de Italianen zijn inmiddels weer vertrokken.

Le pèlerinage

Ik zag in het lokale krantje een aankondiging staan van een processie, *'Le pèlerinage de notre dame d'Orient'*, een pelgrimstocht die zou gaan over een traject van 4 km van het dorpje Pousthomy naar het klooster 'Monastère des Bénédictines Notre Dame d'Orient', waarna in de kerk een mis opgedragen zou worden. Gelovigen werden opgeroepen om in gebed deel te nemen aan deze processie.

Nu herinner ik mij als kind nog heel goed de prachtige processies die in mijn geboortestad Sittard gehouden werden. Voordat de processie van start ging werden er 's morgens heel vroeg de meest prachtige zandtapijten op straat gemaakt. De pastoor liep onder een baldakijn die door vier potige misdienaren omhooggehouden werd. In zijn handen droeg hij de monstrans, een in de zon schitterende vergulde reliekhouder met daarin de hostie symboliserend het lichaam van Christus. Daarachter werd een prachtig Mariabeeld meegetorst. De hele stoet werd voorafgegaan door de voltallige fanfare van Sittard die weer voorafgegaan werd door de *'bielemannen'*. Dit waren twee uit de kluiten gewassen, op kozakken gelijkende kerels met lange baarden, een beremuts op, een leren schort voor en een enorme bijl over hun schouder. Deze *'bielemannen'* trokken ten tijde van Napoleon voor de troepen uit om de weg te banen. Zij ruimden bomen op die door de vijand als obstakels omgezaagd waren en de doorgang blokkeerden. De processie werd afgesloten door allerlei schuttersgilden en vendelzwaaiers. Het geheel maakte op mij, als knaapje van amper 6 jaar een enorme indruk. De processie trok dan naar de kerk alwaar de feestelijkheden met een Heilige mis werden afgesloten.

Ça va, ça va

Tijdens de Heilige mis paradeerde de koster in een prachtig uniform met sjerp, gouden epauletten op de schouders en een zwarte steek met rode pluim op zijn hoofd, witte handschoenen aan en een enorme staf met zilveren knots in zijn handen met opgeheven hoofd door de gangpaden. Mensen die zich niet gedroegen, of niet knielden kregen een vermanende tik met deze staf.

Ikzelf stond achter in de kerk met mijn vriendjes te klieren. Toen de mis afgelopen was en we naar buiten liepen, stond de pastoor ons buiten op te wachten. Hij stapte naar me toe en gaf me met een enorme zwaai met zijn vlakke hand, ten overstaan van iedereen, een oorvijs van jewelste, die ik vandaag de dag nog voel nagloeien! Hij draaide zich om en liep op hoge poten terug de kerk in, nagekeken met goedkeurende blikken van alle omstanders.

Maar goed, terug in Frankrijk zag ik dus deze aankondiging en nieuwsgierig geworden dacht ik, ik ga er eens naartoe, eens kijken wat er van de grandeur van processies vandaag de dag nog over is. Ik stelde me er niet al te veel van voor. Het Monastère des Bénédictines Notre Dame d'Orient kende ik al, een heel klein klooster met een fraaie kerk met houten plafond. In het klooster leefden nog drie nonnen. Bij het verzamelpunt in Pousthomy aangekomen trof ik een stuk of twintig medegelovigen aan, waarvan er niet één jonger was dan zeventig. Ik was met mijn zestig jaar overduidelijk de jongste. Na een kwartiertje kwam er een busje aanrijden waar twee nonnen uitstapten, die vervolgens uit de laadruimte een enorm Mariabeeld trachten te slepen. Na wat hulp van omstanders werd het beeld op de grond gezet en werd er met instructies van de nonnen een draagbaar in elkaar gesleuteld waar het Mariabeeld bovenop gezet werd. Na nog eens een kwartier vertrok de stoet richting Monastère met voorop het Mariabeeld dat

Ça va, ça va

door 4 vrijwilligers werd gedragen, gevolgd door de twee nonnen en werd afgesloten door een menigte die inmiddels was aangegroeid tot een groep van een veertig hoogbejaarde gelovigen. Tijdens deze 'indrukwekkende' processie werd voortdurend het 'Wees Gegroet' gebeden:

*Je vous salue, Marie
pleine de grâces;
le Seigneur est avec vous.
Vous êtes bénie entre toutes les femmes et Jésus,
le fruit de vos entrailles, est béni.
Sainte Marie,
Mère de Dieu,
priez pour nous, pauvres pécheurs,
maintenant et à l'heure de notre mort.*

Amen.

Ça va, ça va

Het Wees Gegroet werd regelmatig afgewisseld met een kerkelijk lied, dat door iedereen uit volle borst werd meegezongen. De vier heren die het beeld torsten werden regelmatig afgelost door andere vrijwilligers. Ook ik was een keer de klos. Doordat ik wat groter was dan de andere drie heren, kreeg ik het merendeel van het gewicht van het loodzware beeld voor mijn kiezen. De stoet stopte een paar keer, waarbij een van de nonnen de bijbel ter hand nam en een bijbels vers voorlas.

Rond een uur of elf arriveerde de processie bij de kerk van het Monastère en werden we opgewacht door de pastoor en nog meer gelovigen, die voor de wandeling van 4 km bedankt hadden. Het Mariabeeld werd gezegend en verder de kerk ingedragen, gevolgd door de menigte die buiten stonden.

Na de mis werden we buiten door de drie nonnen opgevangen en werden er hapjes geserveerd en in de bekende plastic bekertjes appelsap of zoete witte wijn geschonken. De oudste non, Soeur Marie, gezeten in een rolstoel, bleek al dik in de negentig en stokdoof.

Op een gegeven moment werd er een oud mannetje, in een rolstoel, naast Marie gepositioneerd.

Zijn begeleidster schreeuwde in de koperen toeter, die Soeur Marie aan haar oor hield:

“Bonjour Marie!! Ici, c’est Jacques!!!”

“Oui, oui,” zei Soeur Marie, “Saint Jacques.”

“Non, non,” schreeuwde de begeleidster nog harder, “C’est Jacques, ton frère!!!”

Marie begreep er helemaal niks van en herhaalde hardnekkig, “Oui, oui, Saint Jacques!”

Algauw bleek dat er geen communicatie tussen de twee meer mogelijk was en keken broer en zus elkaar alleen nog maar stoïcijns

Ça va, ça va

aan. Na een half uurtje hield iedereen het voor gezien en ging huiswaarts. Al met al was het weer eens zo'n memorabel en typisch Frans dagje. Een filmpje van deze bijzondere gebeurtenis is nog te zien op:

<https://www.youtube.com/watch?v=HhpziqS4BPo>

De rommelmarkt

Nergens zijn rommelmarkten zo talrijk en populair als in Frankrijk. Dit komt waarschijnlijk omdat de Fransman niet snel iets weggooit, hij ieder voorwerp tot de laatste snik zelf gebruikt en het ten slotte probeert te verpatsen op een rommelmarkt. Rommelmarkten worden per definitie in alle seizoenen en in de regel op zondagen georganiseerd. Bij de grotere markten willen ze daar de zaterdag nog wel eens aan vastplakken. Frankrijk kent verschillende soorten rommelmarkten:

La brocante

Dit is meer een antiekmarkt waar handelaren hun 'kunstschaten' voor flinke prijzen proberen te slijten. Tussen de handelaren zitten ook de particulieren die er hun afgedankte spulletjes aanbieden. Brocantes vind je meestal in de dorpskern en zijn daardoor altijd heel gezellig. Er is een drukte van belang, restaurants en cafés pikken met volle terrassen een graantje mee, de sfeer is top.

Toeristen flaneren tussen de zonovergoten kraampjes, strijken neer

Ça va, ça va

op een terrasje voor een café allongé of een noisette en kijken geamuseerd naar de bonte stoet van bezoekers die in de meest uiteenlopende en kleurrijke outfits langs paraderen. Tussen de middag probeert iedereen nog een plaatsje te bemachtigen in een van de vele restaurantjes en zie je de exposanten zich tegoed doen aan een stuk stokbrood met ham en kaas, want de business gaat natuurlijk gewoon door.

Le vide grenier

Letterlijk vertaald 'lege zolder', een zolderopruiming dus. Dit zijn rommelmarkten meestal georganiseerd door verenigingen. Om de verenigingskas te spekken organiseert iedere zichzelf respecterende club zoals een tennisvereniging, de jeu de boules club, de dansschool, maar ook de brandweer of de jachtvereniging op eigen terrein 1 keer per jaar een vide grenier. Dit kan plaats vinden in en rond het clubgebouw of ergens op een weiland. Door de afwezigheid van restaurants wordt de catering door henzelf verzorgd, wat natuurlijk een paar centen extra oplevert. Dus tref je er een tafel aan met thermoskannen koffie waar je voor een Euro een plastic bekertje koffie kunt kopen, een partytent waar worst met frites verkocht wordt en er een bier en wijn kraam staat opgesteld. Alles wordt in het werk gesteld om dit hoogtepunt van het jaar tot een financieel succes te maken. Deze vide greniers zijn vaak bescheiden van omvang. Je treft er niet meer dan een vijftigtal kraampjes aan. Er zijn echter uitzonderingen. Sommige clubs schoppen het ver en hebben na jaren en jaren hard werken en goede marketing hun vide grenier ongekend populair gemaakt met honderden exposanten en duizenden bezoekers, waarbij de gendarmerie vaak moet uitrukken om alles in goede banen te leiden.

Ça va, ça va

La vide maison

Opa en Oma zijn overleden. De erfgenamen, zijnde de kinderen en neven en nichten, willen het huis verkopen, maar eerst moet de inboedel weg. De familie organiseert dan een vide maison, zeg maar een garageverkoop. Alle gedeukte potten en pannen, de uitgedraaide wasmachine, de uitgevroren ijskast, een krakend comptoir, de versleten canapé, een doorgezakt bed, een oude pendule en verroest gereedschap, worden netjes uitgesteld en de erfgenamen leiden je rond en tonen vol trots alle familieschatten die dan voor schappelijke prijzen aan de man gebracht worden. Vaak is het hele huis voor het publiek toegankelijk. Drommen mensen verdringen zich op de trap, in de keuken en op de zolder op zoek naar een koopje. Ik krijg als bezoeker altijd een morbide gevoel over me heen en waan me een indringer in de tragedie van de familie.

De vraag is natuurlijk wanneer en waar is er ergens een rommelmarkt? De Fransen weten dat gewoon! Stel op zondag 12 september is er ergens een rommelmarkt, dan noteer ook maar in

Ça va, ça va

je agenda dat het festijn iedere tweede zondag van september van ieder jaar weer herhaald wordt! Verder gaat het van 'bouche à l'oreille' van mond tot mond en natuurlijk wordt het voor de niet ingewijden aangekondigd met affiches op iedere lantaarnpaal.

Er is uiteraard ook internet. www.brocabrac.fr en www.vide-greniers.org zijn de twee leidinggevende websites waar je iedere rommelmarkt in heel Frankrijk op terug vindt.

Dan kent Frankrijk natuurlijk eveneens de kringloopwinkel. De meest interessante en meest bekende is de 'Emmaüs'. Dit is een in 1949 door pater Abbé Pierre opgezette keten van kringloopwinkels waarvan de opbrengst ten goede komt aan de armen en daklozen, die zelf de handen uit de mouwen steken. Deze stichting is uitgegroeid tot een wereldwijde organisatie. Je komt er echt voor een habbekrats best fraaie spulletjes tegen. Kijk wel eerst wanneer ze open zijn. De meeste winkels zijn maar 1 of 2 dagen per week open.

Ook bekend is de 'Troc de L'Ile' afgekort, 'Troc'. Hier breng je je afgedankte spulletjes naar toe en zij verkopen het voor je, met een vette winstmarge natuurlijk. Hier vind je aparte spulletjes, maar wel wat duurder. In iedere grote stad, wel vaak aan de rand van de stad, vind je zeker een Troc of een Emmaüs. Even googelen dus!

Tot slot heb je nog enkele beroemde brocantes zoals onder andere de 'Braderie de Lille'. Dit is de grootste rommelmarkt ter wereld en vindt altijd plaats in het eerste weekeinde van september. De stad puilt dan uit van oude zoi, koopjesjagers, handelaren en toeristen. Dan niet te vergeten de 'marché aux puces' in Parijs ook wel genoemd 'Le marché de Saint-Ouen'. Deze vindt plaats iedere zaterdag, zondag en maandag. Het is een enorm 9 ha groot doolhof van steegjes, straatjes en gangetjes in het noorden van Parijs. Het

Ça va, ça va

zijn in feite allemaal straatjes met aan weerszijden een soort garageboxen. Zaterdag 's ochtends trekken alle marchandeurs de rolluiken open en het feest begint! Maakt niet uit wat je zoekt, de Puce heeft het! Zo tref je er een kraampje aan waar ze alleen maar gordijn flossen verkopen, duizenden flossen in alle maten en kleuren. Daarnaast zit iemand waarbij je je in een spiegelpaleis waant, omdat hij alleen maar enorme spiegels en kroonluchters verkoopt. Zelfs de gerenommeerde antiquair heeft er zijn garagebox, nou ja garagebox, hij heeft er drie op een rij en heeft er een groot paleis van gemaakt. Aan de overkant zit weer iemand met alleen maar gigantische kloostertafels met daarnaast een kraampje waar je alleen maar helmen uit de eerste en tweede wereldoorlog ziet. Zo zag ik er een keer een oud vrouwtje op de grond zitten met een tapijtje voor zich. Op het tapijt lagen tientallen gebruikte kunstgebitten. Een geïnteresseerd oud mannetje stopte ze een voor een in z'n mond om te passen en vertrok even later met een brede grijns op zijn gezicht.

Ça va, ça va

Als je ooit in Parijs bent, ga dan absoluut een keer naar de Puce! Je kunt zelfs 'une visite guidée' aanvragen. Een gids laat je dan de fraaiste kramen zien en leid je rond tot in de diepste krochten van de Puce. Een bezoek aan deze markt wordt beslist een onvergetelijke ervaring. Neem de metro naar de 'porte de Clignancourt'. Weer boven de grond loop je een halve km noordwaarts en je vindt de Puce. Vraag het anders even aan de eerste de beste voorbijganger.

De storm

Bij heftige regenval verscheen er altijd bij ons parkeerterrein uit het niets een klein beekje. Wanneer het weer eens naar beneden kabbelde, leidden we het in goede banen. We vonden het wel grappig, ons eigen beekje. Op een dag ben ik eens gaan kijken waar het eigenlijk vandaan kwam. Boven ons huis liep een karrenspoor omhoog en daarboven was weer een asfaltweg met een greppel ernaast. De greppel voerde het overtollige regenwater op diverse plaatsen af, via buizen onder de weg door naar beneden. Dan kwam het water op dat karrenspoor terecht, net boven ons, waar het via geulen in het pad verder naar beneden stroomde. Als het een paar dagen flink geregend had, kon dat dagen daarna nog zo blijven stromen.

In oktober werden wij gebeld door vrienden die iets verderop woonden. Ze hadden konijn in de oven, of we vanavond zin hadden om te komen eten. Nu riep konijn bij ons best wel trieste herinneringen op. Toen we laatst zelf konijn op het menu hadden, kregen we een telefoontje uit Nederland dat onze beste vriend op vijftigjarige leeftijd een hartstilstand had gehad en was overleden. Maar goed, het zou heus wel smaken. Tijdens het eten regende het onafgebroken, de hele avond door. We dachten dat het op een gegeven moment zelfs stortregende. “Goh,” zeiden we even later, “het is echt noodweer!”

Toen ging de telefoon... onze buurman... we moesten onmiddellijk naar huis komen, het ging hier helemaal mis!! Dus wij lieten het konijn voor wat het was, verontschuldigde ons bij de gastheer en gastvrouw en snelden naar huis. Krap twee stappen buitengezet, naar onze auto rennend, waren we al doorweekt. Onderweg zagen we bomen heen en weer zwiepen, water over de weg stromen en

Ça va, ça va

overall lagen takken en grote keien op de weg! We bedachten dat ook dit konijn ons geen geluk had gebracht en spraken af 't nooit meer te eten! Thuis aangekomen, zagen we in het schijnsel van de lantaarnpaal op de plek waar normaal gesproken ons beekje kabbelde, een enorme water-, zeg maar moddermassa, via het parkeerterrein naar beneden kolken, de garage in en verder het pad af. Een ander deel stroomde het camping sanitair in. Ons lieflijke beekje bleek aangezwollen tot een gevaarlijke woeste, alles met zich meesleurende modderstroom. Wij trokken als de bliksem laarzen en regenkleding aan en begonnen meteen met schoppen geulen te graven om het water in betere banen te leiden, iets waar wij Hollanders goed in zijn! Toen we het sanitair inliepen, zagen we een modderlaag van 30 cm lichtbruine 'chocola'. We deden de deur naar het vertrek ernaast open. Dat hadden we dus niet moeten doen; de modder stroomde er onmiddellijk naar binnen! In de garage zagen we de maaimachines tot hun knieën in de modder staan. Overall lagen keien en het pad naar de camping was helemaal weggespoeld. Nog een geluk dat we geen gasten hadden. Tot 2 uur 's nachts hebben we door geploeterd. Daarna zijn we, volledig gesloopt, naar bed gegaan. De volgende ochtend zagen we pas goed wat de natuur had aangericht, wat een chaos. We hebben onze verzekeringsman en de burgemeester gebeld. De burgemeester stond binnen 10 minuten op de stoep en keek ons beduusd aan, "quelle horreur, quelle menace," zei hij verbouwereerd. Hij vroeg of hij wat mensen moest optrommelen om ons te helpen.

"Nou heel graag," zeiden we. Een half uur later kwam André, een boer die boven ons woonde, de chaos bekijken. Ook hij was geschokt van wat hij zag. Hij bood aan om met zijn graafmachine de modder weg te schuiven. Met de hand die plakkende massa

Ça va, ça va

weghalen was geen doen. Hij maakte een schatting van de kosten. Ondertussen was de verzekeringsman gearriveerd. “Oh la la, quelle sinistre!” riep hij uit. Hij vertelde dat alle schade die binnen was aangericht vergoed zou worden. “Pas de problème, vous êtes tranquille!” maar de schade buiten, tja, dat was “tant pis”, niet gedekt. Daar waren wij dus al bang voor. Een uur later verscheen André weer, nu met de grote bulldozer en zijn hulpje. Ze zijn twee dagen met de machine in de weer geweest om de troep af te voeren. Later vertelde hij me dat hij zeker 15 ton modder had weg geschept en achter bij de parkeerplaats van het talud had gestort. De parkeerplaats was nu een stuk groter geworden. Toen we een dag later het kampeerterein opliepen om te kijken of daar schade was, kwamen we allerlei bezittingen van ons tegen. Kratten, plastic tonnetjes, olieflessen en dergelijke waren door de stroom uit de garage mee gespoeld en troffen we nog ver in het bos aan. Enkele dagen later was alles weer opgeruimd en begonnen we ons af te vragen wat er nu precies gebeurd was.

De boeren hadden een paar dagen tevoren boven op de heuvel de akkers geploegd. Deze losse grond spoelde met het daaropvolgende noodweer natuurlijk makkelijk weg en samen met de vele pasgevallen bladeren verstopte het direct de sloten en de buizen onder de weg, waarna het zich weer kon verzamelen en over de weg de helling afstroomde. Weer later bleek dat de boer van deze omgeploegde akkers André zelf was!!

“Wel verdomme, hij had hier dus zijn eigen modder staan weg scheppen.” We hebben in ieder geval aan de burgemeester gevraagd of er maatregelen genomen konden worden om herhaling te voorkomen. Hij beloofde dat er boven ons een opvangbak gemaakt zou worden met een grote duiker onder de weg door, zodat het water niet meer bij ons huis kon komen. De gemeente

Ça va, ça va

moest er wel subsidie voor aanvragen. Na nog diverse keren aangedrongen te hebben, werd uiteindelijk, twee jaar later, die put gemaakt. Nog geen half jaar later was er weer een soortgelijke hoosbui. Er viel toen in een uur tijd, midden in de nacht, ruim 64 mm water! De put had gewerkt! Toen ik er de volgende dag ging kijken, kon je goed zien dat het er behoorlijk gespookt had. Het jaar daarop, het was eind juli, we lagen lekker te slapen, werden we wakker van een enorme onweersbui. De wekker gaf 3 uur 's nachts aan. Het weerlichtte continue en de donderklappen waren oorverdovend en angstaanjagend. Toen ik naar buiten keek, vloog de regen horizontaal langs de ramen en zag ik de bomen vervaarlijk heen en weer zwiepen. Er loeide een storm om het huis zoals we die nog nooit hadden meegemaakt! We deden onze regenkleding en laarzen weer aan. Eenmaal buiten wist ik het zeker: Dit was het einde der tijden! Gasten liepen verdwaasd en in paniek om het huis. We maakten meteen de bar in de Grange open en loodsten alle gasten naar binnen, blij dat ze een veilig heenkomen vonden. Op de camping was het complete chaos! Mensen liepen schreeuwend en gillend in het rond. Er waren een paar bomen omgewaaid, bovenop auto's! Een enorme tak die was afgebroken had een tent in tweeën gespietst. De bewoners zaten gelukkig al in de Grange. Een andere boom was vlak naast een tent neergekomen. Verderop waren acacia's als luciferhoutjes afgebroken; caravanluifels afgescheurd. De regen gutste in striemen naar beneden, putten stroomden over en hele stukken grond werden weggespoeld. De chaos was compleet!! Terug in de Grange waar alle gasten zich verzameld hadden, hebben we koffiegezet en heb ik maar een kalmerend muziekje opgezet. 'Zachtjes tikt de regen tegen 't zolderraam'. Na een uur kalmeerde de storm en konden we weer terug naar bed. Morgen zien we wel weer verder. De gasten die geen tent meer

Ça va, ça va

hadden, hebben we op een kamer kunnen installeren. De volgende dag bleek pas goed wat de orkaan had aangericht. Wat een ravage! Iedereen stak de handen uit de mouwen om de boel op te ruimen. Voorzichtig haalden we met de tractor de omgewaaide boom van de twee auto's af. Die hadden aardig wat averij. Iedereen hielp mee. Ik herinner me nog dat één stel doodgemoedereerd in Albi boodschappen ging doen en zich niet bewust leek van de enorme ravage. Bij een grote eik was een enorme tak afgebroken die nog aan een paar vezels vervaarlijk boven een tunneltent bungelde. We hebben toch maar eerst de hele tent verplaatst, alvorens de tak naar beneden te halen. Een paar dagen later was alles gelukkig opgeruimd en had ik weer voor een jaar hout voor de kachel! Zo zie je maar; met de natuur valt niet te spotten!

La Pilière Basse

(Verhaal met toestemming van Joost & Renée)

Aan de andere kant van de heuvel woonden Joost en Renée op La Pilière Basse, een onbewoonbaar verklaarde woning en tevens een onverklaarbaar bewoonde woning. Ik zeg woonden, want alleen Joost woont er nog, Renée is inmiddels vertrokken.

La Pilière Basse was één van de vele boerderijen in de Aveyron die sinds de vijftiger jaren leeg stonden, omdat de bewoners van toentertijd door een economische recessie hun geluk elders gingen zoeken. Nadat de oude boerderij door de tand des tijds tot een ruïne was vervallen, kocht Joost la Pilière Basse, samen met een vriend, voor een habbekrats. Door een chronisch gebrek aan geld slaagden ze er echter niet in om deze ruïne te transformeren naar een woonomgeving die voldoet aan de maatstaven van deze moderne tijd. De vriend van Joost gaf er de brui aan. Joost echter zat helemaal niet te wachten op een woning zoals we ons allemaal vandaag de dag een woning voorstellen.

Joost ging aan de slag en creëerde op la Pilière Basse midden in de natuur en verstoken van de meest elementaire zaken als elektriciteit, telefonie, riolering en stromend water, zijn eigen paradijsje, op zijn eigen onnavolgbare wijze. Met zijn moestuin, zijn kippen en eenden die hem een eitje gaven en kennis van planten, kruiden en paddenstoelen kon hij zijn kostje bij elkaar sprokkelen. Ook een aangereiden vos of konijn, die hij af en toe vond, bracht wat afwisseling in zijn dieet.

Er kwamen regelmatig getormenteerde en vastgelopen jongelui bij Joost langs, op zoek naar de zin van het leven, die daar bij Joost iets van terug vonden. In ruil voor kost en inwoning leverden zij hand -

Ça va, ça va

en spandiensten om te helpen de ruïne steeds leefbaarder te maken. Er werden bomen gekapt om balken te maken, gaten gegraven voor een compost WC, plastic slangen van de déchèterie om een bevoeiingssysteem aan te leggen en spaden in de grond gestoken om een moestuin aan te leggen. Met wat oude ramen van de kringloopwinkel werd een serre gemaakt.

Joost moest niks hebben van gipswanden, gasbetonblokken, purschuim, kliklaminaat of siliconenkit. Nee, Joost bouwde met hout uit eigen bos, vooral bamboe, omdat het zo lekker licht en sterk was en niet rot. Verder gebruikte hij de stenen van de ingestorte delen van de boerderij. Een van de weinige concessies die Joost deed was hier en daar een plastic zeil.

's Winters was het iets meer afzien. Als het gevoren had, stopte de watertoevoer, omdat de slangen die naar zijn bron liepen bevroren.

Ça va, ça va

De bron zelf was dan een bonk ijs. Joost moest noodgedwongen met een paar jerrycans water gaan halen bij de buren verderop. Dat leerde je wel zuinig met water om te gaan. De houtkachel kreeg de slaapkamer min of meer op temperatuur en met een paar dikke dekens was het te doen.

Zo kwam op een dag Renée langs. Renée, in hart en nieren een van creativiteit bruisend theaterdier, zwierf al haar hele leven in een gammele kampeerbus over de wereld. Zij zag wel wat in la Pilière Basse en in Joost. Zij besloot hier voorlopig eens te blijven. Joost vond het goed en samen bouwden zij met de zeer beperkte middelen die ze hadden het plekje van Joost uit tot een, zeg maar curieus domein.

Om het hoofd boven water te houden gaf Renée zo nu en dan een theatervoorstelling en deed her en der wat klussen in de wijde omgeving, terwijl Joost liever thuisbleef en afwachtte wat de tijd hem bracht. De relatie tussen Joost en Renée was nooit helemaal helder. Hadden ze nu een verhouding? Waren ze maatjes? Niemand wist het met zekerheid.

Tijdens onze wandelingen brachten we op z'n tijd een bezoekje aan la Pilière Basse om er een kopje thee te nuttigen. Uiteraard kruidenthee getrokken van wilde munt, verveine en andere ondefinieerbare plantjes, waarvan Joost zeker wist dat het heel goed was voor je gestel. Joost was vroeger hovenier en leek bijzonder goed op de hoogte van alle plantjes en wat ze met je deden.

We zaten dan in de keuken aan de thee. De keuken bevond zich buiten op een binnenplaatsje tegen de rotswand aan en werd met een plastic zeil beschermd tegen de elementen. In een hoek stond een oud roestig hout gestookt fornuisje waar ze hun maaltijden op

Ça va, ça va

klaar maakten.

“Kijk,” zei Renée, “met gedroogde sinaasappelschillen maak ik het vuurtje aan.”

En inderdaad die schillen maakten onder luid geknisper in een mum het vuur aan, waarna Joost de zwartgeblakerde fluitketel op het fornuis zette. Nog even een paar mokken opduikelen en we zaten aan de thee met zelfgebakken kaakjes.

Ik vroeg aan Joost en Renée of het een idee zou zijn wanneer wij op gezette tijden met onze gasten la Pilière Basse aan zouden doen tijdens een rondwandeling, waarbij Joost ze een rondleiding zou geven, Renée een theater act zou opvoeren en we er een eenvoudige lunch zouden kunnen nuttigen.

“Dat brengt dan meteen wat geld in het laatje, toch?” zei ik erbij. Dit leek hen wel wat, dus na een paar weken toog ik, samen met 16 gasten naar Joost en Renée. Ik had onze gasten al enigszins voorbereid en vertelde hen tijdens de wandeling een beetje over de achtergrond van ons illustere duo.

Renée wachtte ons halverwege al op en leidde het groepje als een bosnimf dieper het woud in naar hun verborgen paradijs in de jungle. Eenmaal daar vielen onze gasten van de ene verbazing in de andere!

“Hoe kun je nou leven in zo’n ruïne! Er zit niet eens een dak op het huis!”

“Geen stromend water, nou ja, een plasticslang waar wat water uitdruppelt.”

“Geen warm water?” “Nee, geen warm water.”

“Hebben jullie elektriciteit?”

“Ja hoor, kijk daar ligt ons zonnepaneeltje. Levert maar liefst 100 watt!”

Ça va, ça va

“Hebben jullie ook een wasmachine?”

“Tuurlijk, kijk hier in deze teil doen we de vuile was. We doen er groene zeep in en met deze stok slaan we zuurstof in het water. Werkt perfect!”

“En waar is jullie WC?”

“Daar,” en Joost wees naar een van takken en zeildoek opgetrokken afdakje met een houten kist boven een gat in de grond met stro.

“Dat is onze biologische zaagsel WC.”

Joost leidde iedereen verder rond en liet ze alles zien, zoals de grote moestuin, de kassen, de sauna, de natuurstenen broodoven, het kippenhok, en in het deel waar nog min of meer een dak op zat hun slaapkamer en woonkamer voor 's winters.

Je merkte dat alle gasten steeds meer begrip, waardering en bewondering kregen voor de levensfilosofie van Joost en Renée. Na een geweldige theatershow van Renée namen we plaats aan de zelf in elkaar getimmerde tafel en werd er druk gediscussieerd over het hoe en waarom. Iedereen genoot van een getrokken soepje van tuinkruiden en groenten uitgeserveerd in een bonte verzameling van borden en kommen. Terwijl Joost vertelde over het kosmische heelal, het gevaar van wifi straling, de snode plannen van het kartel en hoe je jezelf kon genezen met kruiden en paddenstoelen, serveerde Renée een grote salade van tuinkers, winterpostelein, wortel, eikenblad sla, tijm, tomaatjes, ei, ui, kardemon, en een zelfgemaakte mayonaise, uiteraard allemaal producten van eigen bodem, waarna de maaltijd werd afgesloten met een kaasplank en zelfgebakken speltbrood en een kop koffie met een plakje cake.

Na de maaltijd hoorde ik een van de gasten tegen haar vriend fluisteren:

“Jan, ik moet naar het toilet!”

Ça va, ça va

“Ja nou en, dan ga je toch!”

“Ja maar, ik ga toch niet boven zo’n gat hangen! Heb je dat hok gezien?”

“Waarom niet, kom op joh!”

“Er zit geen deur in dat hok!”

“Wat maakt dat nou uit!!”

“Ik wil wel dat je op de uitkijk gaat staan, anders kan ik niet!”

Aan het eind van de middag speelde Renée nog gitaar en zong enkele liedjes, terwijl Joost vertelde hoe hij door het leven fladderde zonder ziektekostenverzekering.

Rond een uur of vier werd het bezoek afgerond en wandelden we, nog heftig discussiërend, via een andere route weer huiswaarts.

Thuis aangekomen was iedereen behoorlijk onder de indruk van die middag.

“Heerlijk zo leven in Frankrijk zonder hypotheek, zonder stress, zonder werkdruk.”

“Ik zou best zo willen leven, maar dan voor een week of drie of zo.”

“Ik zou toch wel m’n wasmachine missen en m’n TV en strijkijzer en ...”

En zo werd er nog een dik uur door gediscussieerd.

Bekijk de video die ik ooit maakte van la Pilière Basse

Ça va, ça va

<https://youtu.be/piB5BFXozio>

Roquefort

Kaas behoort, samen met wijn, de baguette, de croissant en de foie gras tot de culinaire monumenten van Frankrijk. Waar het brood vooral een nationaal symbool is, gaan kaas en wijn veel verder en vormt het ook een belangrijk onderdeel van de identiteit van de regio's. Iedere streek heeft zijn eigen kaas waarvan ieder dorp weer zijn eigen smaakvariant maakt. Heerlijk natuurlijk!

Maar er zijn kazen die boven de streek uitstijgen zoals de Brie, de Camembert en natuurlijk de keizer der kazen; de Roquefort. Hoe wordt deze wereldberoemde schapenkaas gemaakt? Hoe is hij ontstaan en kan je als kaasgek de productie bekijken? Ik woonde jaren in de buurt van het beroemde kaasdorp en ligt een tipje van de sluier op.

De Roquefort, de keizer onder de kazen! Wie kent hem niet, de wereldberoemde blauwe schimmelkaas. De een is er dol op en kan er geen genoeg van krijgen; de ander gruwelt ervan, "gatverdarrie, d'r zit schimmel in!"

De kaas komt uit het plaatsje Roquefort sur Soulzon, een dorp in de Aveyron net onder Millau in de schaduw van het beroemde viaduct. De meeste buitenlanders spreken Roquefort verkeerd uit en zeggen 'ROSJFOR' of 'ROKFOR'. Dat is echter niet correct. De Fransen zeggen 'ROKKUFOR' met de klemtoon op FOR.

De kaas wordt gemaakt van schapenmelk. Roquefort sur Soulzon is niet echt een mooi dorp maar het ligt in een schitterend natuurgebied met steile imposante rotswanden. Hier schuilt hem nu juist het geheim van de beroemde schimmelkaas.

Ça va, ça va

Schimmel

In deze rotswanden bevinden zich spelonken, schachten die een schoorsteen effect hebben. In de onderliggende grotten ontstaat er een tocht, een natuurlijke luchtcirculatie die samen met vele andere factoren, zoals temperatuur, juiste vochtigheid en microben in de lucht het ideale klimaat vormen voor het ontstaan van deze blauwschimmel, ook genoemd 'Penicillium roqueforti', een aan penicilline verwante fungus. Sommige doctoren schrijven Roquefort kaas wel eens voor aan patiënten met darmklachten.

Alleen in deze omgeving ontstaat deze blauw/groene schimmel. Er zijn allerlei pogingen ondernomen om het ook op andere plaatsen voor elkaar te krijgen. Maar helaas, alleen in de grotten van Roquefort lukt het. De schimmel ontstaat echter op brood en gedijt heel goed in schapenmelk.

Tegenwoordig is de naam Roquefort beschermt. Vroeger kon iedere producent van blauwe kaas zonder problemen ROQUEFORT op de verpakking drukken. Dat mag niet meer, dus als je nu een pakje Roquefort kaas koopt, weet je zeker dat je met het echte spul te maken hebt.

Legende

Er bestaat een hardnekkige legende over hoe de Roquefort kaas is ontdekt: Er was eens een herdersjongen die iedere dag zijn schapen hoedde in de bergen. Op een dag begon het te onweren en schulde hij in een van de grotten. Toen het opklaarde, zag hij een knap herderinnetje. Hij verliet spoorlags de grotten en vergat zijn lunchpakketje, zijnde een homp bruinbrood en schapenmelk. Weken later schulde hij weer in dezelfde grot en vond daar zijn oude lunchpakket. Het brood en de melk, die al helemaal verkaasd was, waren helemaal beschimmeld. Hij had echter een enorme

Ça va, ça va

honger en na eens aan de kaas geroken te hebben, heeft hij hem toch opgegeten. Hij was dolenthousiast en heeft de rest mee terug naar het dorp genomen.

De schimmel ontstaat dus op brood en vandaag de dag worden er nog steeds broden in de grotten gelegd, die dan na een paar weken vol met schimmel zitten. Deze wordt er vervolgens afgeschraapt en in kleine potjes gedaan. Tijdens de kaasproductie wordt een beetje schimmel vermengd met de schapenmelk. Slechts 4 gram volstaat voor 1000 liter melk.

Een curieus detail is dat er in heel Roquefort sur Soulzon geen kaas gemaakt wordt. De kazen worden er alleen opgeslagen en liggen te rijpen in de grotten. Nou ja, grotten, het zijn enorme keldergewelven die tegen de grotten aangebouwd zijn. De kaasproductie zelf vindt plaats in fabrieken in de hele Aveyron. Een van de fabrieken van de grootste producent 'Société' vind je in Réquista.

Schapen

Hoe zit dat dan met die kaasproductie? Er zijn momenteel zeven producenten te weten de grootste **la Société**, dan **Combes**, **Fromageries Occitannes**, **Vernières**, **Carles**, **Gabriel Coulet** en **Papillon**.

Iedere fabrikant heeft zijn eigen schapengebied. De boeren krijgen nauwkeurige instructies waar ze zich aan dienen te houden, zoals schapenras, het fokken, hygiëne, voedertijden en melkproductie.

Ça va, ça va

De meeste boeren hebben een troep tussen de 200 en 500 schapen, oaien welteverstaan, brebis genoemd in Frankrijk. De ram oftewel belier schijnt geen melk te geven...

Het schapenras van Lacaun dat gebruikt wordt heeft meer weg van een geit dan van een schaap (mouton) en ziet er altijd een beetje onderkomen uit. De oaien worden vroeg in de morgen gemolken en gaan vervolgens de wei in. Rond een uur of twee gaan ze terug de stal in en worden wederom gemolken en gaan daarna terug naar de wei om in de namiddag weer terug te keren.

Het is dan een komen en gaan van kuddes in het landschap van de Aveyron, getuige de vele schapenkeutels op de wegen. De schapenmelk wordt met grote melkwagens opgehaald en naar de kaasfabriek gebracht, want de melk mag slechts maximaal 24 uur bij de boer blijven.

Voordat de witte vloeistof in de grote tank van de fabriek wordt overgepompt, wordt hij eerst nauwgezet gecontroleerd om te kijken of er geen verkeerde bacteriën inzitten. Iedere fabrikant heeft in zijn gebied de kaasfabriek staan. Daar wordt alle melk uit het hele district verzameld, wordt de schimmel toegevoegd en begint het proces van de kaasbereiding. Als laatste worden de kazen doorprikt met pennen zodat de schimmel goed gedijt en worden ze geïnjecteerd met zout.

Caves

Er worden altijd ronde kazen gemaakt van 2,7 kg en met een doorsnee van 20 cm en zo'n 10 cm dik. Deze kazen gaan dan naar Roquefort sur Souzou en worden daar in de caves gelegd op houten stellingen. Iedere fabrikant maakt in de regel 3 smaaksoorten, normaal, zacht en sterk. Dit hangt af van de rijpingstijd en de

Ça va, ça va

hoeveelheid zout die in de kaas zit. Een keurmeester houdt het proces goed in de gaten en ruikt en proeft en wikt en weegt de hele dag.

Ook de Société maakt drie smaakvarianten: Cave de Templiers, Cave de Baragnaudes en Cave Abeille. Alleen de Cave de Templiers wordt wereldwijd gedistribueerd en vind je in alle winkels. De andere twee zijn voorbehouden voor de horeca en de exclusieve kaaswinkels. De caves kunnen bezichtigd worden. Het is zelfs, op het viaduct van Millau na, d   toeristenattractie van de Aveyron bij uitstek. Als je naar Roquefort gaat, bezoek dan de caves van la Société, die zijn zeker het indrukwekkendst. Neem wel een trui mee, want zoals in alle grotten is het er niet warmer dan een graad of elf!

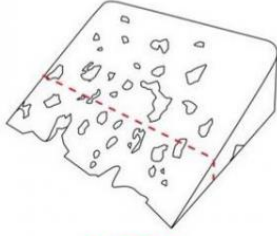
Een leuke bijkomstigheid is dat er van augustus tot november niet geproduceerd wordt en de schappen leeg zijn! De oaien zijn dan drachtig. Om de bezoekers niet teleur te stellen, worden de stellingen gevuld met plastic replica's...

Probeer ook een Roquefort gerecht in een van de restaurantjes. Proef maar eens een Roquefort quiche; heerlijk! Je sluit de dag af met een wandeling in de schitterende omgeving. Op het toeristenkantoor zijn prachtige wandelroutes te krijgen.

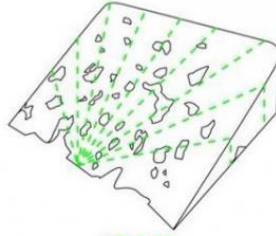
Hoe snijd je de Roquefort kaas

Tot slot wil ik graag vertellen hoe je een stuk Roquefort kaas dient te snijden. Iedereen doet dat helaas verkeerd! Het lekkerste deel van de kaas zit namelijk in het hart. Als je de kaas begint te snijden zoals links op de afbeelding dan hebben de eerste gasten geluk en de laatsten moeten het doen met de korst. Snijdt de kaas dus zoals op de rechterafbeelding.

Ça va, ça va

NON

OUI

Ça va, ça va

Poisson d'Avril

Ook in Frankrijk kennen ze de één april grap. **Poisson d'Avril** noemen ze het hier. Kinderen knippen dan van papier een kleurig visje uit, doen er een plakkertje op en geven iemand een vriendelijk klapje op z'n rug met een "Bonjour, ça va?" en vervolgens loop je de hele dag met een visje op je rug. Als je het visje ontdekt roepen ze hilarisch: "Poisson d'Avril!!"

We wonen nu 16 jaar in Frankrijk en veel meer dan dat hebben we niet gemerkt van de Franse 1 april grap.

Toen we nog in de Aveyron woonden, dacht ik, we zullen die Fransen eens een poepje laten ruiken van een echte 1 april grap. Indertijd werd er in Toulouse druk gewerkt aan de ontwikkeling van de Airbus A380, je weet wel, het grootste passagierstoestel ter wereld. Ik had toen een brief samengesteld, zogenaamd van de Airbus fabrieken gericht aan alle bewoners van de Aveyron. In deze brief werd uiteengezet dat de A380 zijn serie proefvluchten goed had doorstaan en dat ze begin april zouden starten met een proefvlucht waarbij het toestel door de geluidsbarrière zou gaan! (Dat kan dat vliegtuig helemaal niet!).

Deze test kon, door de enorme afmetingen van het vliegtuig, resulteren in een aantal zeer heftige 'sonic booms'. Omdat de

Aveyron het dunst bevolkte gebied was, had Airbus besloten deze test boven dit gebied uit te voeren. Alle bewoners werd door Airbus dringend verzocht om op 1 april ramen en vooral luiken te sluiten en kostbaar porselein en glaswerk veilig op te bergen.

Ça va, ça va

Deze brief had ik voorzien van officiële Airbus logos en in dito enveloppe gedaan. Vervolgens op de bus naar alle omwonenden, ook naar het gemeentehuis van ons dorp.

En nu maar afwachten...

Nou, op 1 april barstte de hel los!! De buurvrouw op de stoep, helemaal 'en colère!' of wij ook zo'n brief hadden ontvangen.

"Zijn ze nou helemaal gek geworden!! Dit doe je toch niet!! En wat nu?? Kunnen we ergens de schade verhalen??"

De hele commune gonsde van de geruchten! Ook onze Nederlandse vrienden belden elkaar:

"Wat nu?? Wat is dit??!!"

"Ik sluit de luiken hoor!!"

"Het zal toch geen 1 aprilgrap zijn, hè??"

Ik kan jullie vertellen dat de hele commune behoorlijk op z'n kop stond. Later hoorde ik dat het tijdens de gemeenteraadsvergadering bovenaan op de agenda stond! De burgemeester kon er achteraf hartelijk om lachen.

Het jaar daarop had ik een grap voor de Nederlanders in onze streek. Er waren indertijd debatten in de tweede kamer gaande over fraude van immigranten van WW -en AOW-uitkeringen en in het buitenland wonende Nederlanders. Ik had toen bedacht dat Geert Wilders een wetsvoorstel had ingediend dat Nederlanders woonachtig in het buitenland geen aanspraak meer konden maken op mantelzorg uitkeringen en dergelijke, indien ze zouden terug keren naar Nederland.

"Die lui hebben hun leven lang vakantie gevierd in Frankrijk, geen cent betaald aan onze welvaartstaat en komen dan doodleuk op hun oude dag terug naar Nederland om nog even te profiteren van de gratis gezondheidszorg hier!!" Zo zou Wilders met zijn bekende

Ça va, ça va

retoriek georeerd hebben in de kamer. De staatssecretaris van het ministerie van Financiën vond dat hij een punt had en wilde dan eerst eens inventariseren of Nederlanders woonachtig in het buitenland wel of niet terug zouden keren om hun oude dag in Nederland te slijten. Hij zou daartoe op de website van het min. Van financiën een enquête opzetten.

De website van het ministerie van Financiën is minfin.nl Ik heb toen even een domeinnaam minfin.com geregistreerd en de homepage van hun website exact gekopieerd met een extra link

INVENTARISATIE REMIGRATIE. Op de volgende pagina zie je nog een afschrift van deze brief.

In deze enquête werden echt maar dan ook ECHT de meest bizarre vragen gesteld:

- Wat is uw leeftijd?
- Heeft u remigratieplannen?
- Bent u nog in leven?
- Heeft u aandoeningen? Enz.

Op 1 april ging er dus een brief met logo Min. Financiën naar al onze vrienden met het hele verhaal en het verzoek de website te bezoeken en het vragenformulier in te vullen. De brief eindigde met een telefoonnummer van de helpdesk voor het geval er vragen waren. Dit telefoonnummer was in werkelijkheid het nummer van een escortservice in Den Haag!!

De ingevulde enquêteformulieren kwamen natuurlijk per email bij mij binnen, dus ik kon precies zien wie er ingetuind waren!

Nou, iedereen dus!! Vervolgens waren de verontwaardigde reacties heen en weer niet van de lucht!!

“Wat denken ze wel!!”

Ça va, ça va

“Zijn ze nou helemaal gek geworden daar in Den Haag!!”

“En zetten ze nog een foutief telefoonnummer in die brief, kreeg ik een of andere escortservice aan de lijn!!”

“Wat een aanfluiting!!”

“Toen hebben we het nummer van het ministerie van Financiën zelf maar opgezocht. We werden daar van het kastje naar de muur gestuurd. Niemand wist iets!!”

Later veel gebel over en weer:

“Nou Kees, ik had het meteen door hoor, ik wist 't direct: dit is een 1 april grap.”

Ik zei dan, “ja lachen Joh, maar ik heb trouwens wel een enquêteformulier van je ontvangen!”

“Huhhh, oh ja... natuurlijk. Shit! Maar dat telefoonnummer heb ik niet gebeld hoor!!”

Een paar dagen later heb ik die nepwebsite weer onmiddellijk offline gehaald voordat ik een proces aan mijn broek zou hebben. Op de volgende pagina zie je een afdruk van de bewuste brief.

Ça va, ça va

Ministerie van Financiën
Lange Voorhout 17
Postbus 21501
2500 EE Den Haag

C. Wijnen
La Libaudié
12550 Solages
Frankrijk

Datum: 25 februari 2009

Kenmerk: CPP2009-1449K

Geachte heer/mevrouw,

In het kader van de herstructureringsplannen pensioenen en AOW/AWW uitkeringen is het Ministerie van Financiën, in samenwerking met het Ministerie van Sociale Zaken en de Nederlandse Ambassades, gestart met de inventarisatie van uitkeringsgerechtigden woonachtig in het buitenland.

Om een beter inzicht te verkrijgen in de oudedagvoorziening van emigranten en de impact van de financiële kosten van de Nederlandse ouderdomszorg en infrastructuur zorginstellingen, is een inventarisatie gestart naar het in leven zijn van Nederlanders woonachtig in het buitenland.

Voor diegenen die niet op de hoogte zijn van wetsvoorstel PVV Pensioenen emigranten, kunnen de kamerstukken nalezen op www.ministerievanfinancien.org/ CPP2009-1449K

Wat moet u doen:

- U bezoekt onze website www.ministerievanfinancien.org.
- Daar kiest u bij ONDERWERPEN menuoptie INVENTARISATIE PENSIOENEN EMIGRANTEN.
- U vult vervolgens het vragenformulier in onder vermelding van uw persoonlijke referentienummer: CPP2009-1449K-EUFR-7A89-2275B.

Wij verzoeken u het vragenformulier vóór 1/4/2009 in te vullen. Formulieren ingediend na die datum kunnen niet meer verwerkt worden en kunnen resulteren in problemen ten tijde van uw pensioengerechtigde leeftijd.

Vragen kunt u stellen aan inventarisatie@ministerievanfinancien.org onder vermelding van uw naam en uw persoonlijke referentienummer of u kunt bellen met onze helpdesk in Den Haag: 070-3549241.

Hoogachtend,

Staatssecretaris
Jan Kees de Hager

Ça va, ça va

Weer later, we woonden inmiddels in Villeneuve sur Lot, had ik een 1 april grap voorbereid voor onze omwonenden.

De burens zouden een brief krijgen zogenaamd van de gemeente, compleet met gemeentelogo en handtekening van de burgemeester. In deze brief werd uiteengezet dat er pal achter hen een nieuwe en ecologische zuiveringsinstallatie gebouwd zou worden, inclusief 2 windmolens om het geheel duurzaam en energie neutraal te maken! Ik had een fraai verhaal samengesteld en ergens een echt ontwerp van een zuiveringsinstallatie op internet opgezocht. Om het verhaal compleet te maken, had ik er een kadasterkaartje bijgedaan, met de exacte locatie van de installatie.

Ik schreef het verhaal in het Nederlands en liet dat door Google Translate vertalen. (Ik moet zeggen dat Google dat steeds knapper doet). Maar het barstte natuurlijk van de stijfouden, dus dat heb ik zelf weer gecorrigeerd en verfijnd. Vervolgens heb ik het naar een goede Franse vriend opgestuurd. Zijn reactie is dan meestal: “Kees, ik begrijp wat je bedoelt; ik herschrijf het wel!” Ik krijg dan altijd een

Ça va, ça va

werkelijk fantastisch stukje proza terug. Ik had tegen hem gezegd: "Laat je fantasie de vrije loop en maak er maar een mooi ambtelijk stukje van."

Op 31 maart heb ik de brief in het donker stiekem in de brievenbussen gedeponneerd. Nu maar afwachten. De volgende dag, geen reactie! Rond een uur of drie nog niks!

"Er zal toch niet iets mis zijn gegaan?" vreesde ik. Ik had ter controle in onze brievenbus ook een brief gestopt, je weet maar nooit. Dus toch eens in mijn brievenbus gekeken. Er lag een pakketje in, maar de bewuste brief was weg! Shit! De postbode was geweest en had de brief meegenomen!! Daar had ik helemaal niet aan gedacht! Als je hier in Frankrijk post wil versturen, dan kun je die gewoon in je brievenbus leggen, dan neemt de postbode hem mee. Daar ging mijn plannetje!!! Mijn enige hoop was dat de anderen geen post hadden en de postbode daar niet geweest was.

Om een uur of vier ging de telefoon:

"Bonjour Kes, c'est Eveline, ça va?"

"Oui, ça va, ça va, et toi?"

"Oui, ça va."

Het gebruikelijke Franse begroetingsritueel.

"Dites-moi, Kes, as-tu reçu une lettre de la Mairie?"

"Je ne sais pas, je n'ai pas encore regardé dans ma boîte aux lettres."

Ik deed maar net of ik nog van niks wist.

Toen barstte ze los: "Ze gaan hier 'une station d'épuration' bouwen, pal achter ons!!" riep ze in paniek.

"Ik kijk even in de brievenbus," zei ik. "Ja, ik heb ook een brief!"

"Ja, zie je nou, wat doen we nu!?!?"

Ça va, ça va

Gelukkig, iedereen had toch de brief ontvangen. Zij hadden blijkbaar geen andere post gehad. Ondertussen werd er driftig heen en weer gebeld. Uiteindelijk had ik met iedereen afgesproken bij ons een eerste ‘assemblée’ te beleggen om een actieplan te bespreken. Dus rond een uur of zes zaten de burens rond de picknicktafel bij ons in de tuin, ieder met hun brief.

“Wat een schoften!!”

“Les cons!!”

“Hoe kunnen ze dat doen!”

“Daar gaat ons landelijke leventje!”

“Ze hebben het over geluidsarme pompen en geurfilters. Ja, ja, kun je nagaan wat dat voor overlast gaat geven en dan die windmolens!! Ze zouden ‘maar’ zestig meter hoog worden!”

“We stappen naar het tribunaal!”

“Ja, desnoods naar het Europese Hof!”

Ik begon een beetje te vrezen dat de grap zou ontsporen en verkeerd zou vallen, want de gemoederen liepen hoog op. Marjo had koekjes gebakken in de vorm van een visje. Dus op een gegeven moment had ik, om ze uit hun lijden te verlossen, maar besloten er een eind aan te maken en wenkte Marjo dat ze de koekjes maar moest serveren. Iedereen keek ernaar en ze schreeuwden uit:

“Oh, mon dieu!! C’est un poisson d’Avril!!!”

Iedereen barstte in lachen uit. Ze waren in hun leven nog nooit zo beetgenomen! Godzijdank werd de grap bijzonder goed opgevat. Ze vonden het hilarisch!

Vervolgens gaf ik iedereen een troostend schouderklopje en plakte tegelijkertijd een papieren visje op hun rug, de oorspronkelijke Franse 1 april grap.

De buurvrouw riep enthousiast: “Oh, ik ga Henri in het ootje nemen!” Onze buurman was er helaas niet bij. Hij was op dat

Ça va, ça va

moment onderweg naar huis.

“Ik laat hem die brief lezen en geef hem de schrik van z'n leven!”
riep ze vol leedvermaak.

“Hier,” zei Marjo, “neem dan een paar visjes mee.”

“Ja leuk, mag dat?” en ze pakte een paar koekjes van de schaal.

We hebben nog een uur zitten napraten met een lekker apéroottje,
waarna men opgelucht weer naar huis toog, ieder met een papieren
visje op hun rug!

De volgende dag hoorde ik dat mijn buurman met de brief naar zijn
vriend was gestapt die iets verder achter hem woonde en hem ook
had beetgenomen!

De Aziaat

Nog slaapdrongen ontwaakte ik langzaam uit een soort van coma. Ik was helemaal stram en stijf. Wat wil je na een winterslaap van bijna 6 maanden. Geleidelijk aan kwam ik weer bij mijn positieven en kroop, nog helemaal versuft, onder de dakpan vandaan. De zonnewarmte deed me goed en ik spreidde mijn vleugels uit. De zonnestrallen brandden de stramheid uit mijn lijf.

Er stond mij een belangrijke taak te wachten. Ik moest een onderkomen gaan bouwen en een heel volk van hoornaars creëren, honderden werksters, enkele koninginnen en als laatste een stel mannen, geen eenvoudige opgave.

Al mijmerend gingen mijn gedachte terug naar het afgelopen najaar, toen ik als aankomend koningin het nest verliet en werd achtervolgd door tientallen bloedgeile mannen. Dagenlang had ik heerlijke seks met ik weet niet hoeveel kerels. Ik kon er geen genoeg van krijgen, tot mijn buideltje vol met zaad zat. Toen had ik er genoeg van en heb ik die kerels subiet de laan uitgestuurd. Ze zouden toch een armzalige dood sterven, terwijl ik nog een hele toekomst voor me had.

Mijn moeder kwam uit China. Zij dacht een leuk winterplekje gevonden te hebben in een bamboestengel. Haar winterslaap werd ruw verstoord toen werklui de zeecontainer met bamboestokken leeghaalden en ze in Zuid-Frankrijk verzeild raakte. Frankrijk bleek een gevaarlijk land. Onze soort wordt hier gediscrimineerd, omdat we Aziatisch zijn, denk ik.

Als larf kreeg ik thuis in het nest goed te eten. Ik herinner me dat nog goed. Voorgekauwde honingbij gemarineerd in een verrukkelijk nectar sausje. Mijn werksters wisten wel wat ik lekker vond. Door hun goede zorgen en een aangepaste voeding groeide ik uit tot toekomstig koningin. Maar na deze verwennerij moest ik zelf aan de

Ça va, ça va

slag en een geschikt plekje zoeken om mijn eigen korf te bouwen. Bijna had ik iets gevonden toen ik op een haar na doodgeslagen werd door een woedende boer. Nee, ze moeten ons echt niet in Frankrijk. Maar ja, het klimaat is prima hier. Weer verder vliegend zag ik een prachtig domeintje. 'La Bakénia' stond er bij de ingang geschreven. Vlakbij de veranda zag ik een kleine vijver, perfect om water te halen. Hout was er ook genoeg op voorraad. Onder die veranda leek mij een prima plekje om mijn korf te bouwen. Beschut tegen de regen en water en hout binnen handbereik om mijn papierpapje te maken waarmee ik mijn nest kon metselen. Eerst nog op jacht naar een paar lekkere bijen om aan te sterken. Een paar dagen later was ik al aardig op weg met mijn nestje. Ik had al een stevige ankerplek gemetseld en was al begonnen met de eerste zes raten om er zes eitjes in te leggen. Uit deze eitjes zullen zo dadelijk mijn eerste werksters kruipen die me mee zullen helpen met mijn nest. Later zal ik er honderden hebben en hoef ik alleen nog maar eitjes te leggen. Maar goed, eerst maar eens deze eerste batch afleveren. Ik vloog weer naar de houten balk. Dit was precies het goede hout waar ik makkelijk houtpulp vanaf kon knabbelen. Daarna naar de vijver voor wat water en kon ik het samen prakken tot papier maché. Toen ik weer terugvloog naar mijn nest zag ik er plotseling een ladder naast staan. Wat is dit nou? Die stond hier net niet. Vervolgens spoot een onverlaat een straal bijtende vloeistof in mijn ogen. In paniek en in blinde woede vloog ik op de dader af om de klootzak nog een flinke steek te bezorgen, maar de vloeistof desoriënteerde me en ik vloog weg van het gevaar. Ik zag niks meer en de bijtende stof veroorzaakte een ondraaglijke pijn in mijn ogen en luchtwegen, waarna ik in een rozenstruik belandde. Ik wist niet wat voor goedje dit was want helse pijnen schoten door mijn lijf en verlamde mijn ledematen. Ik kon niet meer denken... niet mee...

Ça va, ça va

ademe... en... ik... ik... ging ... maar ... slapen en ...

Toen Marjo en ik een keer door het bos wandelden, zagen we hoog in een boom een drukte van jewelste. Er zat daar bovenin een hoornaar nest, een enorme bal. “Kijk,” zei ik tegen Marjo naar boven wijzend, “een frelon nest, volgens mij de gewone frelon!” Ik had het nog niet gezegd of er suïden een stuk of tien van die nare beesten naar beneden, recht op me af. Ik zette het op een lopen, achternagezeten door een stel moordlustige vliegmachines die in een kamikaze vlucht naar beneden doken. Er zat er een verstrikt in mijn haar. Ik veegde hem weg maar werd prompt venijnig gestoken, midden op mijn hoofd. Een verzengende en stekende pijn was het resultaat. We waren een kwartiertje van huis. Marjo vroeg bezorgd: “Gaat het?”

Nee!” zei ik, “dat doet nondeju goed zeer!!”

“We moeten zo snel mogelijk naar huis, voordat je onderuitgaat!”

zei ze vastbesloten. “We moeten nog een end terug omhoog!”

Onmiddellijk liepen we zo snel mogelijk terug naar huis. Mezelf angstvallig in de gaten houdend en wrijvend over mijn pijnlijke kop liepen we in straf tempo terug de heuvel op. Eenmaal thuis nam ik een stuk of vier paracetamolletjes en ging op bed liggen. De pijn werd steeds heftiger. Nog nooit zoiets meegemaakt! Nadat de paracetamol begon te werken, werd het wat dragelijker. Gelukkig bleef het daarbij en werden allerlei doemscenario’s van in coma raken, naar het ziekenhuis met een afylactische chock of zoiets niet bewaarheid. De volgende dag was ik weer de oude, afgezien van een wat pijnlijke en jeukende kruin.

De moerbeiboom

“Het is half november Kees, tijd om de mûriers (moerbeibomen) te snoeien,” zei Maurice mijn Franse buurman naar mijn bomen kijkend.

“Moet je die snoeien dan en waarom in november?” vroeg ik hem belangstellend.

“Je moet ze snoeien omdat ze anders veel en veel te groot worden, alles moet eraf. Je doet dat bij voorkeur in november, liefst net voor ze het blad laten vallen. Dan heb je minder werk, omdat je én de bladeren én de takken in één keer opruimt,” sprak mijn buurman en ervaringsdeskundige wijselijk.

Nu was de moerbeiboom voor mij redelijk onbekend. De naam zei me wel wat, maar meer ook niet. Hoogste tijd me er eens in te verdiepen.

Het blijkt dat er meerdere soorten moerbeibomen zijn. De vier bekendste zijn:

De rode mûrier geeft rode vruchtjes;

De zwarte mûrier geeft zwarte vruchtjes;

De witte mûrier geeft witte vruchtjes;

De ‘mûrier stérile’ geeft geen vruchten.

Van de vruchtjes van de eerste twee maak je heerlijke confiture. De ‘mûrier stérile parasol’ is een geënte versie zodat hij met zijn grote bladeren als een parasol veel schaduw

Ça va, ça va

geeft. Ideaal dus bij een terras. Zet je er een vruchtdragende mûrier neer dan wordt je mooie terras besmeurd door de vallende vruchten en trekt het hele legers vervelende insecten aan die afkomen op de mierzoete suiker.

De witte mûrier wordt/werd gebruikt in de zijderups kwekerijen. Ik zeg 'werd' omdat er nog nauwelijks van deze kwekerijen voorkomen in Frankrijk. Rond 1850-1950 verdienden er echter veel Fransen hun brood mee, met name de Ardèche was het centrum van zijderups kwekerijen.

De rups van de zijdevlinder eet de bladeren van de witte moerbeiboom. Zijdeteelt komt oorspronkelijk uit China waar het al 3500 jaar voor Christus bekend was. De Chinezen hebben het eeuwenlang geheim kunnen houden en verkochten hun zijdestoffen via de zijderoute, totdat eitjes en larven van de zijderups eerst naar het Midden-Oosten werden gesmokkeld in holle bamboe stokken en later naar Europa.

Een zijderups kwekerij bestaat uiteraard uit een aantal boomgaarden van moerbeibomen en een of meerdere enorme schuren. In die schuren staan allemaal stellingen

Ça va, ça va

met planken opgesteld. Op deze planken worden de bladeren van de moerbeiboom gelegd, waar de zijderupsjes zich vrolijk en ongestoord een weg doorheen vreten, veertig dagen lang. Daarna houden ze het voor gezien en spinnen ze een cocon waarin ze zich verpoppen om daar te transformeren tot een zijdevlinder, een nachtvlinder en familie van de beruchte buxusmot! De larf spint deze cocon met een haarfijne en oersterke draad. Vier dagen is hij in de weer en maakt 1,5 kilometer draad om zijn cocon af te maken. De cocons worden vervolgens verzameld en even gekookt om de pop te doden. Vervolgens wordt de draad van meerdere cocons tegelijk afgewikkeld en gesponnen tot een zijdedraad, waar dan weer de meest prachtige zijden gewaden van geweven worden. Daarnaast is in China deze pop een lekkernij.

Bijgaand filmpje geeft een aardig beeld over de zijde productie.

<https://www.youtube.com/watch?v=klZeS-gOUHo>

Ça va, ça va

Maar goed, even terug naar het snoeien van de moerbeiboom. Wij hebben er langs onze oprijlaan zes staan, drie aan iedere kant. Ik zet er dan een trap onder en klauter vol goede moed in de boom. Zeker op je 71ste bemerk je dat je evenwicht niet meer optimaal functioneert en je alle zeilen bij moet zetten om in balans te blijven. Al gaandeweg, en die tip wil ik zeker met jullie delen, merkte ik dat zodra je in de boom drie steunpunten hebt je veel stabiel staat. Heb je slechts twee steunpunten, kijk dan uit, je staat dan niet stabiel! Het risico dat je onaangenaam een duikvlucht naar de grond maakt, wordt aanzienlijk groter. Met je voeten heb je al twee steunpunten, nu nog een derde zien te vinden. Het maakt niet uit wat dat is. Je handen is lastig want daar houd je je gereedschap mee vast. Je knie is ook prima, je elleboog, je zij, je billen of je bovenbeen tegen een tak. Zoek drie steunpunten en je staat stevig. Dit kan je een lelijke val en een gebroken heup besparen.

Ça va, ça va

Mijn buurman raadde me aan de bladeren niet op de composthoop te gooien.

“De bladeren van de moerbeiboom composteren heel slecht,” zei hij.

Nu ben ik best wel eigenwijs, maar ik wil natuurlijk de kennis die hier al eeuwenlang van generatie op generatie is opgebouwd en overgedragen, niet weerleggen. Het snoeisel naar de déchetterie dus. De moerbeibomen zijn weer mooi kaal, klaar om volgend jaar weer opnieuw uit te schieten.

La porcherie

Ons kwam ter ore dat de varkensboer in het dorp boven op de heuvel een vergunning had aangevraagd om zijn varkensstal van 600 varkens uit te breiden naar een megastal van 6.500 fokvarkens! Je begrijpt, we schrokken ons rot toen we dit hoorden! Die stal was hier nog geen 4 km vandaan! Maar eens bij de burens informeren wat zij ervan wisten.

“Ja, dat klopt, hebben wij ook gehoord. Gelukkig krijgt hij die vergunning niet zomaar hoor. Er volgt eerst een enquête, waarbij iedereen bezwaar kan aantekenen bij het gemeentehuis”.

Stel je voor, 6500 varkens!! Een volwassen varken produceert net zoveel poep en pies als 2 à 3 mensen. Een megastal van 6.500 varkens komt dus overeen met een stad van 20.000 inwoners!!

Eén stal die net zoveel afval produceert als 20.000 mensen en nog meer aan grondstoffen, waaronder schoon water, verbruikt!!

Later begreep ik dat 'm het probleem vooral in de mest zat en met name; waar laten we de zoi. De omliggende boeren hadden er wel oren naar. Hen werd een jaar lang gratis varkensmest toegezegd.

Een rekensom leerde dat er ongeveer 1.200 Hectaren bouwland nodig waren om alle mest uit te kunnen rijden!! De onrust nam dan ook zienderogen toe in ons anders zo gezapige Franse boerenland.

Die 1200 ha waren een tijd later gevonden. Een groot aantal boeren had zich ingeschreven en wilde maar wat graag gratis mest hebben. Er waren 4 communes betrokken bij het hele project. Op ieder gemeentehuis lag een informatiemap klaar waar de omwonenden zich mee op de hoogte konden stellen.

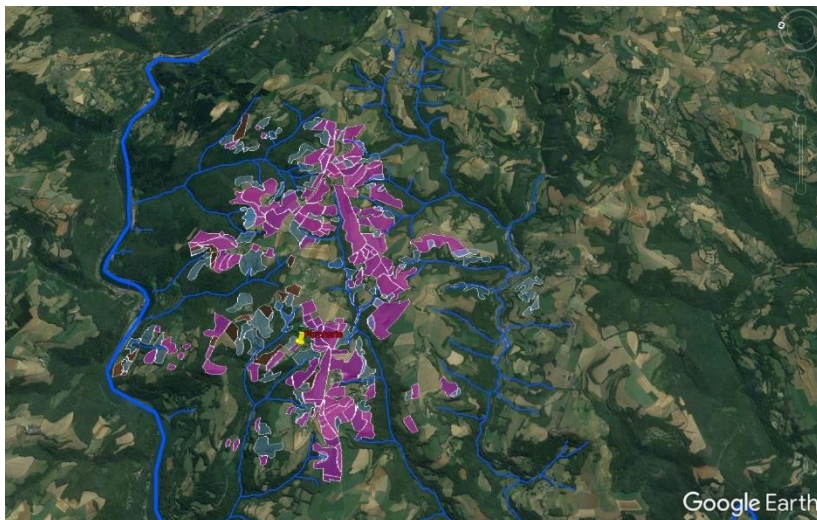
Ik ging dus maar eens een kijkje nemen. Buiten bij het gemeentehuis stond al een gedeprimeerde groep mensen geagiteerd te discussiëren. Binnen was het al niet veel anders, alhoewel er meer gedempt gesproken werd, als op een begrafenis.

Ça va, ça va

Op een tafel lagen keurig netjes twee mappen klaar. Het voelde aan alsof ik een condoleanceregister kwam tekenen. In de map zat o.a. een lijst van boeren die zich hadden opgegeven en hoeveel bouwland zij beschikbaar hadden gesteld voor de “épandage” van de drek. Kadasterkaartjes zaten er keurig netjes bij. Het leek allemaal, zo op het eerste gezicht, mee te vallen. Ik ben toen toch eens naar het volgende dorp gegaan. Daar hetzelfde ritueel. Keurige map met een lijstje van alle boeren. Maar dat lijstje was anders dan in het vorige dorp, zo ook de kadasterkaartjes!

“Ja, dat klopt, dit is een lijst van de boeren in deze commune,” zei de gemeentesecretaris.

Oké, dacht ik, dat is slim. Door het over de vier communes te verdelen lijkt het zo op het eerste gezicht een stuk minder heftig. Ik heb toen foto's gemaakt van alle kadasterkaartjes en deed hetzelfde in de drie andere dorpen. Thuis heb ik alle kavels in Google Earth ingekleurd, een curieus werkje. Toen werd pas goed duidelijk wat voor catastrofale impact dit op onze leefomgeving zou gaan

Ça va, ça va

hebben. We zouden dus letterlijk midden in de stront komen te zitten!!! Ik heb toen mijn kaartje tig keer uitgeprint en uitgedeeld. De paarse gebieden op het kaartje zijn de velden waar de poep opgespoten zou worden en de blauwe lijntjes zijn alle beken en stroompjes die het gebied doorkruisen.

Iedereen schrok zich een ongeluk! Het was klip en klaar wat voor bodemvervuiling dit met zich mee zou brengen. Stel je voor, al die antibiotica, hormonen, ammoniak en alle andere troep die af zouden zinken en zich zouden vermengen met het grondwater!! En dan hadden we het nog niet eens over de stank en de overlast van vracht -en veewagens die varkens afvoeren en veevoer aanvoeren! Toen brak de pleuris pas echt uit! De bezwaarschriften stroomden bij de gemeentehuizen binnen en iedereen eiste een hoorzitting met inspraakrondes. Er ontwikkelde zich een heuse burgeroorlog met aan de ene kant de lokale boeren en aan de andere kant de 'buitenlanders'. De buitenlanders waren in dit geval de Nederlanders, Belgen en Engelsen, maar vooral de Fransen die niet uit deze streek kwamen. In onze groep ontstond een bijzondere vorm van saamhorigheid teneinde een stevig front te kunnen vormen tegen de boeren.

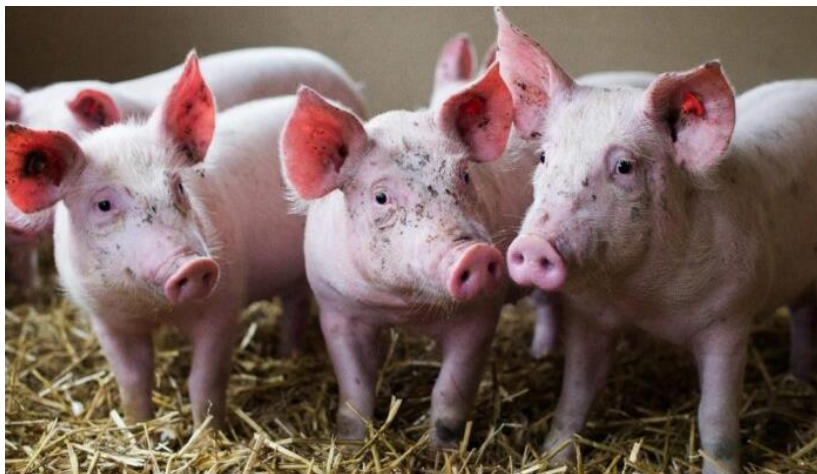
Tijdens voorlichtingsavonden werd door de voorstanders vooral gewezen op de werkgelegenheid en wat voor unieke kansen dit zou bieden.

"Ach, schei toch uit met je werkgelegenheid!" schreeuwden de tegenstanders. "Op dit soort stallen werken hooguit 4 à 5 mensen!" De sfeer werd steeds grimmiger. Boeren die plotseling niet meer met hun burens praatten en ze met de rug aankeken, verwensingen en achterklap. Mensen die met mekaar op de vuist gingen! Een boerenfamilie dreigde hun kinderen van school te halen, zodat het

Ça va, ça va

dorpsschooltje, dat net aan de grens van hun minimum leerlingen quotum zat, zou moeten sluiten en dat allemaal omdat de juf een fel tegenstandster was. De boerin van de varkensfokker reed zelfs een keer in op een groepje discussiërende 'buitenlanders' die nog maar ternauwernood weg konden springen.

Het werd steeds meer duidelijk hoe de constructie in elkaar stak. De varkensfokker had zich door de grote supermarktketen Carrefour en enkele grote slachterij consortiums laten verleiden stevig te investeren in zijn varkensbedrijf. Hij kon Europese subsidie krijgen en drie miljoen euro lenen tegen zeer gunstige voorwaarden. Binnen enkele jaren zou hij schatrijk zijn, zolang hij maar vlees kon leveren beneden de € 2,50 de kilo. Wij hoorden dat Frankrijk al varkensvlees uit Polen en Roemenië importeerde voor € 2,20 de kilo. Maar ja, dat was niet 'Produit de France'. Ook hoorden we dat

Carrefour een slechte naam had met het afsluiten van dit soort wurgcontracten en dat het bij andere fokkerijen in Bretagne al een paar keer goed misgelopen was.

Uiteindelijk zag de boer af van zijn megaplannen en keerde de rust

Ça va, ça va

weder. Een paar jaar later hoorde ik dat de varkensfokker door een wetswijziging zonder procedures mocht uitbreiden naar maximaal 1200 varkens.

De Franse feestdagen

De Fransman is iemand van tradities, vaste gewoontes, gebruiken en rituelen die ze niet snel of waarschijnlijk nooit zullen veranderen. Eén van die vaste tradities is het Franse dorpsfeest. Ieder dorp, maar dan ook echt ieder dorp heeft één keer per jaar zijn dorpsfeest, meestal gehouden ergens tussen juli en augustus. Je kunt het een beetje vergelijken met kermis taferelen in Nederland. Het feest begint meestal vrijdag 's avonds en eindigt 's zondags ergens in de kleine uurtjes.

In de regel wordt de naamdag van een of andere heilige aangegrepen als excuus. Ieder dorp organiseert de meest doldwaze evenementen. Is dat eenmaal een succes dan wordt dat ieder jaar, jaar in jaar uit, steevast met exact dezelfde formule herhaald. Niemand die daar een speld tussen krijgt of zegt "Goh, zullen we dit jaar eens worstjes bakken in plaats van weet ik veel wat" Geen denken aan! Is een formule eenmaal een succes dan wordt er niet meer aan getornd.

Het dorpsfeest

In ons dorp, een gat van nog geen 100 inwoners, vindt het hoogtepunt van het jaar plaats op de eerste zondag van augustus. Het begint bescheiden met zaterdagochtend een groepswandeling (gelukkig hebben ze hier wel ieder jaar een andere wandelroute). Verder zijn er natuurlijk petanque wedstrijden en wordt er gekaart, 'belote' oftewel klaverjassen.

's Zondags begint het pas goed! De dag begint al vroeg met een gezamenlijk ontbijt, waarbij bloedworst en tripoux geserveerd worden. Tripoux zijn worsten gevuld met pens. Ik moet er niet aan denken op mijn nuchtere maag al zoiets te nuttigen. Vervolgens is

Ça va, ça va

er een Heilige mis in de kerk. Daarna vertrekt er een klein groepje jongeren die met een accordeon langs alle boerderijen een aubade brengen met een geschenk van de gemeente en een schaal met snoepjes.

Tijdens het spelen van een musette deuntje krijg je dit kleinood overhandigd en word je geacht een bijdrage op de schaal te deponeren. Zondag 's middags zijn er weer jeu de boule -en kaartwedstrijden en gaat de fameuze zeepkisten rally van start. Enthousiaste zeepkistenbouwers suizen dan met duizelingwekkende snelheden van de berg af om in het centrum van het dorp tegen een berg stobalen tot stilstand te komen.

Repas

Zondagavond begint het repas (maaltijd) van het dorp waarbij o.a. de fameuze 'soupe au fromage' geserveerd wordt. Deze dorpsmaaltijd wordt altijd gehouden in de salle de fête, in ons geval is dat een enorme loods die tevens als caravanstalling gebruikt wordt. De caravans worden aan de kant geschoven en er wordt een enorme hoeveelheid tafels en banken geplaatst. Niet de meest romantische setting... maar goed.

De hele omgeving komt eropaf en algauw zitten er zo'n 500 boeren samen gepakt in deze loods. Ik had al eens geopperd waarom ze het niet buiten installeerden, lekker in de frisse lucht! Nee, ze deden dit al jaren zo, stel dat het gaat regenen... Geen speld tussen te krijgen dus.

Feestmenu

Het menu is ieder jaar exact hetzelfde. Het begint met een schijf gedroogde ham (jambon sec) en een stuk meloen als voorgerecht. Vervolgens wordt de beroemde Soupe au Fromage geserveerd. Dit

Ça va, ça va

is een dikke prak van koolbladeren, brood, kaas en bouillon. Je krijgt met een pollepel een dikke klodder op je bord. Het ziet er niet uit, maar het is heerlijk.

De volgende gang, nadat de kannen wijn zijn bijgevuld, bestaat uit een stevig stuk vlees, een flinke worst en de traditioneel meestal tot pap gekookte Haricots verts met stukjes spek. Dit willen ze overigens wel eens afwisselen met witte bonen. Dan komt er kaas. We zitten in het gebied van de Roquefort, dus er worden schalen met enorme hompen roquefortkaas van de allerbeste kwaliteit neergezet (de schapenboeren krijgen ze gratis).

Ondertussen worden de kannen wijn nog eens rijkelijk vol geschonken. Als volgende gang, (je moet dan vlug zorgen dat je je

Ça va, ça va

bordje weer een beetje schoon ziet te krijgen met een papieren servetje), wordt er een enorme punt perziken, appel, abrikozen vlaai op je bord gedeponed. Dan komt er nog een ijsje en tot slot wordt er koffie geserveerd met een glaasje zelf gestookte eau de vie! Je snapt, aan het eind van de avond kun je niet meer op je benen staan! De avond wordt muzikaal afgesloten, waarbij het orkest begint met een paar polka's en tango's voor de oudjes, waarna de jeugd het overneemt op muziek van de muzikhelden van vandaag de dag.

Vaste feestdagen

Zoals ook in Nederland kent Frankrijk zijn vaste feestdagen. Als toerist kan het handig zijn wanneer je hiervan op de hoogte bent. Het is ons al meerdere malen gebeurd dat we boodschappen gingen doen en alle winkels dicht waren!! Sta je daar met je boodschappentasje voor een gesloten deur!

De belangrijkste feestdagen op een rij:

2 februari, om precies 40 dagen na kerstmis is het 'La Chandeleur'. In katholieke kringen werden op deze dag de kaarsen gezegend waarna er een kaarsenprocessie gehouden werd en vervolgens een Heilige mis werd opgedragen genoemd de 'Maria Lichtmis', waarbij de hele kerk baadde in een zee van kaarslicht. Tevens is het traditie dat er op deze dag pannenkoeken gegeten werden. Het overgebleven meel van de afgelopen oogst werd opgemaakt en de ronde vorm en goudbruine kleur van de pannenkoeken, symboliseerden het verlangen naar de terugkomst van de zon. Nu, vandaag de dag eten alle Fransen op 'la Chandeleur' pannenkoeken en bestaat er nog steeds een oude spreuk: "Er is geen vrouwke zo arm, of ze maakt op lichtmis haar panneke warm"!

Ça va, ça va

14 februari, Saint Valentin, valentijnsdag. Wordt ook in Frankrijk gevierd. Winkels zijn gewoon open. Overal worden romantische producten aangeboden, bloemenstalletjes zijn extra gevuld en alle restaurants proberen je te verleiden om met bijzondere menu's je geliefde te trakteren op een romantisch etentje.

1 mei, fête du travail, de dag van de arbeid. Dit wordt in Frankrijk fanatiek gevierd. Alle winkels zijn gesloten. Er zijn overal rommelmarkten, sportwedstrijden en andere evenementen. Mensen geven elkaar een 'Muguet de Mai' een klein bosje lelietjes van Dalen. Dit is een zeer oud gebruik. Men viert het einde van de winter en het geeft geluk. Helaas wordt deze dag vaak aangegrepen om te demonstreren.

8 mei, fête de la Victoire, bevrijdingsdag Tweede Wereldoorlog. Dit wordt in Frankrijk op kleinere schaal herdacht dan in Nederland. De winkels zijn in principe gesloten en de dag begint met een ceremonie bij het oorlogsmonument. Iedere stad en dorp heeft zijn eigen oorlogsmonument, meestal bij de kerk. Let maar eens op hoeveel namen erop staan. Vaak zie je in een klein bescheiden hoekje nog een inzet met een paar namen van slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog, bij lange na niet de aantallen van de Eerste Wereldoorlog, die in Frankrijk hele diepe littekens heeft achtergelaten.

De laatste vrijdag van mei, Fête des voisins, het feest van de burenen. Op deze dag nodig je je burenen uit voor een aangeklede borrel of organiseer je een buurtfeest. Een leuk initiatief om de saamhorigheid in de buurt te verbeteren.

Ça va, ça va

21 juni, fête de la musique. Heel Frankrijk staat in het teken van de muziek! In de grotere steden spelen overal orkestjes, zowel professioneel als amateur. Niet alleen orkestjes, maar ook drumbands, koren, fanfares, enz. Ook dansgroepen zetten hun beste beentje voor. Een absolute must! Ga op 21 juni gewoon naar het centrum van een middelgrote of grote stad en je weet niet wat je meemaakt! Winkels zijn open.

14 juli, quatorze juillet is DÉ Franse nationale feestdag! Te vergelijken met Koningsdag in Nederland. Op deze dag wordt de bestorming van de Bastille-gevangenis gevierd, waarmee in 1789 de Franse Revolutie begon en de guillotine een bruut einde maakte aan het Franse koningshuis. Alle winkels zijn gesloten en overal worden evenementen georganiseerd; discofeesten en orkestjes op ieder plein. Meestal wordt deze dag afgesloten met een spectaculaire vuurwerkshow! Deze dag is echt heilig bij de Fransen! Ik was op die dag een keer het gras aan het maaien. De buurvrouw sprak me aan en vroeg of het niet een beetje vreemd was om op 'quatorze juillet' het gras te gaan maaien. Oeps...

Let op, ook op 13 juli zijn er veel vuurwerkshows.

15 augustus, Marie l'Assomption, Maria ten hemelvaart. Jawel, Frankrijk is overwegend katholiek, dus dit wordt fanatiek gevierd. Alle winkels zijn in principe dicht, iedereen is vrij. (Prima dag trouwens om te reizen want de autowegen zijn leeg). Iedereen gaat naar de kerk en er worden overal evenementen georganiseerd, rommelmarkten, braderieën, etc.

2de weekend van september, Jour de Patrimoine. De dag van het cultureel erfgoed. In heel Frankrijk zijn de musea open en gratis

Ça va, ça va

toegankelijk. Overal zijn er ambachtsmarkten. Winkels zijn gewoon open.

31 oktober, Halloween. Ook hier viert men Halloween, ze zijn er dol op. Winkels zijn gewoon open en overal enge verkleedpartijen en optochten. Vaak kun je kastelen bezoeken die dan wemelen van de geesten, trollen, zombies, heksen en ander tuig. Toegang op eigen risico!!

1 november; Toussaint, Allerheiligen/Allerzielen is weer zo'n typisch katholiek gebeuren. Winkels zijn in principe dicht. De Fransen zijn vrij, kopen bossen chrysanten en bezoeken het graf van hun overleden dierbaren. Als je je afvraagt waarom alle bloemenwinkels uitpuilen van de Chrysanten dan is het vanwege Toussaint! Geef overigens aan vrienden of familie geen chrysanten. Dat wordt niet erg gewaardeerd!

11 november, Jour de l'Armistice. De herdenking van het einde van de Eerste Wereldoorlog. Dit wordt in Frankrijk veel meer herdacht dan de Tweede Wereldoorlog. Alle winkels zijn dicht. Ieder dorp en iedere stad heeft zijn herdenkingsceremonie bij het oorlogsmonument voorgestaan door de burgemeester in vol ornaat met sjerp, in de regel terzijde gestaan door militaire gezagsdragers, de commissaris van politie en brandweer en de plaatselijke fanfare. Vaak volgt er een defilé van brandweer -en politiekorpsen gevolgd door een stoet van oldtimers of iets dergelijks.

25 december, Noël, kerstmis. Frankrijk kent alleen eerste kerstdag, dus 26 december is een normale dag en zijn de winkels weer open. De meeste Fransen hebben op de avond van 24 december hun

Ça va, ça va

kerstdiner waarbij er heel veel oesters, gamba's en foie gras gegeten wordt.

31 december; St. Sylvestre. Oudejaarsavond. Nieuwjaarsdag noemen ze 'jour de l'an'. Zo wordt Kerstmis gevierd met familie, maar met oudejaarsavond gaan de Fransen met vrienden uit hun dak en dat kan er best heftig aan toe gaan. Vaak huren ze een chambres d'hotes of een paar gîtes voor een paar dagen en zetten daar de bloemetjes eens goed buiten. Op oudejaarsavond wordt er stevig gegeten en gedronken natuurlijk, gevolgd door een feest met soms verkleedpartijen. Veel restaurants organiseren dan een 'Soirée St. Sylvestre', een uitgebreid diner met na afloop een dansfeest. Particulier vuurwerk op oudejaarsavond daarentegen kennen ze totaal niet, wel natuurlijk grote vuurwerkshows!

Uiteraard kent Frankrijk, zoals in Nederland de bekende feestdagen als Pasen, Hemelvaart en Pinksteren, maar ook Moederdag en Vaderdag.

Bovenstaande feestdagen hebben betrekking op heel Frankrijk, daarnaast zijn er bekende en minder bekende lokale evenementen, soms van wereldfaam:

In februari heb je het carnaval van Nice met als hoogtepunt een enorme optocht met spectaculaire praalwagens.

In mei het wereldberoemde filmfestival van Cannes. Heel Cannes staat op zijn kop en wordt overspoeld door celebrities.

De eerste 3 weken van juli het theaterfestival van Avignon. Hier komen tienduizenden mensen op af. Heel Avignon staat in het teken

Ça va, ça va

van theater. Duizenden straatartiesten en toneelgroepen vertonen daar hun beste kunnen.

Juli en augustus, Het culturele festival van Sylvanès. Gedurende deze 2 maanden staat het klooster van Sylvanès in het teken van religieuze -en culturele muziek. Een heel breed scala van artiesten treden er op met middag -en avondconcerten. Dit varieert van een mannenkoor uit Corsica, Djerba dansers uit Egypte, monniken uit Tibet, sitar muziek en dans uit India, te veel om op te noemen. Aansluitend worden er maaltijden geserveerd in de geest van het optredende land.

Augustus, het opera festival van Orange. Ben je opera fan dan mag je de uitvoeringen in het oude amfitheater van Orange niet missen.

14 en 15 augustus, Mediales Monflanquin. Middeleeuws feest in Monflanquin met muziekgroepen, optocht, riddergevechten, middeleeuwse markt en maaltijden.

Laatste week september: marionetten festival Charleville-Mézières. Om de 2 jaar wordt een immens marionetten spektakel georganiseerd.

En zo zijn er nog veel en veel meer evenementen, die allemaal deel uitmaken van de Franse tradities en het cultureel erfgoed.

De schoolvakanties

Ook hier kennen ze vakantiespreiding. Frankrijk is verdeeld in drie zones A, B en C.

Frankrijk kent de volgende vakanties:

Ça va, ça va

- Kerstvakantie van 22 december tot 7 januari, geen vakantiespreiding
- Wintervakantie 3 weken van half februari tot eerste week maart, met vakantiespreiding
- Lentevakantie 2 weken van half april tot eind april, met vakantiespreiding
- Zomervakantie van 6/7 juli tot 1/2 september, geen vakantiespreiding. Heel Frankrijk gaat op 6 juli met vakantie
- Herfstvakantie van 19 oktober tot 4 november, geen vakantiespreiding.

De belastingdienst

Als wij ergens een broertje dood aan hebben dan is het wel de boekhouding en de belastingdienst. Ik herinner mij nog ons eerste gesprekje met onze Franse boekhouder. Hij adviseerde ons indertijd om voor de bedrijfsvorm 'Entreprise à petite échelle' te kiezen. We konden dan, aangezien we nog aardig moesten investeren, de BTW terugvorderen. We zouden dan wel een btw-administratie moeten voeren.

Verder had hij het constant over 'cinq cinq' en 'dix neuf six'. Wij dachten: "Waar heeft die man het in godsnaam over??" Hij was toch al nauwelijks te verstaan aangezien hij heel snel, heel zacht en binnensmonds praatte. Later begrepen we eindelijk dat hij het had over de btw-tarieven 5,5% en 19,6%!

Verder werd ons bedrijf in tweeën gesplitst, althans boekhoud technisch dan. Een privé gedeelte en een zakelijk deel. Alle gebouwen en inventaris werden keurig dienovereenkomstig onderverdeeld.

Jaren later, wij deden onze uiterste best met onze btw-administratie, althans Marjo dan, ikzelf was daar veel te slordig mee, belde onze boekhouder ons op.

Er was een nieuwe wet aangenomen. Als we later ons huis zouden verkopen, zouden we veel, heel veel belasting moeten betalen over de meerwaarde van je bedrijf.

'Plus Value' noemen ze dat hier. Dit gold dan voor het zakelijke deel van het bedrijf. Het privé gedeelte bleef gevrijwaard van Plus Value".

"Dit kan wel eens heel veel geld gaan kosten!" waarschuwden ze ons. Ze adviseerden ons onze bedrijfsvorm te veranderen naar 'Micro entreprise', zeg maar een eenmanszaak, waarbij alles weer privé is. We moesten dan wel de opgestreken BTW terugbetalen.

Ça va, ça va

De belastingdienst is namelijk niet gek, zeg maar!

Toen wij veel later ons bedrijf verkochten, bleek dit een hele goede move te zijn geweest. Hulde aan onze boekhouder.

De belastingdienst was ook zoiets curieus. Op een gegeven moment hadden wij toch wat belastingtechnische vragen met name over onze spaarcentjes in Nederland. Wij belden maar eens naar het hoofdkantoor voor een afspraak om daar onze vragen voor te leggen aan een deskundige, de belastingdienst zelf. Het kantoor bleek een oud statig herenhuis dat wel een likje verf kon gebruiken, midden in het centrum. De 3 meter hoge toegangsdeuren piepten en kraakten toen we ze met ons hele gewicht openduwden. Na ons aangemeld te hebben konden we plaats nemen in het wachtgedeelte op de gang. Na een kwartier stak een magere man, in een vergeeld overhemd met opgerolde mouwen en natte plekken onder zijn oksels zijn hoofd met verwilderde grijze haardos, een brilletje op het puntje van zijn neus, om de deur en vroeg ons naar binnen.

“asseyez-vous,” zei hij vriendelijk en we namen plaats voor een gigantisch antiek eikenhouten bureau die volgestouwd lag met stapels paperassen, dossiers, een computer en een reusachtige printer. Het muf ruikende kantoor met zijn hier en daar bevestigde los krullende behang, vochtkringen op het plafond en vergeelde vloerbedekking en de belastingambtenaar zelf maakten een uitermate deprimerende indruk.

Hij nam plaats achter het bureau maar liet de grote eikenhouten deur achter ons wagenwijd openstaan. We konden iedereen in de gang zien zitten.

“Zal ik de deur anders even sluiten?” vroeg ik nog behulpzaam.

“Nee, nee,” zei hij, “laat maar open, het is best wel warm hier. Waar

Ça va, ça va

kan ik u mee helpen?”

Stomverbaasd en ter lering en vermaak van het publiek op de gang brachten wij ons probleem ter sprake. Hij tikte ons belastingnummer in op zijn computer en knikte bevestigend.

“Helemaal correct,” zei hij, “U hoeft zich geen zorgen te maken. Wij willen niets te maken hebben met uw spaartegoeden in Nederland. Verder zijn uw aangiftes keurig in orde en worden door een gerenommeerd accountantskantoor verzorgd. Complimenten. Kan ik u nog ergens anders mee van dienst zijn?”

Wij keken elkaar opgelucht en tegelijk verbaasd aan. “Uhhh, nee, dat was het eigenlijk. Dank u wel!”

Hij stond op en begeleide ons naar de uitgang:

“Au revoir et bonne journée,” en even later stonden we weer op straat.

Jaren later, we woonden inmiddels in Villeneuve sur Lot, had ik het plan maar eens opgepakt om zelf de ‘DECLARATION DES REVENUS’,

de Franse belastingaangifte in te vullen. Jarenlang had ons ‘rib uit het lijf’ accountantskantoor dat gedaan. Kennissen verzekerden ons dat het niets voorstelde.

Ça va, ça va

“Je hoeft met jullie huidige bedrijfsvorm alleen maar in te vullen wat je met je gîtes bij elkaar geharkt hebt. Bovendien kun je altijd naar het belastingkantoor. Zij willen je best helpen.” Zo luidde het advies. Dus halverwege het jaar toog ik met het aangifteformulier naar het belastingkantoor, dit keer een groot drie verdiepingen tellend modern pand met wat achterstallig onderhoud. Het gebouw stond in de chemin de Velours (straat van fluweel). Wat een naam om een belastingkantoor neer te zetten... En fin, buiten bij de ingang stond in de openlucht een rij van zeker twintig mensen! Ik dacht, wat is hier aan de hand?? Open dag bij de belastingdienst of zo??

Dit bleek dus de normale gang van zaken. Binnen in de ontvangsthal bevond zich een enorme wachtruimte, waar ook nog eens een vijftigtal mensen zaten met daar rond omheen een aantal cabines: A t/m G. De moed zakte me in de schoenen. Verder stond er een ontvangstbalie met één medewerkster. Zij vroeg naar het doel van je komst, vertelde bij welke cabine je je moest melden en of je eerst een nummertje wilde trekken en plaats wilde nemen hier in de wachtkamer. Ik trok 97, de teller stond op 35!

Mijn God! dacht ik, dit gaat nog eens uren duren!!”

Toen ik bij de balie aan de beurt was, vroeg ik dus of iemand mij kon helpen met het invullen van de ‘DECLARATION DES REVENUS’.

“Maar natuurlijk,” zei ze vriendelijk, “heeft u een ‘espace client’, oftewel een account op de website van de belastingdienst?”

“Ja dat heb ik,” antwoordde ik hoopvol.

“Oh, perfect, dan kunnen we de aangifte online doen. Loopt u even mee met mijn collega dan helpt hij u verder.”

“Oké, nou geweldig!” zei ik opgelucht en liep mee met een jongeman naar een computer die opgesteld stond op een tafel aan de rand van de wachtkamer. Verbaasd nam ik plaats, al blij dat ik niet nog eens in de wachtkamer uren hoefde te wachten. Wederom

Ça va, ça va

kon iedereen meegenieten. Hij voerde mijn belastingnummer in en ik gaf hem mijn excelletje met een overzicht van onze verdiensten. En even later, ten overstaan van tientallen mensen, spuugde de printer een overzicht uit.

“Voilà, c’est fait,” zei de jongeman. “U krijgt € 240,- terug. Dat zal over een maand of zo op uw bankrekening staan.” In de wachtkamer gaf iemand mij met een brede grijns nog twee ‘thumbs up.’ Nog confuus van dit alles toog ik in een opperbeste stemming weer huiswaarts, blij dat dit achter de rug was!

De Franse begrafenis

Wie geregeld door het Franse platteland trekt is het ongetwijfeld opgevallen dat de begraafplaatsen hier fors zijn. Ze liggen vaak aan de rand van de bebouwde kom of bij de kerk en zijn niet zelden ommuurd en vormen zo een dorp van de doden. Als je over zo'n begraafplaats loopt vraag je je al snel af hoe een Franse begrafenis nou eigenlijk in zijn werk gaat.

31 december, de laatste dag van het jaar. Saint Sylvestre zeggen ze hier in Frankrijk. Het oude vergrijsde jaar maakt plaats voor het jonge energieke jaar. Dit jaar hadden we een oudejaarsdag, anders dan normaal. De moeder van onze buurman was op 98 jarige leeftijd overleden. Wij dachten; we gaan wel even condoleren, maar na wat rondvragen bleek dat het gebruikelijk is om toch de begrafenis bij te wonen.

De berichtgeving van iemands overlijden gaat hier van mond tot mond. Rouwkaarten worden niet verstuurd. Er wordt druk gebeld met elkaar en het wordt verder wel doorverteld. Zo vernamen wij dus dat de uitvaart zou plaatsvinden op 31 december om 10 uur in Saint Aignan, een piepklein dorpje met 20 inwoners, alwaar een heilige mis zou worden opgedragen en het stoffelijk overschot begraven zou worden op het kerkhofje naast de kerk. En dus gingen wij op deze gure dag naar de begrafenis.

De dienst

Daar aangekomen hadden zich een honderdtal mensen verzameld buiten de kerk die met opgetrokken schouders en klappertandend gelaten stonden te wachten op de aankomst van de begrafenisauto. Gebruikelijk is hier dat iedereen buiten blijft wachten. Eerst gaat de kist met stoffelijk overschot de kerk in, gevolgd door de familie en

Ça va, ça va

daarna vrienden en bekenden en al degene die hun respect wilden betuigen, zoals wij dus. We hadden de 98-jarige moeder van onze buurman nooit ontmoet, maar je wilt natuurlijk de nabestaanden condoleren, in ons geval onze buurman verderop. Tijdens het luiden van de klokken arriveerde de begrafenisauto. Er werd buiten gebeden, waarna de kist gezegend werd met wijwater en de kerk in werd gedragen, gevolgd door het hele gezelschap. Binnen in het kerkje was het steen en steenkoud. Gelukkig hingen er aan de muren enkele gasbranders die de temperatuur enigszins dragelijk maakten. Wij hadden ons een plekje veroverd onder een van deze branders, zodat het nog enigszins te doen was. De katholieke mis werd voorgegaan door een vrouwelijke koster, maar dan zonder de consecratie en de heilige communie, want dat mag alleen een priester. Pastoors beginnen hier een zeldzaamheid te worden. Een van de kleinkinderen sprak nog een woordje en na drie kwartier liep iedereen, na even bij de kist een kruisteken gemaakt te hebben, naar buiten en werd de kist weer de kerk uitgedragen en terug in de auto geschoven. Het hele gezelschap liep achter de auto aan naar het kerkhofje dat honderd meter verderop lag.

De begrafenis zelf

Op het kerkhof stonden voornamelijk familiegraven. Dit zijn enorme half bovengrondse sarcofagen waar een hele familie in ondergebracht kan worden. De kisten worden dan naast -en boven elkaar opgestapeld. Op het kerkhof kun je duidelijk zien dat er een zekere competitie bestaat welke familie in het dorp de meeste status heeft. Hoe meer aanzien en hoe rijker de familie, hoe opvallender en pompeuzer het graf. Met name de hoeveelheid aangebrachte beeldhouwwerken moeten respect afdwingen. De wat modernere graven maken indruk door enorme dure en grote

Ça va, ça va

marmere platen, waarbij de dikte van het marmer allesbepalend is. Het was grappig om te zien dat er allerlei technieken toegepast worden om het marmer dikker te doen lijken dan het in feite is. De sluitsteen aan de voorkant van het graf was reeds verwijderd. Na een kort woordje van de koster trok, tot onze grote verbazing, een van de doodgravers een overall en laarzen aan, kroop door de opening in het graf en klauterde over een stapel halfvergane doodskisten verder naar binnen. De kist met het stoffelijk overschot werd vervolgens met behulp van een dik touw in de sarcofaag

getrokken en bovenop de overige kisten gelegd, waarna de doodgraver er met veel moeite weer uit kroop en daarbij flink zijn hoofd stootte. (Ik kon even de gedachte dat de doodgraver ook ingemetseld zou worden, niet onderdrukken). Vervolgens nam iedereen een gedroogde bloem uit een mandje en wierp deze in de opening van de sarcofaag.

Ik was benieuwd wat er verder zou gebeuren. In Nederland is er meestal in de plaatselijke kroeg een zaaltje afgehuurd waar dan koffie met een plakje cake geserveerd wordt. Daar was ik zo langzamerhand wel aan toe! Hier bleef echter iedereen nog wat op

Ça va, ça va

de begraafplaats rondhangen en werden de nabestaanden bij het graf gecondoleerd. Na een kwartiertje en gedwongen door het gure weer droop iedereen af naar huis en dompelde het dorp zich wederom in diepe rust om zich op te maken voor het volgende evenement; waarschijnlijk een volgende begrafenis, of misschien een doop of huwelijk of het jaarlijkse dorpsfeest. Wie zal het zeggen.

Frans taal-kronkels

Wij wonen inmiddels ruim 18 jaar in Frankrijk. Na al die tijd zijn we de Franse taal nog steeds allesbehalve meester. We redden ons prima hoor, maar een diepgaand gesprek over bijvoorbeeld politiek of sociaal maatschappelijke problemen blijft vooralsnog best wel lastig.

Een tijdje terug keek ik op TV naar een Franse cabaretier. Daar was dus niets, maar dan ook werkelijk geen woord van te verstaan. Het ging veel en veel te snel! Wat mij altijd intrigeert is dat ook de Franse taal, zoals alle andere talen, bol staat van de grappige uitzonderingen, taalkronkels en andere gekkigheidjes. Ook de Fransen gebruiken in iedere zin hun favoriete stopwoordjes. Zoals de Nederlander in iedere zin bijvoorbeeld het woord *dus* gebruikt of de term *weet je wel of zeg maar*, zo viel het mij op dat in Frankrijk verreweg het meest populaire woord *du coup* is. “Du coup, je vous envoie la lettre demain.” Het betekent zoiets als trouwens of zeg maar. Je ne sais pas, du coup, comment ça marche. Een Franse kennis van ons gebruikt werkelijk in iedere zin *du coup*. Op een gegeven moment ga je er op letten en dan wordt het zelfs knap irritant.

Er zijn meerdere stopwoordjes. Zo wordt frequent gebezigd *franchement* of *tellement*. Het woordje *alors* wordt eveneens menigmaal gebruikt of *d'accord*.

Tac en Oppe

Nog iets anders viel ons op. Als je een gesprek hebt met bijvoorbeeld een dame van de bank die achter een computer zit en je gegevens moet invoeren, dan zeggen ze bij iedere handeling *tac* of *oppe*. Let er maar eens op, ook als je bijvoorbeeld een

Ça va, ça va

helpdeskmedewerker aan de telefoon hebt die achter een pc zit.
Telkens als er iets ingevoerd wordt: *tac!*

Ei en eieren

Als je eens een leuk woordspelletje met Fransen wil doen, probeer dan eens het volgende. Het is in schrift een beetje lastig uit te leggen, dus ik probeer het fonetisch.

Vraag aan een Fransman wat een ei is in het Frans

Hij zal dan zeggen *un uf*

Vraag hoe hij eieren zegt

Hij zal dan zeggen *des eu*

Dan vraag je: en twee eieren?

deuz eu zal hij zeggen

en drie eieren”

Troiz eu zal hij antwoorden en je ziet hem al denken, “wat is dit voor onzin, waar gaat dit naartoe?”

Je gaat door: en vier eieren?

Dan is het even stil en zegt glimlachend *quatre uf!*

Ga je door dan zegt hij *cinq uf, siz eu, sept uf.*

Het komt erop neer dat als het telwoord eindigt op een zachte medeklinker (*trois, six, neuf, dix*) dan zegt hij *eu*. Eindigt het telwoord op een harde medeklinker (*quatre, cinq, sept, huit*) dan zegt hij *uf*.

Dit is overigens streekgebonden. Er zijn enkele streken waar ze zeggen: *dix uf*.

Als wij met Franse gasten een *table d’hotes* hadden en het gesprek wilde een keer niet vlot op gang komen, dan deden we dit

Ça va, ça va

woordspelletje. Dan was het ijs meteen gebroken en kwam de conversatie, ook tussen de Fransen onderling, pas goed op gang.

Quatre vingt un

Ik weet nog goed dat we in het begin zo'n moeite hadden met de Franse telwoorden. Als iemand weer eens z'n telefoonnummer op ons antwoordapparaat had ingesproken, moesten we het vaak tien keer terugluisteren, eer we het nummer eindelijk correct genoteerd hadden.

Op het antwoordapparaat stond dan weer eens: rappelez-moi au numéro suivant: zero six, soixante douze, quatre vingt dix sept, quarante neuf, trente et un.

Nu wilde ik het eens hebben over die trente et un, oftewel een en dertig. Ze zeggen trente et un, maar niet trente et deux. Ze zeggen quarante et un en dat gaat door tot soixante-et-onze, want bij alles daarboven laten ze de *et* weg en zeggen dan quatre vingt un en quatre vingt onze en cent un, enz.

Als Fransen een nummer moeten opnoemen, doen ze dat altijd maar dan ook altijd in groepjes van twee cijfers. Ik vroeg wel eens of ze het nummer alsjebliëft chiffre par chiffre konden spellen en dat kunnen ze dus niet!! Ze weten niet hoe ze dat moeten doen!

Oui en klemtoon

Nog twee andere zaken die me opvielen. Zo kent de Franse taal geen woorden waar de letter W in voorkomt, uitgezonderd enkele uit het Engels geïmporteerde woorden. Sla er het Franse woordenboek maar eens op na. Je vindt dan een halve pagina met een paar geïmporteerde woorden.

Ça va, ça va

“Nou...” zei een vriend van mij, “het woord OUI (JA) heeft wel een W!”

Een ander curieus fenomeen is het feit dat Fransen op ALLE woorden het accent altijd, maar dan ook altijd op de laatste lettergreep leggen. Noem maar een paar willekeurige woorden: Maison, Président, ordinateur, chemin, école. Dit laatste woord *école* eindigt op een stomme klinker, die telt niet. Waar dus in andere talen het accent op iedere willekeurige lettergreep kan liggen, leggen de Fransen hem altijd op de laatste. Als Fransen Engels spreken, blijven ze dit volhouden, waarbij het grappige ‘Allo, Allo’, accent ontstaat.

Nu lijkt het in bovenstaand relaas alsof ik de Franse taal maar een gekke taal vind, met ridicule uitzonderingen. Het tegendeel is natuurlijk waar. Frans is een prachtige taal en iedere taal is maf, staat bol van de raarste taalkronkels en druist in tegen iedere vorm van logica.

De gele hesjes

Uiteraard gingen wij regelmatig naar Nederland om onze kinderen en kleinkinderen te bezoeken. Nou ja, regelmatig... één à twee keer per jaar. Toen we weer doodop maar voldaan, na een dagje kleinkinderen, op ons logeeraadres op de bank ploften en de TV inschakelden, zagen we op het nieuws dat in Frankrijk met de gele hesjes de pleuris pas goed was uitgebroken. Het komende weekend zouden er in heel Frankrijk grote acties en manifestaties plaatsvinden, en zou het verkeer volledig lam gelegd worden. Het hele land moest plat.

Even een kleine toelichting voor de minder ingewijden:

In het najaar van 2018 werden tot grote woede van alle Fransen wederom de brandstofprijzen verhoogd. “De maat was vol, nu was het genoeg!!” was de algehele teneur!

Het begon allemaal toen een activiste op social media opriep tot verzet en iedereen vroeg te demonstreren en daarbij het gele hesje uit de auto aan te doen. Iedere Fransman heeft verplicht in zijn auto zo’n geel hesje, oftewel een ‘gilet jaune’, voor pech onderweg. Dus iedereen had zo’n ding! Zo ontstond er spontaan en uit het niets een protestbeweging samengesteld uit alle lagen van de bevolking. Voor het eerst in de geschiedenis wist deze beweging, dankzij de social media, zich bijzonder goed te organiseren. De regering wist niet wat hen overkwam en zaten met de handen in het haar. Met wie moesten ze nu onderhandelen? Wie was de leider? Wat was dit voor beweging? Normaal gesproken waren het de vakbonden waarmee ze om de tafel moesten.

Allengs werden de brandstofprijzen weer verlaagd. De overheid dacht daarmee tegemoet te komen aan hun eisen en dat daarmee de protesten zouden verstommen, maar de geest was uit de fles en

Ça va, ça va

de bevolking keerde zich massaal tegen de overheid en eiste ook betere oudedagvoorzieningen, hogere bijstandsuitkeringen, een hogere koopkracht, etc, etc.

Helaas werden de demonstraties steeds grimmiger en vielen er zelfs enkele doden! Vooral in de grote steden sloten zich veel relschoppers aan uit 'les banlieues', de sloppenwijken van Parijs en Marseille en werden er voor miljarden enorme vernielingen aangericht. Na moeizame onderhandelingen beloofde Macron extra uitkeringen, met name voor ouderen en minimumloners. De protesten hielden zeker meer dan een half jaar aan en werden daarna allengs minder.

"Ja hoor!!" zei ik kwaad tegen Marjo, "dat zullen wij weer hebben, uitgerekend het weekend dat we onze terugreis gepland hebben!!" "Jeetje, we kunnen het niet uitstellen Kees, maandag komen er gasten aan!"

"Nou, we gaan gewoon en we kijken wel waar we stranden! Laten we maar de snelwegen mijden; daar gaat het natuurlijk zeker mis!" redeneerde ik.

"En niet over Parijs, dat wordt zeker een nachtmerrie!" voegde Marjo eraan toe. "Zullen we extra dekens en proviand meenemen voor als we stranden op de snelwegen?"

Ik kreeg het idee van onze zoon voor alle zekerheid een jerrycan te lenen voor extra benzine. Je weet maar nooit.

Normaalgesproken reden we altijd via Antwerpen, Lille, Parijs. Ik had al een binnendoor route uitgedokterd Luik, Luxembourg, Moulins en dan helemaal binnendoor alleen maar via de Route Nationale door de Champagne streek naar het zuiden. De eerste dag reden we gespannen de Belgisch – Franse grens over. Hier hadden we al acties verwacht. Tot onze verbazing passeerden wij een totaal

Ça va, ça va

verlaten grenspost, geen sterveling te bekennen. In Frankrijk zelf reden wij over compleet verlaten wegen verder naar het zuiden. Niets aan de hand! Alle Fransen kozen eieren voor hun geld en bleven thuis. Rond een uur of zes besloten we maar eens een hotelletje te zoeken. Op de TomTom selecteerden we een hotel 10 km verderop. De TomTom stuurde ons via allerlei landweggetjes naar een totaal verlaten gebied totdat hij zei: "BESTEMMING BEREIKT!" Wij keken verbaasd om ons heen. Alleen maar weilanden en een verlaten woonwagenkampje.

Kwaad tikte ik een klein stadje in de GPS 40 km verderop en reden daar naartoe. Marjo zocht ondertussen op de laptop of er daar een hotel was. Er waren er twee. We stopten voor een groot griuw pand midden in de stad. Dit hotel, waar sinds de dertiger jaren niets meer aan verspijkerd was, had duidelijk betere tijden gekend. De naar nicotine ruikende ontvangstruimte maakte een uitermate deprimerende indruk. Eenmaal binnen en lang wachten bij de balie werden wij eindelijk te woord gestaan door een stoffige oude dame met grijs haar in een knotje en een brilletje met zo'n kettinkje half op haar neus. Zij had duidelijk betere tijden gekend. Het lukte mij maar niet ergens anders naar te kijken dan naar die enorme pukkel boven haar lip waar drie grijze haren uitstaken. Toen we haar vertelden dat we één nacht wilden reserveren, zakte haar humeur helemaal naar een dieptepunt. Na de nodige formaliteiten kregen we een sleutel.

"Tweede etage, kamer 12," zei ze zich al omdraaiend.

Via een aantal krakende houten wenteltrappen, bekleed met een bevlekte loper die ooit eens rood was met bloemetjesmotief, bereikten we via een obscure gang en al zoekend op de tast naar het lichtknopje, onze kamer. Bij het aanzien van deze droefenis zakte ook ons humeur naar een dieptepunt. Het bruin gevlekte en

Ça va, ça va

los krullende behang, de doorgezakte bedden met maffe dekens en de sterke nicotine lucht deden ons al snel besluiten dit sinistere hol zo snel mogelijk weer te verlaten. Beneden in de aankomsthal zei ik, terwijl ik achteloos de sleutel op een tafeltje legde, dat we onze bagage gingen halen, waarna we in onze auto stapten en vlug naar het volgende hotel reden. Nou, dat volgende hotel beloofde al niet veel beters. De deur bleek op slot. Er hing echter wel een intercom aan de deurpost. Ik drukte op het knopje en een stem vertelde ons verontschuldigend dat hij even afwezig was.

“Ik maak zo meteen op afstand de deur voor u open en pakt u dan maar van het bord achter de balie de sleutel en neemt u dan kamer 7 op de eerste verdieping,” was de mededeling, waarna een doordringende bromtoon klonk en wij de deur openduwden. Dit hotel, geheel verlaten, had eveneens een weinig opwekkende sfeer. Na de sleutel van het bord gepakt te hebben liepen we naar boven en maakten kamer 7 open.

“Wat is dit voor zooi!” riep Marjo teleurgesteld. De kamer bleek niet schoon gemaakt, beslapen bedden, in de badkamer handdoeken op de grond en één grote puinhoop.

Ik liep weer terug naar beneden naar de intercom en stelde de stem op de hoogte dat kamer 7 niet schoongemaakt was. Even was het stil, nadat de stem zei:

“Ah bon...” (Dat zeggen Fransen altijd wanneer er iets niet in orde is,) “Ah bon... neemt u anders kamer 10 maar op de tweede verdieping,” zei de stem zich wederom verontschuldigend.

Ik ging terug naar binnen, pakte sleutel 10 van het bord en we liepen naar de bijbehorende kamer. Deze was gelukkig wel schoon gemaakt.

Na ons even opgefrist te hebben, liepen we het stadje in op zoek naar een restaurant. Na al geruime tijd rondgelopen te hebben

Ça va, ça va

bleek de keuze beperkt tot een pizzatent of een kebab zaakje, de rest was dicht. Het kebab zaakje dan maar, pizza hadden we onlangs nog gegeten. Toen we binnen kwamen werden we direct weer weggestuurd.

“Ici pas des chiens, désolée!!” riep de kokkin resoluut toen ze Pico onze teckel eenmaal in het oog kreeg.

“Ook niet dit kleine lieve teckeltje?” probeerde Marjo nog.

“Non!” zei het mens resoluut ons over haar bril streng aankijkend en haar hoofd opheffend naar de uitgang. Dan maar pizza. Daar mocht Pico voor deze ene keer naar binnen. Een uurtje later en met een baksteen in onze maag ploften wij moe op ons hotelbed.

De volgende dag stonden we met onze koffers weer in de hal, die nu vertrekhal was geworden. Niemand te bespeuren, het hele hotel geheel verlaten. Na wat rondgelopen te hebben, liep ik maar weer naar de intercom. Ik hield voor alle zekerheid mijn voet tussen de voordeur en drukte op de intercom. Geen reactie. Na nog een paar keer drukken, geen reactie.

Weer terug in de vertrekhal nog een paar keer geroepen. Niemand.

“Kom op!” zei Marjo, “we gaan hoor, laten we maar een papiertje met ons telefoonnummer op de balie achterlaten!”

Even later waren we weer op weg naar het zuiden. Op de autoradio hoorden we dat heel Frankrijk in rep en roer was en één grote chaos! Blokkades in het hele land, protestmarsen en rellen.

“Wat vreemd!” zeiden wij tegen elkaar, “hier is alles compleet uitgestorven! Niets aan de hand!”

We hadden het nog niet gezegd of we kwamen op de rondweg van Moulin tot stilstand. Een eind verderop ontwaarden we een groepje van een twintigtal demonstranten met gele hesjes aan, die met een soort polonaise rond de rotonde bezig waren. Ter hoogte van de

Ça va, ça va

rotonde stond een ander groepje kookleumend bij een houtvuurtje hun handen warm te blazen. De weg bij de rotonde was afgesloten met grote rood/witte plastic blokken.

“Nou daar staan we dan,” zei Marjo, “zie je trouwens dat iedereen een geel hesje op het dashboard heeft liggen?” kijkend naar de andere auto’s in de file. Op de radio hoorden we al dat dat een signaal was dat je sympathiseerde met de actie.

“Laten we dat dan ook maar doen,” opperde Marjo, “laten ze ons wellicht sneller door.”

Het bleek dat de gele hesjes om de tien minuten telkens een stuk of vijf auto’s doorlieten. Na een dik half uur arriveerden we bij de versperring en draaiden ons raampje open. We dachten om maar een sympathiserend gesprek aan te knopen met de demonstranten en vooral niet boos te worden. De demonstranten voerden een hele discussie met ons en legden uit wat de beweegredenen waren van hun grieven. Wij bevestigden overtuigend hun standpunt en dat bleek te helpen want we werden na een blik op het hesje op ons dashboard verzocht door te rijden.

Na twee uur in de file op diverse plekken op de rondweg lieten we Moulins eindelijk achter ons.

Ça va, ça va

Maar helaas, bij de volgende plaats was het weer hetzelfde liedje en stonden we bij iedere rotonde wederom in de file. Soms zagen we vervelende taferelen van Fransen die door probeerden te rijden en vloekend en tierend de blokkade probeerden te doorbreken, waarbij het er soms heftig aan toeging en er bijna demonstranten overreden werden! Op een gegeven moment, toen we weer eens stilstonden en met de demonstranten zaten te discussiëren, griste Marjo ineens de koekjestrommel die we van onze schoondochter hadden gekregen van de achterbank. Deze zat vol met pepernoten die nog over waren van het Sinterklaasfeestje.

“Hier!” zei ze en hield de trommel onder hun neus.

“Pak een paar Hollandse koekjes, die zijn echt heel lekker!!”

De hesjes keken argwanend in de trommel en toen naar Pico onze hond en weer naar de pepernoten.

“Koekjes?? Ja, ha ha, hondenbrokken zul je bedoelen!! Daar trappen we niet in!!”

“Nee echt, dat zijn koekjes, hier kijk maar!” zei Marjo en ze pakte lachend een pepernoot en stopte die in haar mond. Aarzelend nam

Ça va, ça va

een hesje er ook een en stopte deze voorzichtig in z'n mond.

"Ohh, lekker zeg!!" en pakte er nog een paar.

Meteen kleurde onze hele auto geel en nam iedereen een stel pepernoten.

"Jean!! Enlever la barrière!!" riep een van de hesjes naar voren en gebaarde ons door te rijden. Zo hielpen ons de pepernoten wat sneller door de wegversperringen heen. Op de radio werd uitgebreid verslag gedaan van de aard van de demonstraties. Het bleek dat er vooral rotondes in de grote steden geblokkeerd werden.

"Joh, volgens mij zijn we helemaal verkeerd bezig!" riep Marjo uit, "kunnen we niet beter toch de snelweg nemen?!"

"Misschien wel een idee, maar zouden ze dan niet bij de 'Péages' de boel weer blokkeren?"

Ter hoogte van de snelweg reden we, de gok wagend, een totaal verlaten A75 op waar niemand ons ook maar een strobreed in de weg legde!

Maar inderdaad, na een uur zagen we in de verte bij de Péage een groot aantal blauwe zwaailichten en stonden een hoop arrestatiebusjes opgesteld op de vluchtstrook. Bij ieder tolpoortje stond een groepje gele hesjes die de slagbomen met de hand omhooghield en iedereen door zwaaide. De politie had klaarblijkelijk besloten niet in te grijpen om de zaak niet te laten escaleren.

Al lachend, zwaaiend en toeterend reden wij, zonder te betalen en met een dikke 'thumbs up' door het tolpoortje en vervolgden opgelucht onze weg.

Ça va, ça va

Enmaal dichterbij huis en weer van de snelweg af, begon rondom de steden de ellende opnieuw en haalden we de pepernoten trommel maar weer tevoorschijn om de hesjes om te kopen. Tegen de tijd dat we thuiskwamen, hadden we het wel een beetje gehad en laadden we bekaf, na een reis die eens zo lang had geduurd, de auto uit. Van de hotelier hebben we nooit meer iets vernomen.

Bij de pinken

Ik zaagde met mijn slijptol een stuk ijzer doormidden en plots hapte het ding in de zijkant van m'n pink! Shit! Ik had het amper in de gaten, het deed echter geen pijn.

Nog een geluk dat ik m'n pink niet onthoofd heb! Even een pleister erop en weer verder, dacht ik nog. Maar na nog eens goed gekeken te hebben was het toch wel een diepe snee, dit moest echt wel gehecht worden. Gelukkig kon ik mijn pink normaal bewegen, dus niks aan de hand. Marjo zei op een toon die geen tegenstand dulde: "naar de 'urgence', ik breng je! Nu!"

"Wel nee," zei ik, "ik ga zelf wel, ben zo weer terug."

Ze stopte nog vlug een banaan in mijn handen, het was net rond lunchtijd. Aangekomen bij de spoedeisende hulp werd ik meteen ontvangen door een 'corona begeleider' en werd ik ingeschreven. Hij vroeg natuurlijk wat er gebeurd was. Na 10 minuten in de wachtkamer kreeg ik een eerste onderzoekje van een verpleegster, die natuurlijk vroeg wat er was gebeurd. Ze prikte er een eerste verdoving in en bekeek de wond.

"Nou," zei ze, "ik laat er toch even een dokter naar kijken!"

Na een half uur kwam er een witte jas binnen. Hij pakte m'n vinger en vroeg wat ik gedaan had. Hij keek zorgelijk, "Ik laat er even mijn collega naar kijken." Na weer een half uur kwam een tweede witte jas die eveneens vroeg wat ik gedaan had. Ook hij keek bedenkelijk. Ik dacht, kom op mensen, ik kan alles goed bewegen, niks aan de hand, hechting erin, dan kan ik weer verder met mijn project. Nou nee, dit moest toch op de afdeling 'chirurgie ambulatoire' verder behandeld worden! Na een half uur werd ik naar deze afdeling begeleid en geparkeerd op een ziekenkamer. Er kwam een verpleegster binnen met een stapel badlakens, een fles Betadine en ziekenhuis kleding. Ze vroeg wat er gebeurd was, waarop ik op mijn

Ça va, ça va

beurt vroeg wat er in hemelsnaam allemaal georganiseerd werd!
“U gaat nu douchen, goed wassen met Betadine en daarna doet u deze kleren aan.” Ik zei dat ik dan toch eerst even de chirurg wilde spreken om te vragen wat er allemaal ging gebeuren!!

“De chirurg komt zo,” zei ze om me gerust te stellen. Na een kwartier kwam er weer een witte jas binnen, nadat hij gevraagd had wat ik uitgevoerd had, vroeg hij wanneer ik voor het laatst gegeten had, of ik ergens allergisch voor was en startte hij met een enorme waslijst aan vragen. Ik zei dat ik rond de middag nog een banaantje had gegeten. “Maar wat gaat u doen??!!” vroeg ik geïrriteerd!
“Ik ben de anesthesist en voor de operatie verdoven we de hele arm.” Wel nondeju! dacht ik.

“Hoezo operatie!! Ik wil toch echt eerst de chirurg spreken!!” protesteerde ik nog heftig.

“Ja, die komt zo.” Na weer een half uur eindelijk de chirurg. Ik zei tegen hem: “zet er nou maar gewoon een hechting in en klaar is Kees, daar is al die heisa echt niet voor nodig!”

“Ik zal eerst nog eens kijken en vertelt u mij dan precies wat er precies gebeurd is,” zei meneer Daaboul, want zo heette hij. Na een klein onderzoekje zei hij dat dit toch echt zorgvuldig moest gebeuren. Ik zou om vijf uur geholpen worden en dan kon ik daarna naar huis.

Toen heb ik uiteindelijk maar mijn lot in handen van de medische wetenschap gelegd, Marjo ingelicht en ben ik me gaan douchen. Even later lag ik, fris gewassen en stinkend naar betadine, op bed in afwachting van wat er komen ging. Na een uur werd ik door een verpleger met een rolstoel opgehaald. Na mijn naam en geboortedatum gecheckt te hebben vroeg hij natuurlijk heel belangstellend wat er gebeurd was (zucht). Even later werd ik overgeladen op een brancard en de preparatiekamer ingereden.

Ça va, ça va

Daar werd ik door een medisch team van minstens zes blauwjassen met mondkapjes aangevallen om me te prepareren voor de grote ingreep. Ik werd helemaal opgetuigd met bloeddrukmeter, hartmonitor, infuus, gewikkeld in goudkleurige folie, de hele rataplan! Op een gegeven moment stond er nog een heel nest studenten om me heen, "of ze even mochten meekijken!" Even later begon er iemand aan mijn arm te frunniken en werden met behulp van echografie de juiste zenuwen gelokaliseerd, zodat de injecties op de juiste plekken gezet konden worden. Ik kreeg de indruk dat het een anesthesist in opleiding was, want iemand keek oplettend over zijn schouder mee. Om me op mijn gemak te stellen vroeg hij me, mijn dossier lezend, wat er gebeurd was en of de banaan lekker was...

Na ruim een half uur werd ik dan eindelijk de operatiekamer ingereeden, een enorme ruimte met lampen en al, die geheel

geprepareerd leek te zijn voor een complexe openhartoperatie! Ook daar ging weer een team van minstens zes blauwjassen aan de slag en keken links en rechts twaalf ogen boven mondkapjes me indringend aan. Ze vroegen belangstellend wat ik gedaan had. Vervolgens werd mijn verdoofde arm wel drie keer gewassen en ontsmet en ingesmeerd met, jawel, liters Betadine! Ik begon me toen af te vragen of mijn arm wel goed verdoofd was, want ik kon

Ça va, ça va

hem nog steeds bewegen en voelde alles wat ze deden. Nadat ik dat toch maar even gemeld had, knepen ze eens gemeen in mijn arm en daar voelde ik niets van! Eigenaardig, wel gevoel maar geen pijn. Ze zijn toen een half uur met me bezig geweest. Ik voelde niks. De chirurg zei dat er toch een kleine pees doorgesneden was en ik op 2 mm na het botje had doorgezaagd!

Na nog een half uur op de verkoeverkamer en weer ontmanteld te zijn werd ik teruggereden naar mijn kamer. Een tijd later kwam er een verpleegster die vroeg wat ik wilde eten!

“Wat ik wil eten?” zei ik verbouwereerd, “ik wil naar huis en thuis eten.”

“Nee, nee, ik moet u iets te eten geven, anders mag ik u niet laten gaan! Zal ik u anders een koekje met een glas appelsap geven?”

“Doet U dat dan maar,” zei ik ongeduldig.

“Oh, en U mag beslist niet rijden, iemand moet U ophalen en ik moet nog de nabehandeling met U doornemen.”

Sakkerloot, ook dat nog. Ik kreeg een recept voor twee soorten pijnstillers, antibiotica en een maagbeschermer, een recept voor verbandmateriaal en ... Betadine, verder een verwijzing voor de thuiszorg die 3 keer per week thuis langs zou komen om het verband te vernieuwen en een recept voor de kinesioloog.

“Kinesioloog??” zei ik verbaasd, “waar is dat voor??”

“U moet 3 keer per week naar de kinesioloog voor ‘re-educatie’ van de kleine vinger, anders loopt u het risico er een stijve pink aan over te houden.” Dat kon er ook nog wel bij! Uiteindelijk heb ik Marjo gebeld en gevraagd me op te halen. Ik wilde al naar de uitgang lopen.

“Ho, ho, dat kan niet, uw vrouw moet u hier op de afdeling ophalen en tekenen voor ontvangst, anders mag ik U niet laten gaan!”

Uiteindelijk was ik om acht uur 's avonds thuis en bek af. Na alles

Ça va, ça va

nog eens te hebben laten bezinken, becijferde ik dat ik in dat ziekenhuis voor mijn pinkie zeker 50 mensen bezig heb gehouden, minstens een grote afvalcontainer gevuld heb met bebloed verband, vieze pleisters, plakkers, infuusmateriaal, klemmen, slangen, kleding, flaconnetjes, flesjes, ampullen, bakjes, spuiten, naalden, vocht en angstzweet, etc, etc. Verder heb ik de staat minstens €30.000,- lichter gemaakt en ik voor de komende twee weken nog wat mensen werkgelegenheid bezorg. Ik was overigens wel onder de indruk van de discipline waarmee dit alles gebeurde. Niet alleen in dit ziekenhuis maar ook andere Franse zorginstellingen, die ik eerder wel eens met een bezoekje vereerd heb. Chapeau!

De verkoop

Wij zaten inmiddels alweer 15 jaar in Frankrijk en draaiden met heel veel plezier onze chambres d'hotes en mini camping. Mensen ontmoeten, verhalen uitwisselen, voor gasten een heerlijke en ontspannende vakantie verzorgen, geven ontzettend veel voldoening. Het is wel heel hard werken, gelukkig alleen in het vakantie seizoen, maar 15 jaar eten koken, ontbijtjes klaarmaken, bedden opmaken, wc's schoon maken, was ophangen gaat een keer opbreken, dan wordt het tijd om de bakens te verzetten. We besloten met pijn in ons hart ons paradijsje te koop te zetten. En belangstelling was er. Na de eerste bezoeken kwamen wij erachter dat mensen je huis om uiteenlopende redenen komen bezichtigen. Veel lieden met een roze zonnebril blijken meer te dagdromen bij de gedachte om ooit eens naar Frankrijk te emigreren en vinden het leuk alvast eens wat rond te neuzen en wat af te tasten. Als je dan doorvraagt blijkt dat ze ooit de stap wel eens willen wagen, maar de komende 10 jaar zeker nog niet! Wij veranderden al snel van tactiek en vroegen de aspirant-kopers direct, nog vóór we een afspraak maakten, wat hun plannen waren. "Ja, we willen zeker naar Frankrijk, absoluut! We hebben een 10 jarenplan opgezet, fase 1: de eerste 5 jaar gaan we kijken in welke streek van Frankrijk we willen gaan wonen en fase 2: de laatste 5 jaar, gaan we onze droomplek zoeken." "Oké," zeiden we voor de zoveelste keer gedesillusionneerd, "en in welke fase zitten jullie nu?" "Oh, in fase 1, we denken dat het toch wel deze omgeving wordt of de Provence, misschien de Verdon." Deze mensen hebben we direct af geserveerd en gezegd dat ze over 5 jaar dan nog maar eens terug moesten komen. Ook leerden we om de vrouwelijke helft van het stel goed te

Ça va, ça va

observeren. Hij wilde dolgraag het roer omgooien, liever vandaag dan morgen! Als je dan naar haar beweegredenen vroeg, zei ze iets in de trant van:

“Waar Jan gaat, ga ik ook. Ik weet alleen nog niet of ik mijn moeder en mijn zusje wel kan missen.” volgde er dan giechelend achteraan! We wisten weer genoeg. Dit ging hem niet worden.

Bij de wat serieuze kandidaten ketste het telkens af op de financiering. Iedere keer weer, er vast van overtuigd van de medewerking van de banken, konden ze geen of niet genoeg hypotheek krijgen.

Wij werden steeds botter in onze vraagstelling:

“Mag ik u een onbeleefde vraag stellen?” vroeg ik dan nadrukkelijk.

“Huhh, uh ja, ga uw gang,” reageerde men dan verbaasd.

“Hoeveel eigen kapitaal kunt u inbrengen om ons bedrijf te kopen?”

“Nou, dat vinden we inderdaad een onbeleefde vraag, dat vinden wij absoluut privé!”

Als we er niet goed de vinger achter konden krijgen, namen we beleefd maar resoluut weer afscheid.

Op een dag, we waren inmiddels 2 jaar verder, kwam er een Belgisch stel. Ze waren beiden dolenthousiast en wilden zakendoen. Zij hadden een vakantiewoning in de Auvergne en wilden hun huis in België verkopen. Zij hadden echter een pleegkind. Daar zou zich eerst een rechter over moeten buigen. Ze hadden toestemming van de ouders nodig wanneer zij zich in Frankrijk wilden vestigen. Dit zou helaas wel veel tijd in beslag gaan nemen. Of ze een optie op ons huis konden krijgen?

Na lang beraad zijn we hiermee akkoord gegaan, mits ze ons een borg betaalden van 10.000€, al was het maar om zeker te zijn van

Ça va, ça va

hun intenties.

We hebben toen zelf een contractje samengesteld en de gevraagde borg werd overgemaakt. We hoopten maar dat dat allemaal rechtsgeldig goed zat! Toen begon het bij ons natuurlijk ook te kriebelen. Wat doen wij na ons avontuur in de Aveyron?

We wilden in ieder geval in Frankrijk blijven, maar dan wel wat dichterbij de lokale voorzieningen. Momenteel was de dichtstbijzijnde supermarkt 22 km verderop en de grote stad 40 km. Dit alles wat dichterbij zou toch wel comfortabel zijn. Nu hadden wij ons vast voorgenomen nooit meer een huis te kopen alvorens het huidige verkocht was. Wij startten alvast toch maar eens, alleen maar ter oriëntatie hoor, een speurtocht op internet. Wij schepten er onwijs veel genoeg in om, eenmaal op een makelaarswebsite een huis gevonden te hebben, te achterhalen of we de eigenaar rechtstreeks konden vinden. We gingen dan met Google Maps, Geoportail en Streetview aan de slag en meestal lukte het ons wel het domein te vinden. Met name de contouren van het dak en van het zwembad boden een aardig houvast om de locatie te vinden. We zochten dus een ruim en comfortabel huis, dichterbij de stad en met een of twee gites erbij die we konden verhuren om zodoende ons toch wel magere pensioentje aan te vullen.

Na veel internet omzwervingen vonden we uiteindelijk op een van de vele makelaarswebsites het ei van Columbus. Er werd natuurlijk niet in de advertentie vernoemd waar het ei precies lag. De makelaar had dus geen exclusieve verkooprechten. Wij gingen weer met Google Maps aan de slag, maar kregen het met geen mogelijkheid gevonden. Op een andere makelaarswebsite stond het huis ook, dit keer met een foto waaruit bleek dat er een straaljager in de tuin stond!! Het lag dus vlakbij Villeneuve sur Lot. We kregen hem nog steeds niet gevonden. Op weer een andere makelaar site

Ça va, ça va

stond in de tekst vermeld dat het nieuwe ziekenhuis vlakbij lag! Dat verkleinde aanzienlijk het zoekgebied. En ja hoor, daar was ie, een huis met een zwembad en een straaljager in de tuin! Hebbes! Toen we de eigenaar belden, konden we terecht voor een bezichtiging. Dat was dus meteen raak, dit was 'm, een ruim en comfortabel huis, 2 gites en een prachtig zwembad. Tijdens de kennismaking, waaruit o.a. bleek dat hij verzamelaar was van modelvliegtuigen, vertelden we over onze situatie, over onze aspirant-kopers en over hun pleegkind. Algauw kwam het woord OPTIE ter sprake. Ik stelde voor 10.000€ over te maken als borg. De uitermate sympathieke Franse eigenaren gingen daarmee akkoord en we boekten het geld van de Belgen door naar hun rekening. We

hadden het dus weer gedaan ... al een huis kopen zonder het huidige definitief verkocht te hebben.

Na spannende tijden kwam dan eindelijk het verlossende bericht uit

Ça va, ça va

België: het pleegkind mocht mee! Vervolgens ontstond er toch weer gesoebat over de prijs. Ik dacht dat we dat traject gehad hadden. Ze wilden het onderste uit de kan. Uiteindelijk zijn we een prijs overeengekomen en begon er een hele serie van bezichtigingen en wederom onderhandelingen over de inboedel. Later kwam ter sprake dat ze toch eigenlijk eerst graag hun huis in België wilden verkopen en dan pas het koopcontract tekenen.

“Maak je geen zorgen, ons huis ligt bijzonder goed in de markt en is binnen een maand verkocht!” vertelden ze. Toen wij foto’s van hun huis zagen, hadden we daar zo onze bedenkingen over.

Ondertussen hadden we ook gesprekken met een Nederlands stel. Zij wilden dolgraag komen kijken.

Aangezien het hele verhaal met de Belgen een beetje op losse schroeven begon te staan, gingen we akkoord met een bezoek en boekten zij een vlucht om deze kant op te komen.

Een week later hadden we dan toch uiteindelijk met de Belgen een afspraak bij de notaris voor de ondertekening van het voorlopig koopcontract. Of we het erg vonden wanneer ze hun familie meenamen. Zij wilden het zo graag zien. Op de dag van de waarheid hebben we ons wezenloos gewerkt om de hele familie van eten en drinken te voorzien.

Ik belde vervolgens het stel uit Nederland en vertelde dat ons huis zo goed als verkocht was en het niet veel zin had hier naartoe te komen.

“Nou,” zeiden ze, “we komen toch maar die kant op, de vlucht kunnen we nu niet meer annuleren, dan gaan we wel stappen in Toulouse of zo”.

“Nou, weet je wat je doet,” zei ik, “kom dan toch maar hier naartoe, dan laat ik je een ander huis zien van vrienden van ons. Een werkelijk prachtig domein, een juweeltje dat ook te koop staat.

Ça va, ça va

Alleen de eigenaren zijn er niet, maar ik kan je er wel rondleiden.”

“Oké, leuk, goed plan, doen we, dan staan we morgen op de stoep.”

Ondertussen togen wij met de Belgen naar de notaris. Eenmaal daar vertelden ze aan onze notaris dat hun raadsman hen met klem had geadviseerd de akte niet te tekenen, maar eerst het huis in België te verkopen. Ze wilden dan een optie van 6 maanden en als de koop niet door mocht gaan, waren alle kosten voor ons!

Wij waren met stomheid geslagen, zoals ook onze notaris.

“Geen sprake van!” zei hij resoluut. “Dit is juridisch en wettelijk gezien niet mogelijk!”

Even later stonden we gedesillusioneerd weer buiten en aan het eind van de dag vertrok het hele gezelschap met de afspraak dat ze alles op alles zouden zetten om hun huis in België zo snel mogelijk te verkopen.

De volgende dag ging ik op weg om Rob en Ciska, op te halen voor een rondleiding door het huis van onze vrienden. Zonder ze te vertellen wat er zich bij ons had afgespeeld, wilde ik ze eerst een volledige tour geven. Na een rondgang van anderhalf uur bleek dit het toch niet te zijn voor hen. Het gaf niet de ‘coup de coeur’.

“Maar,” vroeg Rob nieuwsgierig, “hoe is het nu bij jullie?”

“Nou,” zei ik, “in alle eerlijkheid staat alles weer op losse schroeven. Het voorlopig koopcontract is nog steeds niet getekend!”

“Oh!” Rob keek op zijn horloge, “onze retourvlucht gaat pas over 2 uur. Kunnen wij dan toch jullie huis nog even zien?”

Daar had ik eerlijk gezegd wel een beetje op gehoopt. Dus wij in allerijl naar ons huis en daar een wel hele snelle rondleiding gedaan. En ja hoor, het was er, de ‘coup de coeur’! Het gevoel dat je bekruipt, de tinteling, de koorts, als je de plek van je leven gevonden hebt. Vaak een gevoel dat tegen alle verstand in gaat maar dat wel een onmisbaar ingrediënt is in het koopproces. Rob en

Ça va, ça va

Ciska moesten helaas snel weer vertrekken, want anders zouden ze hun vlucht missen.

Ondertussen zaten we met de Belgen. De verkoop van hun huis viel enorm tegen en wilde maar niet vlotten. We werden duidelijk aan het lijntje gehouden. Ondertussen gingen de onderhandelingen met Rob en Ciska verder en tekenden we 2 maanden later het voorlopige koopcontract. De financiering was al rond.

Nu moesten we deze ontwikkeling aan de Belgen gaan mededelen. Dat viel niet goed, dat viel helemaal niet goed!

“En onze borg? Die willen we onmiddellijk terug hebben!” zeiden ze woedend.

“Uiteraard,” zei ik, “ik stel even een ontbindend contractje samen en zodra dat is ondertekend storten we het geld terug.”

Op die ondertekening hebben we nog 3 weken moeten wachten. Er was natuurlijk altijd de mogelijkheid dat ze stappen zouden ondernemen. Maar uiteindelijk kreeg ik het contract ondertekend terug en hebben we het geld teruggestort.

In augustus zaten we met Rob en Ciska weer bij de notaris voor de acte de vente. We hadden een afspraak om half drie.

Gespannen zaten we met zijn vieren in de wachtkamer, van de notaris nog geen spoor. Om drie uur stak hij een slaperig hoofd met verwarde haardos om de deur. Of we maar wilden volgen. Die is duidelijk net wakker van z'n siësta, dacht ik onmiddellijk!

De contracten werden ondertekend en Rob en Ciska zetten nu onze Franse droom voort. Een maand later tekenden we ons koopcontract gezellig aan de keukentafel van ons nieuwe huis in Villeneuve sur Lot.

Ça va, ça va

Zomersneeuw

Tot twee keer toe waren wij hier in Villeneuve sur Lot getuige van een uitbraak van witte vliegjes. Dit keer bezochten we het concert aan de oevers van de Lot op quatorze juillet. De zangeres van het bandje stond vreselijk haar best te doen, terwijl de andere bandleden een beetje lusteloos hun nummer afdraaiden. Rond een uur of tien wemelde het opeens van de witte vliegjes of motjes. Hun aantal nam explosief toe, want ze kwamen en masse op de podiumverlichting af en zwermde met duizenden tegelijk rondom de enorme lampen. Het optreden van het zangeresje werd wreed verstoord. Ze zwaaide wild met haar armen om zich heen, raakte op een gegeven moment in paniek en rende gillend op haar naaldhakjes van het podium af. De andere bandleden hielden het ook voor gezien en liepen eveneens het podiumtrapje af. Het jaar daarop gebeurde er precies hetzelfde, maar dan met een

andere band. Reden dus voor een diepgaand onderzoek op internet om uit te vissen wat dit voor eigenaardig 'vogeltje' is.

Ça va, ça va

Het beestje verantwoordelijk voor deze wrede verstoring van de menselijke habitat is de '*Ephoron virgo*', oftewel op z'n Hollands de 'schoraas'. In de volksmond wordt het 'zomersneeuw' genoemd, omdat het waarachtig lijkt of het sneeuwt. Het is een wit vliegje of motje. De larven leven het hele jaar in de modder van de rivier en eten daar micro-organismen. Één keer per jaar komen ze met honderdduizenden tegelijk naar boven, drijvend op het water verpoppen zich snel en vliegen dan uit. Het mannetje zoekt een vrouwtje die vol met eitjes zit, bevrucht haar en sterft daarna direct. Het vrouwtje fladdert terug naar het water, ontploft daar zo'n beetje als ze haar eitjes loslaat en sterft eveneens. Echte ééndagsvliegen dus! De eitjes dalen af naar de bodem en de cyclus is weer rond. Een feestmaal voor alle vissen. Dit fenomeen herhaalt zich dan een paar dagen, alleen op een zwoele zomeravond ergens eind juli. Daarna is het weer een jaar rustig.

Bron: www.levenderivieren.nl

La souche

Ons huis in Villeneuve sur Lot heeft aan de voorkant en aan één zijkant een enorme coniferenhaag van zeker drie meter hoog. De haag aan de voorkant was helaas ooit een keer te kort gesnoeid en daardoor doodgegaan, aan de zijkant was hij prima. Deze dooie zooi was ons een doorn in het oog.

“Moeten we die troep niet een keer weghalen?” vroeg ik aan Marjo “en dan een mix van struiken neerzetten of zo?”

“Oh nee,” zei Marjo, “dan zitten we midden op straat! Dat wil ik niet!”

Op een gegeven moment, inmiddels vier jaar later, waren ze een eind verderop een populierenhaag aan het snoeien, waarbij ze een ‘broyeur’ gebruikten, zo’n versnipperaar. Wat een klereherrie maakt zo’n ding, allemachtig!

“Goh, zouden die niet onze dooie haag weg kunnen halen?” zei marjo tot mijn stomme verbazing.

Ça va, ça va

“Wil je hem nu ineens wel weg hebben?” vroeg ik verbaasd.

“Ja, eigenlijk wel, alleen aan de voorkant van het huis, niet aan de zijkant!”

Ik dus maar eens naar het clubje herriemakers toegestapt.

Na een ça va, ça va en wat geleuter vroeg ik uiteindelijk of zij ook onze haag zouden kunnen weghalen?

“Ja, dat kan, comme vous voulez,” zei de chef van het clubje. Ik wees hem aan waar we woonden en hij vertelde dat hij wel een keer langs zou komen.

Toen ik weer naar huis liep dacht ik nog, die zien we nooit meer terug!

Maar verdomd, de volgende dag belde hij op of hij even kon komen kijken.

Verbaasd zei ik, “Oui bien sûre, à tout de suite, tot zo meteen!”

Een uurtje later werd er aangebeld en bekeken we samen de te verrichten werkzaamheden. Ik zei hem dus dat alle coniferen aan de voorkant verwijderd moesten worden, “les troncs inclus!” zei ik er nog bij voor alle duidelijkheid. Ik wilde natuurlijk de stronken eruit hebben en dat alles afgevoerd werd.

“Oui, oui, pas de problème,” zei hij knikkend.

Al stappend, metend en peinzend zei hij, “pour milles Euros c’est fait.”

Zoiets had ik al verwacht, dus ik ging akkoord en vroeg wanneer hij de klus kon klaren.

“Oh la la, pas avant février,” zei hij schouderophalend, “désolée!”

Ook dat had ik al verwacht. Ik zei, “Oké, het is niet anders, dan zie ik je ergens in februari.” We hadden natuurlijk geen haast.

Een week later belde hij op met de vraag of hij morgen de heg kon weghalen! Hoogst verbaasd zei ik dat dat geen probleem was. Er

Ça va, ça va

was een 'chantier' verlaat, dus hij had even tijd en kon er dit wel tussendoor doen.

"Oké, graag, tot morgen dan," zei ik.

De volgende dag, wat eerder opgestaan, hoorde ik om acht uur al een enorm kabaal en waren ze met z'n tweeën onze heg een kopje kleiner aan het maken. Langs de bosrand tegenover ons stond een enorme versnipperaar waar ze de coniferen in douwden, de stammen legden ze apart. Het kanon van de versnipperaar spoot alle zooi in hun 'camion'.

Ikzelf begon maar enorme hoeveelheden bladeren te ruimen dat zich onder de coniferen verzameld had en sleepte dat met een dekzeil naar de bosrand en kiepte het daar om. Toen ze me dat zagen doen, draaiden ze hun kanon ook maar richting bos. Dat was natuurlijk makkelijker dan dat ze alle snippers moesten afvoeren! Rond een uur of drie waren alle coniferen verwijderd, werd de weg netjes gebladblazerd en ruimden ze verder alles op. Ik liep naar ze toe en vroeg wanner ze nu 'les troncs' gingen verwijderen, wijzend naar de stronken die nog boven de grond uitkwamen.

"les troncs??" zei hij verbaasd, "vous voulez que j'enlève aussi les souches?? U wilt dat ik de stronken weg haal?"

"Oui, les souches, les troncs!! "weet ik veel hoe dat precies heet.

"Désolée," zei hij, "dat was niet de afspraak! Dat kost extra!!"

Teleurgesteld kwam ik tot de conclusie dat we hier een spraakverwarring hadden. Tronc betekent dus stam en niet stronk!!
Nondeju!!

"En wat nu?" vroeg ik hem.

"Dat moet ik echt tegen meerprijs doen, daar heb ik een andere machine voor nodig en die moet ik huren."

"Wat kost me dat extra?" vroeg ik hem teleurgesteld.

Nadat hij 59 stronken had geteld, kwam hij uit op 400 Euros extra

Ça va, ça va

en dat kon hij in februari pas doen!

“Laat het dan voorlopig maar zo,” zei ik, “dan zien we later wel weer.

Na contant (zonder BTW) afgerekend te hebben, vertrokken ze.

Uiteindelijk heb ik de volgende dag de stronken iets uitgegraven en er met de kettingzaag nog een 10 cm afgezaagd, zodat alles in ieder geval onder het maaiveld zat.

Al met al weer een les geleerd. ‘Un tronc’ is dus iets anders dan ‘une souche’.

Lieu dit

(Een verhaal met een knipoog...)

Het duurde enige tijd eer we in Frankrijk door hadden hoe de adressering precies in zijn werk gaat. In de steden is het geregeld zoals we gewend zijn. Een straatnaam met aan de rechterkant de even huisnummers aan de linkerkant de oneven. Op het platteland echter is het volledig anders georganiseerd. Daar kennen ze geen straatnamen of huisnummers. A la campagne heeft ieder huis, iedere boerderij een naam die vaak eeuwen en eeuwen oud zijn, meestal afkomstig uit het Occitaans. Hier een paar voorbeelden: Puech sec – droge Heuvel, Montclar – Heldere berg, Carrière Basse – De lage weg.

Wanneer er twee boerderijen aan dezelfde weg lagen, had men het algauw over Carrière basse en Carrière Haute, de laaggelegen en de hooggelegen boerderij.

Ons adres was la Libaudié, waarvan wij nooit de exacte betekenis hebben kunnen achterhalen. Vaak zet men er de term 'lieu-dit' voor, om aan te geven dat het geen straatnaam is maar de naam van het huis. Het wil zoveel zeggen als 'de plaats genaamd...' of 'de plek die men noemt...' Ons officiële adres was dus:

la Famille Wijnen

Lieu-dit 'la Libaudié'

12550 La Bastide Solages.

Geen huisnummer dus. Dat is in feite je familienaam. De postbode had aan de naam Wijnen genoeg. Pakketbezorgers echter hadden altijd problemen ons te vinden omdat het voor hen geen routine was. Vaak belden ze op: "Waar zitten jullie ergens?", werd er dan geïrriteerd gevraagd. Ik vroeg dan of ze geen GPS hadden. Tot mijn verbazing hadden de meeste pakketbezorgers die niet.

Ça va, ça va

De postcodes daarentegen waren dankzij Napoleon goed geregeld. Hij zette simpelweg de 100 departementen op alfabetische volgorde en gaf ze een nummer van 1 tot 100: Ain – 01, Aisne – 02... Vosges – 88, Yonne – 89. Bij de departementen rond Parijs, de 90 nummers, werd iets afgeweken van de volgorde. De eerste twee cijfers van de postcode is dus het departement, de volgende 3 cijfers bepalen de cantons en de quartiers. Op een gegeven moment bedacht een van de ministers dat dit niet langer kon met die ‘lieu-dits’ en wist in Brussel een subsidiepotje open te breken om de huisadressering in Frankrijk te hervormen.

Toen wij verhuisden naar Villeneuve-sur-Lot hadden wij ook daar wederom een ‘Lieu-dit’:

La famille Wijnen

Lieu-dit ‘Joinissou’

47300 Villeneuve-sur-Lot

Op een dag stond er plotseling aan het begin van onze straat een gloednieuwe paal met straatnaambord ‘chemin de Talou’. Wat is dit nu??!!, dachten we... Nou ja, we merken het wel! De burens hadden inmiddels geruchten gehoord dat we een nieuw adres zouden krijgen. Ruim een half jaar later kregen we inderdaad een brief van de gemeente. Of we onze adresgegevens maar wilden aanpassen! Ons adres was voortaan:

372 Chemin de Talou

47300 Villeneuve sur Lot

“Wat is dit nu?!”, zeiden we verbaasd. “Lekker is dat, kunnen we alles gaan wijzigen! Nieuwe visitekaartjes, adresbordjes, etc. En waarom nu in hemelsnaam nummer 372???” Wij waren het derde huis in de straat aan de rechterkant dus we hadden eerder huisnummer 6 of zo verwacht. Maar nee hoor, nummer 372! Wij

Ça va, ça va

maar eens geïnformeerd bij de gemeente. “Ja, dat klopt, dat betekent dat jullie huis op 372 meter ligt vanaf het staatnaambord aan het begin van de weg.” Onze burens hadden nummer 426, dus dat kon wel kloppen. De afstanden werden voor de huizen aan de rechterkant van de weg afgerond naar even nummers en voor de linkerkant van de weg naar oneven nummers. Op zich een slim systeem. De postbode en pakketbezorgers weten meteen hoever ze ongeveer nog moeten, daarnaast heb je geen hernummerproblemen mocht er ooit ergens een huis tussen komen. Er werd vriendelijk verzocht of we ons adres bij de diverse instanties, zoals elektriciteitsbedrijf, telecom, banken, etc. wilden aanpassen. Ik dus maar eens op de websites van de diverse instanties gekeken om daar ons adres te wijzigen. Op alle sites kreeg ik de melding: “Chemin de Talou, adres onbekend!” Wat ik ook probeerde, ik kreeg mijn adres niet aangepast. Blijkbaar waren de adresbestanden van de diverse overheidsinstanties nog niet aangepast. Gelukkig komt onze post nog steeds aan en de pakketbezorgers bellen ons nog steeds op waar we precies zitten, dus wat dat betreft zal er niet vlug iets veranderen.

Maar... al snel bleek dat deze nieuwe nummering bij ons tot een vermakelijk en hilarisch misverstand leidde!

Het was zondagochtend en het zou een andere zondag worden dan normaal. Marjo en ik zaten aan ons zondags kopje koffie toen er plotseling een gigantische limousine de oprit op kwam rijden, maar dan ook werkelijk een mega gigantische van het model rijdende bunker met links op de motorkap een Amerikaans en rechts een Frans vlaggetje. Deze tank stopte bij onze voordeur en er sprongen twee kleerkasten uit met van die glanzende zonnebrillen en ‘bibob’-haar die een conversatie begonnen met hun linker pols. Een van de

Ça va, ça va

twee belde aan en argwanend deden wij open. De kleerkast vroeg in het Engels met een duidelijk Texas accent of dit Chemin de TALOU nummer 372 was.

“Dat klopt,” zei ik verbaasd, “dit is TALOU 372, maar u bent hier verkeerd vermoed ik, wat zoekt u? De man krabde achter zijn oor waar z’n kronkelsnoertje achter vandaan kwam, keek op een stuk papier en vertelde dat er een Summit was georganiseerd door Mr. Macron hier in Villeneuve-sur-Lot, waar in alle discretie een aantal kopstukken elkaar zouden ontmoeten. Er begon mij wat te dagen! Er was mij al zoiets ter ore gekomen en ik had al een vermoeden waar het fout zat.

“Waarschijnlijk moet u zijn bij Chemin de Talou nummer 732, dat is het kasteel verderop,” opperde ik.

“Oh,” zei de kleerkast verbaasd, “dan staat het verkeerd op de uitnodiging! Dan ben ik bang dat u nog wel wat meer visite zult krijgen vandaag!”, zei hij met een wrang glimlachje.

Hij had het nog niet gezegd of er kwam een tweede auto met motor escorte aanrijden. Op dat moment zwaaide het achterportier van de eerste Limo open en tot mijn stomme verbazing stapte Biden uit!!!

Je weet wel, Joe, Joe Biden, the president of the US of A!!

“Walter, ask these friendly people if I might use their bath room. I’m exploding! Sorry!” vroeg hij met een afgeknepen stem aan zijn bodyguard. Mr. Biden stapte naar ons toe en gaf ons een hand. Wij waren perplex!! De deur van de tweede Limousine ging ondertussen open en Emmanuel Macron en zijn Brigitte stapten uit en liepen naar ons toe. Zij gaven Joe en ons een hand en al gauw ontstond er een geanimeerd gesprek, totdat Joe plots bij ons naar binnen liep en aan Marjo vroeg:

“Can you show me the bath room, please?!” Joe liep achter Marjo aan naar binnen, gevolgd door de rest van het gezelschap die ook

Ça va, ça va

maar meeliepen! In mijn ooghoek zag ik weer twee auto's aan komen rijden. Twee zwarte dikke Mercedessen, een met een oranje vlaggetje en een met Duitse vlag. Voor ik er erg in had stonden Angela Merkel in een felrood colbertje, Willem-Alexander en Máxima bij ons in de woonkamer. Een van de kleerkasten verontschuldigde zich voor het misverstand en vroeg of er misschien wat koffie of zoiets geregeld kon worden? Ze waren al een tijdje onderweg.

Een kwartier later stapten Vladimir Poetin met Aleksandr Loekasjenko binnen.

“Eigenaardige locatie voor een Summit,” sprak Vladimir rondkijkend en hogelijk verbaasd. Emmanuel stapte al naar hem toe en verontschuldigde zich.

“Sorry, Vladimir, een foutje op de uitnodiging, het nummer is verkeerd gedrukt. We gaan zo verder naar de juiste locatie, excuses!! We wachten even op President Biden!” Op dat moment kwam Joe duidelijk opgelucht weer terug in de woonkamer, verrast over het bonte gezelschap dat zich inmiddels verzameld had, en gaf iedereen een hand. Door het raam zag ik dat twee bodyguards een rode loper uitrolden en Xi Jinping uitstapte! Jawel, Xi Jinping secretaris-generaal van de Communistische Partij van China, in zijn kielzog Kim Jong-Un, je weet wel, van de Democratische Volksrepubliek Noord Korea!! Toen was de chaos pas echt compleet. Marjo had in alle haast een paar potten koffiegezet en de bodyguards waren in alle staten. Maar de stemming zat er goed in. Iedereen genoot duidelijk van het informele onderonsje en maakten absoluut geen aanstalten te vertrekken. Heerlijk, even geen protocol!

Tussen de menigte zag ik nog Elon Musk en Jeff Bezos binnenstappen. Ik vroeg aan Emmanuel of zij ook tot het gezelschap

Ça va, ça va

behoorden, zij waren nu niet direct regeringsleiders.

“Klopt,” zei Manu, “we vonden het een goed idee om een paar ‘influencers’ uit te nodigen.”

“En Angela?” vroeg ik nieuwsgierig, “zij is nu geen bondskanselier meer, toch?”

“Ah, Angela, da’s m’n beste vriendin, die hoort er gewoon bij!” zei Manu vertederd, een schuine blik werpend naar Brigitte.

Beduusd liep ik tussen alle bezoekers door en schudde hier en daar wat handen. Marjo rende zich rot om iedereen van koffie en thee te voorzien.

Joe en Vladimir stonden in een hoek van de kamer druk gesticulerend te kletsen.

“Luister Joe, ik kan niet toestaan dat er NAVO-troepen en raketssystemen in Oekraïne worden geïnstalleerd,” zei Vladimir vastberaden.

“Snap ik Vladimir, dat gaat ook niet gebeuren, althans zolang jij je gedeisd houdt!” antwoordde Joe.

“Kan wel zijn, maar jullie zijn al wel bezig zware wapens te leveren aan Oekraïne en de NAVO ademt me te veel in m’n nek! Dat accepteer ik niet, dat moet stoppen!! Letland, Estland en Litouwen zijn al lid van de NAVO! Oekraïne er ook nog bij, gaat me echt te ver! De veiligheid van mijn geliefde Rusland komt in het gedrang! Onacceptabel!! Weet je nog toen wij raketten in jullie achtertuin in Cuba wilden installeren, Joe?!” bracht Vladimir hem fijntjes in herinnering.

“Ik begrijp je zorgen,” zei Joe, “maar Oekraïne moet zich wel kunnen verdedigen.”

Ondertussen mengde Jef Bezos zich in het gesprek.

“Rustig aan heren. Kan ik jullie anders niet een ruimtereis aanbieden in mijn ‘New sheppard’ vroeg hij aan Biden en Poetin.

Ça va, ça va

“Samen de ruimte in, is dat niet een geweldig idee?? Kost maar 30 miljoen per persoon. Dan kunnen jullie daarna verblijven in mijn ruimte hotel!” pochte Bezos. “Dan kunnen jullie daar eens nader tot elkaar komen.”

“Jeff hou op, ik ben 79 en niet meer zo vast ter been. Lijkt mij geen goed plan!” zei Joe geïrriteerd en richtte zich weer tot Vladimir.

“Leeftijd speelt geen rol, Joe! We hebben onlangs nog William Shatner, je weet wel, Captain Kirk van Star Trek, de ruimte in geschoten. Hij is negentig!” bralde Bezos.

Naast ons hoorde ik Angela ‘Wir schaffen das’ aan Alexandr Loekasjenko vragen waarom hij nou in hemelsnaam al die migranten naar de Poolse grens had gestuurd en ze niet zelf had gehouden.

“Maar Angela!” zei Loekasjenko, “ze willen niet in Belarus blijven, ze willen naar het paradijs, Duitsland en Holland! Snap dat dan! Als ze dat per sé willen ben ik de beroerdste niet om ze een handje te helpen, desnoods ga ik ze zelf halen!”

“Nou, dat doe je dan ook al,” zei Angela gepikeerd. “Wij zijn daar niet blij mee!” In een hoek van de woonkamer zag ik Mark Rutte in gesprek met Bolsonaro. Ik gaf ze hun koffie toen Mark zei:

“Luister Jaïr, harstikke goed van je dat je tijdens de klimaatop in Schotland op kwam voor het Amazonewoud en het voornemen uitsprak de ontbossing in je land een halt toe te roepen. Maar je bent nog niet thuis en je schroeft wederom het budget van je ministerie van milieu met 20% terug!! Hoe wil je dat met elkander rijmen?”

“Ja,” zei Jaïr, “dat was een beetje onhandig van me. Maar ja, weet je, de vraag naar Soja wereldwijd is gigantisch! Om aan de enorme vraag te voldoen hebben we meer landbouwgrond nodig! Wat moeten we dan? En bovendien Mark, je weet toch dat Nederland de

Ça va, ça va

grootste importeur ter wereld is van sojaproducten!! Bizar hè! Een van de kleinste landen importeert de meeste soja ter wereld! Dus in feite zijn jullie Hollanders primair verantwoordelijk voor de ontbossing, niet alleen bij ons in Brazilië maar zeker ook wereldwijd!” Mark stond wat ongemakkelijk om zich heen te kijken op zoek naar een manier om vlug van onderwerp te veranderen en knoopte maar een gesprek aan met Willem-Alexander.

“Hoe is het nu met Hugo?” Vroeg Willem belangstellend aan Mark.
“Loopt hij nog niet op z’n tandvlees?”

“Ja, hij krijgt het inderdaad wel voor z’n kiezen en ligt van alle kanten onder vuur. Hij is dolgelukkig dat Ernst het overneemt.”

“Weet je wat het is, Mark, corona blijft de komende jaren nog wel onder ons vrees ik. Een lange termijnstrategie is nu belangrijker dan ooit. Kijk,” zei Willem, “het vaccin werkt niet zoals gehoopt, gevaccineerden raken nog wel degelijk besmet. Ze worden er alleen niet meer zo ziek van en aangezien de klachten mild zijn, blijven ze niet thuis en besmetten anderen. Dat betekent dat de coronapas een schijnveiligheid biedt en zelfs averechts werkt. Mensen denken: ik ben gevaccineerd, ik heb dus geen corona, ik mag alles weer en met die instelling besmet je iedereen! Ik weet niet hoor, ik ben natuurlijk maar koning en zeker geen expert op dit gebied.”

“Ik weet ’t niet Willem, wat moeten we in godsnaam,” zei Mark radeloos. “In mijn optiek zou je je veel meer moeten richten op het genezen van corona; goede medicijnen, effectieve zorg, voorkomen dat mensen doodgaan en sneller herstellen! Als ik jou was had ik allang het Slotervaartziekenhuis om laten bouwen tot coronacentrum. Hup, duizend ic-bedden erin en gaan met die banaan!” zei Willem.

“Dat weet ik Willem, maar het gaat om het personeel! Dat hebben we doodeenvoudig niet!”

Ça va, ça va

“Als je nou al twee jaar eerder met opleiden was begonnen en betere lonen, had je nu dat probleem niet gehad, Mark! Ik denk daarnaast dat we uiteindelijk niet anders kunnen dan het virus maar laten uitwoekeren, de natuur z’n gang laten gaan en wachten op voldoende groepsimmunititeit. Je ziet het al gebeuren in Staphorst. Daar nemen de besmettingen op dit moment zienderogen af. Iedereen daar is inmiddels resistent! En die Omicron variant is misschien wel een zegen voor ons. Nu zijn we nog sneller allemaal immuun!”

Op dat moment riep Marjo me of ik kon komen helpen en ik werd onderweg aangeklampt door Xi, of ik nog koffie had.

“Hoe is het nu met de voorbereidingen van de Olympische winterspelen?” vroeg ik hem terwijl ik hem wat koffie bijschonk.

“Ach, breek me de bek niet open,” zei hij teleurgesteld. “Natuurlijk is er weer een boycot van het Westen. Het is ook altijd hetzelfde liedje! Jullie hypocriete westerlingen!”

“Ja, met de Oeigoeren en Tibetanen, toch?” zei ik behoedzaam.

“Precies!”, zei hij. “Luister Kees, ik moet 1.3 miljard Chinezen met de neuzen dezelfde kant op zien te krijgen. 1.3 miljard, dat zijn heel veel mensen om in het gareel te houden, begrijp je dat?” Ik knikte en dacht: “snap ik, maar je bent wel met een soort van genocide bezig!”

“Je weet ook,” ging hij verder, “dat religie al door de eeuwen heen de mensheid verdeelt en een bron is van onlusten, oorlogen, moordpartijen, bloedvergieten en niets ontziende haat! Dat willen wij in de kiem smoren! Wij moeten in ons grote land religie met wortel en tak uitroeien, willen wij onze natie verenigd houden en de grootste economie ter wereld worden.” Ik gaf hem nog wat koffie en zag Elon zoekend rondlopen.

Ça va, ça va

“Zoek je iets?” vroeg ik hem.

“Ja,” zei hij, “waar vind ik het toilet?”

“Hoe is het nu met je Starship?” vroeg ik hem nieuwsgierig.

“We gaan in februari/maart lanceren,” zei hij, “Dan gaat hij boven op Booster5 het heelal in voor z’n eerste testvlucht. Ja Kees, dat wordt de grootste en meest krachtige raket ooit gebouwd! 119 meter hoog is ie met in totaal 39 raketmotoren! Kun je het je voorstellen? Daar kunnen Blue Origin, NASA en de Russen nog een puntje aan zuigen!”

“En de Chinezen!” voegde ik er schamper aan toe. “Ongelooflijk! Ik ben benieuwd!”

“De eerste lancering zal echt niet vlekkeloos verlopen. Maar ja, we wachten eerst nog op een lanceervergunning van de F.A.A.”

“F.A.A? Wat is dat?” vroeg ik hem belangstellend.

“De Federal Aviation Administration, een enorm bureaucratisch instituut!” zei Elon. “Zij moeten toestemming geven. Ze onderzoeken nog de milieu impact van onze plannen. Er zou op onze basis in Boca Chica Texas een of ander strandhagedisje bedreigd worden. Ziek word ik daarvan, stelletje pennenlikkers!! Weet je, eerlijk gezegd denk ik erover al mijn aandelen te verkopen en het stokje aan iemand anders over te dragen.”

“Oh? En wat ga je dan doen?” vroeg ik verbaasd.

“Weet ik nog niet,” zei hij, “nieuwe uitdagingen zoals kernenergie, artificial Intelligence, influenzen. Op dit moment komen me de raketten zo’n beetje de neus uit!” zei hij gekscherend.

“Kees,” ging hij verder, “geloof me, kernenergie is de toekomst! Dat geneuzel met zonnepanelen en windmolens gaat het echt niet worden, een druppel op de gloeiende planeet,” grapte Elon.

“Kleine modulaire reactoren zijn de toekomst. Ze zijn heel veilig, efficiënt, produceren nauwelijks afval en zijn veel goedkoper te

Ça va, ça va

bouwen. We hebben al een proefmodel op stapel staan. Thorium reactoren kunnen het daarna overnemen.”

“Wat een dag is dit!” dacht ik weer verder lopend. Achter in de woonkamer werd ik aangeklampt door een klein oud verschrompeld dametje in een knalrood mantelpakje dat in elkaar gedoken plaats had genomen in Marjo’s fauteuil.

“Excuse me Sir,” zei ze en keek me aan, “do you have a cup of tea, thank you?” Shit! dacht ik... Queen Elizabeth! Zij ook al hier! Achter haar stonden Boris Johnson en Mark Rutte gekkigheid te maken met Willem-Alexander en zag ik Máxima diepzinnig converseren met Brigitte. Gelukkig kwam Marjo al aanlopen met een kopje thee en gaf dat aan ‘Her Royal Highness’. Willem-Alexander vroeg me of ik niet een pilsje voor hem had.

Recep Tayyip Erdoğan kwam ook al naar me toe gelopen en wilde weten of ik een stoel voor hem had. Hij vond het ongehoord dat hij al die tijd al moest staan! “Ik heb het een beetje in m’n rug, weet je,” klaagde hij. Ik verontschuldigde mij en zei dat we niet berekend waren op zoveel mensen en gaf Willem z’n biertje.

“Kan ik anders haar stoel niet hebben?” vroeg Recep kijkend in de richting van Ursula von der Leyen. Ondertussen zag ik twee bodyguards nerveus in gesprek met Macron en Biden. Ik begreep dat ze nu echt verder moesten. De veiligheidsrisico’s waren veel te groot en op de eigenlijke locatie waren ze in alle staten waar iedereen toch bleef. Met veel moeite wisten ze iedereen te bewegen terug te keren naar hun limousines om hun weg te vervolgen naar Chemin de Talou 732. Joe bedankte ons hartelijk en excuseerde zich voor de veroorzaakte overlast.

“Wat zo’n plasje van mij allemaal teweeg kan brengen...”, zei hij grappend.

Ça va, ça va

“Helemaal geen probleem”, zei ik “Ik zou het overigens wel erg op prijs stellen als we bij de ingang van ons huis nog even een groepsfoto kunnen maken. Onze vrienden gaan dit anders nooit geloven!”

“Met alle plezier!” zei Joe en gaf een van zijn bodyguards opdracht dit te regelen.

Het feestje

We hebben het enorm naar onze zin in Villeneuve sur Lot. Het verhuren van de 2 gites is voor ons een makkie en daar komt nog bij dat dat enorm goed lukt. Doordat we dicht bij de stad liggen, verhuren we het hele jaar door. 's Zomers komen er toeristen en 's winters veel 'ouvriers', werklieders die ergens in de stad een klus hebben. Ze reserveren van maandag tot vrijdag, zijn er alleen 's avonds en vertrekken vroeg in de ochtend naar hun werkplek. Ideaal!

De meeste reserveringen gaan via de grote verhuursites. Al met al hebben we niet te klagen. We ontvangen de gasten, brengen ze naar hun gite, na afloop maken we schoon en ... that's it! Appeltje, eitje! Als we er zin in hebben, organiseren we op z'n tijd een BBQ à 'l'auberge Espagnolle', oftewel ieder brengt zijn eigen spullen mee. Nederlanders noemen het een Amerikaanse BBQ, Amerikanen noemen het een Dutch BBQ.

Eenmaal hier maakten we kennis met een fenomeen dat we nog niet eerder hadden meegemaakt. Op een dag kregen we een reservering van 3 dagen. Ene Rashid Amhali reserveerde telefonisch voor het komend weekend. Diezelfde dag arriveerden er 2 jonge knullen van Noord-Afrikaanse komaf in zo'n patserbak. Een van de twee trok een dikke rol bankbiljetten uit zijn broekzak en rekende contant af. Ze woonden hier in Villeneuve. Dat vonden we enigszins merkwaardig!

In de loop van de middag vroegen ze of er 2 vrienden mochten komen. Daar zitten we in de regel niet op te wachten, maar goed, vooruit dan maar. Inderdaad kwamen er rond een uur of acht 's avonds 2 knullen aan. Ze vroegen of ze de barbecue mochten gebruiken.

Ça va, ça va

“Ja, natuurlijk, ga je gang, maar maak er geen puinhoop van!”

“Maakt u zich niet ongerust, we ruimen alles netjes op.”

Een half uur later kwamen er 2 meisjes. “Ja die komen alleen even goeiendag zeggen.”

“Maar maakt u zich geen zorgen, we houden alles heel netjes!” Je begrijpt het al, aan het eind van de avond zaten er twaalf Noord Afrikanen feestend rond het zwembad. Luide Arabische hiphop en Rapmuziek schalden over het terrein en er werden tassen met drank en eten aangevoerd. Dat ging zo de hele nacht door.

Godzijdank hadden we geen gasten in de andere gite.

Rond een uur of drie 's nachts, na nog geen oog dicht gedaan te hebben, was ik het zat en ben ik naar ze toegegaan.

“Willen jullie nu naar bed, alsjeblieft, zo is het klaar! Wegwezen!”

Ze keken me met z'n allen waterig en niet begripend aan.

“Ja maar hoezo dan? We maken toch geen herrie?”

“Geen herrie? De burens belden net met klachten!” maakte ik er maar van om een punt te maken en er ontstond een wellus nietus discussie.

“Nu stoppen en iedereen naar huis en jullie met z'n tweeën daar, naar de gite. Nu!!”

Kwaad liep ik weg en verwachtte niet dat ze gehoor zouden geven aan mijn oproep. Even werd het wat rustiger, maar nog geen half uur later was het weer bal! Om 6 uur 's morgens schoof Marjo haar ochtendjas aan en stooft ziedend naar het zwembad. Ik weet niet wat ze allemaal tegen ze gezegd heeft, maar ze dropen uiteindelijk af.

De volgende morgen toen ik rond een uur of twaalf een van de twee slaapdranken en duidelijk met een gigantische kater, naar buiten zag wankelen, ben ik naar ze toegestapt en gezegd dat ze hun spullen moesten pakken. Het kon niet anders of dit zou zich de

Ça va, ça va

komende dagen gaan herhalen. Nou, ze waren echt niet van plan te vertrekken, ze hadden immers betaald voor 3 nachten.

“Geen probleem,” zei ik, “Je betaalt me deze nacht en de schoonmaakkosten; de rest krijg je terug.” Zei ik naar de puinhoop kijkend.

Toen ontstond er dus weer een felle discussie, waarbij de emoties hoog opliepen. Ik zei dat ik genoodzaakt was de gendarmerie te bellen.

“Ha!” riep de jongste, een snotneus van hooguit zestien jaar, “laat maar komen, met die agentjes weten we wel raad!”

Uiteindelijk stemden ze toe, op voorwaarde dat ze nog konden lunchen, daarna zouden ze vertrekken. Die schoonmaakkosten wilden ze sowieso niet betalen.

Dus tijdens de lunch zaten ze weer met een man of acht bij het zwembad en kreeg de barbecue het weer zwaar te verduren. Rond een uur of vier taaiden ze eindelijk af.

De rest van de dag zijn we bezig geweest de rotzooi op te ruimen.

Overall sigarettenpeuken, etensresten, peuken van jointjes, lege

Ça va, ça va

flessen sterke drank, vuilniszakken vol met troep, lege bierblikjes. Ook de gite zag er niet uit! Een chaos, overal vet, zwartgeblakerde pannen, magnetron verbrand, alle handdoeken vol met vette smurrie en beddengoed vol vlekken. Het nut van asbakken en pedaalemmers was aan deze mensen volledig ontgaan. “Gooi het maar op de grond!” was duidelijk hun devies.

Het blijkt dus dat jongelui graag een gite met zwembad huren voor het weekend en dan al hun gabbers uitnodigen voor een ludiek zwembad feestje. Dit moesten we in de toekomst echt zien te vermijden. We zijn er nu op voorbereid en weigeren voortaan meteen dit soort aanvragen.

De staaroperatie

Ik kan niet anders zeggen, dan dat op medisch gebied alles in Frankrijk heel grondig en gedisciplineerd geregeld wordt en er niets aan het toeval overgelaten wordt. Zo had mijn oogarts vastgesteld dat mijn beide ogen staar hadden, het linker meer dan het rechter. “Mr. Vignèn, zoals het er nu voorstaat kan ik u niet meer auto laten rijden!” zo luidde het vonnis van de oogarts.

Dus noodgedwongen toch maar besloten er iets aan te laten doen. De oogarts die de operatie zou uitvoeren, vertelde na een oogmeting dat ik -8 had, stekeblind dus, en dat hij dat kon corrigeren naar -3. Ik zou dus een bril blijven houden. Dat vond ik niet zo erg, omdat ik al sinds mijn twaalfde brildragend ben en dus een aardig ‘uilengezicht’ heb ontwikkeld. Het secretariaat maakte alle papieren in orde. Eerst moest ik naar de tandarts.

“De tandarts?? Voor een staaroperatie??”

“Jawel, u heeft een verklaring nodig dat U geen verborgen ontstekingen heeft in uw mond, dit kan complicaties geven!”

Een afspraak bij de anesthesist werd ingepland.

“Waarom moet ik daar ook al naartoe?? Ik krijg toch geen narcose??”

“Nee, u krijgt oogdruppeltjes, maar u moet toch de anesthesist bezoeken!”

“Oké,” zei ik met een zucht, ik had mijn lot alweer volledig in de handen van de medische wetenschap gelegd.

“Ook moet er een covid test gedaan worden.”

Daar had ik dus helemaal geen trek in!! Zo’n wattenstaaf in je hersens zag ik niet zitten!

Ook kreeg ik recepten voor oogdruppels en Betadine. Drie dagen lang moest ik druppelen en de dag voor de ingreep moest ik mij

Ça va, ça va

grondig met die 'heerlijk geurende' Betadine wassen. Daar had ik nog een trauma aan overgehouden van een vorige ingreep.

Op de dag van de operatie leverde Marjo mij af bij de afdeling 'Chirurgie ambulatoire'. Na het ondertekenen van ik weet niet hoeveel formulieren waarmee ik zo'n beetje afstand deed van al mijn rechten, nam een verpleegster mij mee naar de 'intake' kamer. Daar kreeg ik oogdruppels en een pilletje om 'rustig' te worden, bloeddruk opgemeten en getemperatuurd. Vervolgens moest ik mij in een hokje piemeltjenaakt uitkleden en een papieren pyjama aantrekken. Na een half uur werd ik in een rolstoel naar de preparatiekamer gebracht en werd ik op een brancard overgeladen en voorzien van een heel assortiment attributen bestaande uit ecg plakkers, infuusnaalden en andere onduidelijke klemmen en draden. Na weer een half uur werd ik uiteindelijk de operatiekamer ingereden. Daar werd het linkeroog verdoofd met druppels en zag ik alleen nog maar felle lichten in alle kleuren van de regenboog. Na wat geruststellende woorden van de oogarts begon hij met de behandeling. Het deed helemaal geen pijn, maar plezierig was het niet. Na een kwartier werd ik weer afgevoerd met een doorzichtig kapje over mijn oog. Ik zag alleen maar watten. Nadat ik op de verkoeverkamer weer was ontdaan van alle draden, naalden en klemmen, werd ik met de rolstoel weer teruggereden naar waar het allemaal begon.

Marjo kwam me weer ophalen en eenmaal thuis ging ik eens kijken wat ik nu eigenlijk nog zag. Ik had aan het behandelde oog nauwelijks pijn, hooguit het gevoel dat er wat zand in je oog zat. Ik zag alles best wel wazig, maar daar hadden ze me voor gewaarschuwd. Na een uurtje of wat werd het zicht merkbaar beter. Op een gegeven moment zag ik zonder bril met mijn behandelde

Ça va, ça va

oog beter dan mijn niet behandelde oog met bril! Met name de kleuren waren veel briljanter.

Ter illustratie, zo ongeveer als de foto's hieronder. Dat was een bijzondere ervaring. Ik dacht: Wat is die lucht idioot blauw en de bomen zo groen!!

De linker foto is gemaakt met mijn behandelde linkeroog, de andere foto met het nog niet behandelde rechteroog.

Over een maand zou mijn rechteroog aan de beurt zijn. Er volgde een lastige periode. Moest ik mijn bril nu op of af doen? Ik zag in beide gevallen met één oog alles scherp en het andere oog alles wazig.

De operatie van het rechteroog was identiek en verliep eveneens op rolletjes. Nu moest ik nog een maand wachten eer ik mijn definitieve bril kreeg. Dus weer een maandlang aanschouwde ik de wereld door een vloeipapiertje. Uiteindelijk, na een oogmeting bij de oogarts, kon ik dan eindelijk naar de opticien voor een nieuwe bril. Ik was nog niet helemaal content met mijn nieuwe ogen. Als ik naar beneden keek, begon het me te duizelen. Wennen aan de nieuwe bril, dacht ik. Maar na een paar maanden duizelde het me nog steeds. Verder was het leesgedeelte veel te groot. Maar eens terug naar de opticien. Nadat hij mijn bril nog eens nagemeten had, zei hij: "U heeft de allergeedkoopste glazen voor uw bril uitgezocht.

Ça va, ça va

Geen wonder dat u duizelig wordt!”

“Allergoedkoopste glazen?” zei ik verbaasd, “we hebben helemaal niet gesproken over goedkope of dure glazen! Deze heeft u me geadviseerd!”

“Wat vreemd,” zei hij, “ik adviseer u toch betere glazen te nemen.” Hij heeft me toen betere glazen aangeboden. Ik hoefde gelukkig alleen de meerprijs te betalen. De nieuwe glazen bevielen een stuk beter.

Het incassobureau

Twee maanden terug hadden we drie bouwvakkers in onze gite. Die hebben we wel vaker en in 99% van de gevallen rekenen ze af bij aankomst. Deze keer zei de aanvoerder van het stel dat ik de factuur kon opsturen naar het administratiebureau en hij gaf me een visitekaartje. Die zouden de factuur meteen overmaken. Daar zijn we dus helemaal geen voorstander van, maar à là, toe maar, het was maar 300€.

Ik stuurde meteen de factuur per email naar het adres dat op het kaartje stond. 2 dagen later maar eens op onze bankrekening gekeken, niks overgemaakt! Ik stuurde een sms'je dat we nog niks ontvangen hadden. We kregen een sms terug "ne vous inquiètez pas, het bedrag was overgemaakt, het kon echter een paar dagen duren bij hun bank," las ik enigszins gerustgesteld. Een paar dagen verder, de mannen waren inmiddels vertrokken, nog niks op onze bankrekening. Ik dacht, laat ik de man maar eens bellen.

Hij reageerde heel verbaasd toen ik hem vertelde dat er nog steeds niks overgemaakt was.

"Dat kan niet," riep hij verbolgen, "ik bel u vanmiddag terug, ik zit nu op een bouwplaats."

Je raadt het al, geen reactie. De volgende dag maar weer een sms verstuurd. Ik kreeg als antwoord "factuur is betaald!" Na weer een paar dagen afwachten, nog steeds niks. Laat ik hem nog maar eens bellen. Hij nam niet op. Toen ik met het toestel van Marjo belde, nam hij wel op. Hij had mijn nummer klaarblijkelijk al geblokkeerd. Geïrriteerd zei hij dat hij terug zou bellen en hing op.

Iemand vertelde mij dat ik een 'Mise en demeure' moest opsturen, een aanmaning zeg maar. Ik moest op internet maar eens zoeken naar een voorbeeld brief. En inderdaad vond ik daar een aardig

Ça va, ça va

voorbeeld dat bruikbaar was en behoorlijk overtuigend van toon was. Met wat aanpassingen toog ik naar het postkantoor teneinde het aangetekend op te sturen. Kostte me weer 6,20€. De komende dagen hield ik mijn bankrekening in de gaten, maar niks hoor, ik zag nog steeds een gestage daling van ons banksaldo in plaats van een kleine opleving.

Moest ik me dan maar niet eens wenden tot een incassobureau? Da's ook weer zo'n gedoe. Op internet vond ik verscheidene bureaus, die een 'no cure, no pay' model voerden. Dat leek me wel wat. Je hoefde online slechts een formulier in te vullen en de machine ging draaien. Ik koos JURISTU.FR dat vond ik wel een serieus klinkende naam, een naam waarvan een wanbetaler beslist de angst om het hart zou slaan en spoorlags een bankopdracht uit zou schrijven. Op de website van het incassobureau stond zo'n 'chat popup' schermpje, waarmee je real time kon chatten met een medewerker. Ik tikte daar mijn probleempje in en vroeg of zij er brood in zagen. Geen reactie!

Ik tikte "Bonjour, il y a quelqu'un là??" Geen reactie. Nog een tijdje gewacht terwijl ik alle condities en voorwaarden nog eens goed doorlas. Geen response! Wel nondeju, en dacht onwillekeurig, dat is dus weer zoiets typisch Frans!

Ik zag een email adres staan, dus mijn hele verhaal maar per email naar ze opgestuurd. Ik kreeg meteen een auto reply.

Ah, een teken van leven, dacht ik hoopvol. Na een week wachten nog steeds geen antwoord. Weer terug op de site maar het formulier ingevuld, waarbij ik kopieën van de facturen en alle verdere correspondentie kon meesturen. Ik werd bedankt voor de 'confiance' en mijn case zou met een paar dagen opgepakt worden, werd mij verzekerd in een 'autoreply'. Na weer een week wachten, taal nog teken.

Ça va, ça va

Weer terug op hun website vond ik een telefoonnummer. Dan in godsnaam maar bellen. Meestal gebruik ik dat als laatste redmiddel en als het echt niet anders kan, omdat ik er een gigantische bloedhekel aan heb! Ik weet precies hoe dat gaat. Je wordt na een ellenlang keuzemenu, als je geluk hebt, doorverbonden met een meiske die met de grootst mogelijke moeite te verstaan is omdat ze in een zeer lawaaiige telemarketing ruimte zit met nog tientallen andere kwetterende dames, god weet ergens in India of Pakistan, die je in wollig Frans en met een uiterst slechte verbinding vragen waar ze je mee van dienst kunnen zijn. Maar niets van dit alles, na het nummer gedraaid te hebben, hoorde ik hem één keer overgaan en dan 'plop' niks meer! Na nog een paar keer proberen, niks, nada! Weer terug op internet vond ik een ander agentschap, legalcity.fr. Zag er wel indrukwekkend uit. Je gelooft het niet... zelfde verhaal, geen response, geen reactie!! Moedeloos word ik hiervan! Weet je wat, laat ik eens een incassobureau hier in de buurt aanschrijven, wat dichterbij huis. Na even googelen vond ik er een hier in Villeneuve sur Lot. Via hun website eerst maar een email gestuurd of zij bereid waren mijn casus op te pakken. Geen reactie!! Grrrr!!!

Nu gaat het mij helemaal niet om die 300€, maar gewoon het feit dat je besodemieterd wordt waar je bij staat is wat me dwars zit. En fin, ik geef het nog niet op en blijf net zolang zoeken tot ik een bureau heb gevonden die iets voor me willen doen.

De tandarts

Onze tandarts was al een tijdje ziek. We probeerden al maandenlang een afspraak te maken om ons uit elkaar vallende gebit bij elkaar te laten houden. We kregen telkens te horen dat hij nog steeds thuis zat. Ik had al een tijd een zeurende kiespijn en vermoedde een ontsteking onder een kroon. Bij Marjo was er een kroon uit haar mond gevallen, was een stuk van een kies afgebroken en zat een andere kies of kroon behoorlijk los. Hoog tijd dus voor een algehele revisie, voordat de boel volledig zou desintegreren. Ik had nu al een tijd een behoorlijke aangezichtspijn. Ik besloot maar weer eens te bellen en flink van leer te trekken.

“Non, Monsieur le docteur was nog steeds ziek, belt u over een maand of zo nog eens terug.”

Ik vroeg of ik dan niet door een collega arts geholpen kon worden, ze werkten daar immers met een stuk of vijf tandartsen in een maatschap. Dat was absoluut onmogelijk.

“Ook niet voor spoedgevallen?” vroeg ik nog.

“Ook niet voor spoedgevallen!” zei ze zeer nadrukkelijk.

Ik maar eens flink overdreven en vertelde haar dat ik stierf van de pijn, ik echt een behoorlijke infectie had en me geen raad wist. Ze stelde voor met een collega arts te overleggen of hij een anti-biotica kuur kon voorschrijven. Na een kwartier belde ze me terug en vroeg welke apotheek ik had. Ze zouden wel een recept naar de apotheek faxen en dan kon ik daar een kuur ophalen. Verbaasd hing ik op. Zo maar een kuur zonder een arts geconsulteerd te hebben, bijzonder! Bij de apotheek haalde ik 's middags een doosje pillen op. De kuur hielp, de pijn verdween, maar na een maand voelde ik het alweer terugkomen. Ondertussen had ik alle tandartsen in de wijde omgeving gebeld. Nergens kon ik terecht, ook niet voor een spoedje! Ik maar weer eens gebeld naar onze eigen 'dentiste

Ça va, ça va

traitante' om te informeren of hij wellicht weer aan de slag was. Helaas monsieur le docteur was nog steeds ziek, of ik over een maand maar weer eens terug wilde bellen. Na nog eens een keer stevig opgespeeld te hebben, vertelde ze me dat ik iedere zondag vanaf negen uur 'le dentiste d'urgence' de dienstdoende tandarts kon bellen. Ze gaf me een telefoonnummer. Dus zat ik zondag klokslag negen uur klaar bij de telefoon. Ik kreeg alleen een antwoordapparaat die de telefoonnummers vermeldde van alle tandartsen in de omgeving die die zondag dienst hadden. Welk telefoonnummer ik ook belde, ik kreeg overal een antwoordapparaat, die allemaal eindigde met de mededeling dat het apparaat de limiet van boodschappen al had bereikt en ik dus niets meer kon inspreken. Bij een paar lukte dat nog wel en kon ik wat inspreken, waarbij ik dan dringend vroeg me terug te bellen. Zoals verwacht bleek ook dit ijdele hoop en verspilde moeite!

Op een gegeven moment kreeg ik van een kennis het adres van een tandarts die nog wel patiënten aannam. Ik meteen gebeld en kon tot mijn grote verbazing volgende week terecht en maakte ik meteen een afspraak. Het was nota bene vlakbij ook nog! Op de deur stond vermeld dat ik aan moest bellen en zeker niet naar binnen mocht. Na een minuut of tien deed ik toch maar eens de deur open. Een secretaresse sprong meteen geïrriteerd op en gebaarde dat ik buiten moest wachten. Verbaasd deed ik de deur maar weer dicht. Ondertussen stond er ook een dame braaf te wachten.

“Ja,” zei ze, “je moet hier altijd buiten wachten! Covid hè!!”

Na een kwartier ging de deur open en mocht ik naar binnen. De tandarts bleek een vriendelijke vrouwelijke arts, een klein dikkerdje

Ça va, ça va

van tegen de vijftig. Ze kwam uit Portugal. Nadat ik haar deelgenoot had gemaakt van de status van mijn gebit, zei ze dat ze eerst maar eens een röntgen wilde maken. Ik werd naar een hokje gedirigeerd met zo'n moderne 3D scanner. Dat wekte vertrouwen. Na het bestuderen van de foto's vertelde ze mij het slechte nieuws. De kies rechtsboven met kroon moest eruit. Daar zat een ontsteking. De kies ernaast moest er ook uit. Ze zou dan twee implantaten plaatsen en dat zou niet goedkoop zijn, aangezien mijn verzekering niet veel zou vergoeden.

Ze stelde voor een offerte te maken en een nieuwe afspraak om de twee kiezen te trekken. Na een kwartier stond ik weer buiten met een afspraak voor volgende week om de kiezen te trekken. Na een paar dagen kreeg ik per email een offerte. € 5.500,- ging me dit geintje kosten!! en dan waren de bijdrage van de verplichte verzekering en de aanvullende verzekering er al af!! Ik dacht dat ik van mijn stoel viel! Dit vroeg toch duidelijk om een second opinion. De volgende dag belde ik de secretaresse om te vertellen dat ik eerst een 'deuxième avis' wilde en of volgende week op mijn plaats Marjo kon komen met haar klachten. Ze begreep me volkomen en zei dat € 5.500,- inderdaad veel geld was. Marjo kon zonder problemen in mijn plaats komen. Marjo maakte hetzelfde verhaal mee. Ook zij moest buiten wachten en werd er eveneens een röntgen gemaakt. Bij haar moesten er vier kiezen uit!! De tandarts begreep dat implantaten erg veel geld zouden gaan kosten en stelde voor een prothese te plaatsen. Deze zou € 1.350,- gaan kosten. Je begrijpt, wij waren in shock. Zo'n prothese zou mij maar niks lijken. Krijg je zo'n plaatje in je mond, iedere avond in een glas water op je nachtkastje, kukident, brrr!!!

Ça va, ça va

Andere kennissen raden ons aan eens een kliniek in Toulouse of Bordeaux te bellen. Na wat googelen belde ik een kliniek in Toulouse. Na een heel gesprek konden wij beiden tot mijn stomme verbazing de volgende dag al terecht. Dus de volgende dag zaten wij om zeven uur 's morgens, we hadden ruim de tijd genomen, al in de auto op weg naar Toulouse. We zouden er meteen een leuk dagje uit van maken. Lekker ergens een hapje eten, een beetje flaneren, gezellig! Door een protestmanifestatie in de binnenstad waren we uiteindelijk nog maar net op tijd. Heel Toulouse stond op zijn kop waar duizenden demonstranten zich hadden verzameld. Na even wachten werden we opgehaald door een jong meisje. Ik schatte haar een jaar of vijftientig. Ik dacht, zal de assistente zijn. Maar nee, het werd gaandeweg duidelijk dat dat onze behandelend arts was. Gelukkig had ik mijn röntgenfoto's op een usb stickie meegenomen. Nadat ze mijn kerkhof en de foto's bestudeerd had, concludeerde zij dat er met die twee kiezen niks aan de hand was. Bij één zat inderdaad een lichte ontsteking. Zij vertelde dat de 'dévitalisation' oftewel de wortelkanaalbehandeling door mijn eigen tandarts zeer slecht gedaan was. Zij stelde voor de kroon te verwijderen, de wortelkanaalbehandeling opnieuw te doen en een nieuwe kroon te plaatsen. Kosten netto 330€. Bij Marjo constateerde ze dat twee kiezen, waarvan er al één los zat, eruit moesten, maar de andere twee was niks mee aan de hand. Zij stelde voor de twee slechte kiezen te vervangen door implantaten. Kosten € 2,700,- netto. Toch iets anders dan € 5.500,-!

Bij Marjo werd, na overleg, al meteen één kies getrokken. Toen we weer buiten stonden, hadden we alweer een afspraak voor over een week, waarbij bij mij de kroon eraf zou gaan en ik een wortelkanaalbehandeling zou krijgen en bij Marjo de tweede kies

Ça va, ça va

getrokken zou worden. Van dat lekker hapje eten en een beetje flaneren zagen we maar af, zeker toen ik Marjo eens aankeek met een half verlamde mond en een bebloed stuk tampon tussen haar kiezen.

Een week later werd er bij mij met veel geweld de kroon afgebeukt en was ze zeker een uur en een kwartier bezig met een wortelkanaalbehandeling. Ik kon me nog herinneren dat mijn behandelend arts daar indertijd hooguit een kwartier mee bezig was geweest.

Bij Marjo werd de tweede kies getrokken en werd al meteen een nieuwe afspraak gemaakt om bij mij een nieuwe kroon op te meten en bij Marjo zou ze een tijdelijke prothèse maken. De implantaten konden pas ergens in mei gezet worden. Eerst moest de boel goed genezen. So far, so good.

Drie weken later hadden we alweer onze derde afspraak bij de tandkliniek in Toulouse. Bij mij zou na de wortelkanaalbehandeling de kroon opgemeten worden. Bij Marjo voorbereidingen voor het maken van een tijdelijke prothése. De implantaten konden pas na twee maanden geplaatst worden. Vandaar deze tijdelijke prothése die volledig vergoed zou worden. Er was echter één probleem dat aan me knaagde.

Onze tandartsin was jong, klein en tenger en zeer getalenteerd, althans, tot op heden had zij alle ingrepen zeer minutieus, zorgvuldig en secuur met veel geduld uitgevoerd, maar ze had (uiteraard) altijd een mondkapje op, zoals ook haar assistente. Dat zat mij enorm dwars. Ik was er inmiddels achter gekomen dat ze Paola heette. Ik wist dus niet hoe Paola eruitzag! Ik kon me geen

Ça va, ça va

voorstelling maken van haar gezicht. Daardoor sliep ik slecht en had regelmatig nachtmerries waarbij ik gillend wakker werd, nadat in mijn droom het gezicht van Paola opdoemde met een verschrikkelijk stinkende mond vol met zwarte verrotte tanden. Ik piekerde mij suf hoe ik dan toch haar gezicht te zien kon krijgen. Ik kon natuurlijk gewoon aan haar vragen of ze een keer haar mondkapje af wilde doen, omdat ik haar gezicht graag wilde zien. Dat gaf in die zieke geest van mij meteen associaties alsof ik haar zou vragen even haar behaasje af te doen omdat ik haar borsten wilde zien. Dus hoe ging ik dit aanpakken...

Na mijn behandeling vroeg ik daarom aan haar: “Ça vous dérange si je prends une photo de l'équipe qui m'a sauvé mes dents?” Vindt u het goed wanneer ik een foto maak van het team dat mijn gebit gered heeft? Tot mijn grote opluchting meende ik een brede glimlach achter haar mondkapje te zien ontstaan en zei volmondig dat ze dat niet erg vond. Ook de assistente knikte instemmend. Toen ik mijn fototoestel ter hand nam en de dames een leuke pose aannamen, gebaarde ik of de mondkapjes even af konden en eindelijk verdween dan die irritante gezichtsbedekking en kon ik een gezicht plaatsen bij Paola en haar assistente. Zie hier verder het resultaat, een foto van onze reddende engelen. Links Paola onze tandarts. Helemaal blij zijn Marjo en ik dit heugelijke feit gaan vieren met een

Ça va, ça va

etentje op het plein van het Capitool in Toulouse!

2 maanden later moest Marjo weer naar de tandarts in Toulouse. Paola zou De basis voor 2 implantaten plaatsen. Marjo was super gestrest en zag daar enorm tegenop. “Ze gaat dan gaten in mijn kaak boren!!” jammerde ze!

We hadden besloten op tijd te vertrekken, lekker ergens te lunchen zodat we keurig om 14 uur bij de tandarts op de stoep zouden staan. Maar helaas, onderweg raakten we verstrikt in een file van anderhalf uur, veroorzaakt door een of ander boerenproces!! Veel te laat kwamen we in Toulouse, dus de lunch lieten we maar zitten, althans, nadat ik Marjo bij de tandarts had afgezet met een croissantje, ben ik nog even gaan lunchen bij een Thai. Heerlijk.

Gelukkig viel de behandeling haar enorm mee en hadden we de volgende afspraak over 3 weken. Na het plaatsen van de schroeven

Ça va, ça va

moet de hele zaak goed genezen, dan pas kunnen de hechtingen eruit en zouden er controlefoto's gemaakt worden. We hadden besloten het met dit bezoekje anders aan te pakken. Marjo had het idee de dag van tevoren dan maar een hotelletje vlakbij de tandarts te boeken. Een beetje shoppen, flaneren, hapje eten, uiltje knappen om vervolgens de volgende dag uitgerust en zonder stress bij de tandarts naar binnen te stappen.

Het was begin december. In de verte zagen we een enorme mensenmassa, het bleek dat in Toulouse de kerstmarkt in alle glorie al was opgebouwd. Eerst moesten we door een strenge toegangscontrole waarbij alle tassen goed gecontroleerd werden op explosieven, Kalasjnikovs, clusterbommen en kettingzagen. Alle mensen met een mes in hun mouw of een mitrailleur op hun rug konden probleemloos door. Het viel ons al op dat er overal enorme betonblokken stonden, natuurlijk om geradicaliseerde jihadistische vrachtwagenchauffeurs met een fatwa in hun hoofd te weerhouden wat mensen tegen de vlakte rijden. Eenmaal binnen was het een feest van kerst en eten en lichtjes en honderden witte kersthutjes. Daar kunnen ze hier in Villeneuve sur Lot nog een puntje aan zuigen, dacht ik. Bij de meeste kraampjes ging het over eten. Een kraampje met Aligot of Tartiflette, een tentje met negerzoenen, oeps dat mag ik niet meer zeggen, of noga, of worsten, of glühwein, of chocola, of van die gortdroge brioches. Nadat we na uren slenteren door onze rug zakten zijn we even terug naar het hotel gegaan en rond achten trokken we met nieuwe energie weer terug de stad in op zoek naar een leuk restaurantje. Nou, die waren er zat! Uiteindelijk streken we neer bij een uiterst gezellige Italiaan, waar we heerlijk gegeten hebben.

Ça va, ça va

De volgende dag, na een redelijke nachtrust, vonden we om de hoek een aardig tentje voor een ontbijt en na nog wat rondgeslenterd te hebben o.a. in de Franse bijenkorf 'Lafayette' gingen we terug naar het hotel om uit te checken.

De tandarts vond dat bij Marjo alles goed genezen was, ze was althans heel tevreden. Daarna heeft ze bij ons beiden nog even tandsteen verwijderd. Dat bleek na anderhalf jaar wel nodig, tenminste zo voelde het wel...

Nu moet Marjo nog twee keer terugkomen. Een keer om in een hap klei te bijten en nog een keer om eindelijk de nieuwe tandjes te plaatsen.

Nu lopen wij met het idee rond om in Februari, wanneer het hier koud en grijs is, geen honderden euros aan stookkosten te gaan betalen maar in plaats daarvan een appartementje in Spanje te huren. Dus zei Marjo waarom we dat dan niet meteen combineren met de tandarts? Op de heenweg eerst even bij haar langs om klei te happen en op de terugweg de tandjes te laten plaatsen. Goed idee, leek mij, zo maken wij wederom van de nood een deugd...

Onze buren in Villeneuve sur Lot

Gelukkig hebben wij hier in Villeneuve sur Lot echt alleraardigste buren. Ze zijn een paar jaar ouder dan wij en we kunnen het prima vinden met elkaar. Als we langs wandelen maken we natuurlijk altijd even een praatje. Hij noemt mij (ook alweer 73) altijd ‘jeune homme’.

“Bonjour, jeune homme, comment vas-tu?” zegt hij altijd met een olijke glimlach van oor tot oor. Ja, we tutoyeren elkaar!

We hebben ze een paar keer uitgenodigd om hier te komen eten. Daar wordt dan altijd een beetje schutterig op gereageerd. We maken iets waarvan we zeker weten dat ze het nog nooit van hun leven gegeten hebben. Zo hebben we ze een keer gefêteerd op rijsttafel, uiteraard een keer op erwtensoep en ooit eens boerenkool met de onvervalste Hollandse rookworst. Die moeten we nu, telkens als we naar Nederland gaan, voor ze meenemen. Tot op heden zijn we één keer teruggevraagd. Dat vonden we al een hele eer, want we weten dat Fransen dat echt niet snel doen. Wel zitten we op z'n tijd bij ze aan de koffie of de apéro, dat ontstaat meestal bij een toevallig bezoekje, waarbij ze ons vragen nog even een limonade te drinken.

Af en toe vraag ik Maurice om een kleine service. Hij is vroeger metaalbewerker geweest en in zijn werkplaats ligt dan ook een immense voorraad ijzerwaren en staan er naast kasten met honderden laatjes met schroeven, bouten en moeren, indrukwekkende zware machines opgesteld daterend uit een zwaar industrieel verleden. Zo staat er een manshoge massief gietijzeren boorkolom van minstens 500 kilo, een gigantisch lasapparaat ter grootte van een koelkast met polsdikke kabels, iets wat

Ça va, ça va

tegenwoordig in een schoenendoos past en een eveneens massief gietijzeren slijpmachine, waar je minstens een onderzeeboot mee doormidden zaagt. Ik let altijd goed op als ik hem gadesla tijdens een van zijn werkjes. Je bent immers nooit te oud om te leren.

Op een dag vroeg ik hem of hij een paar koperen waterleidingbuizen niet van de hand wilde doen. Ik zag die ooit eens liggen tussen een gigantische berg staal. Verschrikt keek hij me aan, alsof ik hem een oneerbaar voorstel deed. Waarschijnlijk deed ik dat ook in zijn ogen. “Nee, nee, dat kan altijd van pas komen, nee die doe ik echt niet weg.” Ik voelde aan mijn water dat ik hier een verkeerd onderwerp had aangesneden en begon maar gauw ergens anders over. Zo was ik weken later op zoek naar een grote ijzeren of plastic ton. Ik was al eens bij de decheterie wezen kijken, daar zie je er meestal wel een paar liggen, maar helaas. Ik wist dat Maurice nog een stel van die tonnen, samen met ijzeren palen, rollen schrik- en prikkeldraad, lege verblikken en wat dies meer zei, al jarenlang ongebruikt buiten achter zijn werkplaatsje had liggen, precies wat ik zocht, van die grote plastic tonnen. Ik dacht dat ik het deze keer anders moest aanpakken. Op een dag, ik had een dagje uit eten in de stad georganiseerd samen met buurtbewoners, zei ik terloops aan iedereen dat ik op zoek was naar een grote ton en of iemand iets wist. Zoals ik al verwachtte keek iedereen me schouderophalend en nee schuddend aan. Ook Maurice keek me hoofdschuddend aan. Ik dacht, het eitje is in ieder geval gelegd.

Een week later belde Maurice of ik even tijd had voor een kop koffie. Verbaasd liep ik hun kant op. Dit behoorde niet tot de standaard routines van onze burens. Toen ik zijn oprit opliep, zag ik bij zijn garage een grote blauwe ton staan, waar een paar koperen buizen uitstaken. Gniffelend liep ik naar binnen en dacht bij mezelf,

Ça va, ça va

wat zijn het toch eigenaardige en grappige hapsnurkers die Fransen!! Ik realiseerde me weer dat je in dit prachtige land gewoon geduld moet hebben en je meer je best moet doen zijn inwoners beter te begrijpen. Van de koperen buizen heb ik voor hem een windgong gemaakt, of hoe heet zo'n ding. Onze buurtjes waren er heel blij mee en zouden hem op een mooi plekje ophangen.

Corona

Het komend jaar zou mijn oudste broer Harrie, wonende in Canada, tachtig worden. Mijn broer Fons die op een eiland nabij Seattle woont, zeurde al jaren aan mijn hoofd wanneer we nou toch een keer langs kwamen. Wijzelf hadden altijd een droom ooit eens een trektocht langs de westkust in de Verenigde Staten te maken.

Zouden we dan maar eens het woord bij de daad voegen en die campertocht regelen, mijn broer Fons op z'n eiland bezoeken en af te sluiten met de tachtigste verjaardag van Harrie in Toronto.

Geerd, mijn derde broer die in Parijs woont, zou ook wel komen.

In november 2019 begonnen we plannen te maken. Eerst met het vliegtuig naar Las Vegas. Marjo was daar nog nooit geweest en het leek ons wel leuk ons een paar dagen in het mondaine leven te storten. Bovendien konden we dan in één van de casino's onze vakantie terugverdienen...

Vervolgens huren we daar een camper en trekken via Salt lake city, Yosemite, San Fransisco en de westkust naar Seattle om Fons te bezoeken. Dan met het vliegtuig naar Toronto voor de tachtigste verjaardag van Harrie. Tot slot met het vliegtuig weer terug naar huis. Zowaar een rondreis van betekenis!

Na de knoop doorgehakt te hebben, reserveerden we alle tickets voor vliegreizen, hotels, camper van, etc.

We dachten: laten we maar op tijd reserveren, is wellicht goedkoper. In april 2020 zouden we vertrekken en de voorpret was reeds begonnen.

Maar... in maart 2020 brak Corona uit! In het begin dachten we, dat waait wel weer over! Maar naarmate de ellende zich begon te ontplooiën werd steeds sneller duidelijk dat ons reisje niet door zou gaan. Al gaandeweg werd duidelijk dat we naar onze centen konden

Ça va, ça va

fluiten. Ja, misschien konden we een paar vouchers krijgen! Wij baalden enorm. Dit zou onze eerste grote vakantie van betekenis worden! Las Vegas, Yosemite, Salt Lake City, San Francisco, campertrip, het ging allemaal aan onze neus voorbij! Op TV was het alleen maar CORONA, COVID19! Verschrikkelijk! Alles afgelast, geannuleerde concerten, alles dicht, lock down. Je werd er depressief van. Overal ontstonden bizarre initiatieven, thuisconcerten, virtuele rondreis, Zoom sessies, home performances!

“Goh,” zei Marjo, “zullen we onze reis dan ook maar ‘virtueel’ gaan maken?”

“Hoe bedoel je??” zei ik verbaasd.

“Nou gewoon, we doen net of we op vakantie gaan. We maken een heel reisverslag op facebook! Eens kijken wie er intuït!”

“Da’s een idee!” riep ik enthousiast. “Doen we er gefotoshopte foto’s bij! Gaan we doen!”

We begonnen een verhaal te verzinnen waarom we plots wel op vakantie konden. We plaatsten op Facebook onze eerste post met een foto van Marjo die de koffers aan het pakken was.

We hadden een verhaal uit onze duim gezogen dat we van de Amerikaanse ambassade toch een inreisvisum hadden gekregen vanwege familiebezoek. Vervolgens zouden we met een speciale vlucht van Air France meekunnen. Die ging een gestrand Frans rugbyteam in Las Vegas ophalen. We zouden dan in een praktisch leeg toestel businessclass mee kunnen!

De Facebook reacties waren niet van de lucht! Hier heb je er een paar:

“Zijn jullie wel getest? Je bent er zeker van dat niemand die je daar gaat ontmoeten geen corona heeft/ drager is? Beetje onverstandige beslissing lijkt mij. Maar have fun!”

Ça va, ça va

“Tja..... Ik zou het niet in mijn hoofd halen. We zitten hier - verdikkeme niet voor niets - in een complete lockdown en jullie gaan ff lekker voor the fun, niks noodzakelijks, half Noord-Amerika door reizen. Ik vind het buitengewoon onverstandig en begrijp ook werkelijk niet dat het mag! Ik kan alleen maar hopen dat niemand er nadelig gevolgen van zal ondervinden - en dan bedoel ik niet alleen jullie... Maar toch, veel plezier daar.”

“Niet een beetje onverantwoordelijk?”

“Als je nooit een risico neemt beleef je geen avonturen. En een avontuur gaan jullie beleven! Het is jullie zo gegund! Geniet van jullie prachtige reis en de familie daar. De 80e verjaardag van je broer op deze manier vieren is heel bijzonder. Stay healthy, stay save en GENIET! Leuk om jullie avonturen hier te volgen.”

Het was wel duidelijk dat iedereen er dik intuinde!

De komende dagen waren Marjo en ik constant in de weer met het verzinnen van belevenissen. Ik maakte de ene fake foto na de andere. Regelmatig moesten we ons omkleden, in een bepaalde pose gaan staan en fotoshopte ik ons weer in een ander decor!

Ça va, ça va

Zo werd er in het vliegtuig onderweg naar Las Vegas, we vlogen immers businessclass, een heel diner voor ons geserveerd.

Op Facebook:

“Zo wil ik ook nog eens vliegen!”

“Wauw dat vliegtuig! Fijn dat de reis goed ging!”

“Daar zou je aan kunnen wennen!”

Niemand had iets in de gaten en dacht dat we echt in Vegas zaten. Na het bezoeken van de Grand Canyon en de Hooverdam zouden we opnieuw trouwen “Renew your vows” zoals ze hier zeggen en togen we naar een wedding chappell inclusief Elvis Presley impersonator! Op facebook publiceerde ik het wedding certificaat.

“Proficiat, heel veel gelukkige en gezonde jaren samen met veel mooie avonturen!”

“Love is in the air, happy honeymoon.”

Ça va, ça va

“Van harte gefeliciteerd met de hernieuwing van jullie beloftes aan elkaar. Dat zit wel snor met jullie. Geniet van je reis en elkaar!”

Wederom was iedereen er vast van overtuigd dat we in Amerika zaten. Ook mijn oudste broer wist niet beter dan dat we onderweg naar hem waren voor zijn tachtigste verjaardag!

Maar allengs verschenen er toch af en toe opmerkingen:

“Deze foto ziet er wel een beetje raar uit! Volgens mij gefotochopt!”

“Klopt dit allemaal wel! Volgens mij zitten jullie gewoon thuis!”

Soms mailden we deze mensen persoonlijk en vertelden hen dat ze ons door hadden, maar het spel toch maar mee moesten spelen!

Maar goed, al gaandeweg reisden we in onze camper via de bekende plaatsen als Salt Lake City, Yosemite en San Francisco richting Seattle, vergezeld van de meest krankzinnige getruce foto's.

Op een gegeven moment waren we, vlak voor ons virtuele bezoek aan Harrie, bij de Niagara watervallen en zouden we in een bootje naar de voet van de waterval varen. Dus trokken we beiden een regenpak aan, besproeide ons met een plantenspuit met water en

Ça va, ça va

plakte ik de Niagarawatervallen op de achtergrond. Iedereen op Facebook trapte er weer in!

Uiteindelijk arriveerden we bij Harrie voor zijn tachtigste verjaardag. We besloten toen om maar een einde aan het verhaal te maken en

Ça va, ça va

postte ik een wel héél overdreven verjaardagskiekje van Harrie's feestje. Er waren daar namelijk enkele bijzondere gasten...

Deze keer waren de reacties op Facebook wel een beetje anders:

"Heul heul effkes geloofde ik da gullie in den States waren

    goed gedaan man!!!"

"Alle VIPs van de wereld op een rij!!Geweldig! De dag kan niet meer stuk. Veel plezier en groeten."

"Wat zijn we daar ingetuind! Niet normaal! Geweldig gedaan!!"

Alles bij elkaar hebben we enorm veel lol gehad dit in elkaar te sleutelen en lagen we soms dubbel van de reacties. Alsof we de reis echt gemaakt hadden.

In het najaar hebben we een weekje echt een camper gehuurd en zijn we door de Camarque in Zuid-Frankrijk getrokken. Ook hier hebben we op Facebook een verslag van gemaakt. Echter niemand geloofde ons en dacht dat ze weer in de maling genomen werden.

In september 2023 hebben we de reis alsnog gemaakt, maar nu in het echt! We hebben enorm genoten en konden eindelijk mijn broer op Lopez island bezoeken en waren we van zijn gezeur verlost...

De prostaat

Vandaag had ik een afspraak met de uroloog voor een fibroscopie. Ik heb al jarenlang prostaatproblemen, ben er ook al een keer aan behandeld waarbij ze de urineweg ter hoogte van de prostaat wat uitgefreesd hebben. Maar een jaar later had ik toch weer dezelfde klachten. Dus besloten, ook na een forse prostaatontsteking, maar weer eens de gang naar de uroloog te maken. Docteur Fraise werd mij aanbevolen. Vandaag zou hij met een fibroscoop de urineweg bekijken. Hij stopt dan een glasvezelslang in je piemel en kan zo de hele weg naar de blaas onderzoeken.

Een verpleegster kwam mij ophalen uit de wachtkamer en leidde me naar een kleedhokje.

“Enlève tous en bas,” zei ze toen ze de deur achter zich dichtdeed. Dus ik trok netjes mijn broek en onderbroek uit. “Komt u maar verder als u zover bent,” hoorde ik haar op zeker moment roepen.

Dus liep ik de behandelkamer in met alleen mijn T-shirt nog aan waar nog net mijn tumtummetje onder vandaan goedendag zwaaide.

“Ik geef u een lokale anesthesie,” zei de verpleegster en gebaarde dat ik op de behandeltafel moest gaan liggen.

Ondertussen kwam dokter Fraise binnen. Hij gaf me een hand en dook meteen achter zijn computer om mijn dossier te raadplegen. Ondertussen pakte de verpleegster, inmiddels met blauwe handschoenen aan, omzichtig mijn ventieltje tussen duim en wijsvinger beet als ware het een glibberige naaktslak, zette een

Ça va, ça va

injectiespuit zonder naald op de kop en spoot een verdovende vloeistof in de urinebuis.

Zo iemand moet toch ongelooflijk veel piemels gezien hebben, dacht ik nog. Ik zou het haar eigenlijk eens willen vragen, maar wist niet zo gauw wat een piemeltje was in het Frans, dus vroeg ik haar wijzend naar mijn edele delen: “Combien des petits garçons vous avez vue dans votre vie?” Ze keek me niet begrijpend aan.

“Des petits garçons,” zei ik nog een keer naar mijn kruis wijzend. Ze begreep niet wat ik bedoelde, maar de dokter keek lachend op en kraamde uit: “vingt cinq milles!”, oftewel vijfentwintigduizend!

De verpleegster zag er de humor niet van in en ging onverstoort verder met haar werk en ontsmette mijn ding dat ze nog omzichtig tussen duim en wijsvinger vasthield. Even later pakte dokter Fraise de op een venijnige gifslang gelijkende fibroscoop beet en stopte de staart van het beest in mijn urinebuis. Via het oog van de slang keek hij in mijn binnenste en duwde het reptiel steeds dieper mijn lijf in, waarbij ik, ondanks de verdoving, toch een scherpe onaangename pijn voelde. Hij mompelde dat het er allemaal goed uitzag, “mais, vous avez vraiment une prostate énorme,” zei hij overtuigd. Ik voelde een beetje trots gevoel in me opkomen, dat er klaarblijkelijk nog iets ‘enorm’ was daar beneden. Na vijf minuten kon ik me alweer aankleden. Als volgend onderzoek stond er een MRI-scan van de prostaat op het programma, waarna ik diezelfde dag nog een afspraak had met de uroloog die een behandelplan met me zou doornemen.

Twee dagen later meldde ik me bij de MRI afdeling. Na een half uurtje wachten mocht ik me weer verkleden. Eerst kreeg ik een

Ça va, ça va

infuus met contrastvloeistof en moest ik nog eens een kwartiertje wachten. Uiteindelijk werd ik voorgeleid voor de magische machine, de trots en heilige graal van ieder ziekenhuis, een groot monster met een enorme bek. Onwillekeurig vlogen er allerlei spookbeelden door mijn hoofd. Ze gingen me in een soort hakselaar stoppen of in een 'meat grinder'. Voordat ik geofferd zou worden werd ik verzocht op het bed, dat het beest als een enorme tong uitstak, te gaan liggen en werd als een cervelaatworst al half in de vleessnijmachine geschoven. Ik wilde nog vragen of ze fijne plakjes wilden snijden, dat vind ik het lekkerst, maar voor ik iets kon zeggen, kreeg ik een koptelefoon op mijn hoofd geschoven met radiozender 'Chérie FM', waarna ik tussen Ed Sheeran en Michel Sardou heen het beuken, grommen en brommen van de vleesmachine hoorde.

Na 20 minuten kwam het beest tot rust en kon ik dit oord weer verlaten om me met spoed, samen met Marjo, naar de uroloog te begeven, voor een evaluatiegesprek.

Ça va, ça va

Na tien minuten wachten bij urologie vertelde de uroloog me dat ze enkele kleine plekjes hadden waargenomen op de prostaat, niet echt verontrustend. Hij wilde hier echter toch een biopsie van nemen. Dit zou onder algehele narcose gedaan worden, meer een roesje. Aangezien ik toch buiten westen was, stelde hij me voor om, teneinde het plassen te verbeteren, dan maar meteen de urinebuis opnieuw uit te frezen. Hij noemde dat een RTUP behandeling, oftewel een Résection transurétrale de la prostate. Dat ging mooi in één moeite door. Ik moest dan wel twee à drie dagen opgenomen worden. Vooruit dan maar, besloten Marjo en ik. Je gaat dan toch maar af op het advies van de alwetende. "Kan ik dan daarna weer het cement tussen de stenen uitpiesen?" vroeg ik nieuwsgierig. Dat kon hij me niet garanderen.

Een week voor de ingreep had ik eerst nog het verplichte bezoekje aan de anesthesist. Het nut van dit consult vind ik altijd een beetje vaag. Hij vraagt dan of ik ergens allergisch voor ben en moet een ellenlange vragenlijst invullen, waarvan ik de helft van de medische termen niet begrijp en maar 'NON' aanvinkte. Hij vroeg hoe ik verdoofd wilde worden, lokaal of narcose.

"Narcose," riep ik overtuigd, "ik wil al die geluiden en vooral de gesprekken van de chirurg absoluut niet horen. "Stel je voor," zei ik, "dat ik hem tot een co-assistente hoor zeggen: 'Shit, Angela, Wat moeten we nou met dit stukje piemel doen? Ik kan het er niet meer terug aanzetten!' Nee, maak mij maar helemaal weg!"

De anesthesist keek me niet begrijpend aan en nam afscheid.

Fransen hebben toch echt een ander gevoel voor humor.

2 juni moest ik mij melden bij het ziekenhuis voor de biopsie en die RTUP behandeling. Marjo had mij netjes afgeleverd bij het ziekenhuis en me met een knuffel sterkte gewenst. Ik werd door

Ça va, ça va

een knappe Belgische verpleegster voorbereid voor de ingreep. Zij sprak zelfs een beetje Nederlands en praatte honderduit om haar roestige Vlaams nog een beetje te oefenen. Ik moest mij uitkleden, zo'n handig blauw ziekenhuishemd aantrekken, die je achterste in beeld laat en op een bed gaan liggen. Zij bracht een infuus aan en een kwartier later kwam een verpleger mij ophalen. Ondertussen hadden tal van verplegers, assistentes en ander blauw gevogelte al tientallen keren aan me gevraagd wat mijn naam was, mijn geboortedatum en welke ingreep er uitgevoerd zou worden. Uiteindelijk sprak ik nog even de uroloog, dr. Fraisse. Ik vroeg aan hem eveneens wat zijn naam was, zijn geboortedatum en welke procedure hij ging uitvoeren. Hij keek me verbaasd aan en beantwoordde lachend mijn vragen. Vervolgens vertelde de anesthesist dat hij me ging laten slapen. Ik dacht nog, nou eens goed opletten op welk moment ik nu precies onderuit ga. Ik voelde even later een koude licht pijnlijke stroom in mijn linkerarm omhoog kruipen en voor ik er erg in had, was ik, van het ene op het andere moment, vertrokken. Enige tijd later vroeg een vriendelijke stem of ik al wakker was. Ik knikte en vertelde dat alles oké was. Ik voelde me prima, had geen pijn en begon me serieus af te vragen of ze me wel geholpen hadden. Een half uurtje later werd ik naar mijn kamer gereden. Aan mijn hoofdeinde hing een infuuszak met waarschijnlijk medicamenten, aan mijn voeteneind stond een standaard waar twee 3 liter zakken fysiologisch zout aanhingen en aan mijn bedrand hing nog een plaszak met een rozekleurige plesvloeistof erin. Ik had nu een katheter in mijn piemel zitten via welke mijn blaas continue gespoeld werd door middel van die waterzakken, die ik mijn 'vinibags' noemde. Zo noemen ze dat hier in Frankrijk als je bij de supermarkt van die wijn 'en vrac' koopt. Daar zit zo'n wijnzak in, vergelijkbaar met wat er aan mijn bed hing.

Ça va, ça va

Ik moest de verpleegster waarschuwen als er eentje leeg was, dan moest hij gewisseld worden. Dus om de paar uur belde ik de verpleegster en zei haar dat m'n 'vinibag' weer leeg was. Ze keek me dan altijd weer niet begrijpend aan.

Anderhalve dag later, toen er geen rosé meer in de zak onder mijn bed zat, maar een meer urinekleurige vloeistof, ging de katheter er weer uit. Ik vond dat wel jammer eigenlijk, die katheter was best wel handig. Hoefde je niet om het half uur je bed uit om te gaan plassen. Omdat alles er goed uit zag, mocht ik die dag alweer naar huis.

Twee weken later had ik een afspraak met de uroloog voor de uitslag van de biopsie. Dus zaten Marjo en ik met knikkende knieën in de wachtkamer van dr. Fraisse. Hij vroeg me hoe het ging, terwijl ik dacht, geef me nou eerst maar die uitslag, nondeju! Ik zei hem dat het redelijk ging, want ik moest nog steeds erg veel plassen. Dat was normaal, vertelde hij en dat zou in de loop van de tijd verbeteren. Verder had hij goed nieuws voor me. Er was in de twaalf afgenomen biopten geen tumorweefsel aangetroffen. Opgelucht gaf ik hem een high five en keken Marjo en ik elkaar met een diepe zucht dolblij aan. Over zes maanden heb ik een nieuwe afspraak voor een evaluatiegesprek. Ik kan voorlopig weer gewoon doorgaan met mijn bandeloze leven en me blijven misdragen.

Epiloog

Nou, dit was het dan. Een greep uit onze avonturen gedurende 18 jaar Frankrijk die de moeite van het vastleggen waard waren en die we met jullie wilden delen.

De een zal zeggen: "WOW!" ,een ander: "Is dat alles?" Het is maar hoe je er tegenaan kijkt. Ook krijg ik weleens de vraag: "Hebben jullie dat nu allemaal echt meegemaakt of is het verzonnen?" Ja, we hebben dit allemaal echt meegemaakt. Oké, de verhalen zijn hier en daar een tikkeltje gechargeerd om een punt te maken. Er is inderdaad één uitzondering. Het verhaal waarbij wij bezoek krijgen van allerlei hoogwaardigheidsbekleders heb ik compleet uit mijn dikke duim gezogen, maar dat snapten jullie zelf ook wel. Wij hebben in ieder geval volop genoten en doen dat nog steeds, nu wel in wat rustiger vaarwater.

Hoe het verder gaat? Niemand die dat zeker weet, zelfs wij niet. Zoiets als Corona of de klimaatcrisis laten maar weer eens zien hoe snel de wereld kan veranderen. Voorlopig zitten we hier nog goed in Villeneuve sur Lot in ons comfortabele huis met 2 gites die verhuren als een gek. Zolang onze gezondheid het toelaat, zullen we dat voorlopig nog wel blijven doen. Wat onze oude dag ons nog gaat brengen weten we niet. We zijn nu begin zeventig en, afgezien van een pijntje hier pijntje daar, nog gezond van lijf en leden. Als we dit huis niet meer kunnen aanhouden, zullen we het waarschijnlijk inruilen voor een veel kleiner huis, waarschijnlijk nog steeds ergens in Frankrijk of wie weet weer terug in Nederland. Worden we echt hulpbehoevend, hebben we zorg nodig, dan zien we dan wel weer wat het leven voor ons in petto heeft. Ik hoop in ieder geval dat je deze verhalenbundel met plezier gelezen hebt.

Ça va, ça va

Ça va, ça va

Met dank aan:

Mijn vrouw Marjo, voor alle correcties, engelengeduld en het feit dat ik tijdens momenten van inspiratie niet aanspreekbaar was.

Ook verschenen van Kees Wijnen:

De Moordvallei

Een pilletje van Rosa

In 2002 verruilden Kees en Marjo Wijnen hun bestaan in Nederland voor een avontuurlijker leven in Zuid-Frankrijk. In de Aveyron begonnen zij een Chambres d'Hotes en mini camping. Na 15 jaar verruilden zij hun bedrijf in voor een wat rustiger bestaan. Zij genieten nu van een welverdiend pensioen, maar het bloed kruipt waar het niet gaan kan. Nog steeds verhuren zij 2 gites op een prachtig domein in de Lot & Garonne. Volg hun avonturen door het lezen van deze verhalenbundel.

www.labakenia.com

De auteur, Kees Wijnen, geboren 4 november 1950 te Sittard bracht zijn jeugd door in Eindhoven, waar hij Marjo ontmoette. Na een reeks automatiserings - opleidingen was hij tot 2002 werkzaam in de computerbranche.